First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Canal 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Canal 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. V. Kaina 2c. Chicago, Ill., Ketvergas, Gruodžio-Dec. 5, 1918. Price 2c. No. 286.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Taryba nutarė areš=tuoti Hindenburgą

Berlyne prisibijoma naujo sukilimo

LEIPZIGO TARYBA NUTARĖ ARESTUOTI HINDENBURGĄ.

COPENHAGEN, gruodž. 4. — Pasak Berlino Lokal Anzeiger, kareivių ir darbininkų taryba Leipzige nutarė, kad Vokietijos generalė kvartiera butų paleista ir kad field-maršalas von Hindenburg butų areštuotas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

BIJOSI BOLŠEVIKIŠKO SUSKILIMO VOKIETIJOJ.

Jie turį pasislėpę ginklų ar artilerijos.

AMSTERDAM, gruodž. 4. — Pasak Berlino Deutsche Zeitung, Berlino valdžia rimtai prisibijo bolševikiško sukilimo, vadovaujamo Dr. Liebknecht.

Kraštutinieji, sakoma, turi pasislėpę daugybę artilerijos ir amunicijos.

Laikraštis reikaaluja, kad valdžia energiškai veiktų kol dar nėra pervėlai ir užreiškia, kad premieras Ebert ir Philipp Schei demannn bus atsakomingais, jei nors vienas kraujo lašas bus pralietas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

KAREIVIAI GAUS NAMUS.

Sako von Hindenburgas.

AMSTERDAM, gruodž. 4. — Panedėlio Berlino Tages Zeitung sako, kad field-maršalas Hindenburgas išleido sekamą proklemaciją kareiviams:

"Pradinis darbas žemės apgyvenimo didelėj skalėj progresuoja ir bus stumiamas priekyn taip greitai, kaip trukumas anglių ir budavojimo medegų leis. Grįštantis karininkai pirmiausia gaus šalies padėkavonę už daugiau kaip keturis metus darbo tukstantyj mušių, kuriuose jie buvo nesumušti.

"Šimtai tukstančių budinkų bus pastatyta ant pigiai įgytos žemės iš visuomenės pinigų, ukininkams, daržininkams ir kaimo amatninkams. Namai bus pabudavoti del darbininkų, samdininkų ir valdininkų, prigulinčių prie sėdinčių užsiėmimų ir pavesti jiems užmokėjus vidutinę dalį tikrųjų kaštų.

"Turėkit tik biškį kantrybės Pagelbėkit pažeistai tėvynei sunkiausiame jai laike. Išgelbėkit ją vėl per vokiškąją discipliną ir tvarką ir tuo sutverkit savo pačių ateitį ir savo pačių džiaugsmą."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

ATSISAKO SUŠVELNINTI SĄLYGAS.

COPENHAGEN, gruodž. 4.— Wolff biuras sako, kad Anglijos laivyno komanduotojo admirolo Beatty atsakymas į Vokietijos prašymą sušvelnyti pertraukos mušių sąlygas, atsisako visokius nusileidimus apie pirklybinį gabenimą laivais žuvavimą Šiaurės juresė.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Kaizeris pilnas baimės.

LONDON, gruodž. 4. — Telegraph korespondentas Amerongen, Holandijoj sako, kad William Hohenzollern išrodo labai nusiminusiu. Korespondentas kalbėjosi su kaizeriui artimu žmogum, kuris pasakęs:

"Buvusis kaizeris išrodė smagesniu, kada jis atvyko į Amerogen, bet tas greit pranyko. Net jo linksma pati, kuri yra tarsi kokia heroinė, negali dabar prikelti jį iš nusiminimo. Žymus palėgėlis turi baimę širdyje."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Kronprincas sugrįžtų už "lėbėrį."

OOSTERLAND, gruodž. 3.— Friedrich Wilhelm Hohenzollern ilgame pasikalbėjime užginčijo, kad jis, kaipo kronprincas, atsižadėjo savo pretenzijų prie Vokietijos sosto.

"Tečiaus," tęsė jis, "jei Vokietijos valdžia nuspręstų sudaryti respubliką, panašią į Suv. Valstijas ar Franciją, aš bučiau pilnai užganėdintas sugrįžti į Vokietiją kaipo paprastas pilietis ir daryti ką nors pagelbėjimui mano šaliai. Aš net bučiau linksmas dirbti kaipo darbininkas dirbtuvėj.

"Dabar viskas išrodo choase Vokietijoj, bet aš tikiuos, kad dalykai pasitaisys."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLIJOS JURININKAI STREIKUOS.

Jei kaizeris greit nebus teisiamas.

NEW YORK, gruodž. 3. —Jei Wilhelm Hohenzollern nebus patrauktas tieson tinkamu laiku už savo prasižengimus, Anglijoj kils generalis jurininkų streikas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

BAVARIJOS PREMIERAS REIKALAUJA VOKIEČIŲ KONFERENCIJOS.

AMSTERDAM, gruodž. 4. — Pasak oficialės žinios iš Municho, Bavarijos premieras Eisner telegrafavo Vokietijos valdžios premierui Ebert ir Haase, kad Bavarijos kabinetas yra tos nuomonės, jog turi buti tuojaus sušaukta Jenoj, Saxe-Weimar ar kitoj vietoj konferencija Vokietijos valdžių susitarti apie programą vidurinės ir užrubežinės politikos. Jis priduria, kad į svarbiuosius dalykus įeina klausimai nacionalio susirinkimo, užrubežinių reikalų ministerijos ir paskelbimo dokumentų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

VOKIEČIAI ARESTUOJA BUVUSIUS TURKŲ VALDININKUS.

Daug jaunųjų turkų areštuota Konstantinopolyj.

GENEVA, gruodž. 4. — Pasak čia gautos žinios, naujoji Turkijos valdžia smarkiai veikia prieš Enver Pašos jaunųjų turkų partiją.

Vokietijos valdžia, prašant Turkijos valdžiai, areštavo Enver Paša, Talaat Paša, Djemal Paša, Nazim Bey ir Churki Bey, žymius narius buvusios Turkijos valdžios, kurie pabėgo į Berliną.

Konstantinopolyj turkų valdžia areštavo 200 žymių jaunųjų turkų, jų tarpe Bedri Bey, buvusį Konstantinopolio policijos viršininką. Jis buvo ant išplaukiančio į Odessą laivo ir vežėsi 500,000 turkiškų svarų, surinkta laike vieno mėnesio buvimo Aleppo.

Turkijos legacija Berne, prašant Turkijos justicijos ministeriuii pradėjo ieškoti niekurių jaunųjų turkų vadovų, žinomų esant Šveicarijoj.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

LENKAI UŽĖMĖ BREST - LITOVSKĄ.

PARYŽIUS, guodž. 4 — Brest Litovsk, kur vokiečiai vedė taikos derybas su Rusija ir Ukraina, tapo užimtas lenkų kareivių, pasak Viennos Neus Freie Presse.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Rusija neįsileidžia rusų belaisvių

LONDONAS, gruodž. 4. — Express gavo žinią, iš Berlino, kad Rusijos valdžia atsisakė įsileisti 1,500,000 rusų kareivių, kurie buvo belaisviais Vokietijoje ir sugrąžino juos prie rubežiaus.

Tas atsitikimas yra opus Vokietijai, kadangi reikalinga maitinti tuos kareivius.

Pranešama, kad rusai belaisviai užgriebė keturis laivus Danzige, vakarinėj Prusijoj, kuriuos Anglijos Raudonasis Kryžius buvo gavęs iš vokiečių tikslu priglausti savo belaisvius.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Panaikino suvaržimus apie laikraštinę popierą.

WASHINGTON, gruodž. 4.— Karės pramonės taryba šiandie panaikino visus suvaržymus apie vartojimą laikraštinės popieros. Tas įeina galėn gruodž. 15 d.

Sulig priverstinų suvaržimų, įvestų tos tarybos keletą mėnesių atgal, iš leidėjų buvo reikalaujama sumažinti vartojimą laikraštinės popieros 15 nuoš. dieninėse laidose ir 20 nuoš. nedėlinėse.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

350,000 mirė nuo infuenzos

INFLUENZA IR UŽ KARĘ BLOGESNĖ.

Daugiau amerikiečių mirė nuo influenzos, negu karėje.

WASHINGTON, gruodž. 4. — Influenza užmušė daugiau amerikiečių, negu vokiečių kulkos, granatos ir naudingieji gazai.

Nuo rugsėjo 15 d. tarp 300,000 ir 350,000 mirčių nuo influenzos ir plaučių uždegimo ištiko tarp Suv. Valstijų civilių gyvenutojų, pasak viešosios sveikatos tarybos apskaitliavimo.

Skaičius Amerikos kareivių Francijoj, kurie mirė nuo visokių priežasčių — užmušti karės lauke, mirę nuo žaizdų ir ligų — siekia tik 58,478. Visas skaičius priepolių Francijoj įskaitant mažiausius, siekia tik 262,-693,

Atsigaivinimas influenzos dabar ištinka daugelyj vietų, bet tai manoma esant pavieniu dalyku.

Valdžios raportas parodo, kad apdraudos kompanijos tapo labai pažeistos. Valdžia turės išmokėti virš $170,000,000 apdraudos kareiviams armijų stovyklose, neskaitant esančių Francijoje. Apie 20,000 mirčių ištiko Suv. Valstijų stovyklose, arba 8363 mažiau, negu skaičius užmuštų karės lauke amerikiečių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

MOTERIS VOKIETIJOS KABINETO NARIU.

HAAGA, gruodž. 4. — Rheinische Westfalische Zeitung patyrusi, kad iš priežasties nepastovių sąlygų Berline, visos neutralės legacijos griebėsi priemonių apsaugoti savo štabus.

Spartako grupė platina lapelius, ragint visuotiną proletariato karinį lavinimąsi ateinančiam nuosprendžiui.

Ta grupė valdo bevielinę stotį Nauen ir delei to Suv. Valstijos pertraukė bevelinius susinešimus su Berlinu.

Kautskienė yra pagelbininkė užrubežinių reikalų ministerijoj ir turi daugiausia reikalo su tais archivais, paliečiančiais pradžią karės.

Visas mokėjimas mokesčių didžiąjame Berline apsistojo nuo pradžios revoliucijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Talkininkai išsidalino vokiečių laivyną Juodose jurose.

ANT ANGLŲ NAIKINTOJO TILBURY, Sevastopolyj, lapkr. 27. — Talkininkų laivynas, sususidedantis iš anglų, francuzų, italų ir graikų karinių laivų paėmė vokiečių 10 karinių laivų, įskaitant mažesnius laivus, šiame uoste.

Rusų dreadnautas Volia dabar yra po Anglijos vėliava.

Penki naikintojai liko išdalinti tarp talkininkų. Anglai paėmė 2, francuzai 2, ir italai 1.

Keturios submarinos, visos vokiečių, tapo padalintos tarp francuzų ir anglų.

Kryme yra apie 11,000 vokiečių kareivių. Jie prašė leidimo grįžti Vokietijon.

Sevostopolis yra valdomas koalicinio komiteto iš darbininkų, pirklių ir profesorių.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ČILI.

SANTIAGO, Čili, gruodžio 4. — Žemės drebėjimas ištiko šiaurinėj dalyj Čili. Niekuriuose miesteliuose pridaryta daug nuo stolių. Vallenar miestas yra sunaikintas. Keletas žmonių užmušta Copiapo mieste. Telegrafinė komunikacija sutrukdyta ir tikrų pasekmių žemės drebėjimo nežinoma.

10 ŽMONIŲ ŽUVO.

WATERTOWN, N. Y., gruod. 4. — Panedėlio naktį Ontorio ežere audroje paskendo laivas Minola. 10 žmonių iš jo įgulos nesurandama. Laivų plaukiojimas delei sniego audros yra negalimas ir kiti laivai nebandė pasiekti nelaimės vietą.

NONPARTISAN'AI REMIA DARBO PARTIJĄ.

ST. PAUL, Minn., gruod. 4.— National Nonpartisan League savo slaptoj metinėj konvencijoj šiandie indorsavo organizuotų Chicagos darbininkų pleną suorganizuoti naują Nepriklausomą Darbo Partiją ir prisižadėjo savo paramą.

UŽMUŠĖ DU ŽMONES.

Sužeidė 5 žmones.

WHITING, Ind. — Standard Oil Co. parafino dirbtuvėj tulas austras John Peres, 26 m. užvakar peiliu papjovė formaną D. McCloud ir jo pagelbininką J. Winswork, taipgi sužeidė penkis specialius policistus, kurie bandė jį areštuoti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Vokietija turės užmokėti

Taip susitarė talkininkai.

LONDONAS, gruodž. 3. — Galima sakyti, kad visos šalįs, atstovaujamos čia laikomoj talkininkų konferencijoj sutinka su Lloyd George pozicija apie priverstiną užmokestį Vokietiją kiek tik ji pajiegia. Talkininkų atstovai taipgi susitarė apie patraukimą tieson kaltųjų už piktadarystes prieš žmoniją laike karės.

Nesant Amerikos ir kitų talninkų atstovams konferencija, sprendžiama, padarė visus galimus prisirengimus prie taikos konfeencijos.

Sudegė dirbtuvė.

RACINE, Wisc. — Čia sudegė Maibohm Motor Co. dirbtuvė. Gaisras kįlo nuo eksplozijos. Nuostoliai siekia $350,000. Keletas kitų dirbtuvių ir namų apdegė.

CLEVELAND, O. — 2,400 konduktorių čia sustreikavo, reikalaudami pašalinti iš darbo 150 moterų konduktorių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Prezidentas Wilsonas išvažiavo Francijon

Rupinsis panaikinti militarizmą

PREZIDENTAS VYKINS PLENĄ PANAIKINTI KARES.

Šalies atsisveikinimas entuziastiškas išplaukiant prezidento Wilsono laivui Francijon.

WASHINGTON, gruodž. 4.— Vykstantis su misija, kurios vyriausias tikslas yra panaikinimas militarizmo ir įgyjimas teisingos taikos pasauliui, Wodrow Wilson, pirmas Suv. Valstijų prezidentas, kuris atsilankys Europoj užimdamas prezidento vietą, šiandie plaukia skersai Atlantiko vandenyną linkui Francijos į didžiausią tarptautinę konferenciją istorijoj.

Ant transporto George Washington, kartą buvusio vokiečių pasažierinio laivo, valdomo laivyno įgulos ir dėnio kanuolėms prirengtoms veikimui, lydimas laivyno konvojaus prezidentas išplaukė iš New Yorko uosto šiandie. laike demonstracijos, neturinčios lygios sau uosto istorijoj.

Prezidentas užėmė vietą ant tilto, kada didelis laivas plaukė įlanka. Upės laiveliai ir daugelio šalių laivai palenkė vėliavas ir putė į švilpines, o tukstančiai žmonių siuntė jam linkėjimus geros kloties šukavimais ir vėliavų mojimu nuo augštųjų namų ir prieplaukų.

Ties kvarantana kur Staten salos minios mojo ir šaukė antrą atsisveikinimą, ir monitorai, kanuoliniai laivai ir Fort Hamilton artileristai prisidėjo prie salutavimo iš kanuolių, laivas George Washington tapo pasitiktas savo vandenyno konvojaus — superdrednauto Pennsylvania ir kvinteto naikintojų.

Su savo oficialiais palydovais ir 10 kitų naikintojų, kurie prisidėjo prie laivyno plaukimui iki rubežiaus Amerikos teritorialių vandenų, George Washington pranyko už rytinio horizonto tuoj po piet.

Wilsonas apleido savo gimtinius pakraščius, pasak žmonių, kurie tarėsi su juo prieš išplauksiant George Washington, nusisprendęs prieš militarizmą kokioj-nors formoj. Jie sako, jog jis jaučia, kad sutriuškinimas Prusijos militarirzmo yra dalis jo pleno ateities pasaulio taikai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

VEŽASI 23 MOKSLININKUS.

NEW YORK, gruodž. 3. — Parodymas Amerikos valdžios prisirengimo pradėti taikos taybas buvo paodytas paskelbimu, kad 23 nariai patariamosios komisijos iš ekspertų, kurie per metus laiko studijavo politines ir ekonomines sąlygas Europoj ir Azijoj, išplauks kartu su prezidentu Wilsonu.

Jie vežasi keletą tonų dokumentų ir žemlapių, kurie sudaro rinkinį internacionalių datų, sakoma, esančių neturėjusių lygaus istorijoj.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

SVEIKINO 5,000 GRĮŠTANČIŲ AMERIKIEČIŲ.

NEW YORK, gruodž. 4. — Daugiau kaip 5,000 Amerikos kareivių, grįštančių iš Anglijos transportais Lapland ir Minnekahda susilaukė kaipo dalį jų sugrįžimo priėmimo milžiniškame aplodavime, suteiktame prezidentui Wilsonui, kad jis išplaukė į Franciją laivu George Wasington užžymėti jų pergalę prie taikos stalo.

Lapland, vežąs daugiau kaip 2,000 oficierių ir kareivių, daugiausia aviatorių, įėjo į uostą kaip tik prezidento laivas rengėsi išplaukti.

Minnekahda, kuris atplaukė tuoj po to su 3,039 kareiviais, praplaukė pro George Washington siaurumose. Abejuose atsitikimuose sveikinimas už prezidentą ir sveikinimai kareivių susimaišė kruvon laivams praplaukiant.

Demonstracija, kuri pasitiko Lapland ir palydėjo George Washington jau pradėjo aptilti, kad Minnekahda pasirodė, bet jo pasirodymas sužadino susirinkusias ant kranto minias ir laivų švilpines į naują triukšmingą pasveikinimą.

Abu laivu su kareiviais pasitiko Raudonojo Kryžiaus darbininkai, kurie išdalino kareiviams užkandžius ir cigaretus.

Karės sekretorius Baker, kuris atvyko į New Yorką dalyvauti prezidento išvažiavime, apsilankė ant Lapland kada kareiviai buvo išsodinami ir praleido dvi valandi kalbėdamas su jais.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PERSHINGAS PRANEŠA KAIP AMERIKA LAIMĖJO.

..WASHINGTON, gruodž. 4.— Gen. John J. Pershingo apyskaita vadovavimo kaipo komanduotojo Amerikos ekspedicinių spėkų tapo paskelbta šiandie sekretoriaus Baker.

Ji yra formoje priešlaikinio raporto sekretoriui ir apima veikimą iki po lapkr. 20 d., po vokiežiužlugimui.

Raportas prasideda su gen. Pershingo išvažiavimu į Franciją padarymui kelio armijai, kuri turėjo sutriuškinti vokiečių priešinimąsi ant Meuse ir duoti didelę pagelbą talkininkams paklupdime Vokietijos ant kelių 19 mėnesių vėliau.

Gen. Pershing trumpai peržvelgia susirėmimus prieš kovo 21 d. šių metų, kuriuse amerikiečiai dalyvavo del lavinimos. Tą dieną tečiau prasidėjo didysis vokiečių ofensivas ir kritiška situacija greit gimė talkininkų linijose, kas reikalavo greito pavartojimo keturių amerikiečių divizijų, kurios buvo tuo laiku "lygios reikalavimams mušio veikmės."

Pirmas krizis vokiečių besiveržimo tapo pasiektas Picardy lauke.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje—pačtu:

Metams	$6.00
Pusei meto	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiam	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje—per nešiotojus:

Viena kopija	.02
Savaitei	.12
Mėnesiui	.50

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, pačtu:

Metams	$5.00
Pusei meto	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Kanadoj, metams	7.00
Visur kitur užsieniuose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pačto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Asmeniškai Redaktorių matyt galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Butų juokai, jeigu...

Viename laikraštyje skaitome:

"O Vokietijos Revoliucija buvo plenuojama ir vedama iš Petrogrado; o Nikolai Lenin ir Leon Trocki yra tie vyrai, kurie nuvertė Vokietijos kaizerį ir pabaigė karę".

Butų juokai, jeigu tokius žodžius perskaitytum ne — oficialiame Socialistų partijos organe, "Chicago Socialist." Bet kada juos rašo vienas įžymesniųjų socialistų veikėjų, Irwin St. John Tucker, partijos leidžiamam ir iš nacionalio partijos ofiso kontroliuojamam laikraštyje, tai darosi ne juokai, o visai liudna.

Mažių-mažiausia ko galima reikalauti iš Socialistų partijos, tai kad ji skelbtų **tiesą.**

Be to, šių dienų socialistai privalo bent tiek žinoti, kad revoliucija negali but vaisius kieno-nors **suokalbio,** da gi sugalvoto svetimoje šalyje.

Reikėtų manyti, kad tikėjimas į blanquizmo ir bakunizmo fantazijos apie revoliucijas, daromas pagal išanksto sugalvotus plenus, neturi šiandie rasti vietos tarpe socialistų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Aukaukite į Lietuvos Laisvės Fondą

Paskutiniu laiku vėl ėmė gausiau plaukti aukos į Lietuvos Laisvės Fondą, kuris randasi Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos globoje. Chicagoje, pav. bėgiu tiktai kokių trijų paskutinių dienų įplaukė į tą Fondą apie $500.00.

Bet reikia, kad butų dar daugiaus aukuojama. Atėjo valanda, kada Amerikos lietuviai darbininkai privalo sukrusti. Artinasi pasaulio taikos konferencija, kurioje bus rišama ir Lietuvos ir kitų šalių likimas. Kartu su taja konferencija bus laikoma Paryžiuje viso pasaulio socialistų ir darbininkų kongresas.

Amerikos lietuviai neturės balso nė toje konferencijoje, nė tame kongrese, bet tenai turės balsą Lietuvos darbininkai; ir jie, žinoma, siųs į Paryžių savo atstovus. Bet atstovų siuntimas ir jų užlaikymas Paryžiuje lėšuos tukstančius dolerių. Tuos tukstančius dolerių Lietuvos darbininkams bus sunku sukrapštyt, kuomet jie randasi dabar dideliam skurde, į kurį įstumė Lietuvą karė ir kaizeriškų užkariautojų priespauda.

Bet Amerikos lietuviai darbininkai privalo padėt Lietuvos darbo žmonėms da ir kitame reikale. Atėjo iš Eurpos žinia, kad **Lietuvą jau valdo socialistai!** Jie dabar tvarko tą šalį; jų rankose yra visas milžiniškas Lietuvos politiško, ekonomiško ir kulturiško atbudavojimo darbas; jie šaukia Steigiamąjį Susirinkimą, kuris galutinai nustatys Lietuvos tvarką. Tai yra tokie milžiniški uždaviniai, kad tiktai didžiausiu jiegų įtempimu Lietuvos darbo žmonės pajiegs prideramai atlikti juos.

Argi mes, gyvendami lengvesnėse sąlygose, nepadėsime jiems šitame darbe? Argi mes duosime, kad Lietuvos darbininkai sukniubtų po savo sunkia našta ir neįstengtų panaudot šios progos savo pasiliuosavimui?

Niekas kitas nepadės Lietuvos beturčių klesai, kaip tiktai jų draugai, darbininkai. Klerikalai ir tautininkai, kurie šiandie siuntinėja savo "diplomatus" į Europą ir renka dešimtimis tukstančių aukas savo politikos tikslams, ne pagelbą teiks Lietuvos darbininkams, o **trukdys jų darbą.** Jie pirma šaukė "Vivat", kada Vokietijos kaizeris užrioglino ant Lietuvos sprando pavergimo jungą po "neprigulmybės" vadu; ne ko geresnio mes galime laukti iš jų ir dabar.

Juk štai klerikalai dar tebeskundžia darbininkiškų organizacijų rengiamas prakalbas; juk jie, kolektuodami pinigus iš savo pasekėjų, aiškiai skelbia, kad jie **stengsis neduot socialistams įsigalėt Lietuvoje.** O tautininkų šulai ar mažai prišnekėjo mums apie tai, kad jie **neleis į Lietuvą** tokių ir tokių žmonių arba partijų.

Kaipgi tie ponai elgsis dabar, kada Lietuvos valdžia pateko į socialistų rankas? Jie, žinoma, darys jai visokių pinklių ir stengsis sugriauti ją!

Tat ar gali protaujantįs lietuviai darbininkai, gyvenantįs Amerikoje, sėdėt sunėrę rankas ir žiurėt, kaip jų priešai ardys darbininkų klesos darbą Lietuvoje?...

Aukaukite, draugai į Lietuvos Laisvės Fondą! (Jisai yra globoje organizacijos, kuri turi **čarterį,** taigi yra pilnai legališkas ir tvarkomas pagal įstatymus). Darbininkų Taryba Chicagoje neužilgio laikys savo konferenciją ir svarstys, kaip butų geriausia pasiekti draugus Europoje ir padėti jiems. Tuo pačiu reikalu neužilgio, mes tikimės, susirinks darbininkiškų organizacijų ir laikraščių atstovų konferencija, o paskui gal ir visuotinas Amerikos lietuvių darbininkų suvažiavimas. Bet kada bus padarytiplenai, tai ne laikas bus pradėt galvot, kaip surinkus pinigų tų pelnų įvykdinimui.

Mes žinome, kad musų pagelba yra **reikalinga,** ir todel turime tuoj rengties suteikti ją savo draugams. Pakankamai laiko jau mes praleidome tuščiuose ginčuose. **Atėjo valanda darbo.** Sukruskite, darbininkai ir darbininkės ir darbininkiškos organizacijos, ir **aukaukite į Lietuvos Laisvės Fondą!**

Pinigus siųskite A. L. D. T. iždininko, drg. K. Gugio, vardu (3325 So. Halsted st., Chicago, Ill.), arba "Naujienų" adresu, arba bent kurio kito darbininkiško laikraščio adresu.

Bėgiu mėnesio, kito mes turime susirinkti bent **kelias dešimtis tukstančių dolerių,** jeigu norime padaryt pradžią Lietuvos darbininkų judėjimo rėmimui.

Apžvalga

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

SOCIALISTAI TIESĄ SAKĖ.

Kada atėjo žinia iš Europos, jogei Vokietijos kaizeris davė Lietuvai neva ""neprigulmybę", padarydamas sutartį su Lietuvos atžagareiviais, kad Lietuva butų surišta su kaizerio imperija "amžinais ir ankštais ryšiais", tai musų dešiniosios srovės netvėrė džiaugsmu. Dr. J. Šliupas šaukė "Vivat", o klerikalai gyrėsi, kad tai jų vienminčiai Europoje išgavę tą "laisvę" tėvynei.

Neapsigavo tiktai socialistai. Jie užreiškė, kad ta Vokietijos autokratų ir Lietuvos atžagareivių sulipdytoji "neprigulmybė" yra **jungas Lietuvai.** Išpradžių "Naujienos" ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryba, o paskui ir kiti darbininkiški laikraščiai ir darbininkiškos organizacijos pradėjo smarkią agitaciją visuomenėje, kad Amerikos lietuviai ne tiktai nepritartų tam Lietuvos pavergimui, o ir griežtai protestuotų prieš jį.

Už tai darbininkiška spauda ir darbininkiškos organizacijos susilaukė piktų užsipuldinėjimų ir keršto iš dešiniųjų. Mums buvo prikaišiojama, kad, protestuodami prieš tą kaizerišką "neprigulmybę", mes kenkią Lietuvos laisvei ir gerovei. Klerikalų pakalikai skundė musų kalbėtojus ir laikraščius (ypatingai "Najienas" ir jų redaktorių), ardė prakalbas ir kitokias šunybes darė.

O kas dabar pasirodė? Štai, išvažiavo Europon klerikalų delegatai ir, susižinoję su savo "frentais" iš Lietuvos, ėmė aprašinėt dalykų stovį senoje tėvynėje. Ir savo aprašymuose jie pilnai patvirtitno visa, ką sakė "Naujienos", Darbininkų Taryba ir kiti. Vienas klerikalų delegatų, kun. Dobužis, rašo iš šveicarijos savo sėbrams Amerikoje:

> Visa Lietuvos nepriklausomybė, kurią taip iškilmingai pagarsino pasauliui "kaizeris", pasirodo vien esanti ant popieros! Ištikrųjų gi viskas vergauja prusams, nėra jokios nepriklausomybės ir liuosybės. **Lietuviai** sunkiai varginami ir išnaudojami. Gyvena vien kruvinomis skriaudomis, kurias jiems kas dieną ir kas valandą daro vokiečiai.
>
> Lietuviams vokiečiai-prusai — atima visa, kas galima žmogui atimti, pradedant jojo sveikata ir baigiant jojo smulkiausiu turtu. Jokio užtarimo pas nieką ir niekur varginamieji lietuviai negauna. Gyvena jie tėvynėje, kaip kokioje klėtkoje, kur nuolat nožmiai kankinama tos klėtkos gyventoją.
>
> Brangenybė visur neišpasakyta. Duonos ir drabužio stoka. Visokių plėšikų ir žmogžudžių pilna po miškus ir visokius urvus. Kaimiečiai išvakaro nėra tikri ar susilauks sveiki ir gyvi rytojaus.
>
> Kas lieka nuo plėšikų, tą atima valdžios rekvizicija, atlyginduma popieriniais pinigais, kurie jokios vertės neturi už Lietuvos ribų.
>
> Daug Lietuvos gyventojų yra išmirę šiltine nuo bado, daug kudikių išmirę, daug visokio svieto serga džiova ir kitomis ligomis, kurias žmonėms neša skurdas ir vargai.
>
> Kaimiečiai tuo laimingesni nuo miestelėnų, kad mažiau už juos badauja, slėpdami valgomuosius daiktus gudriai nuo rekvizicijos ir plėšikų.
>
> Kitoje to paties laiško vietoje kun. Dobužis pasakoja:
>
> Vokietys naikina musų tautą ne viena savo administrative priespauda, bet įvairiausiu budu ir visokiomis priemonėmis. Jis griebėsi visokios demoralizacijos, kad tik nusilpninti ir bejėgiais padaryti lietuvius. Ir tikrai tokiais juos pavertė. Patvirkusi vokiečių valdžia ir apie 20 tukstančių visame krašte visokių plėšikų ir patvirkėlių smaugia Lietuvą kaip jiems patinka. Jokių įstatymų užtarti skriaudžiamuosius faktiškai nėra. Kas naudon lietuvių eina egzistuoja vien ant popieros, gi ištikrųjų visur viešpatauja valdžios nuožiura, sauvalia, intrigos ir visokios šunybės.

Tas pats atsitiko ir su kaizeriniu pagarsinimu Lietuvos nepriklausomybės ir tautos apsisprendimo. Tas "gražusis" kaizerio aktas, praskambėjęs visam pasauliui dailiai ir dručiai apgavęs visą Lietuvą ir kitus, kas dar kaizeriui tikėjo, egzistuoja vien ant popieros. Jokios liuosybės ir jokios nepriklausomybės Lietuva netur. Ji visa vokiečių užgrobta, ir šiaip jųjų skriaudžiama ir naikinama.

Savo paskelbimu pasauliui Lietuvos nepriklausomybės ir Lietuvos ribų užvedimu vokiečiai norėjo paslėpti nuo budrių Lietuvos veikėjų-lietuvių savo slaptą sumanymą prijungti Lietuvą prie Prusų ar prie Saksonijos.

Taigi matote: pats klerikalų pasiuntinys pripažįsta, jogei ta kaizeriškoji Lietuvos "nepriklausomybė" buvo niekas kita, kaip humbugiškas Lietuvos pavergimo "skymas". Taigi pasirodo, kad socialistai Amerikoje skelbė **tikriausią tiesą.**

Bet kun. Dobužis niekus pasakoja, sakydamas, buk tas Lietuvos pavergėjų "skymas" buvęs sugalvotas tikslu apgauti **"budrius veikėjus lietuvius".** Jisai buvo taip permatomas, kad jį suprast galėjo kiekvienas žmogus, kuris turėjo akis ir norą suprasti. Tas "sakymas", vadinasi, buvo padarytas apgavimui **žlibių** ir patarnavimui tų gaivalų, **kurie nieko kita ir negeidė, kaip kaizeriško jungo Lietuvai.**

O tokiais žlibiais arba kaizeriško jungo pritarėjais Amerikoje pasirodė esą daugelis tautininkų ir visi klerikalai. Bet ne socialistai!

Tel. Pullman 342

Dr. D.J. Bagočius, M.D.

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

10731 So. Michigan Ave. Roseland, Ill.

Pranešimas L. S. S-ai.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryboš Laikinasai Komitetas percitą savaitę išsiuntinėjo didžiomsioms darbininkiškoms organizacijoms ir darbininkiškų laikraščių redakcijoms pakvietimą atsiųsti savo atstovus — po du nuo organizacijos ir po vieną nuo laikraščių — į konferenciją, kurios svarbiausis tikslas bus apsvarstyt Amerikos Lietuvių Darbininkų Suvažiavimo klausimą. Tas pakvietimas buvo išsiųstas ir L. S. S-ai per jos vertėją-sekretorių, J. Stilsoną.

Vienok po išsiuntimo laiško buvo patirta, kad L.S.S. sekretorius - vertėjas yra kokiais-tai reikalais apleidęs Chicagą; todel gali atsitikti taip, kad jo vardu adresuotasai laiškas nebus laiku įteiktas L. S. S. Pildomamjam Komitetui. O dalykai šiandie susidėjo taip, kad atidėliot konferenciją negalima. Butų geistina, kad pakviestosios organizacijos ir redakcijos duotų atsakymus bent ne vėliaus, kaip iki 15 d. gruodžio, idant butų laiko padaryt reikiamus konferencijai prisirengimus (pranešt, kokia vieta konferencijai tapo nuskirta ir tt.).

Taigi šiuomi, sulig A. L. D. T. vice-pirmininko prašymu, paskelbiame turinį pakvietimo, išsiųsto L. S. S-ai.

Nov. 28, 1918.

'Svarbus momentas, kuriuo gyvename, reikalauja iš musų pusės veikimo, o tokiame padėjime, kokiame dabar randasi musų progresyvės darbininkų spėkos, mes mažai ką galime atlikti su pasisekimu. Mums reiktų atsiekti jei gu jau ne vienybės, tai bent spėkų koordinacijos kaikuriuose svarbesniuose klausimuose.

"Taigi todel Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos Laikinasis Komitetas tarė, kad gerai bus sukvietus didžiųjų lietuvių darbininkų organizacijų ir laikraščių konferenciją, ir menamai konferencijai skyrė patarti sekančius klausimus:

(1) Darbininkų Suvažiavimo šaukimas;

(2) Parama Lietuvos darbininkų judėjimui;

(3) Tokie darbininkų bendro veikimo klausimai, kokius pati konferencija rastų naudingu apsvarstyti.

"Konferencijon tarta kviesti po du atstovu nuo sekančių organizacijų:

1. Lietuvių Socialistų Sąjunga;

2. Lietuvių Moterų Progresivis Susivienijimas;

3. Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugija;

4. Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryba;

5. Lietuvių Laisvamanių Federacija.

"O taipgi kviesti po vieną atstovą nuo sekančių laikraščių: 1. Naujienos; 2. Keleivis; 3. Laisvė; 4. Apžvalga; 5. Moterų Balsas; 6. Darbas; 7 Kardas; 8. Dilgėlės.

"Konferencijai vieta skiriama: Pittsburgh, Pa., Cleveland, Ohio, ar Rochester, N. Y. Laikas — gruodžio 28 ir 29 d, 1918.

"Šiuo todel prašau Jus, gerbiamas drauge, perduoti Jusų organizacijai, kurios sekretorium Jųs esate, šį pakvietimą dalyvauti menamoj konferencijoj, atsiunčiant į ją du atstovu; taipgi prašau paduoti savo balsą už vieną iš trijų konferendijai skiriamų miestų ne vėliaus kaip gruodžio 15 d., 1918."

Jeigu tat, del minėtos priežasties, A. L. D. T. laiškas ikišiol nepasiekė L.S.S. sekretoriaus ir Pildomojo Komiteto, tai gal teiksis jie, negaišuodami, paimti svarstyman kalbamos konferencijos klausimą, remdamiesi šiuo pranešimu, ir umai duoti atsakymą A. L. D. T. komitetui.

L.D.L.D. Reikalai

Delei rajono Wisconsin valstijoj.

Kiekvienas draugijos narys bei pritarėjas geidžia, kad jo remiama draugija augtų ir stiprėtų.

Ir mes LDLD nariai, gyvenantįs Wisconsin valstijoj, geidžiame, kad musų organizacija apimtų dar didesnes lietuvių darbininkų minias. Taigi 1917 metais LDLD 56 kuopos nariai sumanė, kad butų naudinga sutverti LDLD rajoną Wisconsino valstijoj. Šioje valst. jau gyvuoja trįs LDLD. kuopos. Bet randasi kolonijų, kur kuopų nėra, bet butų galima jos sutverti.

Aš, kaipo LDLD 56 kp. raštininkas, kartą parašiau į organą apie šitą naudingą sumanymą. Vėliau, kada draugai raciniečiai buvo surengę vakarą naudai L. S. S. IX rajono, suėjome su jais ir asmeniškai pasišnekučiavome. Daugelis labai pritarė "draugų milwaukiečių sumanymui". Dargi žadėjo pakelt šį klausimą savo kuopos susirinkime ir vėliau pranešt 56 kp. sekretoriui. Kiek vėliau tuo klausimu Naujienose buvo išspausdinta straipsnis. Bet jis liko balsu šaukiančio tyruose...

Bet tai dar neviskas. Pracito birželio mėnesį kuopa mane įgaliojo parašyti į gyvuojančias Wisconsino valstijoj LDLD kuopas, idant jos įgaliotų tuos savo narius, kurie bus išrinkti į LSS IX rajono konferenciją, pasitarti apie LDLD rajono reikalus. Tatai buvo padaryta.

Vadinas, šitas klausimas jau senai buvo keliamas ir kone visi žinojo "kame dalykas". Bet štai, Naujienų nr. 270 tulas A. Č. rašo, kad jie nieko nežinoję... Tai, ištikrųjų, keista.

Vis delto, aš manau, kad kiekvienam gali but aišku, kas teisingesnis: Naujienų Reporteris ar A. Č. —**S. A. Dementis.**

L.S. Sąjungoje

X. rajono reikalais.

LSS. X. rajonas rengia maršrutą d. J. Jukeliui, iš New Yorko. Visi tie, kur norėtų surengti jam prakalbas, meldžiami kreipties į X rajono sekretorių.

Rengti prakalbas kviečiama visos LSS kuopos, priklausančios ir nepriklausančios X rajonui. Beto, butų, gera, kad butų surengta prakalbų ir tose vietose, kur LSS. kuopų dar nesiranda. Šituo turėtų pasirupint pavieni LSS nariai bei simpatizatoriai.

Beje, d. J. Jukelis sutinka kalbėti LMPS. ir LDLD. kuopoms. Taigi visi, kur norėtų surengti prakalbas, tegul kreipias sekamu adresu:

A. Meldažis, 811—18 th Ave., Rockford, Jll.

Redakcijos Atsakymai

Fr. Augaitis. — Kreipkitės laišku arba asmeniškai į p-ią M. Jurgelionienę (Immigrants' Protective League, 824 So. Halsted Str.). Ji gaus Jums informacijų.

M. Pukis. — Reikėjo nors truputį pagalvot. Dar nesupratote nė kame dalykas, o jau norite varyt priešingą agitaciją.

Rockford, Ill.

Vakaras.

Lapkričio 24 d. L. M. P. S-mo kuopa statė scenoje trijų veiksmų komediją "Parmazonai".

Veikalas gana gražus, tik gaila, kad tuli aktoriai buvo visai neatsakantįs. Pavyzdžiui, Rudolfas Kujalis, žmogus turtingas, kuris kalba apie savo moters dalį — dvidešimt tukstančių dolerių. Jis turi buti mandagus ir gudrus plenuotojas, turi žinot kaip apgaudinėti, bet sugautas iš visko išsisukti. Šis aktorius nieko panašaus neatliko, tik rėkavo, bėgiojo ir gana. Na, o jis turėjo vieną iš svarbiausių rolių. Barbora, sena tarnaitė, kuri bijosi parmasonų, taipjau neturėjo tiek daug bėgioti, kraipyties ir tt. Kas perdaug tai perdaug. Strauskis, ukininkas, mylįs daug kalbėti, kalbėjo vidutiniškai, tik nemokėjo deramai apsiciti. Strauskienė Iošė silpnai. Vijurkas, Kujalio agentas, atliko pusėtinai, tik kalba silpnoka: iš toliau nebuvo galima girdėti.

Visi kiti atliko gerai. Prie užbaigos L. M. P. S-mo kuopos choras sudainavo porą dainelių, kurios, deja, išėjo labai silpnai.

— **Fadejus.**

NUXATED IRON

padidina stiprumą, švelnių, nervuotų, suirusių žmonių į dvi savaiti laiko daugelyje atsitikimų. Vartotas ir augštai rekomenduojamas buvusiųjų Kongreso narių, gerai žinomų gydytojų ir buvsių Viešosios Sveikatos perdėtinių. Klausk savo gydytojo arba aptiekoriaus apie tai.

KAZIMIERAS GUGIS

ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas:	Miesto Ofisas:
3323 S. Halsted St.	127 N. Dearborn St.
Ant trečių lubų	1111 43 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310	Tel. Central 4411

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35-ta gatvė
(Tel. Drover 6310).
Yra atdara del biznio nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Subatomis iki 1 po pietų.
VAKARAIS
Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 8 val. vakare.
Mane galite matyti banke, bet reikalui atsiradus kreipkitės prie manęs į namus.
3343 Lowe ave.,
(Tel. Boulevard 9983)
1 floras, užpakalyj. Nuo 6 iki 10 v.v.
A. PETRATIS.

Sumažink brangu pragyvenimą.

Nebuk be cukraus. Mes prisiųsime tris svarus chemiško cukraus, su kurjuom pasaldysite daugiau kavos, kaip kad su 75 svarais paprasto cukraus, kurį jųs perkate krautuvėse. Chemiškas cukrus yra 25 sykius saldesnis kaip kad bent koks nors cukrus pasaulyje, ir yra išdirbtas chemiškai iš tikro maisto su paslaptingu procesu. Prisiųsk vieną popierinį dolerį už tris svarus. Atmink, kad trįs svarai yra lygus 75 svarams paprasto cukraus, tas nėra apgavystė. Jeigu neužsiganėdinsi, grąžinsime pinigus.

John H. Rickvich,
P. O. Box 401, Auburn, Wash.

Dr. A. Montvid

Gydytojas ir Chirurgas

1553 W. Madison st.
Suite 600—612
Phone Haymarket 2563
Valandos: 10 iki 12 ryto

1739 So. Halsted St.
Naujienų Name
Valandos: 6 iki 8 vakaro
Nedėldieniais tik Madison st. ofise. Šaukiant į namus telefonuokite į rezidenciją. West 6126.

Aukaukite Lietuvos Laisvės Fondan.

Moteris!

Štai kenčiančioms moterims yra pranešimas nuo Mrs. W. T. Price iš Public, Ky.: "Aš kentėjau nuo skausmų... ji rašo. "Aš sunykau del silpnumo mano nugaros ir narių... Aš jaučiausi esanti be vilties, be drąsos. Aš beveik nebesitikėjau pasveikt kuomet nors, kuomet draugė su užsispyrimu reikalavo, kad aš

Imčiau

CARDUI

Moterų Tonikas

Aš pradėjau Cardui. Trumpu laiku aš patėmijau žymų skirtumą. Su kas kartu aš vis stiprėjau ir jis išgydė mane. Aš esu stipresnė, negu buvau pirm kiek metų. Jeigu jus kenčiate, jus galite pagodoti reikšmę — but stipria ir sveika. Tukstančiai moterų duoda Cardui'jui kreditą už savo gerą sveikatą. Jis jums pagelbės. Mėgink Cardui. Pas visus aptiekorius.

E-73

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6393
Vakarais
2911 W. 22nd Street
Telephone Rockwell 6993

DideliS TeatraS

SIETYNO MIŠRUS CHORAS

Scenoje stato vieno akto veikalą

"CARAS SIBIRE"

SUBATOJE,

Gruodžio-Dec. 7, 1918

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE,
2242 W. 23rd Place

Svetainė atsidarys 6 v. vak. Pradžia programo 7:30 v. v.
Inžanga 50 ir 35c ypatai

Gerbiama Lietuvių Visuomene! Nepraleiskite nei vienas to gražaus perstatymo neatsilankę, nes tai bus vienas iš geriausių ir įdomiausių perstatymų. Tame veikale matysite savo buvusįjį valdoną — Nikalojų Antrąjį. Gyvendami Lietuvoje, mes verčiami buvome garbint carą, kurio neturėjome progos matyti, taigi Subatoje, gruodžio 7 d. ateikite visi viršminėtan perstatyman, ir pamatysite tą Antrąjį ir paskutinį Nikalojų.

Po perstatymo "Sietyno Mišrus Choras" sudainuos keletą naujų dainelių, o vėliaus bus šokiai iki vėlyvos nakties. Visus kviečia atsilankyti SIETYNO CHORAS

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pirmajam by kokiam neprityrusiam aptiekoriui, auksoriui ar keliaujančiam pardavėjui, nes jie suteiks jus akims tik daugiau blogo.

Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu ištirt jusų akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darbą atlieku belaukiant, užtikrintai.

Jei jums akiniai nebus reikalingi, mes tai jums pasakysime.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago,
Kampas 18-tos gatvės
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandai dieną.

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DIDELĖ AUKA L. L. F. IR TRUPUTIS TRIUKŠMO.

Utarninko vakare Mildos svetainėje įvyko prakalbos, parengtos Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos. Kalbėjo "Naujienų" redaktorius, P. Grigaitis. Svetainė buvo kupina žmonių.

Pagal prakalbų rengėjų pleną, buvo manyta tą vakarą padaryt pasikalbėjimą apie kokjnors klausimą dienotvarkio, prirengto Ch. L. D. T. konferencijai, kuri įvyks gruodžio 15 d., Aušros svetainėje; todel ir buvo paskelbta, kad po prakalbų bus diskusijos. Vienok atėjus žinioms apie tai, kad Lietuvoje jau įvyko revoliucija ir kad ją valdo socialistai, kalbėtojas kartu su vakaro pirmininku nutarė pašvęsti prakalbas išaiškinimui dabartinio stovio Lietuvoje ir agitacijai, kad darbininkai prisirengtų padėt Lietuvos revoliucionieriams.

Kalbėtojas, pradėdamas kalbą, pranešė apie tai ir užreiškė, kad po prakalbos galės kas norės iš publikos uždavinėt klausimus. Savo kalboje "Naujienų" redaktorius išpradžių paminėjo kaikuriuos neteisingus užmetimus, daromus Liet. Darb. Tarybai iš vadinamųjų "kairiųjų" pusės, o paskui išdėstė, kokiu budu priėjo dalykai Lietuvoje prie permainos, apie kurią dabar pranešė spauda. Nurodydamas, kad Lietuvos socialistai, paėmusieji valdžią į savo rankas, priėmė ant savęs labai sunkų ir atsakomingą darbą, kalbėtojas ragino publiką paremti Lietuvos darbininkų jiegas ir paskatint savo draugijas, kad jos uoliau prisidėtų prie Darbininkų Tarybos darbo.

Grigaičio žodžiai rado karšto pritarimo klausytojuose. Pirmininkui paprašius publikos paaukat į Lietuvos Laisvės Fondą, tapo sumesta beveik **pustrečio šimto dolerių.** Šitokia didelė auka, tai pirmas atsitikimas Chicagos lietuvių darbininkų prakalbose.

Po aukų rinkimo prasidėjo klausimai. Ant nelaimės, šitą progą kaikurie elementai, atsilankiusieji į svetainę užsimanė panaudot padarymui triukšmo. Ažuot rimtai statę klausimus arba rimtai stengęsi išreikšti savo nuomonę, jie mėgino padaryt savotišką agitaciją, kad suerzinus žmones. Vienas tų "agitatorių" paima balsą ir atsisukęs į publiką, ima karštai kalbėt apie "imperializmą," apie "buržuaziją" ir kitus dalykus. Pirmininkas prašo to "agitatoriaus" nesakyt "spyčiaus," o išreikšt savo mintį ir pastatyt klausimą kalbėtojui. "Agitatorius" priešinasi ir šaukia į publiką, klausdamas, ar ji nori, kad jisai kalbėtų. Apraminus tą "spykerį," atsistoja kitas, ir taip pat, atsukęs nugarą pirmininkui, ima rėžti karštą "prakalbą" apie "imperializmą" ir "buržuaziją;" paskui pakįla trečias. Jokie pirmininko prašymai nesustabdo jo; pirmininkas atima jam balsą; bet "spykeris" šaukia: "No, ne! Aš turiu balsą! Aš noriu diskusijų!!! Ant galo publika supyko ir ėmė reikalaut, kad triukšmadariai nutiltų; tada jie nurimo.

Po šitos bolševikiškos "socialės revoliucijos," kalbėtojas dar paaiškino keletą klausimų, ir žmonės išsiskirstė. Jeigu ne tų triukšmadarių negražus elgimasi, tai šios prakalbos butų galima priskaityt prie pasekmingiausių, kokios kada-nors buvo Chicagoje. Bet jie gal susigės ir ateityje paliaus taip elgęsi.

Lekcija apie kapitalą.

Sekamoji lekcija Socialistų Propagandos Mokykloje įvyks, kaip paprastai, pėtnyčioje, lygiai 8 val. vakaro, Aušros svetainėje (3001 So. Halsted St.).

Šios lekcijos tema bus: **Prekių (tavorų) ir pinigų apyvarta, ir kaip pinigai pavirsta kapitalu.**

Lektorius, P. Grigaitis, savo lekcijose išdėsto K. Markso "Kapitalo" turinį. Pirmesnėse lekcijose jisai aiškino, kas yra prekių gamimimo sistema, ir kuo ji skiriasi nuo kitokių gamimimo (produkcijos) formų; kas yra prekė, vertė ir kaina; kas yra pinigai ir kaip jie atsirado.

Kiekvienas socialistas, kuriam leidžia aplinkybės, privalo lankyti tas lekcijas, kadangi jos supažindins jį su politinės ekonomijos mokslu, be kurio negalima gerai suprasti socializmą. Be to, šitos lekcijos yra vienintėlė proga lietuviams socialistams susipažint su turiniu svarbiausiojo K. Markso veikalo. Lekcijas lankyt tečiaus gali ir nesocialistai.

Įžanga į atskirą lekciją 15c. O mokestis už visą Mokyklos sezoną $1.00.

BOPP'AS TURĖS EIT ANT KARTUVIŲ.

Tariamasai žudeika Lloyd Bopp'as, kur savu laiku buvo ištrukęs iš paviečio kalėjimo, turbut turės eit ant kartuvių. Augščiausias valstijos teismas vakar atsisakė panaikint kriminalio korto nuosprendį.

IŠPLĖŠĖ DAUG BRANGAKMENIŲ.

Du nepažįstami banditai vakar naktį iškulė David Holtz brangakmenių krautuvės, 4738 So. Ashland Ave., langą ir pabėgo apie su septynrais tukstančiais dolerių brangakmenių.

APIE KĄ JIE SKAITO?

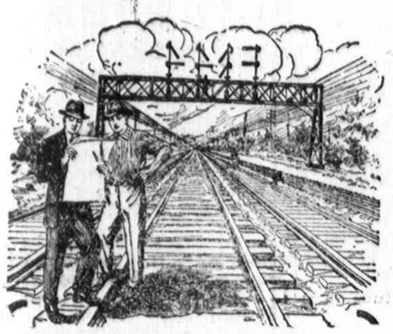

Tiedu jauni lietuviai tarnaujanti ant gelžkelių skaito apie tai, kad daugumoje atsitikimų užnuodijimas ir uždegimas kraujo pasidaro nuo pagedimo skilvio ir netyro kraujo, kas gręsia sveikatai viso organizmo. Tą pažinti galima tuomi, kad pagenda valgio virškinimas; **nėra apetito, gėlimas skilvyje, skaudėjimas galvoje, spaudimas po širdžia ir nesmagus pučkai ant veido ir viso kuno.**

Tukstančiai žmonių gali prirodyti, jog jų normališka sveikata ir geras skilvio virimas pasidėkojant naudojimui garsių saldainių PARTOLA, kurie valo kraują ir skilvį.

Visai lietuvių kolonijai Amerikoj gerai žinoma, kad gydytojas formoj saldainių Partola yra geriausiu draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekviename lietuvių name turi rasties Partola.

Partola rekomenduojama ir parsiduoda didelėse dėžėse prekiuojančiose vieną dolerį kiekviena, kuri užteks palaikymui Jusų šeimynos sveikatos laike mėnesių. Užsisakykit šiandie.

(58)

DYKAI

Gražią ir naudingą dovaną mes siunčiame su kiekvienu užsakymu ant Partola

APTEKA PARTOSA
160 Second Avenue
New York, N.Y. Dept. L1.

Jųs turite mokytis anglų kalbos DABAR

HOFFMANO MOKYKLOJE mokina jus kaip skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai į labai trumpą laiką. Ateikite ir pasikalbėkite su musų lietuviais mokiniais, kurie jau yra augštesnėje mokykloje prisirengimui į kolegiją. Musų mokestis už mokinimą yra nebrangi. Musų mokytojai yra draugiški. Ateikite pas mus. Mes jums pagelbėsime.

HOFFMAN SCHOOL,
1537 North Robey st. (Arti Milwaukee ave.)

Rusiškai--Amerikoniškas Biuro CHICAGOJE

1. Skolina pinigus ant Laisvės Bondsų. Kam reikalingi pinigai, tegul atsineša į Biurą savo 1-mus, 2-rus ir 3-čius Laisvės Bondsus ir gauna grynus pinigus.

2. Perka ir parduoda Rusiškas Obligacijas ir Rusiškus Rublius.

Didžioji Raštinė:
Russian--American Bureau
160 N. Wells Street, Chicago, Ill.

Skyrius:
Russian--American Bureau
706 W. 12th Street, Chicago, Ill.

Į didžiąją raštinę galima nuvažiuoti kiekvienu gatvekariu, važiuojančiu "down-town". Skyrius randasi prie 12-tos gatvės, netoli Halsted St.

AR TURITE SKOLININKA? Mes išjieškome ir iškolektuojame visokias beraštiškas skolas nuo nestropių skolininkų iš visų dalių Suvienytų Valstijų tiesiai ant nuošimčių. Nepaisome kur ir kokiam mieste jųs gyvenate, nei kur jusų skolininkai randasi. Musų budas pasiekia skolininkus visur, nes tam tikslui turime atsakančius kolektorius ir advokatus visose dalyse Suvienytų Valstijų ir Kanadoje. SUTEIKIAME PATARIMUS DOVANAI. Reikalaudami tolesnių informacijų kreipkitės pas mus ypatiškai ar laiškais įdėdami markę atsakymui ant sekančio antrašo:

INTERSTATE LEGAL SERVICE AGENCY,
3114 S. Halsted St., Chicago, Ill.

MRS. AGNĖ DŽUGAS
LIETUVĖ — AKUŠERĖ
Gerai supranta savo darbą ir maloniai patarnauja moterims. Pabaigusi mokslą Chicagoje.
2650 W. 39th Place, Chicago, Ill.
Prie Archer Ave.
Telephone McKinley 4420.

DR. CARTER

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės

Jei jusų akys, ausys, nosis ir gerklė yra gerame padėjime, jums nereikia bijoties influenzos arba kokios kitos ligos. Aš esu AKIŲ, AUSŲ, NOSIES ir GERKLĖS SPECIALISTAS, mokytas ir registruotas gydytojas chirurgas, ir gyvenu prie State gatvės veik apie čvertį šimtmečio. AŠ ATITAISIAU KREIVAS AKIS VIENU ATSILANKYMU, be skausmo ir chloroformos. Nebrangios mokestis. Lengvi išmokėjimai. Ateikite DABAR ir pasitarkite su manimi. Nebusite skolingas.

21 metas prie State gatvės
Valandos: 9 iki 7; Nedėliomis 10 iki 12.

FRANKLIN O. CARTER, M. D.
120 So. State Str., Chicago, Ill.

Sekančios durys į žiemius nuo The Fair, 2-ras augštas.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkolų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.

Atdara kasdieną, nedėjomis ir vakarais.

S. GORDON
1415 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

Masinis Susirinkimas

Rengia
L. S. S. VIII RAJONAS
Kalbės gabiausi Chicagos kalbėtojai lietuvių ir anglų kalbose

Nedėlioj, Gruodžio-Dec. 8 d., 1918

M. MELDAŽIO SVET., 2244 W. 23 Place

Pradžia 11:30 val. iš ryto. Inžanga dykai.

Šiuomi kviečiame atsilankyti visus darbininkus ir darbininkes, o taipgi ir visus LSS. kuopiečius. Nepamirškite viršminėto susirinkimo. Kviečia KOMITETAS.

GEROS GRAŽNOS

UŽ ŽEMAS PAPIGINTAS KAINAS

Ateikite į šią seną, užtikimą, gerai žinomą gražnų sankrovą del gerų gražnų už žemas nupigintas kainas. Mes buvome vertelgystėje laike 67 metų ir visuomet darėme musų kostumeriams geriausius bargenus. Mes neparduodame prastų prekių už augštas kainas. Tikra gražnų sankrova. Ne ta gražnų stovykla, arba maža krautuvėlė, kuri greitai išsikrausto.

Raštiškas užtikrinimas.

Jųs galite gauti parašytą užtikrinimą su bile kuo, ką tik jųs čia pirksite. Prekės yra tikrai tos pačios, kokias mes sakome. Ši sena ištikima firma padarys gerus visus užtikrinimus.

Laikrodėliai	$2	iki	$250
Retežėliai	$1	iki	$ 50
Žiedai	$2	iki	$ 25
Kaklaraiščio sagtis	$3	iki	$ 50
Deimantai	$5	iki	$1000

Lygiai viena kaina.

Louis DeRoy & Bros.
544 Smithfield st., Arti 6th Ave. Pittsburg, Pa.
Musų 67-tas metas.

Aš esmi specialitas visų ligų

Akių, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių
Aklumas, Kurtumas, Kataras ir Džiova

Gali but prašalinta ir daugelyje atsitikimų išgydyta, jeigu gydys teisingai. Aš per daug metų gydžiau pasekmingai šias ligas.

Mano užrašas išgydytų ligonių yra aiškus prirodymas mano gabumo.

Aš atitaisau kreivas akis be skausmo vienu gydymu.

Pritaikau akinius teisingai.

Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWHON, M. D.
219 S. Dearborn St. (Prieš pačtą). Chicago, Ill.

Dr. WHITNEY
Specialistas

Gydyme chroniškų ir nervų ligų
VYRAI IR MOTERS,

Jeigu jųs kenčiate su kokia nors chroniška, nervų, kraujo, skuros arba komplikuota betvarke, arba jeigu jųs esate kankinami vidurių, žarnų, kepenų arba inkstų liga arba jeigu jųs turite reumatizmą, skausmus nugaroje arba sąnariuose, nustojimą noro valgyti, galvos skaudėjimą, pasitarkite su manimi.

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakare. **Dr. WHITNEY** Nedėliomis 10 ryto iki 2 val. dieną
422 S. State St., arti Van Buren St., Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS

Jei jųs priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komiso.

Bondsus galima siųsti registruota krasa — C-o Lithuanian Dept.

EDWARD P. GARRITY CO., Bankers
108 So. La Salle St.
Atdara Nedėliom 10—12 dieną.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ant Durų, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidaus, po $1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pra nyksta regėjims. Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėldien. nuo 10 iki 11 dieną.
4649 S. Ashland av. kamp. 47 st
Telephone Yards 4317
Boulevard 6487.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Rezid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto; 2—8 popiet; 7—8 vakare. Nedėliomis 10—12 dieną.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
9—10 ryto, nuo 12 iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausius metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

Telephone Yards 5834.

Dr. P.G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Dr. Leo Awotin

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6,9 vakare. Tel. Canal 4367.

Tel. Yards 3654. AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz

Baigus Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duodu rodą visokiose ligose moteims ir merginoms.
3113 So. Halsted Str.
(Ant antrų lubų)
Chicago.
Nuo 6 iki 9 ryte, ir 7 iki vėlo vak.

A A

Jieva Balsienė,
"Pujucliutė,

mirė Nov. 27, 1918, 24 m. amžiaus. Paeina iš Suvalkų gub., Mariampolės pavieto. Paliko mergaitę 9 mėnesių. Palaidota sub., nov. 30, 1918, į Šv. Stanislovo kapines, Mamonth, Pa. Giminės ir pažįstami malonėkite atsišaukti.

Antanas Balsis,
1816 S. Ruble St.
Chicago, Ill.

A A

Jonas Mitkus

28 metų amžiaus, mirė gruodžio 3 d., 7 val. ryte. Paliko dideliame nuliudime moterį, 3 metų dukterį ir brolį Antaną.

Velionis paėjo iš Kauno g., Telšių pav., Janopoliaus par., Kalnų sodžiaus.

Laidotuvės įvyks su bažnytinėmis apeigomis gruodžio 6 d., 8 val. ryte, iš namų 12043 State st.

Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į šermenis ir dalyvauti laidotuvėse. **Juzefa Mitkienė**

Milda Teatras
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina.
Panedėlyj, Ketvergo ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c
Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c kariškos mokestis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 32-ra GATVĖS

Chicago ir Apielinke

NETEKO VIETOS,

Gali but pateks bėdon.

Vakar tapo prašalintas iš miesto koronieriaus raštinės daktaras Henry Reinhardt. Jisai yra kaltinamas turėjime "artymų ryšių" su tulomis apdraudos kompanijomis. Jo "pasidarbavimu," sako, daugelis žmonių negavo reikiamų apdraudos pinigų.

Gali but, kad koronierius Hoffman, kurs jį pašalino, patrauks savo pagelbininką tieson.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

SURADO.

Prapuolusis federalės valdžios investigatorius, Milan M. Hitchcock, pagalios tapo surastas — Mitchell miestelyj, So. Dakotos valstijoj. Tatai vakar paskelbė detektivų biuro viršininkas Mooney.

MERRIAM NORI BUT MAJORU.

Žinomasai Chicagos republikonų šulas, buvęs miesto tarybos narys, nori but majoru. Vakar jisai pasiskelbė statysiąs savo kandidaturą "ant repubilkonų tikieto." Vadinas, majoras Thompson, kuris taipjau žada "runyt" kaipo "republikonų partijos kandidatas," turės naują konkurentą.

Valstijos prokuroro byla prieš Chicagos gatvekarių baronus tapo atiduota apskričio teisėjui, Kickham Scanlanui.

Pirmasai tardymas turbut įvyks šiandie.

WEST SIDE.

LSS. 22 kp. veikimas.

Dvidešimt antroji stropiai rengiasi prie Kalėdų vakaro, metinės kuopos šventės. Reikia manyti, kad šiemet kuopa ją apvaikščios iškilmingiau negu kada nors pirma. Pav., dgė M. Dundulienė ir jos sudarytas lošėjų štabas jau senai rengiasi. Loš geriausią p. Zolpio veikalą — "Našlaičiai". Veikalas geras ir kiekvienas turėtų pasistengt pamatyti jį.

-:- -:-

Šiandie įvyks mėnesinis kuopos susirinkimas Meldažio svetainėj. Visi nariai ir norintįs įstoti kuopon, prašomi atsilankyti. Šiame susirinkime turės but išrišta daug svarbių klausimų — rajono ir Sąjungos reikalais. **—Ant. Jusas.**

TOWN OF LAKE.

Delei Mockaus prakalbų.

Lapkričio 29 d. A. Blinstrupo svetainėj buvo rengiama laisvamanių prakalbos. Delei tulų priežasčių jos tečiaus negalėjo įvykti. Kadangi pasiklausytų prakalbos buvo susirinkęs didokas burys žmonių ir vėliau teiravosi vieni pas kitus nežinodami tikrosios priežasties, tai čia matome reikalo pranešt apie tai viešai. Prakalbos negalėjo įvykti delto, kad svetainės savininkas, sakėsi, persamdęs mums svetainę per klaidą. Tą dieną ten turėjo įvykt unijos mitingas.

Manome tečiaus atsiteisti gerb. publikai. Gruodžio 6 d. prakalbos tikrai įvyks. Kalbės M. X. Mockus ir rodys tam tikrų paveikslų. Nepamirškite, tonoleikiečiai! **Reng. Komitetas.**

"Keidės" ir jos kaimynės kelionė.

Andai važiuojant 47 gatvekariu netikėtai pamačiau ypatingą reginį. Gatvekaryj sėdėjo dvi lietuvės moters. Jų užsilaikymas atkreipė savin visų pasažierių domą.

Prislinkau arčiau prie jų ir atsisėdau.

Abi "kumutės" buvo girtos-girtutėlės.

Neužilgio buvo sulošta sekama tragikomedija:

—Sei, Keide, kaip tujen dabar fylini?

—Ach, tas rup... įmaišė į džinę tvirtosios... Cha, cha, cha! Kvailas, jis mano...

—Sei, mister kunduktor! Ar toli dar mus veši? — kerkė pirmoji, suveltais plaukais, kumutė.

—What?

—Rup... ar toli veši!...

—Say, mr. conductor — she, she, she... kvatojo keli pajotžargos pasigavę pastarąjį žodžio "veši" skiemenį.

—Shee... shee... shee... užė gatvekaryj.

—Sei, mister konduktor — štop kar! štop, štop, štop!... Mi von Pilain štryt, sei...kerkė pašokus kumutė ir veržės pro duris.

Gatvekaryj visi klegėjo ir nuolat šaukė:

—Mr. conductor "štop, štop! Mi von Pilain!"...

Pons kondukturius sustabdė karą, bet jau už poros blokų. Viena kumutė iššoko iš gatvekario ir dui atgal. Kita gi besičiupinėdama apie rišulius nespėjo. Tą vežė vieną bloką toliau. O gatvekaryj vis užė:

—Say, Mr. conductor — štop, štop, štop!...

Nežinau kur todvi kumuti susitiko, tik žinau, kad turėjau gerą "šio" ir džiaugiausi, kad pajotžargos yankės nežinojo mane esant tos pačios "karžygiškos tautos" sunumi. **—Rep.**

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas butų.

Kiekviено priedėrme yra saugot save nuo ligu. Turint šalti ir nebandant ji prašalint, gali išsivystyt į pavojingą ligą. Menkiausis nusterėjimas gali veliaus buti labai pavojingu, jeigu tuoj nebus prižiuretas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti namine gyduole, kuri turi rastis kiekvieno namuose. Isgydymui šalčio krutinės, skausmu šonose ir nugaroje, rumatizmą ir neuralgiją, trumpai sakant visokius skausmus raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller ira geriauses.

Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didelese bonkose. **Reikalauk geriausiu.** Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaisbaženklis ant bakstuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose ar tieslog is laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,
74—80 Washington St.,
New York.

PrakalboS

SU PAVEIKSLAIS

Rengia Lietuvių Laisvamanių Federacija
Kalbės M. X. Mockus

Pėtnyčioje, Gruodžio-Dec. 6 d., 1918
A. BLINSTRUPO SVET. (Ant Town of Lake)
4501 So. Hermitage ave.

Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 15c ypatai.

Visi vietos lietuviai nepa mirškite atsilankyti, nes turėsite progą išgirsti M. X. Mockaus prakalbą.

Kviečia visus KOMITETAS.

Pranešimai

Kensington, Ill. — LMPS. 67 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks panedėlyj, gruodžio 9 d., 8 val. vakare, Aušros kambariuose, 10900 Michigan ave. Visos narės malonėkite atsilankyti, taipjau ir tos, kur esate pasižadėję įstoti į 67 kp., nes šis susirinkimas yra svarbus: turėsim išpildyt balsavimo blankas ir bus rinkimai naujos valdybos 1919 metams. Beto turime šiaip svarbių reikalų. **Org. J. Valienė**

LSS. 4 kp. pusmėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., Aušros svet., 3001 So. Halsted st. Pradžia 1 val. po pietų. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes turime svarbių reikalų — Sąjungos viršininkų rinkimai ir t.t. **—Organizatorius.**

LSJL. 3 kp. susirinkimas įvyks 7 d. gruodžio paprastoj svetainėj, 4630 Gross ave. Susirinkimas prasidės 8:30 va. vakare. Draugai ir draugės, nepamirškite atsilankyti paskirtu laiku. **F. Talusis.**

Chicagos Liet. Soc. Vyrų choro repeticija pėtnyčioj, gruodžio 6 d., **nejvyks** delto, kad dirigentas negali but, nes bus susivienijimo dain. generalė repeticija. Taigi visi nariai Chicagos Liet. Soc. Vyrų choro malonėkite susirinkti nedėlioj, gr. 8 d., 10:30 val. ryto, Meldažio svet. Tenai bus laikoma repeticija. **—K. Shaikus.**

Sus. Liet. Soc. Dainininkų 1 apskričio vyrų choro repeticija bus nedėlioj, gruodžio 8 d., M. Meldažio svetainėj. Visų choro nariai — vyrai privalo susirinkti kaip 11 val. ryto. Kiekvienas privalo atsilankyt, nes vakare turėsime dainuoti. Nepamirškite. Org. **J. Urbonas.**

Brighton Park. — Draugystė Liet. Vel. Am. No. 1 turės pusmetinį susirinkimą nedėlioj, gruodžio 8 d., 1 val. po pietų, Davis Square Park svetainėje, prie 45 ir Paulina gat. Draugai ir draugės, malonėkite atvykti laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. O svarbiausis tai susivienijimas su Vytauto choru. Prot. Rašt. **D. Matuz.**

Ch. Liet. Vyrų choras stato veikalą "Kaizeris pekloj", gruodžio 29 d., Taigi vietinių draugijų prašome nerengti tą vakarą jokių pramogų. Pusė to vakaro pelno yra skiriama Lietuvos Laisvės fondan. Vakaras įvyks Meldažio svetainėj. **Komitetas.**

Lietuvių Janitorių Vyrų ir Moterų Pašelpinio Kliubo priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioje, gruodžio 8 dieną, 1 val. po pietų, John Engel svetainėje, 3720 W. Harrison st. Draugai ir draugės, atsilankykite paskirtu laiku, nes bus renkma nauja valdyba 1919 metams, taipgi malonėkite užsimokėti užsilikusius mokesčius už šiuos metus. **J. Burchick.**

Roseland, Ill. — SLA. 139 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks subatoje, gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare, Socialistų svet., po num. 11100 So. Michigan ave. Visi draugai ir draugės, malonėkite atsilankyti, nes bus renkama nauja SLA. 139 kp. valdyba; taipgi turime daug svarbių dalykų apsvarstymui. —Užr. Rašt. **K. Kalnietis.**

A. C. W. of A. Liet. skyriaus 269 metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., pėtnyčioj, Unijos svetainėj, 1579 Milwaukee ave., 7:30 val. vakare. Atsilankykite visi, nes šiame susirinkime bus renkama valdyba 1919 metams. **—Valdyba.**

Prakalbos su paveikslais. Rengia LLF. gruodžio 6 d., pėtnyčioje, A. Blinstrupo svet., 4501 So. Hermitage ave. (ant Town of Lake). Kalbės X. Mockus. Pradžia 7:30 v.v. **Komitetas**

Roseland, Ill. — Aušros vakarinė Mokykla ir vėl atsidarys nuo 16 dienos gruodžio. Bus mokinama anglų kalbos, aritmetikos, taipgi ir Lietuvių kalbos gramatikos. Norintieji mokintis ateikite užsirašyti vakarais po 7:30 val., Aušros mokykloj, 10900 Michigan ave. Nedėlioj, utarninke ir pėtnyčioj. **Aušros Komitetas**

So. Englewood. — LSS. 170 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., J. Butkevičiaus svet., 8132 Wincennes ave., kaipo 10 val. ryto. Nariai atsilankykite paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstyti; be to, bus renkama valdyba 1919 metams. Sekr. **J. Jonulis.**

Sus. Liet. Soc. Dainininkų 1 Apskričio mišrių chorų generalė repeticija įvyks pėtnyčioj, gruodžio 6 d., M. Meldažio svetainėj, 2242 W. 23rd Place. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visų choro nariai prašomi susirinkti laiku. Žinote, kad nedėlioj turėsime dainuot, tai reikalinga prisirengti. Org. **J. Urbonas.**

Kenosha, Wis. — LSS. 58 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., kaip 2 val. po pietų, Socialistų svet. Gerbiami nariai ir pašaliniai, malonėkite atsilankyti laiku. Fin. Sekr. **A. M. Pakšys.**

Lietuvių Laisv. Fed. 3 kp. susirinkimas įvyks pėtnyčioj, gruodžio 6 d., Chernaucko svet., 1900 Union ave. Visi nariai malonėkite atsilankyti. **Valdyba.**

Liet. Moterų Dr-jos "Apšvieta" valgių virimo lekcijos įvyksta kiekvieno ketvergo vakarą, Mark White S. svetainėj (inžinnamyj), kertė 30 ir Halsted gatvių. Pradžia 8 val. vakare. Moters, narės ir ne narės, kviečiamos naudoties šita proga. **—Apšvieta.**

Rochester, N. Y. — LSS. 7 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, gruodžio 6 d., Gedimino svetainėj, 757 Joseph ave. Pradžia 7:30 val. vakare. Yra balsavimas blankų LSS. centro viršininkų rinkimui ir "Kovos" namo kėlimo klausimas. Taipgi reiks rinkti valdybą. 7 kp. sekr. **V. V. Vasys**

Melrose Park. — Liet. Soc. D. A. L. P. (?) susirinkimas įvyks gruodžio 5 dieną, 7 val. vakare. Gerb. draugai ir draugės, malonėkite pributi paskirtu laiku, nes yra daugelis svarbių reikalų apkalbėti. **K. Jusijonas.**

Liet. Laisvės Kliubo priešmetinis susirinkimas įvyks ketverge, gruodžio 5 d., Jono Mazeliausko svet., 3259 So. Union ave., 8 val. vakare. Bus rinkimas naujos valdybos 1919 metams ir daug kitų svarbių reikalų apsvarstymui. Už neatsilankymą bausmė pagal draugų nutarimą. Taipgi pranešame, kad yra mirę du draugai. Kurie dar neužsimokėjote posmertinių, teiksitės užsimokėti sekančiam susirinkime. **Valdyba.**

Roseland, Ill. — LSS. 137 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 8, 10 val. ryto, Aušros Mokyklos kambariuose, 10900 Michigan ave. Visi kuopos nariai malonėkite susirinkti, nes turim daug dalykų atlikti. Pav., valdybos rinkimai ateinantiems metams ir taipgi bus renkamsa VIII Rajono centralis komitetas. **A. N.**

Roseland. — Aido Choro Dainų Repeticija įvyks ketverge, gruodžio 5 dieną, 7:30 val. vakare, Soc. salėj. Nariai ir kurie mylite dainuot nepraleiskite šios progos. Pirmininkas **J. M.**

Indiana Harbor, Ind. — SLA. 185 kp. metinis susirinkimas bus nedėlioj, gruodžio 8, 2 val. po pietų, Juozo Razeus, 3602 Cedar gat. Draugai ir draugės, susirinkite paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų. Taipgi bus renkama valdyba sekantiems 1919 metams. **Kp. Valdyba**

LSS. VIII Rajonas rengia masinį susirinkimą, kuriame kalbės gabiausi Chicagos lietuviai ir anglai kalbėtojai. Susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., M. Meldažio svet., 2244 W. 23 Pl. Pradžia 11:30 val. iš ryto. Inžanga dykai. Šiuomi kviečiame atsilankyti visus darbininkus ir darbininkes, o taipgi ir visus LSS. kuopiečius. Kviečia **Komitetas.**

Harvey. — SLA. 289 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, gruodžio 6 d., Gonciarz svet., 15713 So. Halsted st. Pradžia 8 v.v. Nariai ir norintįs įstoti kuopon prašomi atsilankyti. Be to šiame susirinkime reikės išrinkti naują kuopos valdybą sekantiems 1919 metams. **—Fin. Raštininkas.**

Brighton Park. — Liet. Laisvamanių Fed. 5 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 5 d. Liberty svet., 3925 So. Kedzie ave. Pradžia 7:30 v. vak. Draugai ir draugės, malonėkite visi atsilankyti į susirinkimą ir atsivesti naujų narių. **—T. K.**

Repeticija veikalo "Du Keliu" kuri stato draugystės d-ro Vinco Kudirkos, įvyks ketverge, gruodžio 5 d., 7 val. vakare, M. Meldažio svet., 2242 W. 23 Pl. Visi lošėjai malonėkite susirinkti paskirtu laiku. **M. Churbis.**

SLA. 212 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare, "Schlitz Hall", Malonėkite visi ateiti į šį susirinkimą, nes bus renkama nauja valdyba 1919 metams. Be to, kurie esate dar neužsimokėję, butinai turite užsimokėti, nes kitaip busite suspenduoti. Organizatorius skundėsi, kad kaikurie nariai vis žada užsimokėti, bet neužsimoka. Todel nepamirškite ateiti į susirinkimą gruodžio 7 d. ir užsimokėti užvilktas mokestis. Tuojaus po SLA. 212 kp. susirinkimo atsibus TMD. 119 kp. susirinkimas, 9 val. vakare. Kuopos nariai yra taipgi kviečiami ateiti ir atsiimti knygas. **Kaz. Brazevičius.**

LSS. 22 kp. susirinkimas įvyks ketverge, gruodžio 5 d., 8 val. vakare, M. Meldažio svet., 2242 W. 23 Place. Kiekvienas narys privalo atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų aptarti. ..—**Valdyba.**

Jaunų Vyrų Draug. ir Pašalpinio Kliubo mėnesinis susirinkimas bus ketverge, gruodžio 5 d., 8 val. vakare, Malinausko svet., 1843 S. Halsted st. Draugai visi malonėkite kuoskitlingiausiai atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. **Valdyba.**

LSS. 234 kp. rengia didelį koncertą Pulaskio svet., Ashland ir 18 gatvės, sausio 19 d., 1919 m. Meldžiame kitų progresyvių draugijų tą dieną nerengti panašių pramogų šioj apielinkėje. **—Komitetas.**

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU senos moters arba ženotos poros, kad pridabotų 2 metų mergaitę. Kambarį duosim del prižiurėjimo mergaitės.
J. G.,
3258 Union Ave., Chicago

Pajieškau savo draugo, J. Bergailo, praeitą metą gyveno po numeriu 2078 Canalport ave. Prašau atsilankyti ypatiškai kokią nors dieną šią nedėlią, tarp 5 iki 9 val. vakaro. Turiu svarbų reikalą. Jusų draugas
K. P. Ž.,
1436 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusseserės Liudvikos Bumblalės (nežinau jos vyro pavardės). Paeina iš Kauno gub., Žarėnų parap. Taipgi pajieškau savo draugės Agotos Gedvilaitės, girdėjau gyvena Chicagoj; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Viešvėnų miestelio. Taipgi pajieškau Antaninos Kasparaitės (nežinau jos vyro pavardės), girdėjau, kad gyvena Chicagoj. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Viešvėnų miestelio. Jos pačios lai atsišaukia, arba kas žinote praneškite jų adresus, turiu svarbų reikalą.
Ona Berenatė,
1452 Louis st., Camden, N. J.

RASTA-PAMESTA

RASTA Registration Certificate. Kas pametėte atsišaukite po num. 3238 So. Halsted st.

JIEŠKO KAMBARIŲ

PAJIEŠKO kambario Bridgeporto apielinkėje du vaikinai, po vieną, prie lajsvų žmonių. Garu apšildomo, arba kad ir pečiu. Butų gerai, kad šeimininkė pagamintų valgį. Kas turite, malonėkite atsišaukti.
C. S.,
3405 S. Halsted st., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU apšildomo kambario, North Sidėj, pas blaivus ir laisvus žmones. Kas turite, meldžiu pranešti šiuo adresu.
J. Naudzunas,
1739 So. Halsted st., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ATIDUODAMA rendon kambaris vienam ar dviem su valgiu arba be valgio; iš fronto, elektros šviesa. Kam reikalinga meldžiu atsišaukti 3432 S. Halsted st., 3 augštas, frontas

RANDAI

ATIDUODAMA rendon 6 kambariai. Atsišaukite greitai.
658 W. 31 st., kampas Union ave.

ANT BANDOS 6 kambarių flatas, dentisto išgyventa 11 metų. Geistina butų, kad atsilankytų lietuvis dentistas. Atsišaukite pas
Dr. Glaser,
3149 So. Morgan st., Chicago

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DARBO PRIRODYMO BIURAI

(U. S. Free Employment Service)
Jieškantieji darbo kreipkitės šiais adresais:
116-122 N. DEARBORN ST.
arba
105-107 SO. JEFFERSON ST.
Už darbo parupinimą visuose tuose valdžios įsteigtuose ir užlaikomuose biuruose nereikia nieko mokėt.
Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokios rųšies darbininkų — į fabrikus, į kasyklas, į ukius, į šiaip įvairias įstaigas — kaip vyrų, taip moterų ir vaikų, kaip amatininkų, taip paprastiems darbams.

REIKIA patyrusių shearmanų del Scrap Iron Yard. Gera mokestis, pastovus darbas.
1632 W. Kinzie Ave.

REIKALINGA moteris arba mergina prie abelno namų darbo Tokia kuri mėgtų vaikus. Gera mokestis. Moderniškas namas ir graži apielinkė. Mrs. B. Hasselson,
221 So. Monroe ave., Dixon, Ill

REIKIA priežiurai merginos.
Sweickley Valley Hospital,
Sweickley, Pa.

REIKIA vyro pavienio arba vedusio dirbti į Junk Yard ,tokio, kuris turi prityrimą prie karpymo žirklėmis mašinos labiau pageidaujamas. Gera mokestis ir pastovus darbas visą metą. Jeigu vedęs, mes turime tuščią namą, kurį parandavosime labai pigiai. Gesas ir elektros šviesos. Dixon puikus ir sveikas miestas. Del platesnių žinių rašykite angliškai į B. Hasselson, 609 W. Third St., Dixon, Ill. Aš galiu atvažiuoti į Chicago ir susitarti su jumis. B. HASSELSON,
Dixon, Ill.

REIKALINGI vyrai, kurie gerai yra apsipažinę ant South Side. Prityrimas musų biznyje nereikalingas. Vyrai, kurie gerai padirbės, pasidarys $25 iki $50 į savaitę. Jųs galite padaryti tą pat ir laikyties savo dabartinio darbo; bet vyrai, kurie dirbs pilną laiką, pasidarys daugiau pinigų. Atsišaukite į room 846 First National Bank Building, 68 W. Monroe st., Klauskite Mr. Stone, Pardavimo manadžerio.

REIKIA prityrusių langų valytojų.
Chicago Window Cleaning Co.,
62 W. Washington st., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kad galėtų užimti pirmininko ar kasieriaus vietą. Užmokestis gera. Atsišaukite laišku į Naujienų ofisą pažymėdami No. 16.

REIKALINGAS bučeris. Pastovus darbas. Mokestis $30 į savaitę.
Illinois Market Co.,
3432 So. Halsted st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS darbininkas prie balnų arklių. Mokestis $90 į mėnesį.
4129 Emerald ave. Phone Yards 1076

REIKIA 2 anglių permetėjų, $55, kambarys ir valgis.
Chicago Beach Hotel,
51st st. ir Cornell ave., Chicago

REIKALINGAS barberis. Darbas ant visados, gera mokestis. Atsišaukite
1711 W. 46 St. Chicago

REIKIA lietuvės merginos prie namų darbo.
G. Sakol,
3139 So. Halsted st., Chicago

REIKALINGAS atsakantis barzdaskutis vakarais subatoje ir nedėlios rytą. Atsišaukite greitai.
R. Suževičius,
704 W. 35th St. Chicago

REIKIA merginų del skylučių siuvimo ir užbaigimo ant veisčių; taipgi merginų mokyties rankom siuti skylutes; gera mokestis laike mokinimosi.
Hart Schaffner and Marx,
2920 Wood and Blanche, Chicago

REIKALINGAS atsakantis veiteris. Subatos ir nedėlios vakarais. Gera mokestis. Atsišaukite greitai.
W. B. Jucius,
3305 So. Halsted st., Chicago
Tel. Drover 1986.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI geras saliunas. Priežastis pardavimo — turiu du bizniu. Nupirksite už mažai pinigų.
A. Bagdon,
2158 W. 21st Place, Chicago, Ill.

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS
Vėliausios mados seklyčios setas, valgomojo ir miegamojo kambarių setai; parduosiu už bile teisingą pasiulymą. $200 kabinetas, phonographas ir rekordai už $55, taipgi $800 Player pianas, mados 1918, už $230. Visi tiktai biskį vartoti. Liberty bondsai priimami. Atsišaukite greitai.
1922 So. Kedzie ave., Chicago

PARDAVIMUI 6 kambarių puikus rakandai, geras pianas ir victrola. Didelis bargenas. Paskambinkite pirmą varpelį.
3842 W. 12 st., Chicago

NAMAI-ŽEMĖ

PARDAVIMUI naujas 2 flatų, muro, 4 ir 4 kambariai— attika, $500 cash, $45 į mėnesį, priskaitant nuošimčius. Arti bažnyčia.
Mc. Donnell,
2630 W. 38th St., Chicago

PARDAVIMUI naujas 3 flatų murinis, attika, $6000, išmokėjimui. Graži apielinkė.
Mc. Donnell,
2630 W. 38th St., Chicago

DIDELIS BARGENAS

Parsiduoda farma Wisconsjno valstijoje 43½ akro žemės. Budinkai geri. Stuba 4 ruimų ir dar visai nauja. Gyvuliai, mašinos ir visas stakas, kas tiktai yra ant šios farmos. Žemė bevejk visa išdirbta. Graži vieta, prie pat upės, kur žuvų yra į vales, o ¾ mylios nuo geležkelio stoties ir netoli nuo miesto, arti mokykla. Žemė gera ir derlinga, auga viskas, ką tik pasėsi. Parduodu pigiai, teisingas pasiulymas nebus atmestas. Meldžiu kreiptis laišku arba ypatiškai kur gausite visas informacijas kas link šios farmos.
J. W. McNaughton, Wis.
P. O. Box 82.

$200.00 CASH, $22.00 į mėnesį, nupirksi No. 5140 ir 5142 So. Kostner ave., 2 namu, lotas 60x125, kaina $2300.
Mc Donnell,
2630 W. 38th St., Chicago

PARDAVIMUI 8 flatų naujas, su lo tu 125x125, visos gatvės ištaisytos ir išmokėtos, cemento šalygatviai, gera vieta, $5900.00. Ant išmokėjimo.
Mc Donnell,
2630 W. 38 st. Atdara nedėliomis.
Tel. McKinley 3543.

ANT PARDAVIMO murinis namas ant dviejų flatų po 6 kambarius. Atsišaukite pas savininką sekančiu antrašu
4258 S. Maplewood ave. Chicago

PARDAVIMUI naujas 6 kambarių šiltas namelis arti Archer ave., Summitt, Ill., ne visai nudirbtas. $1300. Lengvi išmokesčiai sulig parankumo. Graži vieta del vištų, kiaulių, karvių, daržas.
McDonnell,
2630 W. 38th Place, Chicago

STOCK'AI—ŠĖROS.

DEL pinigiškų priežasčių parduosiu visus arba dalį iš savo 600 akcijų Buck Run Oil ir Refining Company stako po $1.00 akcija . Šis stakas dabar parduodamas po $1.50 už akcią, mokamas 5% į mėnesį, ir mokės cash dividendą 15% šį mėnesį. Atsišaukite laišku į Naujienų ofisą, pažymėdami ant laiško No. 17.

DALI įmokėjus Liberty Bondsai nuperka už cash Emel and Co., 740 W. Madison st., kampas Halsted st. Room 232, 2-ras augštas, virš Famous Clothing Store, atdara vakare iki 8 val. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

MOKYKLOS

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES
6205 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Suv. Valstijose.
Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Lengvi išmokėjimai. Gvarantuota išmokinti jus pasiuti suknes už $10. Phone Seeley 1643
SARA PATEK, Pirmininkė

Mokykis Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius ,kur mes suteiksime praktišką patyrimą kuomet jųs mokysitės.
Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.
Jųs esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku— dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą.
Petrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bibe madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
DEC 9 1918

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Canal 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Canal 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. V. Kaina 2c. Chicago, Ill., Pětnyčia, Gruodžio-Dec. 6, 1918. Price 2c. No. 287.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Anglija reikalaus sau jurines viršenybes

Prezidentas Wilsonas prieš karinę viršenybę

ANGLIJA REIKALAUJA PANAIKINIMO KONSKRIPCIJOS.

Bet stovi už savo laivyno viršenybę.

DUNDEE, gruodž. 5. — Winston Churchill paskelbė čia šianakt, kad Anglijos atstovai taikos konferencijoj reikalaus visuotino ir absoliučio panaikinimo konskripcijos visoj Europoj.

Churchilll taipgi paskelbė, kad Anglijos laivyno valdžios nutarė, kad nebus reikalo reikalauti iš Vokietijos sugrąžinimo Anglijai Helgoland.

Churchill pasakė, jog valdžia nutarė nacionalizuoti geležinkelius.

"Mes įeisime į taikos konferenciją," sake Churchill savo prakalboj, "su grieštu nusisprendimu, kad jokio aprubežiavimo neturi buti uždėti ant musų teisės užlaikyti musų laivynį apsigynimą. Mes nemanome, nežiurint kokie argumentai ir atsišaukimai butų paduoti mums, pasiduoti kokiems nors supančiojantiems suvaržymams, kurie kliudytų Anglijos laivynui užlaikyti savo gerai išbandytą ir gerai užpelnytą viršenybę."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct, 6, 1917

PREZIDENTAS NORI ĮGYTI AMŽINĄ TAIKĄ.

Dirba laivui plaukiant į rytus.

ANT GEORGE WASHINGTON laivo, gruodžio 5. — Viskas nuordo,kad prezidentas savo išsireiškimuose Francijoj pasakys aiškiai savo propoziciją, kad visi atėję prie taikos stalo prisirengę padaryti pasiaukavimus pastoviai taikai ir kad ginkluota viršenybė kokios nors šalies turi pranykti.

Prezidento laivas šįryt buvo už 450 mylių ir plaukia nuolatiniu greitumu po 17 mazgų į valandą.

Prezidentas Wilsonas praleido didžiumą pirmos dienos savo kelionės vandenyne dirbdamas savo kabinete. Po atsakymui nuo tilto į jam duotus linkėjimus, kada laivas plaukė į jurą, jis tuoj nuėjo prie jį laukusios kruvos laiškų ir telegramų.

Po piet patariant savo daktarui, jis kiek prigulė delei mažo persišaldymo, kuris palietė jo balsą.

Vėliaus prezidentas priėmė valdininkus ant laivo, jų tarpe Italijos ir Francijos ambasadorius. Po to jis vaigščiojo ant dėnio su p-nia Wilsoniene.

Prezidentas turi susinešimus apie oficialius reikalus per bevielinį telegrafą.

George Washington plauks pro Azorės, salas, bet nesustos prie jų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VOKIETIJA TURI UŽMOKĖTI UŽ OKUPACINĘ ARMIJĄ.

$23,000,000 reikalaujama už už pirmą mėnesį.

AMSTERDAM, gruodžio 5. — Čia gautasis Dusseldorf Nachrichten numeris sako, kad prezidentas francuzų pertraukos mušių komisijos Spa, gen. Nudant, įteikė notą Vokietijos komisijai, reikalaujančią už pirmą mėnesį del anglų okupacinės armijos 40,000,000 markių ir del francuzų kareivių 54,000,000 markių.

(Nominalė vertė markės yra 24c. Ta kaina Anglijos reikalavimas butų $9,600,000 ir Francijos $12,960,000. Markė labai nupuolė vertėje ir dabartinė jos vertė abejotina).

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

KAIZERIO LIKINAS NUSPRĘSTAS.

Talkininkai yra susitaikę visuose klausimuose.

PARYŽIUS, gruod. 5. —Premieras Clemenceau po savo sugrįžimui iš Londono užreiškė, kad tarp talkininkų yra pilnas susitaikimas visuose klausimuose, ypač apie Vokietijos buvusį kaizerį. Jis išreiškė užsiganėdinimą apie konferencijos įgytas svarbias pasekmes.

Vokietijoje

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Kulkasvaidžiai prieš vokiečių maisto riaušininkus.

COPENHAGEN, gruodžio 5. — Pasak čia gautų žinių, kulkasvaidžiai buvo vartojami užgniaužimui maisto riaušių Cologne mieste utarninke. Keletas sankrovų įvairiose miesto dalyse liko išplėštos. Demonstrantų eilėse aplaikyta keletas nuostolių.

Po išplėšimui sankrovų didelė minia susirinko maisto stotyj, bet miesto "gerbuvio komitetas" nutarė užgniaužti sumišimus be mielaširdystės. Minia pasitraukė kada pavartota kulkasvaidžius.

Kiti nuostoliai ištiko susirėmimuose tarp minių ir policijos nakties laiku.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Kareiviai saugo Cologne.

BASEL, gruodžio 5. — Niekurie distriktai turėjo buti visai izoliuoti, iš priežasties riaušių Cologne ir kareivių eilės tapo sustatytos, kad nedaleidus tolimesnių plėšimų.

Daugels žmonių liko užmušta ir sužeista riaušėse vakar ir didelės spėkos policijos ir civilės gvardijos griebėsi aštrių priemonių prieš bandas plėšikų, kurie išplėšė sankrovas ir namus. Kulkasvaidžiai buvo vartojami, bet net po išvaikimui minių, jos išsisklaidė visame mieste ir tęsė plėšimus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

SPARTAKAI RENGIASI SUKILTI.

Turį 15,000 ginkluotų žmonių, sako žinia.

PARYŽIUS, gruodžio 5. — Journal Zuricho korespondentas sakosi gavęs žinių, kad teroristų revoliucija, vadovaujama Dr. Liebknecht, iškils Berline pėtnyčios vakare.

Liebknechtas turįs 15,000 gerai apsiginklavusių žmonių.

Pasak žinių, Berlino gyventojai yra malonėje plėšikų bandų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

BAVARIJA UŽ STEIGIAMĄJĮ SUSIRINKIMĄ.

Eisner sutinkąs pasitrauktė.

AMSTERDAM, gruodžio 5.— Bavarijos premieras Kurt Eisner, sakoma, privatiškai užreiškęs, jog jis yra pasirengęs rezignuoti kada nacionalis susirinkimas sutvarkys šalies reikalus, pasak Municho žinios.

Kalbėdamas kareivių ir darbininkų tarybai, Eisner užreiškė, kad Bavarijos valdžia yra priešinga atsiskirimui nuo Vokietijos, o jos saugumo skaito jis, gali buti įgytas tik sutvėrimu federalės valstybės.

Bavarijos kareivių ir darbininkų taryba vienbalsiai užgyrė Vokietijos valdžios programą, ypač palaikymą imperijos vienybės ir sušaukimą nacionalio susirinkimo — pasak telegramos iš Municho.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Kaizeris šaukėsi daktaro.

LONDONAS, gruodžio 5. — Pasak Amsterdamo žinios, Vokietijos ek-kaizerio pašauktas iš Berlino utarninke vokiečių daktaras šiandie specialiu traukiniu atvyko į Holandiją.

Trįs ex-kaizerio štabo nariai išvažiavo iš Amerongen į Berliną. Jie vežasi daugybę dokumentų apie ex-kaizerio privatinę nuosavybę.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Tarybų atstovai Holandijoj.

COPENHAGEN, gruod. 5. — Berlino žina sako, kad Berlino kareivių ir darbininkų tarybų delegacija atvyko į Holandiją. Žinia parodo, kad jos buvimas Holandijos sostinėj turi ką nors bendra su Vokietijos legacijoj Haagoj vedamomis tarybomis apie ex-kaizerį, bet apie tų tarybų pobudį nieko nesakoma.

CLEVELAND, O. — 2,400 konduktorių ir motermanų streikas užsibaigė, gatvekarių kompanijai sutikus pašalinti 150 moterų konduktorių iš darbo kovo 1 dieną.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

M. Duseika areštuotas

Areštuotas už išsireiškimus prakalbose pažeminančius Suv. Valstijų valdžią.

LSS. 7 kp. Sekr. V. V. Vasys prisiuntė iškarpą iš Rochester Times-Union, gruodžio 3 d., kurioj rašoma apie areštavimą M. Duseikos, už jo prakalbą laikytą Rochesteryj, lapkr. 24 dieną.

Laikraštis apie tai rašo sekamai:

Tardymas Matthew Duseikos, kitaip Matthew Duseviczas, areštuoto vakar po piet sulig kaltinimo pasakyme pažeminančių Suv. Valstijų valdžią išsireiškimų, Suv. Valstijų komisionieriaus Smith tapo paskirtas gruodžio 13 d. Iki to laiko Duseika gyvens kalėjime, negalėdamas užsistatyti $3,000 kaucijos. Jis buvo areštuotas Suv. Valstijų maršalo pagelbininko Watters iš priežasties paduotų prieš jį nusiskundimų daugelio žmonių lietuvių viešame susirinkime dalyvavusių Gedimino svet., 575 Joseph Av., lapk. 24 d., kuriam jis padaręs tuos išsireiškimus.

Duseika yra aiškus garbintojas visko, kas yra bolševikiško pobudžio ir nesibijo pasakyti savo klausytojams savo nuomonių:

"Pasaulio taika tapo įvykinta Rusijos ir bolševikų daugiausia per Leniną ir Trockį. Tie du žmonės yra augščiausios garbės pasaulyj ir prieš tuos du jus negalite sulyginti ex-prezidento Roosevelto, ar Tafto, prezidento Wilsono, karaliaus Jurgio, Poincare ar Foch. Suv. Valstijos su savo armija nereiškė daugiau kaip dulkės gatvėje.

"Draugai, jus nežinote to, kiek reiškia prezidentas Wilsonas ir jo administracija — kiek žvirblis sėdintis kleve. Yra negalimu dalyku, kad Rusijos valdžia bus atstovaujama taikos konferencijoj kitų žmonių, kaip Leninas ir Trockis ir jie diktuos taikos sąlygas. Prezidentas Wilsonas neturės nieko pasakyti."

Viršminėtas ir kiti išsireiškimai tapo padaryti, jų tarpe išsireiškimas, kad Amerikos kareiviai stoja į raudonosios vėliavos judėjimą. Tas žmogus, sakoma, paeina iš Bostono ir buvo šiame mieste sąryšyj su rubsiuvių streiku. Jo rekordai bus peržiurėti immigracijos inspertoriaus Isaac Martin ir galbut jis bus deportuotas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Turi deportuoti kaizerį.

HAAGA, gruodžio 4. — Laike debatų Holandijos augštesniąjame bute atstovas Marshand išreiškė nuomonę, kad jei buvimas Vokietijos ex-kaizerio Holandijoj padarytų sunkumų su užrubežiu, valdžia turi paprašyti jį sugrįšti Vokietijon.

Butas atsisakė leisti revoliuciniam socialistui atstovui Wyncopp interpeliuoti užrubežinių reikalų ministeriją apie Wilhelm Hohenzollern buvimą Holandijos teritorijoj, apie perėjimą vokiečių kareivių per Holandiją ir apie žydų skerdynes Galicijoj.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ČECHO-SLOVAKAI KARIAUJA SU VENGRIJA.

PARYŽIUS, gruodžio 5. —Armijos čecho-slovakų ir Vengrijos respublikos kariauja slavų apgyventoj Vengrijos dalyj, kurią savinasi naujoji čecho-slovakų valdžia.

Čecho-Slovakijos prezidentas Masaryk pasiuntė protestą Vengrijos valdžios viršininkui grafui Karolyi.

Vengrai užginčija, kad jie įsiveržė į besivaržomą teritoriją.

Bulgarijos karalius Boris esą sutinka abdikuoti, jei jo šalis gali prisidėti prie Balkanų konfederacijos su Serbija, Černogorija, Bosnija, Hercegovina, Dalmatija, Kroatija ir Slavonija.

Siulomoji konfederacija sudarytų slavų valstybę Balkanuose su virš 16,000,000 gyventojų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

TURKIJOS LAIVYNAS PASIDAVĖ.

LONDONAS, gruodžio 5. — Visas Turkijos laivynas dabar yra talkininkų rankose, — paskelbė šiandie admiraltija. Kariniai laivai po pasidavimui tapo internuoti Auksiniame Rage, Konstantinopolyj.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Naujas iždo sekretorius

GLASS PASKIRTAS IŽDO SEKRETORIUM.

WASHINGTON, gruod. 5.— Kongresmanas Carter Glass iš Virginia tapo nominuotas šiandie prezidento Wilsono kaipo iždo sekretorius.

GLASS užims vietą gruodžio 16 dieną sulig sutarties su sekretoriu McAdoo, kurio rezignacija tapo priimta prezidento.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

KARĖS STOVIS FRANCCIJOJ PASILIEKA.

PARYŽIUS, gruodž. 5. — Justicijos ministeris Louis Nail ir vidurinių reikalų ministeris Jules Pams atsakydami į jiems pastatytus klausimus užreiškė, kad dar neatėjo laikas panaikinti karės stovį Francijoj. Jie sako, kad reikalinga palaikyti karės stovį delei atsigaivinimo bolševikiškos propagandos niekuriuose distriktuose.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Senatoriai nebevažiuos į Paryžių.

WASHINGTON, gruod. 5.— Senato užrubežinių reikalų komitetas šiandit vienbalsiai pasmerkė senatoriaus Cummins iš Iowa, republikono, rezoliuciją, pasiulančią pasiųsti senato komitetą Paryžiun į taikos konferenciją.

Iš dalies apsiniaukę ir daug šalčiau šiandie; ryto giedra ir biskį šilčiau

Saulė teka 7:04 val., leidžiasi 4:19 val. Mėnuo leidžiasi 7:22 val. vakare.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Turkai išskerdė 3,000,000 žmonių

1,000,000 laukia bado mirties

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

LENKAI REIKALAUJA VOKIEČIŲ EVAKUACIJOS.

GENEVA, gruodžio 5. — Pasak Geneva Journal, Lenkijos valdžia pasiuntė ultimatumą Vokietijai, reikalaudama umaus išgabėnimo iš Lenkijos teritorijos vokiečių kareivių, kurie, sakoma, papildo žiaurumus. Jei Vokietijos atsakymas bus neužganėdinantis, leikai griebsis "energiškiausių priemonių."

100 ŽMONIŲ ŽUVO ČILI ŽEMČS DREBĖJIME.

BUENOS AIREŠ, gruodžio 5. — Manoma, kad 100 žmonių liko užmušta vakar žemės drebėjime čili, visai sunaikinusiame miestą Valylenar ir apgriovusiame Copiapo.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

DAR 1,922 KAREIVIŲ SUGRĮŽO.

NEW YORK, gruodžio 5. — Anglų transportas Orca su 1,922 Amerikos kareiviais šiandie atvyko iš Liverpool. Tai yra ketvirtas transportas, atvežęs grįžtančius kareivius.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

10 ŽMONIŲ ŽUVO AMUNICIJOS DIRBTUVĖJ.

PATTERSON, N. J., gruodžio 5. — 10 žmonių liko užmušta ir 35 sužeisti šiandie po piet eksplozijos uždegamojo parako name Du Pont Cap dirbtuvėj ties Pompton.

Eskimosai baigia mirti

ESKIMOSAI BAIGIA MIRTI NUO INFLUENZOS.

Apie 75 nuoš. eskimosų mirė Alaskoje.

CHICAGO. — Sulig Chicagoje gautų patvirtintų žinių, influenza visu savo baisumu siaučia Alaskoje. Ji baigia naikinti ten gyvenančius eskimosus, kurių tarpe mirtingumas pasiekė baisaus skaičiaus. Apskaitoma, kad nuo 65 iki 75 nuoš. eskimosų jau mirė nuo tos ligos.

Skaičius mirčių tarp baltųjų gyventojų yra pasibaisėtinas, bet visgi daug mažesnis, negu tarp eskimosų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

STOCKHOLM, gruodžio 5. — Visa Norvegijos presa sutinka, kad Nobelio taikos dovana už 1918 metus turi buti suteikta prezidentui Wilsonui.

Nobelio dovanų komitetas laiko posėdžius, skirdamas metines garbės dovanas.

Prigelbiami vokiečių, turkai sunaikino plėšimais šalį.

LONDONAS, gruodžio 5. — Per pastaruosius keturis metus turkai; veikdami sulig vienybės ir progreso komiteto paliepimo, darė viską sunaikinimui Turkijos ir tas jiems pasisekė "labai puikiai," sako Morning Post Konstantinopolio korespondentas.

Jis sako, kad 3,000,000 žmonių liko išskersti, o dar vienas milionas žmonių yra arti bado šią žieną.

"Turkai imperijoj niekad nebuvo taip turtingais, kaip dabar." tėsia korespondentas. "Paprastas policistas Peroj apskaitomas esant vertu tarp 10,000 ir 15,000 turkiškų svarų.

"Tas susikrovimas turtu buvo dalim programo padaryti turtingais turkus krikščionių kaštais ir buvo vedamas ypač Smyrnoje ir Konstantinopolyj. Iš tos pricžasties kainos Konstantinopolyj šiandie yra nepaprastai augštos, bet ten galbut yra užtektinai maisto išmaitinti gyventojus mažiausia per 8 mėnesius.

"Komitetas rekvizijomis iš krikščionių, sukonrentravo visą pirklybą į mahometonų rankas. Vokiečių oficieriai ir gi gavo savo dalį tame plėšime. Grafas von Bernstorff apleido savo vietą Konstantinopolyj už dienos po pertraukos mušių pasirašymo. Tečiaus jo satelitai pasilieka, vis dar suokalbiaudami."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

VISI CUKRAUS SUVARŽIMAI PANAIKINTI.

Visi suvaržimai vartojime cukraus namuose ir valgyklose tapo panaikinti maisto administracijos pereitą naktį.

Su pirmesniu panaikinimu taisyklės apie kviečių miltų substitus, pereitos nakties paliepimas paliuosuoja šeiminykštės nuo visų priverstinų maisto taupimų, Teliaus liuosanoris taupimas maisto tebėra reikalingas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

FRANK P. WALSH REZIGNAVO.

Jo veton paskirtas Basil Manly.

WASHINGTON, gruod. 3. — Rezignacija Frank P. Walsh, bendro pirmininko nacionalės karės darbo tarybos tapo priimta prezidento Wilsono ir Basil M. Manly tapo paskirtas užimti vakanciją.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

WASHINGTON, gruodž. 4. — Visos skolos padarytos Rusijos valdžios, apart padarytųjų bolševikų valdžios, yra pripažintos visos Rusijos valdžios Omske ir bus jos užmokėtos, pasak gauto Wahingtone užrubežinių reikalų ministerijos autorizuoto pranešimo.

MOKYKLOS

TĘSIAMOSIOS MOKYKLOS.

Chicagos Vaizbos Tęsiamoji mokykla yra įdomi vieta tiems, kurie gėrisi naujais judėjimais švietimo srityj. Čia galima matyti vaikinus ir merginas nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų amžiaus praleidžiant po vieną, dvi valandi kasdien besimokinant kaip įsikibti verteivystės pasaulyje. Jie mokinasi knygvedystės, gražrašystės, mašinėle rašyti ir stenografijos, arba trumparašystės. Kiti taipgi prisirengia prie vietų bankuose, besimokindami bankinio mašininio darbo, ant skaitliuojamos mašinos ir diktafono. Tarp daugelio šios išradimų gadynės stebuklų yra mašina, kuri suskaitliuoja lygiai tiek, kiek kiekvienas depozitorius yra pasidėjęs banbe ir niekuomet nepadaro paklaidos skaitlinėse. Vaikinai ir merginos apsipažinę su šitais nuostabiais ir bukliais išradimais užvaduoja laiką bankuose ir raštinėse taip kaip ir mašinos per daugelį metų užvaduoja laiką dirbtuvėse ir fabrikuose.

Šiandien yra vartojamos visokios mašinos. Kartais jų įvedimas reiškia darbo atėmimą darbo žmonėms, kadangi mašina padaro darbo už du darbininku ar daugiau. Visuomet buva didelis klausimas pritaikyti. Dabartiniu laiku vaikinai ir merginos, norintieji gauti geriausias vietas ir gaunantieji jas besivartos raštinėse ir bankuose, turi skaityties su dabartiniu reikalavimu apsipažinimo su visais naujaisiais raštininiais išradimais.

Tuoju tikslu švietimo Taryba užlaiko nemokamą, kaip ir kiekvieną kitą viešą mokyklą, šitą naujos rųšies mokyklą, vadinamą Vaizbos Tęsiamąja mokykla. Jos vardas pasako kas ji tokia yra. Ji atsako į reikalavimus verteivybinės raštinės tolesniam ėjimui mokslo tiems, kurie jau dirba raštinės darbą. Tai yra vieta, kur vaikinai ir merginos, turėjusieji eiti prie darbo pirmiau negu jie ištikro buvo prirengti užtenkamu pamokinimu, gali išsilavinti tolydžio padirbėdami prie vienos ar dviejų mašinų po trumpą laiką kasdien.

Geriausiu šitos rųšies mokyklos dalyku yra tas, kad ji pagelbsti jaunuoliams dienos laiku, o ne vakarais po ilgai darbo dienai. Ilgai mes manėme, kad vaikams apleidus mokyklą savo liuosu noru miestas ar valstija neturi jokios atsakomybės už juos. Toliaus buvo pamatyta, kad čia kas tokio bloga su šita teorija ir pradėta steigti vakarinės mokyklos. Šitos vakarinės mokyklos niekuomet neturėjo to pasisekimo, kurio jų įkurėjai iš jų tikėjosi. Nors jos buvo naudingos paakstinimui daugelio mokyties toliaus, bet joms nepavyko pasiekti jaunuoliai. Tas suprantama. Jauni žmonės neprivalo dirbti pilną aštuonių valandų dieną ar ilgiau, o paskui praleisti vakarus vėl prie darbo. Fizinis įtempimas dažnai buva perdaug didelis ir mes neprivalome užmiršti kad jauniesiems reikalingi draugystės smagumai.

Kitu geru šito pleno dalyku yra dabartinis darbdavių noras matyti vertę leidime savo jauniems samdininkams eiti į šitą mokyklą paprastomis darbo dienos valandomis. Kiek man teko patirti, tie kurie dabar lanko tą mokyklą, daro tą **darbdavio laiku** ir iš jų algų neatitraukiama už sugaišimą vienos ar dviejų valandų. Darbdaviai sako, kad tie, kurie mokinasi, tuojaus pradeda rodyti daugiaus nuoveikumo savo kasdieniniame darbe. Kitaip sakant, darbdaviai, kurie yra išmintingi, mato, kad geriaus apsimoka kiekviename užsiėmime turėti išmaningus darbininkus. Jie, taipgi pradeda manyti, kad gal jiems išpuola žiurėti, idant jaunieji darbininkai gautų tiek laiko, kad galėtų patapti nuoveikesniais.

Tuo tarpu darbaviai, gelbstantieji Švietimo Tarybai, veikdami išvieno šitame išmėginime, randasi Kilpos Apskrityj. Mokykla yra patogiai įtaisyta McClurgo name, 218 So. Wabash ave. Šita vieta buvo parinkta šitos rųšies mokyklai tam, kad nebutų sugaista perdaug laiko bevažinėjant. Kiti darbdaviai prisižiuri šitai mokyklai su atsidėjimu ir jau yra sudarę plenus padidinimui naudingumo savo darbininkų isteigiant panašias mokyklas užsiėmimo name, kad darbininkams nereikėtų eiti kitur.

Ar tęsiamoji mokykla pasiliks ant visado, tai tas priklausys nuo jos galutinės vertės. Tėvams gera yra žinoti, kad tokia mokykla yra musų viešųjų mokyklų sistemos dalimi ir su atsidėjimu žiurėti jos pasekmių. Tuo tarpu visi jaunuoliai iki 18 metų amžiaus, kurie nedirba, nėra priimami, nes išmintingiaus jiems eiti į augštesnę mokyklą pilnam laikui. Visi jauni vyrai ir moterįs, dirbantieji, ar nedirbantieji, kurie turi daugiau kaip aštuonioliką metų, yra priimami, nes jie yra skaitomi perėjusiais augštesnės mokyklos amžį ir liuosi pasirinkti tokį tolesnį mokslą, koks jiems patinka. Praeitais metais kelios moterįs, kur kas išėjusios iš jaunystės metų, lankė šitą mokyklą ir išmoko naujos rųšies darbo. Net kelios motinos, turinčios namus prižiurėti, užsimanė išmokti šio-to, kas leistų joms gyvenimą pasidaryti, reikalui parėjus. Mokykloje yra vietos kiekvienam, kas gali pasinaudoti grynai verteivybiniais kursais. Tai yra viskas, ką ji suteikia.

—Louise Montgomery.

Rankdarbiu Bazaras ir Balius

LIETUVIŲ MOTERŲ DR-JOS "APŠVIETOS"

Subatoj, Gruodžio 7, 1918

MILDOS SVET., 3142-44 S. Halsted St.

Pradžia 7:30 val. vakare. Inžanga 35c ypatai (su karės taksais).

Muzika J. Grušo.

Šiam vakarui pasamdyta abi Mildos svetainės, iš kurių vienoje (ant 2-rų lubų) bus išpardavimas įvairių gražiausių rankų išdirbinių, padirbtų Liet. Mot. "Apšvietos" Dr-jos narių. Antroje svetainėje (ant 3-čių lubų) bus pasilinksminimas, šokiai.

Taigi širdingai kviečiame gerbiamą visuomenę skaitlingai atsilankyti, nes apart pasilinksminimo, šokių kiekvienas turės puikią progą ką nors nusipirkti ar tai sau, ar savo draugams už labai mažą kainą labai gražių išdirbinių, kurie labai tiks net ir Kalėdinėms dovanoms. Kiekvieno meldžiame nepraleisti šitos progos, nes po laikui gailėsitės.

RENGIMO KOMISIJA.

DideliS TeatraS

SIETYNO MIŠRUS CHORAS

Scenoje stato vieno akto veikalą

"CARAS SIBIRE"

SUBATOJE,

Gruodžio-Dec. 7, 1918

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE,

2242 W. 23rd Place

Svetainė atsidarys 6 v. vak. Pradžia programo 7:30 v. v.
Inžanga 50 ir 35c ypatai

Gerbiama Lietuvių Visuomenė! Nepraleiskite nei vienas to gražaus perstatymo neatsilankę, nes tai bus vienas iš geriausių ir įdomiausių perstatymų. Tame veikale matysite savo buvusįjį valdoną — Nikalojų Antrąjį. Gyvendami Lietuvoje, mes verčiami buvome garbint carą, kurio neturėjome progos matyti, taigi Subatoje, gruodžio 7-d. ateikite visi viršminėtan perstatyman, ir pamatysite tą Antrąjį ir paskutinį Nikalojų.

Po perstatymo "Sietyno Mišrus Choras" sudainuos keletą naujų dainelių, o vėliaus bus šokiai iki vėlyvos nakties. Visus kviečia atsilankyti SIETYNO CHORAS

PrakalboS

SU PAVEIKSLAIS

Rengia Lietuvių Laisvamanių Federacija
Kalbės M. X. Mockus

Pėtnyčioje, Gruodžio-Dec. 6 d., 1918
A. BLINSTRUPO SVET. (Ant Town of Lake)
4501 So. Hermitage ave.

Subatoje, Gruodžio-Dec. 7 d., 1918
B. J. WAWŽINSKIO SVET.,
Kedzie ave., ir 39th Place.

Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 15c ypatai.

Visi vietos lietuviai nepa mirškite atsilankyti, nes turėsite progą išgirsti M. X. Mockaus prakalbą.

Kviečia visus KOMITETAS.

KONCERTAS

Rengiamas
SUS. LIET. SOC. DAIN. AM. 1-MO APSKRIČIO

Nedelioj, Gruodžio 8, 1918

M. MELDAŽIO SVET.,
2242 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

Svetainė atsidarys 5 val. vakare.
Koncerto pradžia 6 val. Inžanga 35 ir 50c.

Draugai ir draugės, užkviečiame visus į musų rengiamą koncertą. Pirmasai Apskritys deda visas pastangas, ant šio koncerto. Koncerte dalyvauja apie du šimtai dainorių. Dainuos 1-mo apskričio mišrus ir Vyrų chorai. Taigi nepamirškite 1-mo Apskričio koncerto. Kviečia visus atsilankyti S. L. S. D. A. I-mo Apskr.

DIDELES RISTYNES

(Cutler).

(Indijonas)

įvyks nedėlioje, gruodžio 8 d., 1918 šv. Jurgio parap. svet., 33 ir Auburn Ave. (ant Bridgeporto). Duris atidarys 2-rą val. po pietų; ristynės prasidės 3-se valandose. Risis visi geriausi ristikai Charles Cutleris, visam pasauliui žinomas amerikoniškas čampionas, sveria 280 svarų; jis apsiima paguldyti du kartu į 35 minutes, visiems lietuviams žinomą Juozapą Bancevičių, geriausį lietuvį ristiką. Cutleris duoda $400 prieš Bancevičiaus $200. Tai visi matys, kuris tuos pinigus gaus, ar amerikoniškas milžinas ar lietuvis katinas. Niekas nesilygkite pinigų už Bancevičių, Cutleris du syk sunkesnis už Bancevičių. Nors Bancevičius mažas, bet narsus, kaip levas, nė vieno nebijojojo, kuris tik kvietė, su kiekvienu ėjo. Pasirodo visiems, kad tikras ėmikas. Antra pora F. Juška, smarkus lietuvis ristikas, atvažiavo iš Springvalės, risis su dideliu indijonu, sveriančiu 240 svarų. Trečia pora — T. Ačas, milžinas, su Tamu Rolevičiu, lenku; visi matys, kaip smarkiai lietuvis risis su lenku. Ketvirta pora Petras Katauskas, smarkus ristikas, greitas kaip tigras, su B. Jaru, kurį praeitą pavasarį Šimkus negalėjo paristi, pažiurėsime ar Katauskas paris. Penkta pora Otto Propotnik su Juozapu Pišniu. Šešta pora Dominikas Dudinskas, Bancevičiaus mokinys, su Karoliu Sarpaliu.

Kviečiami visi, seni, jauni, dideli ir maži, moterįs ir merginos pažiurėti tų milžiniškų ristynių, kokių niekuomet nebuvo surengta tarp lietuvių, bus linksma pažiurėti, kurie tas ristynes praleisite, tai vėliaus gailėsitės.

Surengė lietuvių jaunuomenė. Įžangos kainos 50c, 75c, $1.00, $1.50 ir $2.00.

(Apgarsinimas).

IŠ HOFFMANO MOKSLEIVIŲ VEIKIMO.

Šioj mokykloj randasi gražus burelis lietuvių moksleivių; visi esame susiorganizavę į visai atskirą nuo mokyklos organizaciją. Jau keletas mėnesių kaip čia gyvuoja lietuvių gramatikos klesa. Joje mokytojauja draugas J. Laukis, iš kurios mes tikimės ateityje turėti puikias pasekmes.

Šioje mokykloje taipgi mokinama anglų kalba, abelnų mokslo dalykų, pradedant pradinės mokyklos kursu ir baigiant augštesnės (High School) kursu. Dalykai išguldinėjama labai aiškiai ir suprantamai.

Lietuvių Jaunuomenės, kuir turi liuoso laiko, gali šitą mokyklą lankyti be jokių didelių kliučių delto, kad ji yra pricinama darbo žmonėms ir joje galima prasilavinti šiek tiek visuotinuose moksluose.

Lietuvių Jaunuomenės, kuri turi liuoso laiko, gali šią momus kas antrą nedėldienį, 1 val. po piet. Laikytame susirinkime pereitą nedėldienį nutarėme surengti prakalbas, gruodžio 11 d., supažindinimui moksleivių su visuomene ir visuomenės su moksleiviais. Man butų smagu supažindinti lietuvių jaunuomenę su mokslo verte ir jo brangumu. Kadangi daugelis musų draugų praleidžia liuosą laiką dykai arba besiginčydami tarpe savęs, tai ar nebutų laikas mums draugai mokyties, lavinties musų brangiai ateičiai, kur musų pagelba bus reikalinga? Ar mes turime laukti, kad kas kitas mums suteiktų kokį likimą? Ne, brangus draugai, mes tą atsieksime per savo pačių galybę ir per mokslą, organizacijas ir susipratimą.

J. Stungis.

Aukaukite Lietuvos Laisvės Fondan.

Jųs turite mokytis anglų kalbos DABAR

HOFFMANO MOKYKLOJE mokina jus kaip skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai į labai trumpą laiką. Ateikite ir pasikalbėkite su musų lietuviais mokiniais, kurie jau yra augštesnėje mokykloje prisirengimui į kolegiją. Musų mokestis už mokinimą yra nebrangi. Musų mokytojai yra draugiški. Ateikite pas mus. Mes jums pagelbėsime.

HOFFMAN SCHOOL,
1537 North Robey st. (Arti Milwaukee ave.)

Rusiškaj--Amerikoniškas Biuro
CHICAGOJE

1. Skolina pinigus ant Laisvės Bondsų. Kam reikalingi pinigai, tegul atsineša į Biurą savo 1-mus, 2-rus ir 3-čius Laisvės Bondsus ir gauna grynus pinigus.

2. Perka ir parduoda Rusiškas Obligacijas ir Rusiškus Rublius.

Didžioji Raštinė:
Russian--American Bureau
160 N. Wells Street, Chicago, Ill.

Skyrius:
Russian--American Bureau
706 W. 12th Street, Chicago, Ill.

Į didžiąją raštinę galima nuvažiuoti kiekvienu gatvekariu, važiuojančiu "down-town". Skyrius randasi prie 12-tos gatvės, netoli Halsted St.

Sumažink brangu pragyvenimą.

Nebuk be cukraus. Mes prisiųsime tris svarus chemiško cukraus, su kurjuom pasaldysite daugiau kavos, kaip kad su 75 svarais paprasto cukraus, kurį jųs perkate krautuvėse. Chemiškas cukrus yra 25 sykius saldesnis kaip kad bent koks nors cukrus pasaulyje, ir yra išdirbtas chemiškai iš tikro maisto su paslaptingu procesu. Prisiųsk vieną popierinį dolerį už tris svarus. Atmink, kad trįs svarai yra lygus 75 svarams paprasto cukraus, tas nėra apgavystė. Jeigu neužsiganėdinsi, grąžinsime pinigus.

John H. Rickvich,
P. O. Box 401, Auburn, Wash.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35-ta gatvė
(Tel. Drover 6310).
Yra atdara del biznio nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Subatomis iki 1 po pietų.
VAKARAIS
Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 8 val. vakare.
Mane galite matyti banke, bet reikalui atsiradus kreipkitės prie manęs į namus.
3343 Lowe ave.,
(Tel. Boulevard 9983)
1 floras, užpakalyj. Nuo 6 iki 10 v.v.
A. PETRATIS.

KLEIN BROS.
HALSTED & 20th STS.

Matykite Subatos Naujienose musų naujienas stebėtinų išpardavimų del besiartinančių švenčių.

Subatoje tiktai gruodžio 7-tą 9 rytą iki 5:30 po pietų

$1 Skrybėlių Išpardavimas

3000 skrybėlių moterims, merginoms ir vaikams, didžiausias skrybėlių išpardavimas kokį mes kuomet turėjome, bile kokia skrybėlė ir kiekviena skrybėlė — tiktai $1.00.
Moterų puošnios skrybėlės iš aksomo, bobro, arba pliušo, šilko aksomo, turbano, velour ir kitos puošnios skrybėlės, visos gražiai papuoštos, visos po $1.00 kiekviena.

$2, $3 ir $5 skrybėlės visos po $1. Įvairios stailės, — puiki kokybė ir puošnus modeliai. Vaikų skrybėlės ir mučės — viskas po $1.00 kiekviena.

Ateikite subatoje anksti del šių stebėtinų verčių. Išpardavimas užsibaigia lygiai 5:30 vakare.

Subatoje tiktai, gruodžio 7-tą
400 moterims ir merginoms

200 VILNONO VELOUR KAUTAI

Už šio sezono pigiausias kainas

$10.90

Moterims ir merginoms micros

Nepaprastas supirkimas 400 žieminių kautų nuo išdirbėjo, reikalavusio gatavai cash, prigelbsti mums pasiūlyti musų kostumeriams tikrus $20 žieminius kautus laike šio nepaprasto išpardavimo.

Geri sunkus, vilnono velour kautai, su puikiais, dideliais šilkinio pliušo kalnieriais; su diržais stailė, papuošta kišeniais ir guzikais, pilnas 48 colių ilgis, geras įvairumas spalvų, priskiriant rudas, žalias ir tamsiai mėlynas, taipgi juodas.

Geriausi Lietuviški Rekordai

Žemiau paminėti rekordai lėšuoja 85 centus vienas. Išsirink kuris patinka ir prisiųsk pinigus, aš jums nusiųsiu į namus. Rekordai abiejų pusių, t. y. po dvi dainas kožnas.

ĮDAINAVO MIKAS PETRAUSKAS, TENORAS.

E. 3348 — Suktinis. Valia, Valužė (iš Operos "Šienapiutė".)
E 3796 — Bernužėli Nesvoliok. Eisiu mamai pasakysiu.
E 3349 — Prirodino Seni Žmonės. Kur Tas Šaltinėlis.
E 3350 — Naujoji Gadynė. Dainius.
E 3623 — Ilgu, Ilgu Man ant Svieto. Mano Skarbas. Valcas.
E 3797 — Jau kad Aš Augau. Šią Nedėlėlę.
E 3840 — Ant Kalno Karklai siubavo. Šią Naktelę per Naktelę.
E 3841 — Atėjo Žiemelė. Vai, kad Aš Išjojau.
E 2356 — Lietuva, Tėvynė musų. Tykiai Nemunėlis teka.
E 2357 — Birutė. Kur banguoja Nemunėlis.
E 2358 — Darbininkų Marselietė. Sukelkime kovą.
E 2392 — Sveiki Broliai Dainininkai. Ko Liudit Sveteliai.
E 2393 — Saulelė Raudona. Jojau Dieną.
E 2394 — Už Šilingėlį. Šių Nakcialy. (Dzukiška daina).

ĮDAINAVO ST. ŠIMKUS.

E 3905 — Ant Tėvelio Dvaro, ir Nesigraudink, Mergele.
E 3906 — Bijunėlis Žalias, ir Važiavau Dieną.

ĮDAINAVO MARĖ IR JONAS ČIŽAUSKAI.

E 3190 — Trįs berneliai. Vakarinė daina.
E 3244 — Skambančios Stygos. Tu mano motinėle.
E 3191 — Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo.
E 3245 — Gimtinė šalis. Sunku gyventi.
E 3192 — Giedu dainelę. Gegužinės daina.
E 3291 — Plaukia sau laivelis. Lopšinė.

ĮDAINAVO A. KVEDERAS, BARITONAS.

E 2223 — Pamylėjau vakar (Liaud. daina). Draugė. Polka-mazurka.
E 2224 — Mano laivas, daina. Į sveikatą, maršas. Orkestra.

ĮDAINAVO MARĖ KARUŽIUTĖ, SOPRANAS.

E 3625 — Miškas užia. Sudiev Lietuva.
E 3842 — Sveika Marija.
E 1247 — O kur buvai, dieduk mano. Įd. Bradunienė ir Vaškevičius. Ungarų šokis. Orkestra.

ARMONIKA SOLO IR DUETAI.

E 2651 — Vilniaus maršas. Audra, mazurka.
E 2652 — Rasčinių polka. Kazokas, valcas.
E 3315 — Stumbriškių polka. Jurgiuko kazokas.
E 3316 — Polka nuo Rudos. Mažrusiška polka.
E 2580 — Šalies grožybė, Valcas. Žuvininkų valcas.
E 2581 — Gražioji polka. Pavasario rytas, polka.
E 2583 — Kalnų augštumas, valcas. Kariškas maršas.
E 2706 — Žemaičių polka. Gudri, mazurka.
E 2397 — Klumpakojis. Kokietka, polka.
E 3798 — Kur vėjai pučia. Esu garbingas vyras.
E 2705 — Visur linksma. Šok į ratą.
E 1700 — Galopas
E 3998 — Kadrilius. Sugrajino kapelija.
E 2639 — Two Step. Labai garsus šokių rekordas.

Didelis pasirinkimas gramafonų. Kainos nuo $10.00 iki $300. Kiekvienam pareikalavus kataliogą pasiunčiame veltui.

JOS. F. BUDRIK
3343 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

Waukegan, Ill.

Vakaras.

Nedėlioj, Lapkričio 24 d., vietinis Soc. Party lietuvių skyrius surengė vakarą. Scenoj statė du veikalu — "Svetimas Dievas" ir "Caras Sibire."

Lošėjai savo užduotis išpildė gana gerai. Tuli jų tik pirma syk pasirodė scenoje, tai duoda vilties, kad laikui bėgant iš jų bus tikrai geri lošėjai.

Beje, reikia ištart didelį ačiu ir režisieriui, d. P. Sprindžiui. Jisai pirmą kartą buvo pasiėmęs ant savęs šitą lošimo našta, bet išnešė ją labai gerai. Liet. Skyriui liks ytin gražaus pelno.

—Korespondentas.

Baltimore, Md.

Tarptautiškas mitingas.

Lapkričio 24 d. socialistų svetainėje, 223 N. Howard St. buvo mas-mitingas. Kalbėjo vietinis W. Toole — apie dabartinį Europos padėjimą. Aiškino delko kįla revoliucijos ir tt.

Toole užbaigęs savo kalbą pakvietė publiką išreikšt užuojautos Vokietijos revoliucijai. Publika sustojo ir entuziastiškai sušuko: "lai gyvuoja revoliucija!"

Lietuvių centralio (vietos) komietto skyrius lapkričio 24 d. Barry's svetainėje surengė prakalbas. Plakatuose buvo garsinta, kad kalbės Dr. Šliupas ir inžinierius Naruševičius, bet Naruševičiaus nebuvo. Kalbėjo Šliupas ir Šliupienė. Šliupas —jis visuomet pasakoja tą pačią nudėvėtą pasaką. Neužmiršo pasigirti, kad ir jo žentas, Yčas, Lietuvoje esąs užsienio reikalų ministeris. Mat, ponui Šliupui linksma, kad jo žentas su grafu Tiškevičiu kartu ministeriauja... Bet ar ilgai Šliupui teks džiaugties, tai nežinia.

Šliupas dabar tik plenuoja kiek reikės pinigų išleisti apskaito net milijonais dolerių. Pabaigus Šliupui kalbėti rinkta aukos Lietuvos "nepriklausomybės" fondan. Aukų surinkta virš pustrečio šimto. Vėliau kalbėjo Šliupienė, ji ragino moteris šelpti Lietuvos nuvargusius žmones. Kas turįs atliekamų drabužių, sakė Šliupienė, tegul atiduoda del nukentėjusių.

—Zigmas.

Cleveland, Ohio.

Pasikėsinimas.

Lapkričio 25 d. tulas vietos barberys anglas du kartu pašovė lietuvę J. Stakiniutę-Strygienę ir vėliau pats nusišovė. Strygienė, beje, buvo pasišalinus nuo savo vyro, V. Strygo. Ji veikiausia pasveiks.

Kokiuo tikslu buvo atlikta minėtasai pasikėsinimas, dar nesužinota. **—A. J. Naunčikas.**

LEWISTON, ME.

Moterų vakaras.

Lapkričio 23 d. Lietuvos Dukterų Draugystė buvo parengusi pramogų vakarą — kepurinį balių su prakalbomis, deklemacijomis ir šiaip įvairiomis žaismėmis.

Rengėjos buvo paskyrę keliatą dovanų, butent: "už gražiausią kepurę" ir "geriausią prakalbą". Pirmą dovaną laimėjo draugė Skirmontienė, kuri turėjo gražiausią kepurę; antrą laimėjo p-lė Petrušiutė. Gi už žurį: ant to "Mr boss" susimyėjo "geriausią prakalbą" dovaną gavo d. Vaitkus—visiems metams darbą.

Not old—but new! Comprenez vous?

OLD EGYPT

KORKO GALAIS EGYPTIŠKI CIGARETAI

Klausykite, Žmonės!— Dėžutese **DVIDEŠIMT 25 CENTAI**

Jei jus ne pilnai užganėdinti po išrukymo pusės dėžutės, sugrąžinkite likusius į 29 West Kinzie St., Chicago ir gausite mainais THRIFT STAMP.

Kas pameginsite?--Kokybę iš Seno Egypto!!

P. Lorillard Company
A Corporation

"The Wonder of the Age."

Moterų Balsą.

Publikos buvo daug — pilna svetainė. Rengėjoms liks gražaus pelno.

—Ona Sankuniutė.

COLLINSVILLE, ILL.

Iš angliakasių gyvenimo.

Collinsvillės angliakasių istorija labai marga. Šičia aš manau kalbėti tik apie laikotarpį, apimantį 1914 — 18 metus. 1914 metais anglies baronų žiaurumas pasidarė stačiai nebepakenčiamas. Tatai angliakasiams dasiėdė "iki gyvo kaulo". Bet... pasipriešinti negalėjo, nes prie kasyklų nuolatos stovėdavo šimtai bedarbių, laukiančių kada ponas bosas pašauks juos "į apačią". O "mainos" tedirbo tik po dvi tris dienas į savaitę... Gi kaikuriose tik po dvi-tris dienas į dvi savaiti.

Darbininkų padėjimas buvo kuoblogiausias, neveizint to, kad Illinois angliakasių unija, ypač Collinsville apielinkėj, skaitėsi tvirčiausia. Kiekvieną kartą, kada mainieris pamatydavo artinanties "ypatingą šviesą", jam direktelėdavo galvon: ar tik ne "Mr boss"... O kada tas "Mr boss" liepdavo nešt savo "tulšis" į viršų — nepasipriešinsi. Laimė tam "nusidėjėliui," kur turėdavo lanksčią nugarą ir lieja. Pasiskųsti — buvo tuščias darbas. Iš anksto buvo galima žinoti, kad bus taip, kaip nori maloningasai "Mr boss"...

Taip buvo "anais laikais". Karės laiku, kada sumažėjo bedarbių armija, dalykai pasitaisė. Mainierių gyvenimas pasidarė kitokiu. Kitokiu pasidarė ir rustusis "Mr boss", nes, matote, prie mainų nebestovėjo burys laukiančių pavelijimo leisties "į apačią"... O ir patįs darbininkai pasidarė kitoki: nebenusileidžia prieš "Mr boss'ą". Visi jie—geri unijistai ir reikale užtaria skriaudžiamą draugą.

Bet.. dabar? Kaip bus dabar? Užmaryj visa aprimo. Pradeda aprimt ir "mainos". Dabar jau pradeda dirbt po tris-keturias dienas į savaitę... Tiesa, bedarbių armija dar neskaitlinga. Bet — ar ilgai?... Rasi ir vėl prisieis sugrįžt į "anuos laikus".

Darbininkai privalo budėti. Jie turi žinot, kad darbdaviai jų nepasigailės. Prie pirmos progos jie stengsis parodyt ką gali.

—Laisvės Mylėtojas.

SCRANTON, PA.

Lapkričio 27 d. LMPS. 4 Rajonas buvo surengęs gėlių vakarą. Publikos atsilankė nedaugiausia. Priežastis — vienu vakaru anksčiau buvo surengta teatras. Rajonas buvo surengęs skrynučių vakarą lapkričio 17 d., Wilkes-Barre, Pa. Vakaras nusisekė gerai ir rajonui liko pelno.

Lapkričio 9 d. tapo atidaryta Lietuvių Kooperatyviška krautuvė 205 W. Market St., Providence. Vietos lietuviai turėtų paremti tą visuomenišką įstaigą — pirkti visokius reikmenis, nes kooperatyviškoj krautuvėj galima nusipirkti daug pigiaus ir gauni geresnių prekių negu pas privatiškus biznierius.

Lapkričio 9 d. vėl atidaryta visos viešos įstaigos, kadangi ligos žymiai sumažėjo. Dabar visi daro neblogą biznį — net ir kunigėliai.

Nuo lapkričio pirmos buvo pakelta algos kietųjų anglių kasėjams. Mainieriai ir kompanični gavo pakelti po vieną dolerį į dieną, o kontraktuoti mainieriai gavo tik 15 centų nuo dolerio. Bet ir nekurių kasyklų kompanijos pradėjo atleidinėti kompaničnus ir senus mainierius. Mat, jiems reikia mokėti daugiau negu kontraktuotiems mainieriams. Kur dingo unijos "komisija," kad nieko už tai nesako godiems anglių baronams?

—Šimonietis.

PATRIJOTIZMAS
Pačėdumas turi but pasargos žodis
IOWA STATE SAVINGS BANK
Kapitalas ir Perviršis — $120,000.00.
S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts.
SIOUX CITY, IA.

SVEIKATA
arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi kelis šimtus paveikslų apie žmogaus kuno sudėjimą. Aprašoma įvairiausi apsireiškimai žmogaus kuno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogui apsisaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Drutuose audeklo apdaruose kaštuoja tik $2.00 su prisiuntimu.

Užsisakydami ir pinigus siųsdami rašykite šiuo adresu:

"Naujienos",
1739 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti St. Louis Ave. Ir 1115-17 So. Paulina St., arti 12th St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje—paštu:

Metams	$6.00
Pusei meto	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiam	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje—per nešiotojus:

Viena kopija	.02
Savaitei	.12
Mėnesiui	.50

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:

Metams	$5.00
Pusei meto	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Kanadoj, metams	7.00
Visur kitur užsieniuose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pačto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Asmeniškai Redaktorių matyt galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Demokratybė ir socializmas.

Žodis "demokratybė" pasidarė paskutiniu laiku nelabai mylimu tarpe kaikurių socialistų ir šiaip radikaliai protaujančių žmonių. Jie ėmė iš jo tyčioties ir net skaityt blogu daiktu jo vartojimą. "Naujienoms", pavyzdžiui ,daug kartų buvo piktai prikaišiojama, kam jos kalbančios apie demokratybę, ažuot kalbėjusios vien apie sócializmą ir revoliuciją.

Šitas neprilankumas demokratybei atsirado daugiausia delei to, kad ją ėmė reklamuot partijos ir žmonės, iki šiol neturėjusieji, arba ir šiandie nebeturintieji, su demokratybe nieko bendra. "Demokratijos laimėjimu", sakysime, nesenai nudžiugo Anglijos karalius Jurgis Penktasis; "demokratijos draugais" statosi musų klerikalai; "tikru demokratu" piešia klerikalų pasiuntiniai Europoje kunigaikštį von Urachą, buvusįjį kandidatą į Lietuvos karalius.

Kada net karaliai ir karalių garbintojai ima giedot hymnus "demokratybei", tada, suprantama, tarpe radikaliai protaujančių žmonių kilą neprielankumo jausmas linkui jos. Panašiai buvo kitąsyk ir su žodžiu "socializmas": kada apie vidurį devynioliktojo šimtmečio buvo įėję į madą visokias social-reformatoriškas svajones vadinti "socializmu", tai socializmo ir socialisto vardai tapo taip diskredituoti revoliucinierių ir protaujančių žmonių akyse, jogei Marksas ir Engelsas pavadino pirmąjį mokslinį proletarinės partijos programą **"komunistų"**, o ne socialistų Manifestu.

Bet Markso pasekėjai galų-gale visgi priėmė **socialistų** vardą! Mes nemanome taip-pat ,kad ir žodis "demokratybė" (arba demokratija) butų galutinai išguitas iš politinės darbininkų terminologijos; kadangi tasai žodis išreiškia dalykus, kurių pažymėjimui tinkamesnis terminas (išsireiškimas) yra sunku surasti.

-:- -:-

Mums sako, kad "demokratybė" jau atgyvenusi savo amžių; dabar atėjusi socializmo gadynė. Gerai; bet ar visur jau atėjo socializmo gadynė — ir Kynuose ir Indijoje, ir Turkijoje, ir Afrikoje? Ir ar socializmas nėra nuosakus tos pačios demokratybės įkunijimas?

Socializmo gadynė, tiesa, jau atėjo — toje prasmėje, kad kuriose-nekuriose šalyse socialistai jau įgijo galios pradėt praktikoje vykint savo idealus (savo "programo maximum"). Vienok tos šalis dar šiandie sudaro tiktai neskaitlingą mažumą pasaulio valstybių tarpe. Kitose šalyse socialistai dar neturi tos galios; o nemažame skaičiuje šalių — ne vien Azijoje ir Afrikoje, bet ir pačioje Europoje — dar nėra nė sąlygų tam, kad socialistai galėtų tuoj įvykinti savo idealus, jeigu valdžia ir patektų laikinai į jų rankas.

Taigi kalbėt apie tai, kad žmonija jau palikusi užpakalyje savęs prieš-socialistinio plėtojimo laikus, dar yra peranksti. Ir socialistai privalo be jokių svyravimų pripažinti šitą tiesą. Klaidinimu savęs tuo, ko nėra, socialistai ne patarnautų savo idejai, o tiktai susilauktų netolimoje ateityje pragaištingų apsivylimų.

Bet, kaip pastebėjome augščiaus, socializmas yra ne priešingas demokratybei dalykas, o greičiaus jos tąsa ir nuosakus realizavimas (įvykinimas tikrenybėje).

Nuosakus demokratas gali buti tiktai socialistas. Nes socialistas stoja už tokią tvarką, kurioje nebus jokių privilegijų ir jokių privilegijuotų klesų; kurioje išnyks visi visuomenės klesų skirtumai, taigi ir pačios klesos. Socialistas nori, kad liaudis, kurios branduolį visose naujoviško išsiplėtojimo šalyse sudaro darbininkų klesa, pataptų pilnu savo likimo ir visuomenės valdonu. Taigi jo tikslas yra pilnas demokratybės (arba demokratijos) įvykinimas; nes "demokratija" nieko kita ir nereiškia, kaip liaudį ir liaudies valdžią.

Kiekvienas žmogus, kuris nėra socialistas, stoja (sužiniai arba nesužiniai) už kokias-nors privilegijas, taigi už liaudies pavergimą toje arba kitoje formoje. Ir todel yra keista matyt, kaip tuli socialistai su baime arba panieka kreipiasi nuo demokratybės, pavesdami ją tikrosios demokratijos priešų globai. Jie tuo parodo tokį-pat neaiškumą savo prote, kaip tie upo revoliucionieriai, kurie niekina apšvietą delto, kad žymi apšviestų žmonių dalis randasi atžagareivių eilėse.

Dusyk du yra keturi, nežiurint to, kad ir Rockefelleris arba Rooseveltas taip sako! Taip-pat ir demokratybė yra geras daiktas, nežiurint to, kad šiandie daugelis mėgina pavartot ją, kaipo skraistę savo atžagareiviškumui paslėpti.

-:- -:-

Bet nemokėjimas suprasti demokratybės reikšmę veda ne tiktai prie to, kad žmonės stato ją prieš socializmą, o ir prie to, kad jie įsivaizdina ją, kaipo kokį amžinai nesikeičiantį, vienoje formoje sustingusį daiktą. Jie nepagalvoja apie tai, kad demokratybė, kaip ir kiekvienas socialis apsireiškimas, plėtojasi, kad tam tikroje vietoje jos gali buti daugiau arba mažiau, ir kad demokratybės vykinimas (kova už demokratybę) turi pereiti daugybę laipsnių.

Mums teko girdėti, pav. tokių argumentų iš kairurių socialistų lupų: "Naujienos" — sako jie — skelbė, kad kova prieš Vokietijos militarizmą esanti kova demokratijos prieš autokratiją; bet kurgi yra ta "demokratija" — kuomet socialistai šiandie neturi teisės dalyvauti taikos konferencijoje ,kuomet spauda randasi po cenzura, ir žmonės baudžiami už politinius nusidėjimus?!. Šitokių argumentų autoriams išrodo, kad jie savo klausimais suvarė mus "į ožio ragą"; ir kaikurie jų ima net kvailai džiaugties ir straksėt, kad pačios "Naujienos" nusiskundžia ant tų suvaržymų, kuriuos uždėjo ant jų ta "demokratija". Bet ištiesų tai anie jų klausimai, lygiai kaip ir jų džiaugsmas, yra niekas daugiaus, kaip ženklai chaoso jų protuose.

"Naujienos", tiesa, sakė, kad kova prieš Vokietijos militarizmą ir autokratiją yra demokratijos reikaluose (kad Vokietijos priešų pusėje esą vien tiktai demokratijos šalininkai ,to jos nesakė!); bet jos niekuomet neskelbė ir negalėjo skelbti, kad demokratija, kovojusi prieš Vokietiją, turinti jau visa, ko jai reikia, arba kad pergalėjimas Vokietijos militarizmo pats savaimi atnešiąs demokratijai visa, ko ji troškta. "Naujienos" nepasakojo nebutų dalykų ir nemėgino pažadinti žmonyse nepamatuotų vilčių; jos tiktai nurodinėjo į vieną didelės svarbos reikalą, atsiradusį demokratijai prie susidėjusių aplinkybių: į tai, kad nė pagreitinimas karės baigimo, nė tinkamas jos likvidavimas, pasekmingas darbininkų judėjimo plėtojimasi ateityje, nė Rusijos revoliucijos išgelbėjimas **nebutų galimi, jeigu Vokietijos militarizmas paimtų viršų karėje;** kad demokratija, vadinasi, yra užinteresuota Vokietijos pralaimėjime. Na, ir koks sveiko proto žmogus drįs **šiandie** tvirtinti, kad tai buvo netiesa?

Vokietijos pralaimėjimas karėje prašalino sunaikinimo ir pavergimo pavojų, kuriuo grumojo josios armijos vakarų Europos šalims; Vokietijos pralaimėjimas paliuosavo nuo pavergimo tas šalis Europos rytuose, kurias ji buvo jau užkariavus; Vokietijos pralaimėjimas, pagalios, pastumėjo prie revoliucijos Vokietiją, Austriją, Vengriją, Balkanų valstybes, Lenkiją, Lietuvą ir tt. Tiek daug atsiekti vienu, galima sakyti, smugiu demokratijai dar nepavyko nė kartą visoje žmonijos istorijoje.

Kitose šalyse, tiesa, dalykai dar anaiptol ne taip gerai stovi, kaip demokratija geistų; laikinai jie gali toliaus net, kad kokios, šiektiek dar ir pablogėt. Bet klausimas: kaip jie stovėtų, jeigu karę butų laimėjusi Vokietija? Ir prie kokių aplinkybių yra **lengviaus** kovot už savo reikalus šios šalies ir kitų šalių demokratijai— ar kada socialistai valdo centralinę Europą, ar kada ją valdytų pergalės liaurais apvainikuotasai kaizerizmas? Pastatyt šituos klausimus reiškia atsakyt į juos, nes pas sveiko proto žmones negali but dviejų nuomonių sulig jų.

Demokratija, prašalinusi iš savo kelio vieną kliutį, turi eiti toliaus ir kovot su kitomis kliutimis, — kol jos bus, pagalios, visos prašalintos. Ir Vokietijos militarizmo griuvimas todel reiškia demokratijai, taigi visų-pirma darbininkų klesai, ne amžinos šventės ir pasilsio atėjimą, o tiktai naujo darbo, naujų kovų gadynę. Darbininkų klesa šiandie visame pasaulyje turi daugiaus vietos išsitiest, kovodama už galutiną pasiliuosavimą — už socializmą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Komitetas Susižinojimo su Lietuva.

Pranešimas Visuomenei

Jau nuo senai Amerikos lietuviai jaučia stoką ryšių su Lietuva. Bet ypatingai jie pajuto tą dabar, kada pasibaigė karė ir atėjo laikas Lietuvai pradėt išnaujo tvarkyt savo gyvenimą. Šimtai tukstančių Lietuvos išeivių Amerikoje rupinasi, kas dedasi su jų giminėmis ir draugais tėvynėje: ar jie gyvi ir sveiki, ar nereikia jiems kokios pagelbos. Daugelis žmonių galvoja apie sugrįžimą Lietuvon.

Bet kaip patyrus apie žmonių padėjimą Lietuvoje ir kaip galėjus nuspręsti, važiuoti Lietuvon, ar ne, — kad niekas negauna jokių žinių iš tenai? Visa komunikacija tarpe Lietuvos ir Amerikos yra senai pertraukta, ir praeis daug mėnesių, kol ji galės but atnaujinta. Ką-gi per tą laiką veiks tie žmonės, kurie yra susirupinę savo artimųjų likimu tėvynėje, ir kaip jie pasieks juos tuomet, kuomet atsidarys nuolatinia ipačto susinešimai su Lietuva, kad daugelis jų šiandie nežino net, kur savo giminių ieškoti?

Žmonės delei to reikalo ieško informacijų pas privatinius asmenis, laikraščių redakcijose ir kitokiose įstaigose, bet dažniausia be jokių pasekmių.

Nėra abejonės ,kad panašiam padėjime dabar randasi ir šimtai tukstančių šeimynų, gyvenančių Lietuvoje.

Akyvaizdoje šitokio reikalo, mes, burelis moterų, pasiryžome ateiti į pagelbą žmonėms. Mes pasistengsime surinkti informacijas apie tinkamus budus susižinojimo su Lietuva ir paskelbsime tas informacijas per spaudą, ir jau dabar, kol dar komunikacija yra valdžios kontrolėje; pasiųsti, kaip galima greičiaus, Lietuvon tam tikrą atstovą, kuris pristatytų tenai žmonėms žinias apie jų gimines Amerikoje ir, ištyręs padėjimą Lietuvoje, sugrįžtų duot raportą Amerikiečiams.

Musų veikimo pleną paskelbsime vėliaus. Tuo gi tarpu kviečiame visus žmones, kurie mato tokio darbo naudą, padėti mums, kuo kas galės. Imdamos ant savęs šitą darbą, mes nemanome, kad užbėgsime už akių kokiai-nors gyvuojančiai organizacijai arba partijai. Musų darbas neturi nieko bendro nė su politika, nė su partijų tikslais; todel tikimės, kad kiekvienas galės pritarti jam ir paremti.

Komitetas Susižinojimo su Lietuva pasidalino tarp savęs pareigas sekamu budu:

Marė Jurgelionienė, pirm.;
Julija Žemaitė, sekretorė;
Nora Gugienė, iždininkė.
Narės: J. Vasiliauskienė,
P. Kemežienė,
B. Briedienė.

Susirašinėjant su Komitetu, reikia adresuot laiškus Sekretorės vardu: J. Žemaitė,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Redakcijos Pastaba.

Šito Komiteto susiorganizavimą Amerikos lietuvių visuomenė gali tiktai pasveikinti. Susižinojimas su Lietuvos žmonėmis šiandie yra kone svarbiausia ir kebliausia problema amerikiečiams. Nežinodami, kas dedasi Lietuvoje, kokiose sąlygose tenai žmonės randasi, amerikiečiai negali numanyt, nė kaip jie turėtų padėt Lietuvos gyventojams, nė ką jie turi galvot apie grįžimą Lietuvon (kas daugeliui amerikiečių šiandie labai rupi). Ir išrodo, kad toks padėjimas dar gali tęsties per mėnesių mėnesius, nes formalio karės užbaigimo ,tur-but reikia laukti ne anksčiaus, kaip pavasaryje arba vasarą. O reguliarė komunikacija su Lietuva gal da negreit prasidės ir po galutinos taikos padarymo.

Mes manome, kad pirmutinis darbas Komiteto Susižinojimo su Lietuva turi but surasti budų gauti žinių apie Lietuvą per tą laikotarpį, kada tarp Amerikos ir Lietuvos dar nebus atsinaujinę reguliariai susinešimai. Dabar tą dalyką stengiasi monopolizuoti savo rankose tam tikros partijų įstaigos, kurių bešališkumu yra pamato abejoti.

Bet didžiausis patarnavimas Amerikos lietuviams butų, jeigu tasai Komitetas sugebėtų užmiausiu laiku pasiųsti delegatą Lietuvon, kuris patirtų dalykus ant vietos ir paskui, pagrįžęs, papasakotų apie juos žmonėms ir aprašytų spaudoje. Tokia delegato misija butų be galo sunkus ir painus darbas prie dabartinių aplinkybių, ir jai turėtų but paskirtas pilnai konpetentiškas asmuo.

Mes tikimės tečiaus, kad Komitetas Susižinojimo su Lietuva sugebės tinkamai atlikti pasiimtas ant savęs pareigas, kadangi jo sąstate matome gabių, žinančių ir vertų pasitikėjimo moterų-veikėjų. "Naujienoms" bus malonu paremti jį ir kuo galint padėt jam.

Skaitytojų Balsai

(Už išreikštas šiame skyriuje nuomones Redakcija neatsako.)

Ill. Valstijos Angliakasių Iš 4 Distrikto Domai.

Draugai angliakasiai: Gruodžio 10 dieną mes turėsime rinkti naujus unijos viršininkus. Veikiausia atsimenate senųjų unijos viršininkų "pasidarbavimą"; atsimenate, nes angliakasiams jie dasiėdė iki gyvo kaulo... Per eilę metų jie tarnavo ne jums, ale kasyklų savininkams. Iš jusų jie reikalavo tik didelių, riebių algų.

Taigi jųs nenorėsite rinkti tų pačių viršininkų. Jųs stengsitės išrinkti kitus, kurie tarnautų jums, o ne kompanijoms. Pasinaudodamas ta proga, aš noriu jums rekomenduot sekamus draugus. Štai jie:

Į prezidentus — **Freeman Thompson;** jo pagelbininku — Thom Parry.

Į sekretorius — **John Watts.**

Į auditorius — **George H. Carieco** ir **John Gartshore.**

Durininku — **Thomas Aylward.**

Visus suminėtus draugus aš pažįstu asmeniškai. Jie yra veiklųs, sumanųs ir sąžiningi darbininkų reikalų gynėjai. Juos išrinkę jųs iškarto pastatysite musų organizaciją ant tvirtų pamatų. Tatai gruodžio 10 d. visi, kaip vienas ,balsuokite už nurodytus asmenis!

Visi tie angliakasiai, kur norėtų daugiau patirt apie senųjų unijos viršininkų darbelius, tegul perskaito knygutę "The ten blind leaders of the blind" — Dešimts aklų vadovų akliems. Ten aiškiai išdėstyta visos senųjų unijos vadų meklerystės —kaip jie sėbrauja su samdytojais ir įdavinėja darbininkų reikalus. Kiekvienas angliakasys tą knygutę turėtų perskaityti ir paaiškint apie tai savo draugams, taip kad gruodžio 10 dieną mes galėtume atsikratyt tų aklųjų vadovų, o išsirinkti tikrus musų reikalų gynėjus.

—Kovotojas.

KUR LINK JIE EINA?

Šį rašinėlį pašvenčių nekam kitam, kaip toms "apšviestoms ypatoms" So. Omahoj, kur, vardan patriotizmo, apsieina su žmonėmis, kaip su vergais. Jos nuolat šukauja apie laisvą Lietuvą, tik niekada nepasako kokios laimės jie norėtų. Juk tuli Lietuvos laimę mato tik krikščioniškoj konservatyviškoj monarhijoj...

Šiakite vienas pavyzdėlis. Lapkričio 25 d. L. G. ir Neprigul. Fondas surengė neva viešą susirinkimą. Vyriausias susirinkimo tikslas buvo "rinkti pinigus del laisvos Lietuvos". Ir kaip jie rinko! Girdi, kuris duos mažiau kaip dolerį — nepriimt. Socialistai, dalyvavusieji tame neva susirinkime užreiškė, kad toks aukų rinkimo budas yra netikęs, žiaurus. Kalbant apie laisvą Lietuvą nereikėtų daryti prievartos. Čia juk liuosanoris darbas. Bet čia tuoj pašoka senyvas žmogus ir pribėgęs prie vieno kalbėtojo ryktelia:—"Pasakyk, ar tu nori laisvos Lietuvos, ar ne?" Užpultasai pasiaiškina, kad socialistai jau senai kovoja ir netik už vienos Lietuvos, bet visų prispaustųjų tautų laisvę. Karštuolis nieko nepešęs pasitraukė. Neužilgio tečiaus kitas, toks pat "karštas tėvynainis", pradėjo atakuoti žmogų, atsišaukusį buti tokiu kolektorium, kur "mažiau kaip doleris" nepriima. Trečias vėl pradėjo kamantinėti jauną vaikiną, butent: ar jis turįs pinigų ir kodel jų neduodąs "del laisvos Lietuvos"...

Manau, šitų kelių faktų pilnai pakanka, kad supratus, tų neva "apšviestų ypatų" kulturingumą ir... dorą.

Taigi, kur link eina tie musų "tėvynainiai", susibroliavusieji su aršiausiais Lietuvos laisvės neprieteliais — klerikalais? Ir jie dar norėtų, kad šitokiam jų žygiui pritartų socialistai ir visi kiti pažangieji žmonės! Nelaukite, ponai!...

—Proletaras.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

KAIP FRANCIJA PADEDA BEDARBIAMS

Released by the Committee on Public Information.

Nesenai išleistais įstatymais įcina galėn naujos taisyklės link davimo valdiškos pašalpos apskričių ir departamentų bedarbių fondams. Pašalpa duodama tik tada, kada apskrityje, arba keliuose apskričiuose sykiu paėmus, kame bedarbių fondas yra sudarytas, skaičius siekia ne mažiau kaip 5000. Pagal taisyklės tik tiems bedarbiams teikiama pašalpa, kurie per paskirtą ilgumą laiko, prieš likimą bedarbiais yra dirbę kokiame nors apmokame darbe.

Asmens, kurie be tikros priežasties atsisako stoti į jiems teikiamąjį darbą, tie, kurie nuolatos nedirba ir tie, kurie gauna atlyginimą pagal įstatymus, kuriais duodama pašalpa šeimynoms paimtųjų į kariuomenę narių iš tų fondų pašalpos negauna.

Bedarbiams pašalpą išmoka komisija, susidedanti iš darbdavių ir darbininkų lygiomis dalimis, kurias paskiria vietos viršininkas.

Kalendorius dykai!

Norime pranešti visiems draugams ir vartotojams Severos Vaistus, kad dabar galima gauti jusų aptiekoje užtektinai Severos Kalendorių. Reikalaukite vieno. Duodamas dykai !

Severos Lietuviškas Kalendorius

1919 metams

Susideda vėl iš paprastų Kalendoriaus žinių, mėnulio atmainų, nuspėjimo oro, žingeidųs skaitymai ir gražųs juokai. Toliaus seka pamokinantįs ir žingeidųs aprašymai, kas padaro šią knygutę pageidujama kiekviename name.

Reikalaukite jo aptiekose, kur perkate Severos Vaistus. Jeigu negalima jo gauti, parašykite tiesiog į mus ir priduokite antrašus savo draugų.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Kosulys ir peršalimas

parinkta tai pora, pasitinkanti žmogų visur. Bukite atsargus. Apsirupink tuojaus iš pradžios. Neleisk jiems įsišaknėti giliai. Prašalink jas. Vartok

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams) kad sulaikyti kosulį, pasiliuosuoti nuo dusulio, paliuosavimo plėgmos ir gydymo uždegimo ir suerzinimo plėvės. Priedais imk

Severa's Cold and Grip Tablets

(Severos Plotvės nuo Peršalimo ir Gripo) prašalinimui nušalimo.

Kaina Severos Balsamo plaučiam 25 ir 50c.
Kaina Severos Pleskų nuo šalčio ir gripo 30c

Severos vaistai parduodami visur aptiekose. Jeigu jųs negalite gauti jų nuo savo aptiekoriaus, atsiųskite savo užsakymą į

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1116-43 Unity Bldg. Tel. Central 4411

Tel. Pullman 342
Dr. D.J. Bagočius, M.D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
16731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

Vincas Krėvė.

Skerdžius

(Žiur. No. 181.

—Kur tau, vaikel, — katakizmų nežinojau. Kaip atėjau, tikrai paklausė, ar daugel man metų. Aš atsakiau, kad nežinau, bet gal šimtas yra. Nieko nesakė, tik paklausė, ar miršta dušia žmogaus Aš pasakiau, kad gal miršta. Už tai ėmė ir pravarė.

—Kaip tu, dėde, tiek metų pagyvenęs, nežinojai, kad žmogus turi nemirštamą sielą! —

—Senis užtraukė drutai pipkę kartą, kitą, kad net sugruzdėjo ten viduryje paskum ėmė ją krapštyti svaigeliu, kur karojo ant cibuko.

—Iš kur gi man žinoti, ar aš kunigas; kaip jauhas buvau, niekas nemokė, tik žiurėjo, kad kunigyston eitau. Ponas buvo piktas... Tada gi ir kunigai tokių katekizmų neklausė.

—Kaip gi dabar bus, dėduli? —atsišaukė vėl piemenukas:— kunigas nepriims ant užrašų, kad katekizmų nežinai...

—Ne, dabar jau užrašis. Jau dabar žinau, kad dušia nemiršta. Kai paklaus, taip ir pasakysiu.

—Kaip nuveisi, pasiklaus dabar ko kito, ir vėl nežinosi, — pagązdinau senelį.

—Ar žinai, dėde, kiek yra dievų.

Skerdžius užkišo pypkę už juostos, pamąstė-pamąstė, pakasė pakaušį.

—Tai, vaikel, ir nežinau...

O kiek pamąstęs daugiau, dadurė:

—Gal trįs.

Piemuo nusikvatojo.

—Matai-matai! O kad jųs užgirstute, kaip jis poteriauja. Dėduli, sukalbėk tu mums "ojcze nasz".

—Ek, gerai dabar jums juokties ,kai jus išmažo mokia. Mus ponai žiurėjo, kad tik kunigystą eitume. Nebuvo kada mokyties; kitas persižegnoti ir tai nemokėjo...

Patylėjęs kiek dadurė:

—O vis gi tada žmonės buvo geresni, nei dabar... o gal ir gudresni.

—Kaip gi, gudrųs buvo! Ponai juos rykštėmis šveitė, o jie tylėjo — atrėžė jam piemenukas: — Pamėgintų kas dabar...

—O ką tu jam padarytai? Ne tik mušė, bet ir ant šunų mainė...

—Visviena, kas but — tas butų, o ne dovanotau,

—Kaip gi, — lyg kirkindamas, kalbėjo piemenukas —tada gudrųs buvo žmonės! Mano bočiulis, kaip ir tu, dėde, vienas bijojo vakaro laike eiti pro pirtį, kad laumė pirtin užsivedusi, neužkutentų jo...

—O gal ne? gal ne tiesa?

Piemenukas tik nusikvatojo.

—Juokis-juokis! Pamatysi, ko tu dasijuoksi.

—Kad gi, dėde, jokių laumių nėra, tai tik gražios pasakos, — ištruko man vėl.

—Nėra, nėra! Iš kur tu žinai, kad nėra? Kaip gi jau ir žmogui gyventi, jei nėra jau nei miškinių, nei monų, nei laumių!..

—Ir kunigas, dėduli, sako, kad nėra,—kirkina senį piemenukas: — argi tu kunigui netikėsi?

—Kunigas! kunigas! Kas tasai jusų kunigas! Pirmai tai buvo kunigai! Vis iš ponų, ir kokių dar ponų! O dabar kas kunigas? Štai, prieš keletą metų Makščio Janka kiaules ganė, o nunai jisai jau kunigas, ir moteros jam rankas bučiuoja. Kunigas tiek tame išmano, kiek ir visi. Ot, tegul pasakytų, iškur tai, jei jisai visa išmano — rodydamas ranka straublį, tęsė Lapinas — nepasakys, kad kažin kas. O senovės žmonės visa gerai žinojo.

—Ir aš tau pasakysiu be kunigo: nuo lietaus tai.

—Suvis ne nuo lietaus. Nemeluok sveikas. Kad nuo lietaus, visados butų, kaip lyja. Ot ir nežinai, nors ir mokytas.

—Tai kas gi, kad ne nuo lietaus?

—Kas gi, kad ne Straublis, kur taiso Vaivos juostą ir ašaras barsto?

Lapinas ilgai dar šnipavo įpykęs. Mes abu su piemenuku tylėjova ir laukėva, ką mum pasakos Lapinas.

—Kad nežinote, tai ir nekalbėkite! — pratarė jisai, atsikėlė nuo kelmelio ir, nei neatsisveikinęs, nulindo krumuosna.

III.

Nėra kitų tokių gerų, tokių linksmų švenčių, kaip Sekminės. Kad ateina jos, lyg žmogus iš miego prabunda; ir ne vien žmogus, net medžiai. Viena diena puikiau prasprogsta, kad linksmiau žmonės jų žaliomis šakelėmis nukaišiotų savo nelinksmus butus.

Linksmos ir trukšmingos buvo krikštynos anądien Sekminių pas Valainį; krikštino pirmą savo sunų, kurio ilgai laukė ir belaukdamas jau net paseno. Gimė jam apie penkios dukters, bet kas iš duktės? Kiek dukterų, tiek naujų bėdų. O kad jau žmogus turi jas kelias, tai nors gulk ir mirk.

Aimanavo ir Valainis ir umai laukė sunaus.

—Kad aš sunaus neturėtau! Ne, šito nebus! Tegul bus dešimts, vienuolika mergaičių — vienas galas — o dvyliktas bus sunus, ir gana!

Juokėsi kaimynai klausydami, bet Valainis nenusiminė ir laukė sunaus. Ką padarysi tokiam žmogui! Užsimanė sunaus, ir gana.

Tikrai, gimė jam ir sunus, gimė jisai tik po Velykų, bet krikštynas atidėjo Valainis į Sekmines, kad geriau atsidžiaugti, garsesnes ir iškilmingesnes krikštynas atkelti. Ir trukšmingos gi buvo, trukšmingesnės nei kitos vestuvės; muzikos tik nebuvo, o tai vestuvės, ir gana. Net visą sodžių per kviesli suprašė Valainis, visviena, kaip int vestuvių. Matydami tai žmonės, vieni juokėsi, kiti stebėjosi.

—Dračinas žmogus! — kalbėjo treti.

Kumu užprašė Valainis patį kunigėlį, o kuma buvo seniuno Alksninio žmona, to pačio Alksninio, kuris turi daugiau šimto kelmų bičių. Ir Dievas vienas žino, kodel jam taip jos vedasi? Vieni kalba, kad jisai žino, net raganiumi vadina; kiti gi mano, kad jisai švenčiausią per komuniją iš burnos išsiėmęs, parsinešė namon ir įdėjo avilin į bitės.

(Užbaiga bus.)

Kraujo ir Valgio Virškinimas

Blogas skilvis kėsinasi ant viso organizmo suteikdamas jam nesmagų paniurimą, vėmimą, žarnų užkimšimą, blogą skonį burnoje ir tt.

Desėtkai tukstančių lietuvių jau žino, kad delei pagadinto skilvio geriausias atitaisymo budas, tai

PARTOLA

Gydytojas saldainių formoje.

Iš daugelio padėkavonės laiškų čia vieną trumpiausią patalpiname:

Gerb. P. Partose! Jau senai rengiausi padėkavoti Jums už Jusų puikiausį budą Partolą, kuri mane išgydė. Aš paėmiau 5 dėžes. Rekomenduoju visiems savo draugams. Prie šio pridėdu 2 dol. ir dar meldžiu išsiųsti dvi dėži, Partolos. Su pagarba

D. Kovaliauskas.

Chicago, Ill.

Gydytojas formoje saldainių PARTOLA yra geriausiu draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuvių šeimynoje turi rastis Partola. Partola rekomenduojama ir parduodama didelėse dėžėse prekiuojančiose po 1 dol. Kiekvienos užteks visai šeimynai ant 3 mėnesių. Užsisakykite šiandie.

VELTUI

Gražią ir naudingą dovaną išsiunčiame prie kiekvieno užsakymo ant Partolos.

(73)

APTEKA PARTOSA
160 Second Avenue
New York, N. Y. Dept. L. 1

Dr. A. Montvid
Gydytojas ir Chirurgas
1553 W. Madison st.
Suite 600—612
Phone Haymarket 2563
Valandos: 10 iki 12 ryto
1739 So. Halsted St.
Naujienų Name
Valandos: 6 iki 8 vakaro
Nedėldieniais tik Madison st. ofise. Šaukiant į namus telefonuokite į rezidenciją.
West 6126.

Išpardavimas ant OVERKAUTŲ tiktai Išpardavimas

Kodel Išpardavimas ant Overkautų tiktai?

Delto, kad mes neturime progos ant pavėlavusio žiemos oro. Šaltas žiemos oras gali greitai atvykti — todel jųs pasinaudokite šiuo OVERKAUTŲ IŠPARDAVIMU.

$40.00 Overkautai Dabar $28.50
$35.00 Overkataï Dabar $21.50
$55.00 Overkautai Dabar $37.00
$32.50 Overkautai Dabar $19.50
$27.50 Overkautai Dabar $16.50

Vienas skyrius Overkautų, brokaunų mierų. Turi buti pratuštinta. Vertės iki $30.00 pardavimui po $15.

Kalėdų linksmumas yra dovanose.

Duokite jam ką-nors dėvėti—

Čia yra vyrų sankrova. Naudingos dovanos, kurios yra vyrų branginamos, čia randasi labai daug. Mes jums pagelbėsime pasirinkti.

Vyrų ir Vaikinų Siutai ir Overkautai.
Šilko Marškiniai — ilgas atsiminimas.
Kaklaraiščiai — pageidaujama dovana.
Šiltï Šalikai, nešiojama del gražumo ir pasirėdymo.
Puikios puošnios Pirštinės, megztos, austos, skuros, šilko ir visokių audimų.

Maudynės Drapanos $4 iki $10.
Smoking Jackets $6.50 iki $12.50.
Audeklo ir Kailio Kepurės $1.50 iki $15.
Skėčiai $2.00 iki $6.00.
Rain Kautai $6.00 iki $30.00.
Gražnos Šilko ir Linų Nosinės 25c, 50s ir 75c.
Puikios Veiloko ir Velour Skrybėlės $3.00 iki $10.00.
Puikios Megztos Vilnų Vestės $5 iki $8.50.
Armijos Vilnoni Slip-ons $2.75 iki $6.50.
Auto Pirštinės $3 iki $5.
Svedar Kautai $3.50 iki $15.
Jerseys $2.75 iki $4.50.
Orlaivininkų Kepurės Čiužinėjimui $2.50.
Paraiščiai 25c, 35c, ir 50c.
Šilko Pančiakos 50c iki $1.50.
Kašmiero Pančiakos 40c iki $1.00.
Skuros Diržai
Puikųs Buckels 50c iki $1.50.
Šilko ir Elastic Petnešos 50c iki $1.50.
Šilko Marškiniai $3.50 iki $8.50.
Fibre Šilko Marškiniai $3.50 iki $5.00.
Madras ir Flannel Marškiniai $1.50 iki $6.
Fibre Šilko Pančiakos
Puikios ir Paprastos po 45c.

Ir daug dar yra kitų puikių daiktų.

Namas Hart Schaffner and Marx Drapanų
Florsheim and Regal Oeverykai

Roselando Geriausias ir Didžiausias Drabužių ir Čeverykų Namas

BACH BROS.
115ta Gatvė ir Michigan Ave.

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pirmajam by kokiam neprityrusiam aptiekoriui, auksoriui ar keliaujančiam pardavėjui, nes jie suteiks jus akims tik daugiau blogo.
Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu ištirt jusų akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darbą atlieku belaukiant, užtikrintai.
Jei jums akiniai nebus reikalingi, mes tai jums pasakysime.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago,
Kampas 18-tos gatvės
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandai dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjims. Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėldien. nuo 10 iki 11 dieną.
4649 S. Ashland av. kamp. 47 st
Telephone Yards 4317
Boulevard 6487.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Rezid. 922 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 2354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 9692
VALANDOS: 10—11 ryto; 2—3 popiet ir 7—8 vakare. Nedėliomis 10—12 diena.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
9—10 ryto, nuo 12 iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

Telephone Yards 5834.
Dr. P.G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak
3325 So. Halsted St., Chicago.

Dr. Leo Awotin
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6.9 vakare. Tel. Canal 4367.

Tel. Yards 3654. AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz
Baigus Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.
3113 So. Halsted Str.
(Ant antrų lubų)
Chicago.
Nuo 6 iki 9 ryto, ir 7 iki vėlo vak.

KLEIN
HALSTED & 14TH STS.
Atdara Subatos vakarais iki 9 val.

Dubulto Dėvėjimo Siutas
2-vi Pori Kelniu

Šie Siutai kuriuos mes taip pasekmingai pardavojome per praeitą keletą metų, — puikųs tamsiai dryžuoti worsteds konservatyviams žmonėms, puikių kašmierių jauniems žmonėms, padaryta karinės stailės Kiekvienas Siutas turi dvi poras kelnių, suteikiančių dubultą dėvėjimą. Mieros, storiems, liesiems ir paprasto ugio vyrams ir vaikinams.

$17.50

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
ĮSTEIGTAS 1836 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, $145.000
Pomirtinių išmokėjo $92.715
Ligoje pašalpų $52.813

Moka pomirtinių $150, $300, $600 ir $1,000. Moka ligoje pašalpos— $6.00 $9.00 ir $12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiškus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškus ir kulturiškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĘ" su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kulturos organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY

A ✝ A

Jieva Balsienė,
"Pujucliutė,

mirė Nov. 27, 1918, 24 m. amžiaus. Pacina iš Suvalkų gub., Mariampolės pavieto. Paliko mergaitę 9 mėnesių. Palaidota sub., nov. 30, 1918, į Šv. Stanislovo kapines, Mamonth, Pa. Giminės ir pažįstami malonėkite atsišaukti.

Antanas Balsis,
1816 S. Ruble St.
Chicago, Ill.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Padėjimas Chinuose.

Nuolatinis neramumas pagimdė maisto trukumą, bet dalykai eina geryn Šiaurei ir Pietams susitaikius.

Londonas. — Chinų diplomatas, atvykęs Anglijon, apie reikalų stovį savo šalyj šitaip nupasakojo.

Mes gerai žinome, ką svetimšaliai mano apie nepasiliaujamą neramumą Chinuose, bet ar jie mano, kad tas mums patinka? Sujudimas yra priešingas chinų budui. Mes esame pirklių tauta ir nuolatiniai vaidai, kurie turi vietos manę šalyj, pakenkia geriausiems jos reikalams; jie kenkia pirklybai; jie stabdo žemdirbystę ir tas didžiumoje išaiškina nepaprastą maistų trukumą, delei kurio kainos ten pakilo daug augščiau negu didžiumoje vakarinių šalių. Mus ištiko, tiesiog badas, paeinąs, pripažįsiu, iš dalies del gamtinių priežasčių, bet ir del ukininkų n e g a l ė j i m o dirbti žemę, kuomet nėra jokios apsaugos piučiai. Vienok, aš manau, šalies kantrybė pasibaigė. Didžiuma musų, kurie yra apsipažinę su vietų sąlygomis, tiki, kad antgalo susitaikymas arti, šiaurei ir pietams susitaikant. Jis įvyks pamatu rinkimo naujo parlamento, kuris paskui turės nuspręsti apie tulą permainymą taisyklės liečiančios ministerių rinkimą. Mes priimame dabartinį prezidentą, bet smarkiai prišinamės ministerių pirmininkui. Tas, vienok, butų atmainyta, jei mes galėtume permainyti ministerinę sistemą, padarant ją tiesiau atsakominga parlamentui. Pietai nori ministerijos francuzų sistema — atmainoma kiekvienoj valandoj ir atsiliepianti į kiekvieną įstatymdavybos nuomonės dvilktelėjimą. Antra vertus, šiaurė yra konservatesnė. Jie nenori turėti dažnai permainas ir velija amerikinę sistemą, pagal kurią ministerius paskiria prezidentas ir jie nepriklauso nuo kiekvieno balsavimo parlamente. Apie Anglijos sistemą, rodos, neužsimenama. Musų konstitucija didžiumoje parašyta pagal amerikinę, pietinės gi provincijos norėtų ją perkeisti —ir tame yra visas ginčas. Podraug daugumas musų mato netikumą dabartinio parlamento ir nėra abejonės, kad jis reikia keisti.

Vienok, aplamai, žinios iš Chinų nelabai teisingos Chinams. Jos labai dažnai paeina iš japoninių šaltinių, kuriems neperdaugiausia rupi padavimas jų patinkamoj šviesoj. Vienok, karės laiku Chinai netik rupestingai žiurėjo priderumų, bet ir ištikimumo talkininkams. Žmonės kartas gali užmiršti, kad, del noro pasekmingai veikti greitame reikale, jei tokis atsitiktų, Chinai padarė sutartį su Japonija, sulig kuria abidvi šalįs pripažįsta butiną reikalą veikti bendrai. Šita sutartis apima konkrečius susitaikymus kas del sąlygų, kuriomis kariuomenės šitų dviejų šalių bendrai veiks bendram apsigynimui nuo priešo tokiu laiku, kokį abidvi valdžios paskirs. Jus matėte šito ženklus — rupestingą užlaikymą tvarkos pasienio provincijose, chinų laivus ir chinų kareivius Vladivostoke ir net tam tikrą bendrą veikimą sausumoje, į kurį telegramos, galiu sakyt, neteisingai maža beatkreipė domos.

Tas tiesa, kad chinai niekuomet nežiurėjo pesimistiškai į padėjimą Sibire. Pav., buvo daug —dabar mažiau negu pirmai — tokių, kurie laukė kliučių iš didelio skaičiaus austro-vokiečių belaisvių pusės toje šalyje. Šita lukestis visuomet buvo nepamatuota. Viena, didesnė belaisvių dalis Sibire buvo čecho-slavokai, kurie dabar kovoja prieš bolševikus ir kurie pirmiaus karės pradžioje pasidavė šimtais tukstančių delto, kad jie nenorėjo kovoti prieš rusus. Kas del likusių tai jie savo maistu priklausė nuo kitų, budami pasirengę pasiduoti tiems, kas juos maitins. Šitas išaiškina pasidavimą belaisvių japonams ištisais buriais, kurie atkreipė jų domą laikraščiuose. Pas tuos žmones nebuvo jokio noro kovoti, bet jie matė žiemą ateinant ir jiems rupėjo kaip jie išmis.

Podraug mes, chinai, nemažiname Sibiro kaipo busimojo veiksnio Rusijai. Musų nuomone Rusija bus išgelbėta — atstatyta vėl — Sibiro gyventojų ir, kadangi čecho-slovakai draugе su šalies gyventojais nedaug apimti bolševizmo, dabar valdo šalį iki pat Uralo kalnų, tai jų įtekmė pamažu, bet tikrai išsiplės. Delto mes nematome tolesnio reikalo veikti dideliu plotu japonams, ar kam kitam toje šalyj. Mes nesakome, kad kareivijos reikia tuojaus atšaukti, bet mes manome, kad šiek tiek prigelbstint karės daiktais iš lauko pusės, šalis ir žmonės gali patįs savo likimą aprupinti.

Kas link musų prietikių su Japonija, tai jie gana teisingi. Jus matote laikas nuo laiko pranešimus apie koncesijas duodamas japonams, bet nuo karės pradžios jokios koncesijos nebuvo duotos Japonijos valdinams ir Tokios valdžia jų neprašė. Be abejonės, kas del geležkelių Šantunge — koncesijos, kurios buvo duota vokiečiams, bet jie jomis nepasinaudojo— paėmė jas privatiniai reikalai, bet japonų valdžia neveikė oficialiai nieko. Šitai ye tulas derybas, kurios buvo daromos karei prasidedant del Nankingo geležies darbų mažne tame pačiame padėjime yra ir dabar. Be abejonės, po karei pirklyba su Japonija padidės. To priežastimi yra artumas ir parankumas nusiųsti, ir tas bus taip tolai iki pasaulio vandeniniai keliai neateis į normalį padėjimą. Vaizbos dalykai visuomet atsiliepia į Chinų sąntikius su kitomis galybėmis. Jie atiliepia dabar taipgi.

Ką mes galime daryti daugiau negu kad esame padarę? Mes pasiuntėme tukstančius darbininkų į vakarinį frontą, kur jie buvo panaudojami ne tik prastesniems darbams dirbti, bet ir daugelyje atsitikimų buvo panaudojami prie žinovo darbo, butent mašinistais kubilinėse. Mes buvome pasirengę pasiųsti jų dvigubai tiek, bet stoka laivų neleido to padaryti ir dabar tik retkarčiais laivas su darbininkais perplaukia per Atlantiką. Mes buvome pasirengę net kareivius siųsti, bet tam buvo ta pati kliutis. Mes savo dalį atlikome Tolimuose Rytuose. Mes gabenome svetur maistus nežiurėdami augštų kainų ir trukumo namieje. Mes subruzdome siųsti nedarytą medžiagą kam nors reikalingą karėje. Mes parodėme kuogeriausią širdį talkininkų reikalams ir mes pirmutiniai patieksime savo tarptautinę politiką pagal Suv. Valstijų pavyzdį, kurį dabar visi seka.

Negalite laukti iš kokios nebuk šalies, kuri tik nesenai permainė savo valdžios formą, kad ji sėdėtų ramiai. Ji pergyvena tarpinę stadiją, taip kaip mes dabar. Spręskite apie mus prielankiai ir atsiminkite, kad mes kenčiame nuo vidujinio neramumo. Mes netrukus sutvarkysime tuos dalykus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

WILSONAS ĮTEIKĖ KONGRESUI NAUJĄ PRANEŠIMĄ APIE SKERDYKLŲ KOMPANIJAS.

Suv. Valstijų Taryba sako, kad davadai parodo didelio susijungimo esant.

WASHINGTON, D. C., gruod. 2. — Federalė vaizbos komisija antrame savo pranešimo skelbinyj apie maistų tyrinėjimą sako, kad dabartinės mėsos pakamo kompanijų susijungimas yra daug galingesnis negu sensais "mėsos trustas". Prezidentas Wilson šiandien perdavė pranešimą kongresui.

Sulig pranešimu komisija suradusi, kad nuo 1885 m. nebuvo tokio laiko, kur pakuotojai nebutų buvę susijungusiais, nors valdžia visuomet kovojo su trustais.

Dviejų gentkarčių istorija.

Aplamoj įžangoj prie šito skelbinio komisija sako:

"Šita pranešimo dalis paduoda prirodymus dviejų gentkarčių Amerikos mėsos pakuotojų, ypatingai Armouro, Swifto ir Morris šeimynų, sujungtų pastangų paimti savo kontrolėn kas sykis vis didesnę dalį Amerikos žmonių maistų. Šitos jungtinės pastangos tęsėsi mažne be paliovos per daugiau kaip trisdešimts metų, pradedant sutartimis ir susijungimais, padarytais Ph. D. Armouro, G. F. Swifto ir Nesono Morrisų apie 1885 m., ir baigiant dabartinėmis sutartimis, statymais, kontrolėmis ir skaitlingais jų ainių J. Ogden Armouro, Swifto brolių ir Morris brolių reikalų valsčiais susidėjusiais su įvairiais kitais pavieniais ir korporacijomis".

Amerikos pakuotojų susijungimų istorija parodo tirs besivystymo laipsnius, jų lengvą perėjimą iš vieno į kitą ir tą, kad nuo 1885 m. pakuotojai visuomet buvo susijungę.

Įvairus statymai.

Šitame pranešime trumpai aprašoma išdarytos mėsos statymai, geriau žinomi kaipo Allertono statymas ir Veedeor statymas, kurie tęsėsi nuo 1885 iki 1902 m. Antras pakuotojų istorijos laikotarpis pavadinta "prarytiniu" laikotarpiu. Trečiasis, dabartinis yra budinamas gyvų galvijų statymo veikimu ir tarptautiniu mėsos statymu.

"Didžiojo Penketo gyvų galvijų pirkimo sutartis, pagal kurią kiekvienas pakuotojas gali nupirkti tik tam tikrą paskirtą siulomų parduoti gyvulių dalį, apima beveik kiekvieną svarbesnį pirkimo centrą šalyje.

Parduodami savo darytas mėsas naminėj rinkoj didieji pakuotojai nereikalauja šaukti savaitinius susirinkimus prašalinimui lenktynių, kas jiems parsieidavo daryti prie Veedero statymo.

Jų dabartinė sutartis kas del pasidalinimo gyvais perkamais gyvuliais apriboja apštį išdarytos mėsos; pagal sutartį kiekvienas parduoda sulig apštimi nupirktųjų gyvų gyvulių. Tolydžio peržiurėdami vienas kito antraeilių firmų sandėlius jie gali sureguliuoti aprupinimą šviežiąja mėsa kiekvienos rinkos. Apsimainydami žiniomis kas del pelno nuo pardavinėjamų mėsų įvairiose rinkose jie gali palaikyti savo vidutines kainas taip vienokiomis, kad kiekvienas retailinis mėsininkas atklaustas komisijos agentų pasakė, jog už tą pačią rųšį ir laipsnį mėsos visi didieji pakuotojai skaito tokias pat kainas. Išimtįs buva tik tąsyk, kada numušama kainos tikslu išvaryti iš turgaus nepriklausomąjį pardavinėtoją.

KELIOS PASTABĖLĖS.

S. L. A. organas, Tėvynė, kartą adresavo taip: "Socialistai pralaimėjo rinkimuose". Ir labai "apgailestavo", kad New Yorko socialistai pralaimėjo. Bet kaip ir delko pralaimėjo — Tėvynė nė žodelio.

Kad socialistai nebuvo išrinkti į kongresą, tai šitas dar nereiškia pralaimėjimą. Labai suprantama, kodel jie nebuvo išrinkti: čia daug padarė buržųjų auksas ir, išdalies, bolševikų organas. Bet reikia pasakyti tai, ko nepasakė musų Tėvynė, butent: New Yorko socialistai nepralaimėjo, o laimėjo. Žinia, kad per metų metus buvo skelbiama, jogei republikonų ir demokratų partijos griežtai skiriasi nuo viena antros. O socialistai sakė ir sako, kad jos tveria vieną kuną ir dušią!

Kurie tam netikėjo, prašome persitikrint iš New Yorko buržuazinių partijų veselijos (panaši veselija įvyko ir Milwaukėj). Taigi, kada mes, socialistai, priverčiame buržuazines partijas prie panašios ženybos — šitą mes skaitome dideliu laimėjimu. Mes, vadinas, sugriovėme vieną štabą, kuris riogsojo žmonių protuose. Aišku?

-:- -:- -:-

Kartą Laisvė parašė: "Delei intervencijos" etc. Bet "faktingasai' straipsnis tapo užbaigtas sekama gudrybe: "Ir tuli draugai tą laikraštį (suprask, Naujienas) dar rokuoja esant 'susipratusių darbininkų' laikraščiu!"

Kaip ten nebutų su tuo "faktingu" straipsniu, bet reikia pasakyt, kad Naujienos davė ir duoda darbininkams daug daugiau dvasios peno negu "faktingasai" Brooklyno laikraštis. Beto, reikia pasakyti ir tai, kad Naujienos padarė dar vieną žingsnį pirmyn — uždarydamos savo špaltas "faktingiems" Laisvės "faktams" (Bet ar nebutų tad geriau, kad ir L. M. paliktų ramybėje tą laikraštį? —**Red.**)

Naujienos savo skaitytojus mokina protaut, o Laisvė spiriasi, kad jos skaitytojai protautų tik taip, kaip ji norėtų. Priešingai — gali likt oportunistu, darbininkų priešu etc.

Beje, man rodos, kad ir d. J. Baltrušaitis eina pas tuos, kur nori Socializmo teorijas įvykdint gyveniman greičiau, negu Marksui ėmė laiko jas suformuluoti... **Laisvės Mylėtojas.**

The Girard--
Naujas Sijoninis Modelis

Šis yra overkautas, kurio Jųs reikalausite — ir pirksite. The Girard ir labai puikus modelis, parodė didelį pasisekimą ir yra parodomas visose Yondorf sankrovose. Puikus darbas, gražios formos, ant abiejų pusių susegama, plačiais apskritais klastais ir kalnieriu, plačia apačia, audimas nepervršijamas, pasiuvimas geriausių siuvėjų, ir ištikrųjų yra modelis, kuriuo busite patenkinti, ypatingai kuomet dar sutaupysite $5.

$25 ir $30

Kiti konservatyviai modeliai $20 iki $50.

Labai Specialiai

Šis aprašymas užinteresuos visas motinas — šie siutai, kuriuos mes parodome ir iš daugelio tvirtų audimų ir visi naujausių rudens modelių ir su dviems poroms kelnių — per visą pamušta, priduota šilumą ir tvirtumą, mieros 7 iki 17.

Su Extra Kelinėmis **$9.75**

YONDORF CLOTHING CO.

TRĮS DIDELĖS SANKROVOS

Nuošaliai nuo augštos randos apielinkės

Van Buren and Halsted Strret | Milwaukee ir Chicago Aves. | North Ave. ir Larrabee Street

Atdara Ketvergais iki 9.—Subatomis iki 10.—Nedėliomis iki pietų.

NUXATED IRON

"Aš tikiu mano paties dideliam kuniškam veiklumui, kurs daugiausiai paeina nuo mano paties ypatiško vartojimo Nuxated Iron" —sako buvusis Sveikatos Komisionierius, Wm. R. Kerr Chicagos miesto. "Iš savo paties patyrimo su Nuxated Iron aš jaučiu, kad jis yra tokis brangintinas kraujo ir kuno atbudavojimo sutaisymas, kad jis turėtų but vartojamas kiekvienam ligonbutyj ir užrašinėjamas kiekvieno gydytojaus šioje šalyje." Nuxated Iron pagelbsti padaryti sveikesnes moteris ir stipresnius, drąsesnius vyrus. Užtikrintas užganėdinimas arba gražinami pinigai. Gaunama pas visus gerus aptiekorius.

SVEIKATA
ARBA TIESUS IR TRUMPAS KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis šimtus paveikslų apie žmogaus kuno sudėjima. Aprašoma įvairiausi apsireiškimai žmogaus kuno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogui apsisaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Drutuose audeklo apdaruose kaštuoja tik **$2.00** su prisiuntimu.

Perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Užsisakydami ir pinigus siusdami, rašykite šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 W. 111th Place
Chicago, Ill.

DR. CARTER

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės

Jie gali paeit nuo įtempimo akių arba vidurių betvarkės. Gal but reikalinga atkreipt domą į jusų nosį. Gal but jųs galite turėti katarą arba kokią nors kitą nosies ligą arba gerklės ir to nežinote.

NELAUKIT KOL INFLUENZA JUS PAGAUS! Išgydykite savo nosį pakol neužėjo žiema. Ateikite ir duokite man išegzaminuoti už dyką jusų nosį. Aš turiu naują metodą gymui šių ligų ir gvarantuoju išgydysiąs jus.

21 metas prie State gatvės

Aš remiuosi šimtais išgydytų ligonių, kurie jums pasakys ką aš jiems padariau. Ateikite dabar ir bukite saugiojoje pusėje.

Jus nebusite priversti praleisti nė centlo, delto kad ateisite su manim pasimatyti.

DR. F. O. CARTER
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS
120 South State Street, 2-as augštas
Sekančios durįs į žiemius nuo The Fair.
Valandos, 9 iki 7. Nedėliomis 10—12.

Nori Buti-Graži-

Turėti tyrą ir skaistų veidą, turėti tą išvaizdą, kuri daro moteris žavėjančiomis ir skaisčiomis.

tuokart ištrink veidą einant gulti

"Jaunystės Balsamu"

kuris veikia stebėtinai prašalinimui veido **spuogų, juodumų po skura, plėtmų, raukšlių ir suvytusio veido** Moters, kurios vartoja **"Vervena JAUNYSTĖS BALSMĄ"** — sako, kad tai yra **paslaptis gražumo veido.** Mes jums jį rekomenduojame, kaipo vienintėlį gydymą prašalinimui nešvarumo nuo veido ir užlaikymui švelnaus veido ir išrodančiai visuomet jaunu. Visiškai nekenksmingas ir neauga nuo jo ant veido plaukai.

"Vervena Jaunystės Balsamas yra išdirbamas ruso Chemiko Mlodostoffa, kuris, sako, darbavosi ilgus metus prie to išradimo del palaikymo žmogaus visuomet jaunu.

"Vervena Jaunystės Balsamas" yra parduodamas tik pas mus. Kaina $2.00 už puoduką.

Atsiųskite tiktai kuponą ir 25c pinigais arba stampomis, likusius užmokėsite kuomet atsiųsime.

IŠSIKIRPKITE KUPONĄ.
Sanitas Laboratory Dept. 45,

123 West Madison Str., Chicago, Ill.

Malonėkite atsiųsti man vieną puoduką "VERVENA JAUNYSTĖS BALSAMO". Indedu 25c ir likusius užmokėsiu kuomet atsiųs.

Mano vardas-pavardė .....

Adresas .....

Miestas .....

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Padėjimas Chinuose.

Nuolatinis neramumas pagimdė maisto trukumą, bet dalykai eina geryn šiaurei ir Pietams susitaikius.

Londonas. — Chinų diplomatas, atvykęs Anglijon, apie reikalų stovį savo šalyj šitaip nupasakojo.

Mes gerai žinome, ką svetimšaliai mano apie nepasiliaujamą neramumą Chinuose, bet ar jie mano, kad tas mums patinka? Sujudimas yra priešingas chinų budui. Mes esame pirklių tauta ir nuolatiniai vaidai, kurie turi vietos mano šalyj, pakenkia geriausiems jos reikalams; jie kenkia pirklybai; jie stabdo žemdirbystę ir tas didžiumoje išaiškina nepaprastą maistų trukumą, delei kurio kainos ten pakilo daug augščiau negu didžiumoje vakarinių šalių. Mus ištiko, tiesiog badas, pacinąs, pripažįsiu, iš dalies del gamtinių priežasčių, bet ir del ukininkų n e g a l ė j i m o dirbti žemę, kuomet nėra jokios apsaugos piučiai. Vienok, aš manau, šalies kantrybė pasibaigė. Didžiuma musų, kurie yra apsipažinę su vietų sąlygomis, tiki, kad antgalo susitaikymas arti, šiaurei ir pietams susitaikant. Jis įvyks pamatu rinkimo naujo parlamento, kuris paskui turės nuspręsti apie tulą permainymą taisyklės liečiančios ministerių rinkimą. Mes priimame dabartinį prezidentą, bet smarkiai prišinamės ministerių pirmininkui. Tas, vienok, butų atmainyta, jei mes galėtume permainyti ministerinę sistemą, padarant ją tiesiau atsakominga parlamentui. Pietai nori ministerijos francuzų sistema — atmainoma kiekvienoj valandoj ir atsiliepianti į kiekvieną įstatymdavybos nuomonės dvilktelėjimą. Antra vertus, šiaurė yra konservatesnė. Jie nenori turėti dažnai permainas ir velija amerikinę sistemą, pagal kurią ministerius paskiria prezidentas ir jie nepriklauso nuo kiekvieno balsavimo parlamente. Apie Anglijos sistemą, rodos, neužsimenama. Musų konstitucija didžiumoje parašyta pagal amerikinę, pietinės gi provincijos norėtų ją perkeisti —ir tame yra visas ginčas. Podraug daugumas musų mato netikumą dabartinio parlamento ir nėra abejonės, kad jis reikia keisti.

Vienok, aplamai, žinios iš Chinų nelabai teisingos Chinams. Jos labai dažnai pacina iš jagoninių šaltinių, kuriems neperdaugiausia rupi padavimas jų patinkamoj šviesoj. Vienok, karės laiku Chinai netik rupestingai žiurėjo priderumų, bet ir ištikimumo talkininkams. Žmonės kartas gali užmiršti, kad, del noro pasekmingai veikti greitame reikale, jei tokis atsitiktų, Chinai padarė sutartį su Japonija, sulig kuria abidvi šalįs pripažįsta butiną reikalą veikti bendrai. Šita sutartis apima konkrečius susitaikymus kas del sąlygų, kuriomis kariuomenės šitų dviejų šalių bendrai veiks bendram apsigynimui nuo priešo tokiu laiku, kokį abidvi valdžios paskirs. Jus matėte šito ženklus — rupestingą užlaikymą tvarkos pasienio provincijose, chinų laivus ir chinų kareivius Vladivostoke ir net tam tikrą bendrą veikimą sausumoje, į kurį telegramos, galiu sakyt, neteisingai maža beatkreipė domos.

Tas tiesa, kad chinai niekuomet nežiurėjo pesimistiškai į padėjimą Sibire. Pav., buvo daug —dabar mažiau negu pirmai — tokių, kurie laukė kliučių iš didelio skaičiaus austro-vokiečių belaisvių pusės toje šalyje. Šita lukestis visuomet buvo nepamatuota. Viena, didesnė belaisvių dalis Sibire buvo čecho-slavokai, kurie dabar kovoja prieš bolševikus ir kurie pirmiaus karės pradžioje pasidavė šimtais tukstančių delto, kad jie nenorėjo kovoti prieš rusus. Kas del likusių tai jie savo maistu priklausė nuo kitų, budami pasirengę pasiduoti tiems, kas juos maitins. Šitas išaiškina pasidavimą belaisvių japonams ištisais buriais, kurie atkreipė jų domą laikraščiuose. Pas tuos žmones nebuvo jokio noro kovoti, bet jie matė žiemą ateinant ir jiems rupėjo kaip jie išmis.

Podraug mes, chinai, nemažiname Sibiro kaipo busimojo veiksnio Rusijai. Musų nuomone Rusija bus išgelbėta — atstatyta vėl — Sibiro gyventojų ir, kadangi čecho-slovakai drauge su šalies gyventojais nedaug apimti bolševizmo, dabar valdo šalį iki pat Uralo kalnų, tai jų įtekmė pamažu, bet tikrai išsiplės. Delto mes nematome tolesnio reikalo veikti dideliu plotu japonams, ar kam kitam toje šalyj. Mes nesakome, kad kareivijos reikia tuojaus atšaukti, bet mes manome, kad šiek tiek prigelbstint karės daiktais iš lauko pusės, šalis ir žmonės gali patįs savo likimą aprupinti.

Kas link musų prietikių su Japonija, tai jie gana teisingi. Jus matote laikas nuo laiko pranešimus apie koncesijas duodamas japonams, bet nuo karės pradžios jokios koncesijos nebuvo duotos Japonijos valdinams ir Tokios valdžia jų neprašė. Be abejonės, kas del geležkelių šantunge — koncesijos, kurios buvo duota vokiečiams, bet jie jomis nepasinaudojo— paėmė jas privatiniai reikalai, bet japonų valdžia neveikė oficialiai nieko. Šitai ye tulas derybas, kurios buvo daromos karei prasidedant del Nankingo geležies darbų mažne tame pačiame padėjime yra ir dabar. Be abejonės, po karei pirklyba su Japonija padidės. To priežastimi yra artumas ir parankumas nusiųsti, ir tas bus taip tolai iki pasaulio vandeniniai keliai neateis į normalį padėjimą. Vaizbos dalykai visuomet atsiliepia į Chinų santikius su kitomis galybėmis. Jie atiliepia dabar taipgi.

Ką mes galime daryti daugiau negu kad esame padarę? Mes pasiuntėme tukstančius darbininkų į vakarinį frontą, kur jie buvo panaudojami ne tik prastesniems darbams dirbti, bet ir daugelyje atsitikimų buvo panaudojami prie žinovo darbo, butent mašinistais kubilinėse. Mes buvome pasirengę pasiųsti jų dvigubai tiek, bet stoka laivų neleido to padaryti ir dabar tik retkarčiais laivas su darbininkais perplaukia per Atlantiką. Mes buvome pasirengę net kareivius siųsti, bet tam buvo ta pati kliutis. Mes savo dalį atlikome Tolimuose Rytuose. Mes gabenome svetur maistus nežiurėdami augštų kainų ir trukumo namieje. Mes subruzdome siųsti nedarytą medžiagą kam nors reikalingą karėje. Mes parodėme kuogeriausią širdį talkininkų reikalams ir mes pirmutiniai patieksime savo tarptautinę politiką pagal Suv. Valstijų pavyzdį, kurį dabar visi seka.

Negalite laukti iš kokios nebuk šalies, kuri tik nesenai permainė savo valdžios formą, kad ji sėdėtų ramiai. Ji pergyvena tarpinę stadiją, taip kaip mes dabar. Spręskite apie mus prielankiai ir atsiminkite, kad mes kenčiame nuo vidujinio neramumo. Mes netrukus sutvarkysime tuos dalykus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

WILSONAS ĮTEIKĖ KONGRESUI NAUJĄ PRANEŠIMĄ APIE SKERDYKLŲ KOMPANIJAS.

Suv. Valstijų Taryba sako, kad davadai parodo didelio susijungimo esant.

WASHINGTON, D. C., gruod. 2. — Federalė vaizbos komisija antrame savo pranešimo skelbinyj apie maistų tyrinėjimą sako, kad dabartinės mėsos pakamo kompanijų susijungimas yra daug galingesnis negu sensais "mėsos trustas". Prezidentas Wilson šiandien perdavė pranešimą kongresui.

Sulig pranešimu komisija suradusi, kad nuo 1885 m. nebuvo tokio laiko, kur pakuotojai nebutų buvę susijungusiais, nors valdžia visuomet kovojo su trustais.

Dviejų gentkarčių istorija.

Aplamoj įžangoj prie šito skelbinio komisija sako:

"Šita pranešimo dalis paduoda prirodymus dviejų gentkarčių Amerikos mėsos pakuotojų, ypatingai Armouro, Swifto ir Morris šeimynų, sujungtų pastangų paimti savo kontrolėn kas sykis vis didesnę dalį Amerikos žmonių maistų. Šitos jungtinės pastangos tęsėsi mažne be paliovos per daugiau kaip trisdešimts metų, pradedant sutartimis ir susijungimais, padarytais Ph. D. Armouro, G. F. Swifto ir Nesono Morrisą apie 1885 m., ir baigiant dabartinėmis sutartimis, statymais, kontrolėmis ir skaitlingais jų ainių J. Ogden Armouro, Swifto brolių ir Morris brolių reikalų valsčiais susidėjusiais su įvairiais kitais pavieniais ir korporacijomis".

Amerikos pakuotojų susijungimų istorija parodo tirs besivystymo laipsnius, jų lengvą perėjimą iš vieno į kitą ir tą, kad nuo 1885 m. pakuotojai visuomet buvo susijungę.

Įvairus statymai.

Šitame pranešime trumpai aprašoma išdarytos mėsos statymai, geriau žinomi kaipo Allertono statymas ir Veedeor statymas, kurie tęsėsi nuo 1885 iki 1902 m. Antras pakuotojų istorijos laikotarpis pavadinta "prarytiniu" laikotarpiu. Trečiasis, dabartinis yra budinamas gyvų galvijų statymo veikimu ir tarptautiniu mėsos statymu.

"Didžiojo Penketo gyvų galvi jų pirkimo sutartįs, pagal kurią kiekvienas pakuotojas gali nupirkti tik tam tikrą paskirtą siulomų parduoti gyvulių dalį, apima bevcik kiekvieną svarbesnį pirkimo centrą šalyje.

Parduodami savo darytas mėsas naminėj rinkoj didieji pakuotojai nereikalauja šaukti savaitinius susirinkimus prašalinimui lenktynių, kas jiems parsieidavo daryti prie Veedero statymo.

Jų dabartinė sutartis kas del pasidalinimo gyvais perkamais gyvuliais apriboja apštį išdarytos mėsos; pagal sutartį kiekvienas parduoda sulig apštimi nupirktųjų gyvų gyvulių. Tolydžio peržiurėdami vienas kito antracilių firmų sandėlius jie gali sureguliuoti aprupinimą šviežiąja mėsa kiekvienos rinkos. Apsimainydami žiniomis kas del pelno nuo pardavinėjamų mėsų įvairiose rinkose jie gali palaikyti savo vidutines kainas taip vienokiomis, kad kiekvienas retailinis mėsininkas atklaustas komisijos agentų pasakė, jog už tą pačią ryšį ir laipsnį mėsos visi didieji pakuotojai skaito tokias pat kainas. Išimtįs buva tik tąsyk, kada numušama kainos tikslu išvaryti iš turgaus nepriklausomąjį pardavinėtoją.

KELIOS PASTABĖLĖS.

S. L. A. organas, Tėvynė, kartą adresavo taip: "Socialistai pralaimėjo rinkimuose". Ir labai "apgailestavo", kad New Yorko socialistai pralaimėjo. Bet kaip ir delko pralaimėjo — Tėvynė nė žodelio.

Kad socialistai nebuvo išrinkti į kongresą, tai šitas dar nereiškia pralaimėjimą. Labai suprantama, kodel jie nebuvo išrinkti: čia daug padarė buržųjų auksas ir, išdalies, bolševikų organas. Bet reikia pasakyti tai, ko nepasakė musų Tėvynė, butent: New Yorko socialistai nepralaimėjo, o laimėjo. Žinia, kad per metų metus buvo skelbiama, jogei republikonų ir demokratų partijos griežtai skiriasi nuo viena antros. O socialistai sakė ir sako, kad jos tveria vieną kuną ir dušią!

Kurie tam netikėjo, prašome persitikrint iš New Yorko buržuazinių partijų veselijos (panaši veselija įvyko ir Milwaukėj). Taigi, kada mes, socialistai, priverčiame buržuazines partijas prie panašios ženybos — šitą mes skaitome dideliu laimėjimu. Mes, vadinas, sugriovėme vieną štabą, kuris riogsojo žmonių protuose. Aišku?

-:- -:- -:-

Kartą Laisvė parašė: "Delei intervencijos" etc. Bet "faktingasai' straipsnis tapo užbaigtas sekama gudrybe: "Ir tuli draugai tą laikraštį (suprask, Naujienas) dar rokuoja esant 'susipratusių darbininkų' laikraščiu!"

Kaip ten nebutų su tuo "faktingu" straipsniu, bet reikia pasakyt, kad Naujienos davė ir duoda darbininkams daug daugiau dvasios peno negu "faktingasai" Brooklyno laikraštis. Beto, reikia pasakyti ir tai, kad Naujienos padarė dar vieną žingsnį pirmyn — uždarydamos savo špaltas "faktingiems" Laisvės "faktams" (Bet ar nebutų tad geriau, kad ir L. M. paliktų ramybėje tą laikraštį? **—Red.**)

Naujienos savo skaitytojus mokina protaut, o Laisvė spiriasi, kad jos skaitytojai protautų tik taip, kaip ji norėtų. Priešingai — gali likt oportunistu, darbininkų priešu etc.

-:- -:- -:-

Beje, man rodos, kad ir d. J. Baltrušaitis cina pas tuos, kur nori Socializmo teorijas įvykdint gyveniman greičiau, negu Marksui ėmė laiko jas suformuluoti... **Laisvės Mylėtojas.**

The Girard--
Naujas Sijoninis Modelis

Šis yra overkautas, kurio Jųs reikalausite — ir pirksite. The Girard ir labai puikus modelis, parodė didelį pasisekimą ir yra parodomas visose Yondorf sankrovose. Puikus darbas, gražios formos, ant abiejų pusių susegama, plačiais apskritais klastais ir kalnieriu, plačia apačia, audimas nepervršijamas, pasiuvimas geriausių siuvėjų, ir ištikrųjų yra modelis, kuriuo busite patenkinti, ypatingai kuomet dar sutaupysite $5.

$25 ir $30

Kiti konservatyviai modeliai $20 iki $50.

Labai Specialiai

Šis aprašymas užinteresuos visas motinas — šie siutai, kuriuos mes parodome ir iš daugelio tvirtų audimų ir visi naujausių rudens modelių ir su dviems poroms kelnių — per visą pamušta, priduota šilumą ir tvirtumą, mieros 7 iki 17.

Su Extra Kelinėmis **$9.75**

YONDORF CLOTHING CO.

TRĮS DIDELĖS SANKROVOS
Nuošaliai nuo augštos randos apielinkės

Van Buren and Halsted Strret | **Milwaukee ir Chicago Aves.** | **North Ave. ir Larrabee Street**

Atdara Ketvergais iki 9.—Subatomis iki 10.—Nedėliomis iki pietų.

NUXATED IRON

"Aš tikiu mano paties dideliam kuniškam veiklumui, kurs daugiausiai paeina nuo mano paties ypatiško vartojimo Nuxated Iron" —sako buvusis Sveikatos Komisionierius, Wm. R. Kerr Chicagos miesto. "Iš savo paties patyrimo su Nuxated Iron aš jaučiu, kad jis yra tokis brangintinas kraujo ir kuno atbudavojimo sutaisymas, kad jis turėtų but vartojamas kiekvienam ligonbutyj ir užrašinėjamas kiekvieno gydytojaus šioje šalyje." Nuxated Iron pagelbsti padaryti sveikesnes moteris ir stipresnius, drąsesnius vyrus. Užtikrintas užganėdinimas arba gražinami pinigai. Gaunama pas visus gerus aptiekorius.

SVEIKATA,
ARBA TIESUS IR TRUMPAS KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis šimtus paveikslų apie žmogaus kuno sudėjima. Aprašoma įvairiausi apsireiškimai žmogaus kuno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogui apsisaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Drutuose audeklo apdaruose kaštuoja tik **$2.00** su prisiuntimu.

Perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Užsisakydami ir pinigus siusdami, rašykite šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 W. 111th Place
Chicago, Ill.

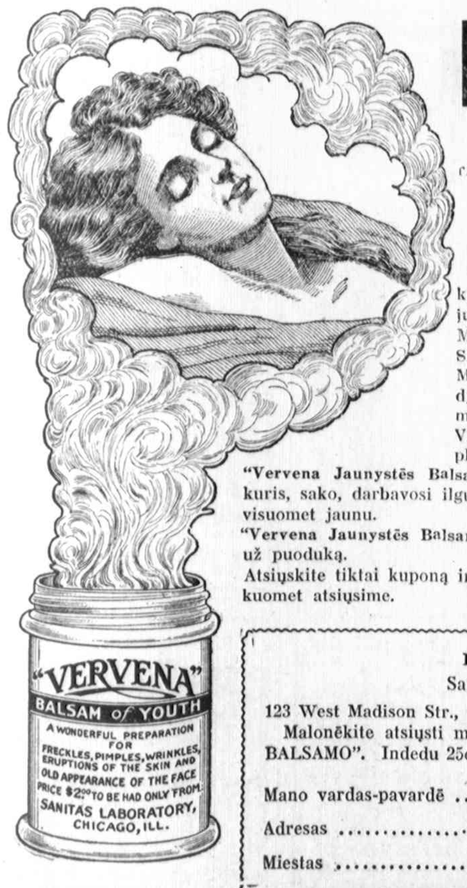

Nori Buti-Graži-

Turėti tyrą ir skaistų veidą, turėti tą išvaizdą, kuri daro moteris žavėjančiomis ir skaisčiomis.

tuokart ištrink veidą einant gulti

"Jaunystės Balsamu"

kuris veikia stebėtinai prašalinimui veido **spuogų, juodumų po skura, plėtmų, raukšlių ir suvytusio veido** Moters, kurios vartoja **"Vervena JAUNYSTĖS BALSMĄ"** — sako, kad tai yra **paslaptis gražumo veido.** Mes jums jį rekomenduojame, kaipo vienintėlį gydymą prašalinimui nešvarumo nuo veido ir užlaikymui švelnaus veido ir išrodančiai visuomet jaunu. Visiškai nekenksmingas ir neauga nuo jo ant veido plaukai.

"Vervena Jaunystės Balsamas yra išdirbamas ruso Chemiko Mlodostoffa, kuris, sako, darbavosi ilgus metus prie to išradimo del palaikymo žmogaus visuomet jaunu.

"Vervena Jaunystės Balsamas" yra parduodamas tik pas mus. Kaina $2.00 už puoduką.

Atsiųskite tiktai kuponą ir 25c pinigais arba stampomis, likusius užmokėsite kuomet atsiųsime.

IŠSIKIRPKITE KUPONĄ.
Sanitas Laboratory Dept. 45,

123 West Madison Str., Chicago, Ill.

Malonėkite atsiųsti man vieną puoduką "VERVENA JAUNYSTĖS BALSAMO". Indedu 25c ir likusius užmokėsiu kuomet atsiųs.

Mano vardas-pavardė .....

Adresas .....

Miestas .....

DR. CARTER

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės

Jie gali pacit nuo įtempimo akių arba vidurių betvarkės. Gal but reikalinga atkreipt domą į jusų nosį. Gal but jųs galite turėti katarą arba kokią nors kitą nosies ligą arba gerklės ir to nežinote.

NELAUKIT KOL INFLUENZA JUS PAGAUS! Išgydykite savo nosį pakol neužėjo žiema. Ateikite ir duokite man išegzaminuoti už **dyką** jusų nosį. Aš turiu naują metodą gymui šių ligų ir gvarantuoju išgydysiąs jus.

21 metas prie State gatvės

Aš remiuosi šimtais išgydytų ligonių, kurie jums pasakys ką aš jiems padariau. Ateikite dabar ir bukite saugiojoje pusėje.

Jųs nebusite priversti praleisti nė cento, delto kad ateisite su manim pasimatyti.

DR. F. O. CARTER

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS
120 South State Street, 2-as augštas
Sekančios durįs į žiemius nuo The Fair.
Valandos, 9 iki 7. Nedėliomis 10—12.

Chicago ir Apielinke

Draugijų domai.

Chicagos Liet. Darbininkų Tarybos konferencija — gruodžio 15 d.

Gruodžio 15 d. Aušros svetainėje, 3001 So. Halsted gt., įvyks penktoji Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencija.

Taigi šiuo kviečiame visas draugijas ir kuopas rengties prie busimos konferencijos. Draugijos, kurios norėtų įstoti Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybon, privalo išrinkti savo įgaliotinius — po vieną nuo 50 narių. Taipjau privalo išrinkti delegatų-įgaliotinių ir tos draugijos, kurių senieji delegatai arba rezignavo arba išvažiavo į kitus miestus. Tokiems įgaliotiniams reikia įteikt naujų mandatų. Šiaip visos kitos draugijos, priklausančios Tarybai, kurios jau senai turi išsirinkę delegatus ir kurie sutinka atstovauti jas sekamoj konferencijoj, nereikalauja rinkti naujų delegatų.

Sekamoji tarybos konferencija turės begalo didelės reikšmės. Nuo to laiko, kuomet buvo pastaroji jos konferencija, įvyko didelės svarbos atmainų ten, užmaryje. Musų giminės, draugai ir visa ta šalis, su kuria mes esame daugiau ar mažiau surišti, nusikratė sunkų despotų jungą. Joje dabar valdo darbininkai. Ir jie dabar reikalaus musų pagelbos, reikalaus, kad ir mes prisidėtume prie didžiojo sutvarkymo darbo. O padėti jiems mes galėsime tik tuomet, kada busime tvirtai susiorganizavę. Varyt organizuotą darbą galima tik per organizaciją — ne kitaip.

Apie tai turės tarti savo žodį sekamoji, penkta Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencija. Todel joje dalyvauti privalo **kiekviena Chicagos ir jos apielinkių draugija.** Laiko yra nedaug, o reikalas begalo svarbus, tatai ruoškimės prie sekamos Ch. L. D. Tarybos konreefncijos.

Konferencija prasidės lygiai 11 val. iš ryto. Butų geistina, kad draugai delegatai pasirupintų atvykti laiku, nes šiai konferencijai prisieis atlikt nepalyginamai daugiau negu atliko buvusios konferencijos.

Ch. L. D. T. Pild. Komitetas

ŽYDŲ SOCIALISTŲ VAKARAS.

Erdvieje Medinah Temple svetaniėje lapkričio 30 d. žydai socialistai surengė puikų koncertą naudai žydų socialistų dienraščio, "Die Welt," Chicagoje. Vakaras darė gerą įspudį, kadangi rengėjai buvo pakvietę gabesniąsias dainininkų ir smuikininkų spėkas iš Didžiosios Operos. Tatai sutraukė nepaprastai daug publikos ir tai, neveizint to, kad tikietų kainos buvo 75c iki 2 dolerių. Akių plotu imant, publikos buvo apie ketvertas tukstančių. Rengėjams liksią apie du tukstančiu dolerių pelno. Tai graži parama draugų žydų soc. dienraščiui. Ir puikus pavyzdys mums, lietuvių socialistams. —A. K.

EPIDEMIJA PLĖTOJASI. SUSIRGIMŲ SKAIČIUS AUGA.

Uždarė keturis krutomųjų paveikslų teatrėlius; grumoja Garrick teatrui.

Chicagiečiams gręsia naujas pavojus. Ispaniškoji influenza pradeda siausti, ir tai stebėtinu greitumu. Pav., užvakar influenza susirgo 273 asmens. vakar jų skaičius pašoko iki 404. Viso, influenza ir plaučių uždegimu, vakar sirgo 493 asmens.

Sveikatos reikalų komisionierius žada atverties visų galimų priemonių, idant sustabdžius tolimesnį ligos besiplėtojimą. Bet kartu jisai persergsti gyventojus, kad jie butų atsargus ir butinai prisilaikytų visų sveikatos departamento nurodymų.

Užvakar sveikatos reikalų komisionieriaus įsakymu buvo uždaryti keturi krutamųjų paveikslų teatrėliai. Vakar gi jisai pagrumojo didžiulio Garrick teatro savininkams, kad jie butinai pildytų sveikatos departamento patvarkymus, arba jisai (Robertsonas) palieps uždaryti teatrą. Sakoma, kad šito teatro savininkai visiškai nepaisą jokių sveikatingumo reikalavimų. Visa, ko jiems reikia— tai pinigų.

AŠTUNTO RAJONO REIKALAIS.

Rengia masinį susirinkimą.

LSS. Aštunto Rajono centralinis komitetas savo posėdyj, lapkričio 26 d., nutarė surengti dideles prakalbas, kitaip, masinį susirinkimą. Kalbėti pakviesta geriausi lietuvių ir anglų kalbėtojai — Naujienų redaktorius d. P. Grigaitis ir kiti. Susirinkimas — prakalbos įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., M. Meldažio svetainėje, 2242 W. 23 Pl. Pradžia 11:30 val. ryto.

Chicagos ir jos apielinkių liet. socialistai bei socialistų pritarėjai privalo atsilankyti, nes bus kalbama apie svarbiausius einamosios valandos klausimus.

-:- -:- -:-

Pastarnoju laiku, kiek teko pastebėti, musų rajonas povaliai pasiliuosuoja nuo tos nelemtos tuščių ginčų "influenzos." Taigi, reikia tikėties, kad laikui bėgant "karštieji" draugai visgi pasveiks ir tuo budu musų judėjimas sugrįž į normales vėžes. Ir kad tatai įvyktų — kuogreičiausia! Delei tų nelemtų vaidų mes apleidome daug didelės svarbos darbo.

—Ant. Jusas.

SUVAŽINĖJO MOKYTOJĄ.

Ant kertės 24 ir Michigan gatvių vakar tapo mirtinai suvažinėta p-lė Fannie Tierney, mokytoja Mosley mokykloje. Automobilius ištruko. Policija dadar jieško ir automobiliaus ir jo važnyčios.

TURĮ PAGALVOT.

Byla, kurią užvedė valstijos prokuroras Hoyne prieš Chicagos gatvekarių kompanijas, tapo atidėta neapribuotam laikui. Teisėjas Scanlan pasakė, kad tiek viena, kaip ir antra pusė dar turinti gerai pagalvoti. O dabar pasažieriai gali mokėt tiek, kiek pareikalaus mielaširdingi elevatorių baronai.

AR BOPPAS BUS PAKARTAS?

Šiandie turės but pakartas nuteistasai žudeika Lloyd Boppas. Po to, kada augščiausis valstijos teismas atsisakė atmainyt dabartinį teismo nuosprendį, jam neliko jokios vilties išlikt nuo kartuvių. Visa dabar priklausys nuo gubernatoriaus Lowdeno.

DAR VIENAS "DARBININKŲ DRAUGAS."

Artinasi pavasariniai rinkimai ir, naturaliu budu, daugi-nasi skaičius tų neva "darbininkų draugų" iš republikonų ir demokratų pastogės. Vakar buvo paskelbta, kad buvęs rebuti Thompsono konkurenžada "runyt" į majorus, taigi butibuti Thompsono konkurentu, o šiandie paskelbta dar vienas, butent municipalio korto teisėjas, Bernard Barasa. Sako, "geri draugai" kviečia jį statyt kandidaturą.

Demokratai taipjau nenusileidžia. Jų tarpe taipjau randasi trįs "geri darbininkų draugai" — valstijos prokuroras Hoyne, dabartinis senatorius Lewis ir buvęs Chicagos majoras Harrison.

Susipratę-apsišvietę darbininkai nebalsuos nė už vieną. Jie savo balsus atiduos už darbininką kandidatą, d. John M. Collins'ą. Ji nominavo Chicagos soc. partija.

BRIDEPORT.

Trupinėliai.

Sekamą nedėldienį įvyks Ketvirtosios susirinkimas Aušros svetainėj. Kuopos nariai privalo atsilankyti laiku, nes turėsime apsvarstyt daug svarbių reikalų, pav., pavasarinių rinkimų kampanijos klausimą, rinkimą naujų LSS. viršininkų ir daug kitų.

-:- -:- -:-

Tas Edinas Morgan stryčio gazietos korespondentas, kur parašė žinią apie SLA. 36 kuopos susirinkimą, sako, kad kiek butų gavęs trukį — bedumodamas apie tą vožnų vožnios korespondencijos antgalvį. Tik pamislykite, "nė aria nė sėja, bet pjauna" — juk tai begalo svarbus apdumojimas. Stačiai gaila, kad tokios "genialės spėkos," o pustijamos niekieno nevertinamose gazietos špaltose... Je, tai skaudi likimo ironija!

-:- -:- -:-

Atspėkite man vieną mįslį: Mano butą pradėjo lankyti tokia lietuviška gažieta, kurios ašai nereikalavau, nereikalauju ir visai nenoriu skaityti. Kas galėtų buti?

Kartą, norėdamas persitikrinti, kreipiausi telefonu į gazietos "burdą." Skambinu:

—Hello! Ar čia gyvena ponia gažieta!

—Taip, atsako vyro balsas. . .

—Tamsta pasakyk jai, kad ji daugiau nesilankytų į mano butą, nes....

—Ak, šitaip... O tamstos vardas?

—Ponas X.

—Ačiu, aš — pa-sa-ky-siu...

—Gerai, Gut bai!

—Bai, b—ai.

Bet gazieta ir šiandie lankosi į mano butą... Taigi, kas čia galėtų buti. Aš — ženotas žmogus; apsivedžiau su panele Naujiena. Jeigu ji patirs — kas man galėtų buti? Nors aš, matome, visai nekaltas ir niekuomet nesutiksiu imti... divorsą.

Įspėkite: kas čia — žertas ar apdumotas pasikėsinimas?

-:- -:- -:-

Andai buvau užklydęs LMPS. 9 kuopos repetičijon. Brolyti, tu, mano! Kas turės progos išgirsti jas šią žiemą, tas iš svetainės griš peršinčiais delnais. Kai sustoja į glita — visos išrodo paprastos griešnos moters, bet kada pradeda dainuoti, ot taip ir rods sušukti: "angelėli tu, mano!"

Je, moters nekelia tiek daug triukšmo delei "kairumo" bei dešinumo ir, matote, jos toli pralenkia savo triukšminguosius vyrus. Bravo!

—Ponas X.

PRUSŲ LIETUVIŲ IR LIETUVIŲ LIUTERONŲ DOMAI.

Ateinantį nedėldienį, gruodžio 8 d., "Mildos" svetainėje, 3142 So. Halsted St. bus abelnas Prusų lietuvių ir didžiosios Lietuvos lietuvių liuteronų susirinkimas. Susirinkimas prasidės 5-tą val. po pietų. Bus laikomos prakalbos, įvairus kalbėtojai aiškins Prusų lietuvių ir visų lietuvių tautinius, politikinius ir draugijinius reikalus. Mes norime tuo išbudint musų brolius lietuvius protestonus, idant mes, kartu su kitais ir kitų srioviu lietuviais galėtume suteikti šiokią-tokią pagelbą musų nuvargintai tėvynei. Prakalbos bus pamargintos dainomis, monologais ir tt. Todel užkviečiame susirinkti minėtąn susirinkiman visus Chicagoje apielinkėje gyvenančius Prusų lietuvius, Didžiosios Lietuvos liuteronus, reformatus (kalvinus) ir latvius, suprantančius lietuvių kalbą. Susirinkimas bus bepartyvis, tvarką ves Chicagos Prusų lietuvių komiteto išrinktas pirmininkas, Jonas Ilgaudas — Prusų lietuvis.

—Kun. J. J. D. Razokas.

NORTH SIDE

Vietos lietuvių veikimas.

Klerikalai turės naujos širdpėršos. Vietinė lietuvių laisvamanių kuopa rengia kitas prakalbas gruodžio 11 d. toje pat vietoje — Liuosybės svetainėje.

-:- -:- -:-

Nedėlioj, gruodžio 1 d., Pirmyn choras buvo surengęs pramogų vakarą Meldažio svet. Lošta Viduno veikalas "Musų laimėjimas."

Kadangi daugelis loščių vos pirmą kartą pasirodė estradoje, tai nieko stebėtina, kad jie padarė vieną-kitą paklaidą. Užtai, mano manymu, reikia jiems atleisti: kada musų jaunieji loščjai pripras prie savo "amato," nėra abejonės — jie pasirodys taippat kaip ir visi kiti musų profesionalai — loščjai.

Reikia pasakyt, kad Pirmyn choras ir LMPS. 29 kp. tai laisvosios musų visuomenės žiedai. North Sidėj. Kiekvieno privalumas remti jas. **—Jonas.**

MELROSE PARK.

Lietuviai "pasidarbavę".

Gruodžio 1 d. vietos Soc. P. rusų skyrius surengė prakalbas F. ir J. svetainėj. Kalbėjo tulas A. Stoklicki's. Žmonių buvo daug — apie 400.

Prakalbos tai prakalbos, niekko jose ypatinga. Kalbėtojas aiškino svarbiausius šių dienų nuotikius, tai visa. Bet ve kas ypatinga. Tuli "geri žmonės", lietuviai, nepatingėjo nueit "kur reikia" ir įskųst rusų prakalbas! Policija tečiaus veikiai įsitikino, kad skundikai ją suvadžiojo ir apsisukus išėjo. Prakalbos užsibaigė kuoramiausia. Rusų kuopon įstojo 12 naujų narių.

Beje, čia reikia pasakyt, kad tie patįs lietuviai, kur taip šauniai "pasidarbavo", įskųsdami rusų prakalbas, "darbuojasi" ir dirbtuvėse. Jie lenda prie foremanų ir net savininkų ir melagingais skundais stengiasi įklapyti "tuos cicilikus". Kada paliaus tie klerikalų judošėliai?

—Senas Varguolis.

TRINERIO PERGALĖS KALENDORIUS 1919 LABAI GRAŽI DOVANA

Trinerio Sieninis Kalendorius 1919 metams "Pergalės Kalendorius" bus labai graži dovana musų vaikams "tenai". Columbia laiko vainikus ant galvų jureivių ir kareivių, užpakali to Amerikonų laivas. Paveikslai Washingtono, Lincolno ir Wilsono, ant viršaus namas Triners American Elixir of Bitter Wine. Prisiųskite 10c padengti krasos lėšas.

JOSEPH TRINER CO., 1333-1343 S. Ashland Ave. Chicago, Ill. (Apgar.)

Atdara vakarais iki pat Kalėdų

Stegerio Prieš Kaledų Šventes Išpardavimas

PIANŲ

Patįs Grojantįs Pianai |Player Pianos| ir Fonografai

Suteikia nepaprastą progą įsigyti gerą pianą, "player pianą" arba fonografą.

UŽ NEPAPRASTAI ŽEMĄ KAINĄ, SU UŽTIKRINIMU SUTAUPYT PINIGUS

Del nuolatiniai kilančių kainų iš priežasties karės, kuri sumažina išdirbimą pianų ir kitų muzikališkų instrumentų visame sviete, mus išpardavimas yra nepaprastas. Taipgi per pastaruosius šešis mėnesius mes turėjome keletą išpardavimų su išmainymu (Exchange Deals) ir tokiu budu įsigijome daug pirmos klesos instrumentų. Šių pianų skaitlinė liko padidinta dešimčia vartotų pianų koncertuose ir mėginimuose. Visi gi liko rupestingai privesti į tvarką kas pagelbės mums

Užtikrinimą kiekvieno piano ir "Player Piano" ilgam laikui taipgi pilną užganėdinimą.

Čia yra keletas skirtingų verčių, kurios jųs laukia.

$97.50
už tvirtą pianą "UPRIGHT" PIANAS
vartotas instrumentas, nepaprastos vertės, kaina musų specialio išpardavimo.
Lengvi išmokėjimai.

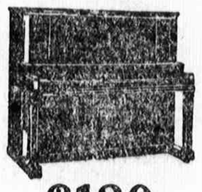

$130
Už šį Mahogany vartotą "UPRIGHT" PIANĄ
turintį labai malonų toną. Pianas, kuriuomi galima didžiuotis.
Ant lengvų išmokėjimų.

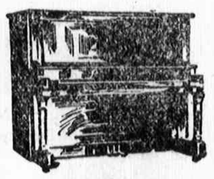

$149
Už šį labai mažai vartotą "UPRIGHT" PIANĄ
Mahogany šėpai,nepaprastai puikus tonas.
Parduodame lengvu išmokėjimu.

Šis pilno dydžio
Player Pianas
$195
MAŽAS ĮMOKĖJIMAS
$2.50 savaitę

Nors šis player pianas buvo vartotas, tečiaus yra geriausiame stovyje. Mahogany nudirbimas. Daug muzikalių rolių ir suolukas duodama kartu.

Tuzinai kitokių pianų ir "Player pianų" pigiai.
Sąlygos taip žemos kaip **$5** Kas mėnesį ant daug pianų

Pasiulome Jums
Speciales Sąlygas
Perkantiems prieš Šventes
Stegerio Fonografų ir Gramafonų

$369
Už šį vartotą 88-Note "PLAYER PIANĄ"
Visai gvarantuotas Mahogany viršus. Suolukas ir muzikalės rolės dykai.
Parduodama lengvais išmokėjimais.

$419
Už išmainytą 88-Note "PLAYER PIANĄ"
Labai mažai vartotą. Išimtinai gerame stovyje. Muzikos rolės ir suolukas dykai.
Ant lengvų išmokėjimų.

$473
Už šį vartotą 88-Note "PLAYER PIANĄ"
Suolukas ir muzikalės rolės dykai.
Lengvi išmokėjimai.

STEGER PIANO HOUSE

STEGER & SONS PIANO MANUFACTURING COMPANY
Įsteigta 1879 metuose.
238 S. Wabash Ave. kampas Jackson Boulevard, Stegerio name
Atdara vakarais iki pat Kalėdų.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.
Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.
Atdara kasdieną, nedėiomis ir vakarais.

S. GORDON
1415 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilinus Permaina.
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c
Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c karšksa mokestis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 12-tas GATVĖS

DALI įmokėjus **Liberty Bondsai**

DALI įmokėjus Liberty Bondsai nuperka už cash Emel and Co., 740 W. Madison st., kampas Halsted st. Room 232, 2-ras augštas, virš Famous Clothing Store, atdara vakare iki 8 val. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

MRS. AGNĖ DŽUGAS
LIETUVĖ — AKUŠERĖ
Gerai supranta savo darbą ir maloniai patarnauja moterims. Pabaigusi mokslą Chicagoje.
2650 W. 39th Place, Chicago, Ill.
Prie Archer Ave.
Telephone McKinley 4420.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6393
Vakarais
2911 W. 22nd Street
Telephone Rockwell 6993

Aš esmi specialitas visų ligų

Akių, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių
Aklumas, Kurtumas, Kataras ir Džiova

Gali but prašalinta ir daugelyje atsitikimų išgydyta, jeigu gydys teisingai. Aš per daug metų gydžiau pasekmingai šias ligas.
Mano užrašas išgydytų ligonių yra aiškus pirodymas mano gabumo.
Aš atitaisau kreivas akis be skausmo vienu gydymu.
Pritaikau akinius teisingai.
Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWHON, M. D.

219 S. Dearborn St. (Prieš pačtą). Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ant Durų, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidaus, po $1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St. Chicago, Ill.

IMPERFECT IN ORIGINAL

Pranešimai

LDLD. 86 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, Gruodžio 8 d., 9 val. ryte, Liuosybės svet., 1822 Wabansia ave. — Maloněkite buti, nes turime daug svarbių reikalų.
—Ra't. **J. Galvidis.**

West Pullman, Ill. — Liet. Darbininkų Literaturos Draugijos 38 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioj gruodžio 8 d., 12 val. dienos, 720 W. 120th St.—Draugai ir draugės, maloněkite susirinkti paskirtu laiku, nes bus renkama nauja valdyba 1919 metams, ir kitokių svarbių reikalų yra aptarimui.
—Rašt. **S. T[illegible]ikas.**

Racine, Wis. —Birutės Choro praktikos bus gruodžio 8 d. lygiai kaip 8 val. vakare. Vieta — Socialistų Svetainėje, prie 5-tos gatvės ir Main gt., ant trečių lubų. Kviečiu visus birutiečius ir norinčius lavinties dai nuoti. Dabar yra gera proga. **M. K.**

Cicero. — L. L. Federacijos 2ros kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks subatoj, gruodžio 7 d. 8 val. vakare, M. P. Jankaičio svetainėje, 4837 W. 14th St.—Draugai ir draugės, maloněkite susirinkti visi, nes bus renkama valdyba.
—Sekr., **P. Daubaras.**

LMPSA. 58 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 7 d., 12 val. dienos, Davis Square Svetainėje, 45 ir Paulina gatvės.
—Sekretorė **S. Laurynavičiutė.**

LDLD. 19 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., 1:30 val. po pietų, Mark White Square Club room svet, ant antrų lubų. Susirinkiman privalo ateiti visi kuopos nariai, nes tai yra priešmetinis susirinkimas, reikės rinkti naują valdybą kuopai ir podraug reikės perstatyt kandidatus į L. D. L. D. 1-mo Apskričio valdybą. —**M. T.**

Chicagos Liet. Dr-jos Savit. Pašelpos, priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., 2 val. po pietų, Swiązek Polek svet., 1315 N. Ashland Ave.—Visi nariai privalo atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų; taip-pat bus renkama valdyba 1919 metams. Ateikite pažymėtu laiku. Nut. Sekr. **V. Ascila.**

Racine, Wis. — LDLD. 65-tos kp. susirinkimas įvyks utarninke, gruodžio 10 d., 1918 m., 7:30 val. vakare, Socialistų svetainėje.—Gerbiami nariai, maloněkite ateiti, nes turime daug svarbių dalykų apsvarstymui. Taipogi kurie dar negavote knygų maloněkite ateiti pasiimti.
—Org. **A. Saladžius.**

L. S. J. Lygos 1-mos kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 8 val. vakare, Aušros svetainėj, 3001 S. Halsted St. — Draugai, maloněkite skaitlingai susirinkti, ka dangi reikės rinkt naują valdybą 1919 metams. Nauji nariai kviečiami ateiti. —Rašt. **J. K. Vaišvilas.**

Chicagos Lietuvių Vyrų Choro Dainininkai maloněkite susirinkti į Meldažio svetainę šį nedėldienį, gruodžio 8 d. Bus generalė repeticija visų priklausančių Susivienijimui chorų. Pradžia 11 val. iš ryto.
F. Mazolas.

LSJL. 1 kp. ir LSS. 4 kp. bendras lavinimos susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., 9:30 val. ryto, Aušros svet., 3001 So. Halsted st. Lekcija temoj "Iš politiškos ekonomijos". Prelegentas drg. A. Dvylis. Meldžiu draugus ir drauges skaitlingai atsilankyti. **J. J. Jonuševičius.**

Prakalbos su paveikslais. — Rengia LL. Federacija. Kalbės M. X. Mockus subatoje, B. J. Wawžinskio svet. Kedzie ave. ir 39th Place. Pradžia 7:30 val. vak. **Komitetas.**

Kensington, Ill. — LMPS. 67 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks panedėlyj, gruodžio 9 d., 8 val. vakare, Aušros kambariuose, 10900 Michigan ave. Visos narės maloněkite atsilankyti, taipjau ir tos, kur esate pasižadėję įstoti į 67 kp., nes šis susirinkimas yra svarbus: turėsim išpildyt balsavimo blankas ir bus rinkimai naujos valdybos 1919 metams. Beto turime šiaip svarbių reikalų. Org. **J. Valienė**

LSS. 4 kp. pusmėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., Aušros svet., 3001 So. Halsted st. Pradžia 1 val. po pietų. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes turime svarbių reikalų — Sąjungos viršininkų rinkimai ir tt.
—**Organizatorius.**

LSJL. 3 kp. susirinkimas įvyks 7 d. gruodžio paprastoj svetainėj, 4630 Gross ave. Susirinkimas prasidės 8:30 va. vakare. Draugai ir draugės, nepamirškite atsilankyti paskirtu laiku. **F. Talusis.**

Chicagos Liet. Soc. Vyrų choro repeticija pėtnyčioj, gruodžio 6 d., nejvyks delto, kad dirigentas negali but, nes bus susivienijimo dain. generalė repeticija. Taigi visi nariai Chicagos Liet. Soc. Vyrų choro maloněkite susirinkti nedėlioj, gr. 8 d., 10:30 val. ryto, Meldažio svet. Tenai bus laikoma repeticija.
—**K. Shaikus.**

Sus. Liet. Soc. Dainininkų 1 apskričio vyrų choru repeticija bus nedėlioj. gruodžio 8 d., M. Meldažio svetainėj. Visų choru nariai — vyrai privalo susirinkti kaip 11 val. ryto. Kiekvienas privalo atsilankyt, nes vakare turėsime dainuoti. Nepamirškite. Org. **J. Urbonas.**

Ch. Liet. Vyrų choras stato veikala "Kaizeris pekloj". gruodžio 29 d., Taigi vietinių draugijų prašome nerengti tą vakarą jokių pramogų. Pusė to vakaro pelno yra skiriama Lietuvos Laisvės fondan. Vakaras įvyks Meldažio svetainėj. **Komitetas.**

Brighton Park. — Draugystė Liet. Vel. Am. No. 1 turės pusmetinį susirinkimą nedėlioj, gruodžio 8 d., 1 val. po pietų, Davis Square Park svetainėje, prie 45 ir Paulina gat. Draugai ir draugės, maloněkite atvykti laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. O svarbiausis tai susivienijimas su Vytauto choru. Prot. Rašt. **D. Matuz.**

Lietuvių Janitorių Vyrų ir Moterų Pašelpinio Kliubo priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioje, gruodžio 8 dieną, 1 val. po pietų, John Engel svetainėje, 3720 W. Harrison st. Draugai ir draugės, atsilankykite paskirtu laiku, nes bus renkma nauja valdyba 1919 metams, taipgi maloněkite užsimokėti užsilikusius mokesčius už šiuos metus.
J. Burchick.

Roseland, Ill. — SLA. 139 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks subatoje, gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare, Socialistų svet., po num. 11100 So. Michigan ave. Visi draugai ir draugės, maloněkite atsilankyti, nes bus renkama nauja SLA. 139 kp. valdyba; taipgi turime daug svarbių dalykų apsvarstymui.
—Užr. Rašt. **K. Kalnietis.**

A. C. W. of A. Liet. skyriaus 269 metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., pėtnyčioj, Unijos svetainėj, 1579 Milwaukee ave., 7:30 val. vakare. Atsilankykite visi, nes šiame susirinkime bus renkama valdyba 1919 metams. —**Valdyba.**

Prakalbos su paveikslais. Rengia LLF. gruodžio 6 d., pėtnyčioje, A. Blinstrupo svet., 4501 So. Hermitage ave. (ant Town of Lake). Kalbės X. Mockus. Pradžia 7:30 v.v. **Komitetas**

Roseland, Ill. — Aušros vakarinė Mokykla ir vėl atsidarys nuo 16 dienos gruodžio. Bus mokinama anglų kalbos, aritmetikos, taipgi ir Lietuvių kalbos gramatikos. Norintieji mokintis ateikite užsirašyti vakarais po 7:30 val., Aušros mokykloj, 10900 Michigan ave. Nedėlioj, utarninke ir pėtnyčioj. **Aušros Komitetas**

So. Englewood. — LSS. 170 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., J. Butkevičiaus svet., 8132 Wincennes ave., kaipo 10 val. ryto. Nariai atsilankykite paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui; be to, bus renkama valdyba 1919 metams.
Sekr. **J. Jonulis.**

Sus. Liet. Soc. Dainininkų 1 Apskričio mišrių chorų generalė repeticija įvyks pėtnyčioj, gruodžio 6 d., M. Meldažio svetainėj, 2242 W. 23rd Place. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visų chorų nariai prašomi susirinkti laiku. Žinote, kad nedėlioj turėsime dainuot, tai reikalinga prisirengti. Org. **J. Urbonas.**

Kenosha, Wis. — LSS. 58 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., kaip 2 val. po pietų, Socialistų svet. Gerbiami nariai ir pašaliniai, maloněkite atsilankyti laiku.
Fin. Sekr. A. M. Pakšys.

Lietuvių Laisv. Fed. 3 kp. susirinkimas įvyks pėtnyčioj, gruodžio 6 d., Chernaucko svet., 1900 Union ave. Visi nariai maloněkite atsilankyti. **Valdyba.**

Roseland, Ill. — LSS. 137 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 8, 10 val. ryto, Aušros Mokyklos kambariuose, 10900 Michigan ave. Visi kuopos nariai maloněkite susirinkti, nes turim daug dalykų atlikti. Pav., valdybos rinkimai ateinantiems metams ir taipgi bus renkamsa VIII Rajono centralis komitetas.
A. N.

Indiana Harbor, Ind. — SLA. 185 kp. metinis susirinkimas bus nedėlioj, gruodžio 8, 2 val. po pietų, Juozo Razeus, 3602 Cedar gat. Draugai ir draugės, susirinkite paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų. Taipgi bus renkama valdyba sekantiems 1919 metams. Kp. Valdyba

LSS. VIII Rajonas rengia masinį susirinkimą, kuriame kalbės gabiausi Chicagos lietuviai ir anglai kalbėtojai. Susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., M. Meldažio svet., 2244 W. 23 Pl. Pradžia 11:30 val. iš ryto. Inžanga dykai. Šiuomi kviečiame atsilankyti visus darbininkus ir darbininkes, o taipgi ir visus LSS. kuopiečius. Kviečia **Komitetas.**

Harvey. — SLA. 289 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, gruodžio 6 d., Gonciarz svet., 15713 So. Halsted st. Pradžia 8 v.v. Nariai ir norintįs įstoti kuopon prašomi atsilankyti. Be to šiame susirinkime reikės išrinkti naują kuopos valdybą sekantiems 1919 metams.
—**Fin. Raštininkas.**

SLA. 212 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare, "Schlitz Hall", Maloněkite visi ateiti į šį susirinkimą, nes bus renkama nauja valdyba 1919 metams. Be to, kurie esate dar neužsimokėję, butinai turite užsimokėti, nes kitaip busite suspenduoti. Organizatorius skundėsi, kad kaikurie nariai vis žada užsimokėti, bet neužsimoka. Todel nepamirškite ateiti į susirinkimą gruodžio 7 d. ir užsimokėti užvilktas mokestis. Tuojaus po SLA. 212 kp. susirinkimo atsibus TMD. 119 kp. susirinkimas, 9 val. vakare. Kuopos nariai yra taipgi kviečiami ateiti ir atsiimti knygas. **Kaz. Brazevičius.**

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU senos moters arba ženotos poros, kad pridabotų 2 metų mergaitę. Kambarį duosim del prižiurėjimo mergaitės.
J. G.,
3258 Union Ave., Chicago

Pajieškau savo draugo, J. Bergailo, praeitą metą gyveno po numeriu 2078 Canalport ave. Prašau atsilankyti ypatiškai kokią nors dieną šią nedėlią, tarp 5 iki 9 val. vakaro. Turiu svarbų reikalą. Jusų draugas
K. P. Z.,
1436 So. Halsted st., Chicago, Ill.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo pusseserės Liudvikos Bumblalės (nežinau jos vyro pavardės). Paeina iš Kauno gub., Žarėnų parap. Taipgi pajieškau savo draugės Agotos Gedvilaitės, girdėjau gyvena Chicagoj; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Viešvėnų miestelio. Taipgi pajieškau Antaninos Kasparaitės (nežinau jos vyro pavardės), girdėjau, kad gyvena Chicagoj. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Viešvėnų miestelio. Jos pačios lai atsišaukia, arba kas žinote praneškite jų adresus, turiu svarbų reikalą.
Ona Berenatė,
1452 Louis st., Camden, N. J.

RASTA-PAMESTA

Pamečiau $51.17 su paketbuku, kuriame buvo dar visokių mažmožių, gruodžio 4 d. 15 minutų iki 6 val. vakare, tarp 29 gatvės ir 31 ir Emerald ave. Kas radote maloněkite atnešti, busiu labai dėkinga (nuo 6 vakare).
Mary Missell,
2907 Emerald ave., Chicago, Ill.

JIEŠKO KAMBARIŲ

PAJIEŠKAU apšildomo kambario, North Sidėj, pas blaivus ir laisvus žmones. Kas turite, meldžiu pranešti šiuo adresu.
J. Naudzunas,
1739 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU burdo su valgiu, blaivas žmogus, pas blaivus dorus žmones, be vaikų, su maudyne ir garu šildomas kambarys. Praneškite greitai į dvi vieti. K. K.
Argo Post Office,
arba 3238 S. Halsted st., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ATIDUODAMA rendon kambaris vienam ar dviem su valgiu arba be valgio; iš fronto, elektros šviesa. Kam reikalinga meldžiu atsišaukti 3432 S. Halsted st., 3 augštas, frontas

RANDAI

ATIDUODAMA rendon 6 kambariai. Atsišaukite greitai.
658 W. 31 st., kampas Union ave.

ANT RANDOS 6 kambarių flatas, dentisto išgyventa 11 metų. Geistina butų, kad atsilankytų lietuvis dentistas. Atsišaukite pas
Dr. Glaser,
3149 So. Morgan st., Chicago

ATIDUODAMA randon flatas, 6 kambariai, naujas namas, visi parankumai, sulig vėliausios mados. Graži apielinkė, 5647 So. Rockwell st. Atsišaukite į Petrą Mikalauską, 4034 So. Rockwell st., Chicago, Ill. Malykite savininką po 6 val. vakare.

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DARBO PRIRODYMO BIURAI

(U. S. Free Employment Service)
Ieškantieji darbo **kreipkitės šiais** adresais:
116-122 N. DEARBORN ST.
arba
105-107 SO. JEFFERSON ST.
Už darbo parupinimą visuose tuose valdžios įsteigtuose ir užlaikomuose biuruose nercikia nieko mokėt.
Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokios rųšies **darbininkų — į fabrikus, į kasyklas, į ukius, į šiaip įvairjas įstaigas — kaip vyrų, taip moterų ir vaikų, kaip amatininkų, taip paprastiems darbams.**

REIKIA patyrusių shearmanų del Scrap Iron Yard. Gera mokestis, pastovus darbas.
1632 W. Kinzie Ave.

REIKALINGA moteris arba mergina prie abelno namų darbo Tokia kuri mėgtų vaikus. Gera mokestis. Moderniškas namas ir graži apielinkė. Mrs. B. Hasselson,
221 So. Monroe ave., Dixon, Ill

REIKIA priežiurai merginos.
Sweickley Valley Hospital,
Sweickley, Pa.

REIKIA vyro pavienio arba vedusio dirbti į Junk Yard ,tokio, kuris turi prityrimą prie karpymo žirklėmis mašinos labiau pageidaujamas. Gera mokestis ir pastovus darbas visą metą. Jeigu vedęs, mes turime tuščią namą, kurį parandavosime labai pigiai. Gesas ir elektros šviesos. Dixon puikus ir sveikas miestas. Del platesnių žinių rašykite angliškai į B. Hasselson, 609 W. Third St., Dixon, Ill. Aš galiu atvažiuoti į Chicago ir susitarti su jumis. B. HASSELSON,
Dixon, Ill.

REIKALINGI vyrai, kurie gerai yra apsipažinę ant South Side. Prityrimas musų biznyje nereikalingas. Vyrai, kurie gerai padirbės, pasidarys $25 iki $50 į savaitę. Jųs galite padaryti tą pat ir laikyties savo dabartinio darbo; bet vyrai, kurie dirbs pilną laiką, pasidarys daugiau pinigų. Atsišaukite į room 846 First National Bank Building, 68 W. Monroe st., Klauskite Mr. Stone, Pardavimo manadžerio.

REIKIA prityrusių langų valytojų.
Chicago Window Cleaning Co.,
62 W. Washington st., Chicago

REIKALINGAS darbininkas prie balnų arklių. Mokestis $90 į mėnesį.
4129 Emerald ave. Phone Yards 1076

REIKALINGAS barberis. Darbas ant visados, gera mokestis. Atsišaukite
1711 W. 46 St. Chicago

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA merginų del skylučių siuvimo ir užbalgimo ant veisčių; taipgi merginų mokyties rankom siuti skylutes; gera mokestis laike mokinimosi.
Hart Schaffner and Marx,
2920 Wood and Blanche, Chicago

REIKALINGAS atsakantis veiteris. Subatos ir nedėlios vakarais. Gera mokestis. Atsišaukite greitai.
W. B. Jucius,
3305 So. Halsted st., Chicago
Tel. Drover 1986.

REIKIA lietuvės merginos prie namų darbo.
G. Sakol,
3139 So. Halsted st., Chicago

REIKALINGAS atsakantis barzdaskutis vakarais subatoje ir nedėlios rytą. Atsišaukite greitai.
R. Suževičius,
704 W. 35th St. Chicago

REIKIA 2 moterų indų plovėjų — dienomis, $10 į savaitę.
Harry Block,
1356 S. Halsted st., Chicago, Ill.

REIKIA džianitoriaus, be vaikų, arba su vienu vaiku. Turi but patyręs tame darbe. Atsišaukite greitai į Janitorių.
7855 So. Normal ave.
Tel. Stewart 214

Reikia žmogaus šluot florą ir dirbt visą darbą, $18 dolerių į savaitę, trumpos valandos, pastovus darbas. Atsišaukite tuojaus.
Martha Lane Adam Co.,
1040 W. 35 st. 1 Yards 249

REIKIA karpenterių prie medžio karų.
Ryan Car Co.,
Hegewisch, Ill.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI geras saliunas. Priežastis pardavimo — turiu du biznių. Nupirksite už mažai pinigų.
A. Bagdon,
2158 W. 21st Place, Chicago, Ill.

PARDUODU fruktų krautuvę. Priežastis pardavimo — turiu kitą biznį. Atsišaukite greitai.
W. D.,
3302 So. Halsted st.
Tel. Boulevard 9336.

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS
Vėliausios mados seklyčios setas, valgomojo ir miegamojo kambarių setai; parduosiu už bile teisingą pasiulymą. $200 kabinetas, phonographas ir rekordai už $55, taipgi $800 Player pianas, mados 1918, už $230. Visi tiktai biski vartoti. Liberty bondsai priimami. Atsišaukite greitai.
1922 So. Kedzie ave., Chicago

PARDAVIMUI 6 kambarių puikus rakandai, geras pianas ir victrola. Didelis bargenas. Paskambinkite pirmą varpelį.
3842 W. 12 st., Chicago

NAMAI-ŽEMĖ

PARDAVIMUI naujas 2 flatų, muro, 4 ir 4 kambariai— attika, $500 cash, $45 į mėnesį, priskaitant nuošimčius. Arti bažnyčia.
Mc. Donnell,
2630 W. 38th St., Chicago

PARDAVIMUI naujas 3 flatų murinis, attika, $6000, išmokėjimui. Graži apielinkė.
Mc. Donnell,
2630 W. 38th St., Chicago

DIDELIS BARGENAS

Parsiduoda farma Wisconsino valstijoje 43½ akro žemės. Budinkai geri. Stuba 4 ruimų ir dar visai nauja. Gyvuliai, mašinos ir visas stakas, kas tiktai yra ant šios farmos. Žemė beveik visa išdirbta. Graži vieta, prie pat upės, kur žuvų yra į vales, o ¾ mylios nuo geležkelio stoties ir netoli nuo miesto, arti mokykla. Žemė gera ir derlinga, auga viskas, ką tik pasėsi. Parduodu pigiai, teisingas pasiulymas nebus atmestas. Meldžiu kreiptis laišku arba ypatiškai kur gausite visas informacijas kas link šios farmos.
J. W. McNaughton, Wis.
P. O. Box 82.

$200.00 CASH, $22.00 į mėnesį, nupirksi No. 5140 ir 5142 So. Kostner ave., 2 namu, lotas 60x125, kaina $2300.
Mc Donnell,
2630 W. 38th St., Chicago

PARDAVIMUI 8 flatų naujas, su lotu 125x125, visos gatvės ištaisytos ir išmokėtos, cemento šalygatviai, gera vieta, $5900.00. Ant išmokėjimo.
Mc Donnell,
2630 W. 38 st. Atdara nedėliomis.
Tel. McKinley 3543.

ANT PARDAVIMO murinis namas ant dviejų flatų po 6 kambarius. Atsišaukite pas savininką sekančiu antrašu
4258 S. Maplewood ave. Chicago

LABAI DIDELIS BARGENAS
PARSIDUODA nauji namai labai geroj vietoj,. 2 gatvekarių lainės po pusę bloko ir visi įtaisymai viduj. Po 5 kambarius — ant 2-jų pagyvenimų su beizmantais ir kam reikgal su mažu mokesčiu arba "keš". Atsišaukite laišku arba atvažiuokite pas G. Virbalaitį, 4448 S. Sawyer Ave. Telephone McKinley 3354. Chicago

NAMAI-ŽEMĖ

PARDAVIMUI naujas 6 kambarių šilas namelis arti Archer ave., Summitt, Ill., ne visai nudirbtas. $1300. Lengvi išmokesčiai sulig parankumo. Graži vieta del vištų, kiaulių, karvių, daržas.
McDonnell,
2630 W. 38th Place, Chicago

Gera proga lietuviams įsigyti sekančius namus.

No. 34 East 100 Place 5 kambarių su maudyne, cementinių plytų, bungalow, didelis aukštas, pečiu šildomas, gesas ir elektra, netoli Michigan ave. Pirmiau kainavo $4750.00. Savininkas išvažiavo į Covington, Kentucky, mes parduosime už $4150.00, ne daugiau kaip $500.00 cash.

No. 10841 Prairie ave., 7 kambarių, perdėm bungalow plytų, puikiai ištaisyta; lotas 35x125 pėdų, visa gatvė ištaisyta ir užmokėta kaina $5.750.00 cash.

No. 19 East 113 Place vieno flato medinis namukas, cementinių plytų pamatas, šiltas vanduo, 5 kambariai ir maudynė. Lotas 25x125 pėdų. Kaina $3500.00 cash.

No. 11827 Lowe ave., medinis namukas, ant plytinio pamato, 6 kambariai ir maudynė, 25x125 pėdų lotas, didelis bargenas — $2250.00. $250.00 cash, $20.00 į mėnesį.

No. 10216 Indiana ave., 5 kambarių medinis namas, 37½x125 pėdų lotas, parduosim pigiai, kaina $2250, ant lengvų išmokėjimų.

No. 235 W. 105 Pl., 5 kambarių medinis namukas, 50 pėdų lotas, kainuoja $2000.000 ant lengvo išmokėjimo.

Norėdami daugiau informacijų dažinoti, maloněkite kreiptis sekančiu adresu:
S. P. TANIS,
11227 Michigan ave., Chicago, Ill.

STOCK'AI—ŠĖROS.

DEL pinigiškų priežasčių parduosiu visus arba dalį iš savo 600 akcijų Buck Run Oil ir Refining Company stako po $1.00 akcija . Šis stakas dabar parduodamas po $1.50 už akcią, mokamas 5% į mėnesį, ir mokės cash dividendą 15% šį mėnesį. Atsišaukite laišku į Naujienų ofisą, pažymėdami art laiško No. 17.

MOKYKLOS

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES
6266 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
187 Mokyklos Suv. Valstijose.
Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Lengvi išmokėjimai. Gvarantuota išmokinti jus pasiuti suknes už $10. Phone Seeley 1642
SARA PATEK, Pirmininkė

Mokykis Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius ,kur mes suteiksime praktiškų patyrimą kuomet jųs mokysitės.
Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.
Jųs esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku—dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą.
Petrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bibe madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS.

Amerikos Lietuvių
Darbininkų Taryba.
Laikinasai Komitetas:

P. GRIGAITIS, Prezidentas,
1840 S Halsted St., Chicago, Ill.
K. JURGELIONIS, Vice-Prez.,
3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.
A. LALIS, Sekretorius,
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
K. GUGIS, Iždininkas,
127 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
K-to Narial:
T. DUNDULIS,
1915 S. Halsted St., Chicago, Ill
J. ŠMOTELIS,
10604 Edbrook Ave., Chicago, Ill.
JULIA ŽEMAITĖ,
2919 W. Division St., Chicago, Ill.

CHICAGOS LIET. DARBININKŲ TARYBOS PILDOMASIS KOMITETAS.

J. Gustaitis, pirmininkas,
2902 W. 39th St., Chicago, Ill.
P. Jakavičia, sekretorius
927 W. 33 pl., Chicago, Ill.
P. Shvelnis, pirm. pagelbininkas,
2156 Alece Pl.
J. Kalainė, raštininkas,
1965 Evergreen ave.
P. Galskis, fin. rašt. ir biznio agent.,
S. Danelavičia, Iždininkas,
1617 N. Winchester av., Chicago Ill
J. Jakubauskas, komiteto narys,
3362 Lowe ave., Chicago, Ill.
J. Šmotelis, komiteto narys
10604 Edbrooke ave., Chicago, Ill.
F. W. Zolpe, komiteto narys,
159 and Carse ave.
No. 15900, Harvey, Ill.
J. Vilis komiteto narys,
2538 Frankfort St. Chicago, Ill.

DRAUGIJOS

A. C. W. of A. LIETUVIŲ SKYRIAUS 269 VALDYBA

A. Chepaitis, pirmininkas,
4812 W. 15-th St., Cicero, Ill.
P. Shvelnis, pirm. pagelbininkas,
1732 N. Lincoln str
J. Kalaine, nutarimų raštininkas,
1965 Evergreen ave.
P. Galskis, finansų raštininkas,
1356 N. Hoyne ave.
J. Katilius, iždininkas,
1685 Milwaukee ave.
Susirinkimai atsibuno pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio, Unijos salėje, 1579 Wilwaukee ave. 7:30 v. v.

RYTMETINĖS ŽVAIGŽDĖS PAŠALPOS ir PASILINKSMINIMŲ KLIUBO VALDYBA:

J. Petrauskas, pirmininkas,
1747 North Ave.
J. Čepelis, pirm. pagelbininkas,
1060 Noble St.
Ig. Dumblauskas, nutarimų rašt.,
2228 Coblenz st.
M. Zukas iždininkas,
1608 North ave.
Z. Lankas, finansų raštininkas,
1621 Girard street.
Susirinkimas atsibuna pirmą ketvergą kiekvieno mėnesio Liuosybės svetainėje, 1824 Wabansia ave., 7:30 v. vakare.

DRAUGYSTĖS PALAIMINTOS LIETUVOS VALDYBA 1918 METAMS.

Sam. Venckus, pirminikas,
1903 Ruble str.
John Petrauskas, pirm. pagelbinink.,
664 W. 18 St.
Klem. Liaudanskas, nut. raštininkas
1439 S. 50th ave., Cicero, Ill.
Frank Micklin, turtų raštininkas,
1906 S. Union Ave.
Ben. Liubinas dabartinis iždininkas,
2129 W. 21st Str.
Kaz. Karinauskas, ligonių globėjas,
3041 W. 42 Str.
Draugystė savo mėnesinius susirinkimus laiko kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, 1-mą val. po pietų, Jul. Malinausko svetainėje, 1843 S. Halsted St., ir kampas 19-tos gat.

LIETUVIŲ KRIAUČIŲ KLIUBO S. P. VIRŠININKŲ ANTRAŠAI:

K. Rugis, pirmininkas,
1714 Wabansia Ave.
J. Dauginis, vice-pirmininkas,
1604 North Ave.
K. Jankauskas, nutarimų rašt.,
1965 Evergreen ave.
V. Briedis, turtų raštininkas,
1049 Marshfield ave.
J. Antanavičia, iždininkas,
1719 Ellen st.
Susirinkimai atsibuna pirmą kiekvieno mėnesio seredą, vakare, 1822 Wabansia ave.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DR-JOS AMERIKOJE VALDYBA 1918 M.

Kazimieras Rugis, pirmininkas,
1714 Wabansia ave.
S. Galiackas, irm. pagelb.
3525 S. Union ave.
L. Antonavičia, nutarimų rašt.,
1713 Ruble St.
Juozas Kezius, turtų rašt.,
4109 Montgomery st.
Kazimieras Chapulis, iždininkas,
1840 So. Halsted st.
Kazimieras Yaras, kasos globėjas,
1742 S. Union Ave.
Fr. Girdwainis, Fin. Rašt.,
2000 So. Halsted Str.
Petras Luza, kasos globėjas,
1916 Canalport Ave.
J. Jankevičia, maršalka,
726 W. 18th st.
Susirinkimai atsibuna kas antrą subatą po pirmai dienai kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, D. Shimaičio svet., 1750 S. Union ave. Bėgyje kelių mėnesių Draugystė numažino įstojimo mokėstį tik iki 1 doleriui, o paskui bus pagal konstituciją.

TAUTIŠKOS DRAUGYSTĖS LIETUVOS BROLIŲ ir SESERŲ VALDYBA

Juozapas Šimkus, pirmininkas,
10707 Wabash ave.
Stanislovas Shimkus, vice-pirminin.,
10707 Wabash Ave.
F. Grigula, prot. raštininkas,
10443 Wentworth ave.
Vladislovas Markauskis, kasierius,
355 Kensington ave.
Ant. Bertašius, pinig. raštininkas,
349 E. 115 St. Kensington, Ill.
Draugystė savo mėnesinius susirinkimus laiko kas pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare. F. Shedwillo svetainėje, 341 Kensington ave., Kensington, Ill. — Norintiems įstoti į Dr-stę už numažintą mokestį paliko tik 1 kovo ir 5 balandžio, o paskui įstojimas bus pagal konstituciją. —**Juozapas Urbutis**

DRAUGYSTĖ DIDŽIOJO LIETUVOS KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO KENSINGTON, ILL.

D. Shatkus, pirmininkas,
344 E. 116 Str.
K. Pašakarnis, pirm. pagelbininkas,
324 E. 116 St.
K. Baltremas, protokolų raštininkas,
311 Kensington ave.
A. Norbutas, finansų raštininkas,
27 E. 102 Place.
F. Shedvillas, kasierius,
341 Kensington Ave.
Draugystės susirinkimai atsibuna paskutinę pėtnyčią kiekvieno mėnesio F. Shedvilio svetainėj, 341 Kensington ave.

LIETUVIŲ JANITORIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠALPINIO KLIUBO VALDYBA 1918 METAMS.

Juozapas Užubalis, pirmininkas,
2823 Jackson Blvd.
Povilas Atkočiunas, pirm. pagelb.,
342 S. Crawford ave.
Jonas Burčikas, nutarimų rašt.,
1217 S. Spauldnig av.
Andriejus Karoblis, fin. raštininkas,
807 S. Spoulding ave.
Mykolas Kaziunas, iždininkas,
1501 S. Harding ave.
Susirinkimai atsibuna kas antrą nedėldieni kiekvieno mėnesio, pirmą valandą po pietų, John Engel svetainėje, 3720 W. Harrison st.

DRAUGIJOS

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SAVITARPINĖS PAŠALPOS VALDYBA 1918 METAMS:

P. Galskis, pirmininkas,
1356 N. Hoyne Ave.
V. Ascila, nutarimų raštininkas,
1649 Girard St.
V. Briedis, turtų raštininkas,
1049 N. Marshfield ave.
K. Čepukas, iždininkas,
1648 W. Division st.
A. Montvidas, Daktaras,
3332 W. North Ave.
Susirinkimai atsibuna kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, Związek Polek svetainėje, 1315 N. Ashland ave., arti Milwaukee ave.; pradžia 2 val. po piet.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS BALSAS KENOSHA, WIS., VALDYBA 1918 m.

Kaz. Brazevičius, pirmininkas,
402 Lincoln Str.
Ig. Jesaliunas, pirm. pagelbininkas,
653 Garden str
Felix Bartkus, prot. raštininkas,
R. R. 3. Box 33
Kaz. Orlauskis, fin. raštininkas,
818 Jenne Street
Ant. Pakšis, iždininkas,
462 Jenne Str.
Juozas Lesčauskas, iždo globėjas,
165 Pleasant St
Pranas Kimontas, iždo globėja,
730 Engel str
Jonas Kasiulis, maršalka,
653 Garden Str.
Mikolas Nakrušas, maršalkas,
420 Orange Str.
Ant. Bubele, teisėjas
313 Quince str.
Juozas Jurevičia, vėlavnešys,
152 Main Str
Petras Miliauskas, vėlavnešys,
R. 1, Box 56.
Petras Rimkevičia, durininkas,
424 N. Pleasant Str.
Nikodimas Janavičia, durininkas,
614 Market Str.

Lietuviškų Tautiškų Kapinių VALDYBA 1918 METAMS

BEN. LIUBINAS, pirmsėdis,
2129 W. 21st St.
KL. BUOZIUS, pirmėdžio pagelb.,
634 W. 18th St.
JOS. ŠKUTAS, iždininkas.
3106 So. Halsted St
S. DANTA, raštininkas,
812 W. 19th St.
ED. ČEPULIS, Kapinių užveizda,
Lithuanian National Cemetery,
Summit, Ill.
Phone Willow Springs 10.

Globėjai ir valdyba susirenka kas pirmą šventadienį kiekvieno mėnesio, o visuotini susirinkimai yra sukviečiami per atvirutes į svetainę pasamdoma per valdyba.

LIETUVIŲ MOTERŲ APŠVIETOS DRAUGIJOS VALDYBA:

M. Dundulienė, pirmininkė,
1915 So. Halsted st.
K. Katkevičienė, vice-pirmininkė,
2252 W. 22nd St.
T. Pabarškienė, nutarimų raštininkė,
3429 Wallace str.
E.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
DEC 9 - 1918

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Canal 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Canal 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. V. Kaina 2c. Chicago, Ill., Subata, Gruodžio (Dec.) 7, 1918. Price 2c. No. 288.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Anglijos laivynas Revelyje

Tukstančiai miršta badu Petrograde

10,000 žmonių žuvo mušyje Kijeve

ANGLŲ LAIVYNAS REVELYJ.

Pagelbės ir kitoms Baltiko tautoms jei bus prašoma.

PARYŽIUS, gruodžio 6. —Pasak Petit Journal, Anglijos kariniai laivai įėjo į Rusijos uostą Revelį, atsiliepdami į didelį prašymą Estonijos valdžios.

Laikraštis priduria, kad panašus veikimas bus padarytas, jei bile kokia Baltiko tauta prašys talkininkų apgynimo.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

BADAS PETROGRADE.

Tik 500,000 gyventojų paliko Petrograde.

STOCKHOLM, gruodžio 5.—Čia atvykę pabėgėliai iš Rusijos sako, kad gyvenimo sąlygos Petrograde yra baisios. Jie sako, kad badas ten viršija įsivaidinimą. Miltai parsiduoda po 50 rublių, o sviestas ir cukrus po 150 rublių už kilogramą (virš 2 svarų). Vienatiniu gaunamu maistu yra silkės ir jos parsiduoda po 5 rublius kiekviena.

Visi vidurinių klesų žmonės yra pašalinti iš viešųjų valgomųjų namų ir miršta tukstančiais iš bado.

Šimtai palaidojami kasdien. Iš paprastai 2,000,000 gyventojų, tik 500,000 žmonių pasiliko Petrograde.

Pusė vsų namų yra užimti raudonosios gvardijos. ir jų šeimynų.

Daug plačiai žinomų žmonių tapo sušaudyti ar mirė nuo bado. Gandai afie priisartinančią talkininkų intervenciją padidino bolševikų neapikantą ir pagimdė beprotišką persekiojimą vidurinių klesų elementų.

Lenkų legacija tapo išplėšta, o į Šveicarijos legaciją prievarta įsiveržta, Šios legacijos sąstas apleido Petrogradą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

UNISTAI PAĖMĖ KIJEVĄ.

Gen. Skoropadski užmuštas mušyj.

GENEVA, gruodžio 5. — Ukrainos hetmanas gen. Skoropadski tapo užmuštas ir visa šalies valdžia dabar yra rnkose unistų.

Kijevas dabar yra unistų kareivių rankose, po smarkaus mušio, kuriame 10,000 kareivių, jų tarpe 500 oficierių, tapo užmušta ar sužeista, — pasak Ukrainos biuro Laussane gautos telegramos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

REVOLIUCIJA UKRAINOJ.

LONDONAS, gruod. 6. — Suvėlinta Konstantinopolio žinia sako, kad Ukrainoj prasidėjo revoliucija. Sakoma, kad valdžia prašė talkininkų užimti Rusijos Juodųjų jurų uostus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Breškovskaja Japonijoj.

TOKYO, gruodžio 3. — Ekaterina Breškovskaja "močiutė Rusijos revoliucijos," šiandie atvyko į čia iš Vladivostoko ir važiuoja į Suv. Valstijas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Kronprincas abdikavo

Kitas kaizerio sunus, Adalbertas, prisidėjo prie naujosios valdžios

PARYŽIUS, gruod. 6. — Kronprincas (Vokietijos sosto įpėdinis) Friedrich Wilhelm atsižadėjo savo teisių prie Vokietijos sosto.

Princas Adalbert, tretysis exkaizerio sunus, prisidėjo prie dabartinės valdžios, pasak Berlino žinios. Dabar jis yra Potsdame.

Baselyj gauta žinia iš pusiau oficialio Wolff biuro sekamai paduoda kronprinco atsižadėjimo nuo sosto aktą:

"Aš atsižadu formaliai ir galutinai visas teises prie Prusijos karunos ir imperijos karunos, kuri butų man tekus per atsižadėjimą imperatoriaus - karaliau ar kitas priežastis.

"Duota mano autoritetu ir pasirašyta mana ranka. Padaryta Wieringen, gruodžio 1, 1918.

"Wilhelm".

(O čia gautame gruodžio 3 d. pasikalbėjime su korespondentu Friedrich Wilhelm pasakė:

"Aš neatsižadėjau nieko ir nepasirašiau po jokiu dokumentu").

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

RIAUŠĖS BERLINE.

LONDONAS, gruodžio 6. — Central News Agency Amsterdamo žinia sako, kad seredoje Berline buvo bedarbių demonstracijos su riaušėmis. Sumišimai pasidarė taip grąsinančians, kad darbininkų vadovai kalbėjo minioms, prižadėdami pagelbą ir galiaus nuramino jas.

Sulig Holandijoš rubežių pasiekusių kitų žinių, nemažai šaudymos buvo vyršiausiose Berlino gatvėse. Sumišimą, sakoma, pagimdė vokiečių bolševikai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

SMULKIOJI BURŽUAZIJA VIENIJASI PRIEŠ SOCIALISTUS.

Panaikino kaizerio nepaliečiamybę.

BERLINAS, gruodžio 6. — Prusijos valdžia formaliai panaikino privilegiją, kokią ikišiol turėjo nariai Hohenzollernų šeimynos — nepaliečiamybę prieš įstatymus.

Tolimesnis žingsnis linkui sudarymo suvienyto vidurinės klesos fronto prieš socialistus tapo padarytos naujos vokiečių Volks (žmonių) partijos, kuri susidarė iš kairiojo sparno nacionalistų liberalų. Ji nutarė vienytis su nesenai Teodoro Wolff iš Berlino Tageblatt suorganizuota Vokietijos demokratų partija.

Tarybos taipgi vedamos apie koaliciją konservatyvų ir draugijinės vokiečių nacionalės Volks partijos.

Susirinkimas Muniche šiandie naujai sutvertos "protinių darbininkų tarybos," po prezidentyste prof. Brentano, tapo paleistas policijos, prigelbiamos ginkluotų kareivių. Tarybos sekretorius buvo areštuotas sulig kaltinimu veikimo prieš liaudies valdžią. Kiti nariai nebuvo paliesti, bet jų popieros tapo konfiskuotos.

846 nariai Vokietijos universitetų fakultetų pasirašė po pranešimu, reikalaujančiu ankščiausiai galimo sušaukimo nacionalio seimo, Tarp pasirašiusiųjų paduodamųjų priežasčių yra, kad Amerikos kongresas, kuris užims vietą kovo 4 d. "turbut bus valdomas republikonų imperialistų, kurie priešinsis prezidento Wilsono 14-ai punktų." Atsišaukimas užsibaigia:

"Jei mes norime nors per pusę toleruojamos taikos, kuri tarnautų svarbiausiems Vokietijos interesams, mes turime padaryti prieš tą laiką mažiausiai laikinę taiką."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

PRUSIJOS GVARDIJA REMIA SOCIALISTUS.

AMSTERDAM, gruodžio 6. — Daugelis pulkų Prusijos gvardijos, kurių niekurei keletą dienų atgal padarė demonstraciją prieš valdžią ir atsisakė sudėti ginklus, dabar nutarė remti Eberto valdžią, — pasak pusiau oficialio Wolff biuro Berline.

Kareiviai nutarė pavesti save be jokių sąlygų valdžiai ir prižadėjo ginti socialistinę revoliuciją "visais budais nuo visų kenksmingų įtekmių."

ORAS.

Giedra ir galbut šilčiau šiandie ir ryto.

Saulė teka 7:05 v., leidžiasi 4:19 v. Mėnuo leidžiasi 8:27 val. vak.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Amerikiečiai pasiekė Reiną

BELGAI IRGI PASIEKĖ REINĄ.

Amerikiečiai pasiekė Mainz, o belgai Dusseldorf.

AMSTERDAM, gruodžio 6. — Du eBlgijos kavalerijos pulkai iš 300 kareivių šiandie įėjo į Dusseldorf, ant kairiojo kranto Reino upės, 20 mylių į šiaurvakarius nuo Cologne. Visokis susinešimas su kitu upės krantu tapo uždraustas.

Kavaleriją jos į Cleves, 23 mylios į šiaurvakarius nuo Wesel, o Dusseldorfe ją užvaduos infanterija.

AMSTERDAM, gruodžio 6. — Pasak pusiau oficialio Wolff žinų biuro Berline, amerikiečių kareiviai seredoj įėjo į Mainz, sostinę Rheinische Hesse provincijos ir vieną iš vyriausių Vokietijos tvirtovių ant kairio kranto Reino upės.

(Šis pranešimas nesutinka su gen. Pershingo seredos nakties pranešimu, vėliausiu nuo jo gautu, kuris amerikiečius statė pusiaukelyj tarp Luxemburgo rytinio rubežiaus ir Reino upės.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

WISONAS PASIŠAUKS SPECIALIUS ATSTOVUS KOVAI SU BADU.

ANT LAIVO GEORGE WASHINGTON, gruodžio 6. — Prezidentas Wilsonas neužilgo po išlipimui Francijoj pasišauks kitus valdininkus į Franciją, pagelbai išdalinimo Amerikos maisto ir žaliosios medegos tarp kenčiančių Europos tautų. Bernard Boruch, pirmininkas karės pramonių arybos, galbut bus vienu iš žmonių, pašauktų šiam darbui.

Laivas vis dar pasitinka audrotą jurą, bet prezidentas pasirodė geru jurininku ir neparodo ženklų juros ligos. Jo šaltis yra daug geresnis. Jis daug ilsėjos ir nelaikė formalių konferencijų su savo patarėjais.

Prezidento apsilankymas Italijoj, tikimasi, įvyks už dviejų savaičių po jo atvykimo į Brest. Jis važiuos į Angliją ir Belgiją vėliau.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Peržiurės kaizerio dokumentus.

COPENHAGEN, gruod. 6.—Berlino valdžia paliepė peržiurėti buvusio kaizerio urivatiškus dokumentus, jieškant dalykų surištų su ištikimu karės.

LIETUVIŲ MOKSLEIVIŲ SEIMAS ATIDĖTAS.

Jis įvyks gruodžio 15—16 d., Chicagoje.

Lietuvių Moksleivių Amerikoj Susivienijimo mėtinį seimą, kuris turėjo įvykti gruodžio 6 ir 7 d., delei neišvengiamų priežasčių atidėta . Seimas įvyks nedėlioj ir panedėlyj, gruodžio 15 ir 16 d., Aušros svetainėj, 3001 So. Halsted St., Chicago.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLŲ LAIVAS UŽVAŽIAVO ANT MINOS.

11 jurininkų prapuolė.

LONDONAS, gruodžio 6. — Vienuolika jurininkų prapuolė iš priežasties Anglijos karinio lavo Cassandra susdurimo su mina Baltiko juroj pereitą seredą, Torpedinių laivų naikintojai išgelbėjo likusią dalį įgulos. . . .

GATVEKARIŲ DARBININKŲ STREIKAS.

. . PEORIA, Ill., gruodžio 6. — Šiandie sustreikavo Illinois Traction System darbininkai ir nė vienas tramvajus nevaigšto didžiojoj linijoj tarpe Peoria ir St. Louis, Mo. Tikimasi, kad streikas greit užsibaigs.

OMAHA, Nebr., gruodžio 6.— Gatvekarių darbininkai jau 3 dienos kaip streikuoja. Kompanija nebando vartoti streiklaužių, kadangi negauna užtektinai mušeikų, o policijos pagelba nėra ganėtina.

PASKUTINIS KABINETAS PO KARALIUM.

Ispanijos parlamentas bus respublikoniškas ir socialistiškas.

LONDONAS, gruodžio 6. — Naujuoju Ispanijos premieru yra grafas Romanones ir visas kabinetas sudarytas yra vien iš jo šalininkų. Jo pasekėjai sako, kad šis kabinetas turbut bus paskutinis kabinetas prie monarchijos. Jie mano, kad sekamas Ispanijos parlamentas bus greitai respublikoniškas ir socialistiškas.

Madrido žinios parodo, kad Ispanijoj eina didelis judėjimas už įsteigimą ten respublkos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Sumušė revoliucionierius.

AMSTERDAM, gruodžio 5. — Čia gauta žinia,, kad smarkus susirėmimas ištiko Kreuznach, kuriame revoliucionieriai liko sumušti armijos oficierų.

Oficieriai su revolveriais rankose privertė revoliucionierius imti raudoną vėliavą. Iš vežus savo sužeistuosius oficieriai šukavo už buvusį kaizerį.

AUKAUKITE LIETUVOS LAISVĖS FONDAN.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Amerika didina laivyną

AMERIKA TURĖS 1,291 KARINIŲ LAIVŲ.

40 mušio laivų ir 329 naikintojų iki 1920 m.

WASHINGTON, gruodžio 6.— Amerikos laivynas turės 1,291 laivus, jų tarpe 40 mušio laivų ir 329 torpedinių laivų naikintojus liepos 1 d., 1920 m., sulig prirengto rear admirolo Griffin, viršininko garo inžinerystės biuro, pranešimo atstovų buto komitetui, kuris šiandie tapo viešai paskelbats.

Tas prenešimas parodo, kad kada karė buvo paskelbta, laivynas turėja 364 laivus, bet lapkr. 1 d., už 10 dienų prieš pertraukimą mušių, jau buvo 777 laivai, neskaitant pirvatiškai valdomų jachtų ir kitų laivų, paimtų patroliaus tarnybai.

Didžiausiu padidėjimu buvo 300 submarinų vaikytojų. Padidėjimas naikintojais buvo 41 ir dabar jų yra viso 92, o submarinų skaičius padidėjo nuo 44 ant 79

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

PLENUOJA REINO RESPUBLIKĄ.

COPENHAGEN, gruodžio 5. — Susirinkime 5,000 žymiausių Reino piliečių Cologne seredoj tapo nutarta, iš preižasties negalėjimo įsteigti Berline reguliarės valdžios, paskelbti ankščiausiai galimu laiku nepriklausomą respubliką "po Vokietijos imperija." Į respubliką įeitų Reino šalįs ir Westphalia.

Susirinkime kalbėjo reichstago narys Karl Trimborn ir radikalis socialistas narys Berlino valdžios Barth.

Pietinis Badenas bando prisidėti prie Šveicarijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

996a ukos žydų skerdynių Lvove palaidotos.

STOCKHOLM, gruodžio 6. — Ikišiol 966 augos žydų skerdynių Lvove, Galicijoj tapo ualaidotos, pasak Krokuvos Nowy Dziennik. Tečiaus sakoma, kad dar daug lavonų guli griuvėsiuose sudegintų namų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

PRANEŠIMAS SKAITYTOJAMS.

Pereito Ketvergo "Naujienų" numeris tapo krasos sulaikytas nes vertimas vieno redancijos streipsnio nebuvo priduotas. Vertimą mes padarėm vėliau ir, mes tikimės, numeris tapo išleistas. "Naujienos."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Taikos kongresas Sausyje

ATSIDARYS PRADŽIOJE SAUSIO MĖNESIO.

Wilsonas patirs apie visus plenus budamas ant laivo.

PARYŽIUS, gruodžio 6. —Prezidentas Wilsonas bus painformuotas šiandie bevielių teelgrafu apie plenus, apie susirinkimą talkininkų konferenciją ir taikos kongreso susirinkimą. Jam taipgi bus pranešta apie šiomis dienomis įvykusį susirinkimą Londone vyriausios karės tarybos.

Taigi pranešimai, kad prezidentas užgirė viską padarytą vyriausioj taryboj yra perdaug ankstyvi, kadangi jis nežinos apie padarytus žingsnius iki šiandie.

Plenai apie taikos susirinkimus yra pasekmės pulk. Edcard M. House ilgo pasikalbėjimo su premieru Clemenceau, po konferencijos su Italijos užrubežinių reikalų ministeriu baronu Soninu ir Anglijos ambasadoriu Francijoj Derby grafu.

Talkininkų konferencija susirinks gruodžio 16 ir 17 d. Susirinkimas bus užrubežinių reikalų ministerijoj Quai d'Orsay gatvėj, o ne Versailles.

Atsidarymas taikos kongreso yra paskirtas pirmai savaitei sausio mėnesyj. Amerikiečių noru buvo pradėti kaip galima ankščiau.

Anglų deelgatais bus premieras Lloyd George, užrubežinių reikalų ministeris Balfour, iždo kancleris Andrew Bonar Law, George Nicoll Barnes, darbo narys karės kabinete, o penktas narys dar neparinktas.

Miesto taryba Brest, kur prezidentas Wilsonas išlips, rengiasi prie iškilmingiausio pasitikimo Amerikos vyriausio viršininko, saki telegrama nuo Brest mayoro socialisto Paryžiaus socialistų laikraščiui Humanite.

6,000 ŽMONIŲ MIRĖ NUO INFLUENZOS SAMOA.

LONDONAS, gruodžio 6. — Iš Melbourne pranešama, kad ant nedidelių Samoa salų 6,000 žmonių mirė nuo influenzos. Australijos valdžia siunčia medikalę pagelbą.

LSS. VIII RAJONO PRAKALBOS.

Ryto, gruod. 8 d., 11:30 val. ryte, M. Meldažio svetainėj, 2242 W. 23rd Pl. įvyks LSS. VIII Rajono masinis susirinkimas. Įžanga dykai.

Kalbės geriausi kalbėtojai, todel visi darbininkai ir darbininkės atsilankykite.

—Komitetas.

Vincas Krėvė.

Skerdžius

(Tąsa)

Lapinas kalba, kad patsai matė avilyj lyg "kieliką", kaip bažnyčioje pas kunigą, tik iš vaško sulipintą.

Dabar Alksninis atsiuntė krikštynoms visą ąsotį medaus. Ja me buvo svarų dešimts, o gal dar ir daugiau.

Suprašė taipogi Valainis ir visus savo gimines. Visi žino, kad jisai buvo nebikokios giminės. Tai ne žmogus, kur Amerikoj tik praturtėjo, bet nuo senų laikų garsus buvo. Atvažiavo čia ir Čepulis iš Rudnios kur išleido kuniguosna sunų ir Dumblis iš Pakelmių, kur senai pasistatė muro namus, lyg bajoras mieste kur; buvo čia ir Korulis iš Pagilšės, patsai mokyčiausias žmogus visoje parapijoje; jisai net pas kunigą pietums buna; o suplikacijos tai be jo niekas negiedos; pribuvo čia ir Dundis iš Persėdų, kur turi šešius valakus žemės juodos, kaip tirštimas; tai turtingiausias žmogus visos parapijos, ir kitaip jo niekas nevadino, kaip tik "ponuli". Paprasti jam net ranką bučiuoja. Nors turtuolis buvo, bet geras žmogus; nosies nekėlė, nepuikinosi ir poniškai nesinešė.

Ir daugel buvo dar ir kitų garsių vyrų su pačiomis, kiti net su vaikais, suvažiavusių krikštynoms.

Linksminosi dabar visi. Riksmas ten, juokai skamba, kad net gale sodžiaus užgirsi. Bobos išgėrę, kuri alaus, kuri net ir degtinės, nusilinksmino taip, kad net dainas užtraukė, senovines, nedabartines. Vyrai rėkaloja pasakoja tas tam, ir tas to neklauso. "Vestuvės, ir gana".

Moters tuoj nusinešė namon: reikia gyvulius priimti, karves pamelžti, pripenėti, paskum tvartan suvarinėti, kad kur daržan neįsilaužtų kuri. Nunai nelauk, kad tau visa duktė padarytų ar tarnaitė-samdininkė. Jos dar anksti rytą visos išsinešė iš namų: kas bažnyčion, kas girion, kas taip sau braidžioja po laukus, po pievas. Nunai jau tokia šventė, kad traukia žmogų ten, kur žaliuoja, ir gana.

Liko pirkioje Valainio vien vyrai; ir iš jų kai-kurie išėjo vieni ant kiemo, kiti į sodelį, treti ant gatvės sustoję pas vartus kalbėjo aplink tai, aplink šiai, daugiausiai aplink nieka.

Kuma nuvėjo kitan galan namų rengties bažnyčion; patsai gi Valainis tupinėjo pas papavietę aplink vežimą: pamovė naujus ratus pasturgalyj, patepė gerai, kad negirgždėtų "gerti neprašytų".

Stovi vyrai patvoryje, užėmę visą pašalę, ir šnekučiuoja aplink ganiavas, kur geriau gyvuliui, ar miške ar pievose.

—Ar sveikas, seni? Dar kruti? — užkalbino Lapiną Korulis iš Pagilšės.

—Kaip matai tamista. Koman nekrutėti! — atsišaukė Lapinas ir prisiartinęs padavė jam ranką: — Kaip tamistą dievas laiko?

—Sęstu ot ir visa! Bet gi tu, kaip buvai, toks ir dabar, nei tu sęsti, nei tu nieko. Kada gi tu mirsi, seni? Ar gal mus visus nori pergyventi?

—Ką tu, žmogau, kalbi jam aplink mirtį! — nusišypsojo Čepulis Levanarda: jisai vestį dar mano, tik neranda sau tinkamos mergos: visos persenos.

Nusijuokė vyrai taip smagiai, kad net višta, kur po serbentos krumu purtinosi, nusigando ir kudekindama nuo guštos pabėgo. Lapinui nepatiko tat. Nors jisai prijunko, kad iš jo juokus keltų, bet čia gi buvo svetimų šalių žmonės!

—Aš ir užmiršęs butau gražiai čia su jumis bešnekėdamas; gerai kad, žmogel, priminėt man; — Atsigrįžo jisai į Čepulį — jųs čia uliojate ir nieko nežinote, o ten gale Valakų, pas Miegakulinę, jųs vaikai gal užmušė tas tą. Kaip ginėm namon let perskyrėme: apsikruvinę, apsidrąskę, tas tą vis akmenais, akmenais. Let apgynėme Antoskę. Mackė jį butų gražiai užmušęs.

Čepulis nežinojo, ar Lapinas tiesą pasakoja, ar juokiasi iš jo, ir meluoja. Visi žinojo, kad Čepulis, Juras ir Levanarda, du broliu, tik pasidalinusiu, gyvena, kaip katė su šunim, o jų sunu, Antoskė ir Mackė, dar aršiau, nei tėvai, ėdėsi tarpu savęs.

Kaip tik užgirdo tai Levanardienė, melždama savo kieme karvę, tuoj ėmė šaukti vyrui.

—Vai, kad jį Perkunas dievulis užtrenktų, tą galvažudį Levanardą, ko stovi, kaip šulas! Ar gal tu kurčias, ką žmogus pasakoja! Bėgk greičiau, gal ten vaiką jau užmušė!

Levanarda, girdėdamas tat, pakrapštė galvą, pamąstė...

—Ar tu tik nemeluoji, seni? Vai, meluoji!..

—Kam aš meluosiu. Nori tikėk, nori ne, man visviena, aš pasakiau. Pasiklauski piemenų.

—Ir Lapinas nusigrįžo į vyrus ir užkalbino juos visai aplink kitą, lyg jam visai nežingeidu, kaip pasielgs Levanarda Čepulis.

—Palauk, aš tam giltinei... žinos jisai, kaip kauties.

Ir užsimovęs kepure giliai ant ausų, nusigrįžo Levanarda ir nuvėjo į daržus.

Tuo tarpu Jurienė, kažin kaip išgirdusi šią naujieną ir pamačiusi, kad Levanarda eina per daržus į Miegakulinę šaukė vyrą, kad greičiau bėgtų į Valakus ginti vaiko, kurį galvažudis brolelis su savo suneliu nori užmušti.

Tasai, kaipo žmogus karštas ir januesnis, nusitvėrė sijoną; iš sitraukęs iš tvoros straigą, nusivijo brolį.

—Jie, nedraugai, barasi, ėdasi, kaip šunes, o man tvorą tik ardo! — prabilojo, matydamas tat Šlaminis.

O dvi marti, melždami karves gretimuose kiemuose, pludo toj tą, kaip išmanė, koneveikė no raganių ir vagilkų.

Senis Lapinas klausė ir juokėsi sau po usais. [illegible] klausys ir dadės savo žodėlį visviena kaip pagalį malkos gęstančion krosnėn.

(Bus daugiau)

Rankdarbiu Bazaras ir Balius

LIETUVIŲ MOTERŲ DR-JOS "APŠVIETOS"

Subatoj, Gruodžio 7, 1918

MILDOS SVET., 3142-44 S. Halsted St.

Pradžia 7:30 val. vakare. Inžanga 35c ypatai (su karės taksais).

Muzika J. Grušo.

Šiam vakarui pasamdyta abi Mildos svetainės, iš kurių vienoje (ant 2-rų lubų) bus išpardavimas įvairių gražiausių rankų išdirbinių, padirbtų Liet. Mot. "Apšvietos" Dr-jos narių. Antroje svetainėje (ant 3-čių lubų) bus pasilinksminimas, šokiai.

Taigi širdingai kviečiame gerbiamą visuomenę skaitlingai atsilankyti, nes apart pasilinksminimo, šokių kiekvienas turės puikią progą ką nors nusipirkti ar tai sau, ar savo draugams už labai mažą kainą labai gražių išdirbinių, kurie labai tiks net ir Kalėdinėms dovanoms. Kiekvieno meldžiame nepraleisti šitos progos, nes po laikui gailėsitės.

RENGIMO KOMISIJA.

DideliS TeatraS

SIETYNO MIŠRUS CHORAS

Scenoje stato vieno akto veikalą

"CARAS SIBIRE"

SUBATOJE,

Gruodžio-Dec. 7, 1918

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE,

2242 W. 23rd Place

Svetainė atsidarys 6 v. vak. Pradžia programo 7:30 v. v.
Inžanga 50 ir 35c ypatai

Gerbiama Lietuvių Visuomenė! Nepraleiskite nei vienas to gražaus perstatymo neatsilankę, nes tai bus vienas iš geriausių ir įdomiausių perstatymų. Tame veikale matysite savo buvusįjį valdoną — Nikalojų Antrąjį. Gyvendami Lietuvoje, mes verčiami buvome garbint carą, kurio neturėjome progos matyti, taigi Subatoje, gruodžio 7 d. ateikite visi viršminėtan perstatyman, ir pamatysite tą Antrąjį ir paskutinį Nikalojų.

Po perstatymo "Sietyno Mišrus Choras" sudainuos keletą naujų dainelių, o vėliaus bus šokiai iki vėlyvos nakties. Visus kviečia atsilankyti SIETYNO CHORAS

KONCERTAS

Rengiamas

SUS. LIET. SOC. DAIN. AM. 1-MO APSKRIČIO

Nedelioj, Gruodžio 8, 1918

M. MELDAŽIO SVET.,

2242 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

Svetainė atsidarys 5 val. vakare.
Koncerto pradžia 6 val. Inžanga 35 ir 50c.

Draugai ir draugės, užkviečiame visus į musų rengiamą koncertą. Pirmasai Apskritys deda visas pastangas, ant šio koncerto. Koncerte dalyvauja apie du šimtai dainorių. Dainuos 1-mo apskričio mišrus ir Vyrų chorai. Taigi nepamirškite 1-mo Apskričio koncerto. Kviečia visus atsilankyti

S. L. S. D. A. I-mo Apskr.

Buk Sveika

Nepavelyk iš nesuvirškinto maisto nuodams susirinkt į savo žarnas, kurie esti įsinėrę į įųsų systemą. NeviršKinimas, užkietėjimas vidurių, galvos skaudėjimas, blogas kraujas ir daugybė kitų bėdų paseks. Laikyk savo vidurius valiais, kaip tukstančiai kitų daro, imant retkarčiais po dozą seną, atsakančią, iš daržovių šeimyniška kepenų gyduole.

Thedford's

Black-Draught

Mrs. W. F. Pickle iš Rising Fawn, Ga., rašo: "Mes vartojame Thedford'o Black-Draught, kaipo šeimynos gyduolę. Mano vyro motina negalėdavo imt Calomel, nes tas budavo perstiprus jai, todel ji vartodavo Black-Draught, kaipo švelnų, vidurius liuosuojantį ir kepenas reguliuojantį... Mes vartojame jį šeimynoje ir tikime, kad ji yra geriausi kepenims padaryta gyduolė." Mėgink ją. Reikalauk tikro Thedford'o 25c už krebutę. E-75

Masinis Susirinkimas

Rengia

L. S. S. VIII RAJONAS

Kalbės gabiausi Chicagos kalbėtojai lietuvių ir anglų kalbose

Nedėlioj, Gruodžio-Dec. 8 d., 1918

M. MELDAŽIO SVET., 2244 W. 23 Place

Pradžia 11:30 val. iš ryto. Inžanga dykai.

Šitomi kviečiame atsilankyti visus darbininkus ir darbininkes, o taipgi ir visus LSS. kuopiečius. Nepamirškite viršminėto susirinkimo. Kviečia KOMITETAS.

PrakalboS

SU PAVEIKSLAIS

Rengia Lietuvių Laisvamanių Federacija

Kalbės M. X. Mockus

Subatoje, Gruodžio-Dec. 7 d., 1918

B. J. WAWŽINSKIO SVET.,

Kedzie ave., ir 39th Place.

Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 15c ypatai.

Visi vietos lietuviai nepamirškite atsilankyti, nes turėsite progą išgirsti M. X. Mockaus prakalbą.

Kviečia visus KOMITETAS.

160 vištu=1500 kiaušiniu

Mrs. H. M. Patton, Waverly, Mo., rašo: "Aš sulesinau 2 dėžes 'More Eggs' savo vištoms ir sumušiau rekordus. Aš gavau 1500 kiaušinių iš 160 vištų į 21 dieną". Jųs galite padaryti taip-pat. Kiekvienas paukščių augytojas gali lengvai padvigubinti savo pelną padvigubindamas pagaminimą kiaušinių iš savo vištų. Moksliškas vaistas tapo išrastas ir priverčia vištas visą laiką dėti. Vaistas vadinamas "More Eggs", Duok savo vištoms keletos centų vertės "More Eggs" ir jųs nusistebėsite ir džiaugsitės pasekmėmis. "More Eggs" padvigubins šių metų pagaminimą kiaušinių, taigi jeigu jųs norite pameginti šį didelį padarymą pelno, rašykite į E. J. Reefer, paukščių žinovą, Dept. 2114. Reefer Bldg., Kansas City, Mo., del $1.00 pakelio "More Eggs" vaisto. Arba siųskite $2.25 šiandien ir gausite tris paprastus $1.00 pakelius specialiu atrokavimu del sezono aprupinimo. Milioninė banka gvarantuoja jeigu jųs nebusite užganėdintas visai, jųs pinigai bus sugrąžinti ant pareikalavimo ir "More Eggs" jums nieko nekainuos. Jųs neabejokite. Rašykite šiandien. Indėkite popierinį dolerį į jusų laišką arba siųskite $2.25 specialiu atrokavimu už 3 pakelius. Prašykite Mr. Reefer išsiųsti jums už dyką jo paukščių knygutę, kurioj aprašoma patyrusio žmogaus, kaip jis praturlėjo iš paukščių. (Apgars.).

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS

29 S. La Salle St.

Telephone Central 6393

Vakarais

2911 W. 22nd Street

Telephone Rockwell 6993

J.Grušo Orkestra

Geriausia orkestra Chicagoje ir jos apielinkėse.

3147 S. Halsted St., Chicago

Tel. Drover 8674

Chicagos Lietuvių Vyrų Choras

Sta to scenoje Milžinišką Veikalą

KAIZERIS PEKLOJE

Nedėlioje, Gruodžio-December 29, 1918

M. MELDAŽIO SVETAINEJ

2242 W. 23rd Place

Taigi užprašome visuomenę, kad prisirengtumėte prie musų rengiamo vakaro. Nepamirškite atsilankyti, nes pusė to vakaro pelno yra skiriama Lietuvos Laisvės Fondui.

RENGIMO KOMITETAS.

Sumažink brangu pragyvenimą.

Nebuk be cukraus. Mes prisiųsime tris svarus chemiško cukraus, su kurjuom pasaldysite daugiau kavos, kaip kad su 75 svarais paprasto cukraus, kurį jųs perkate krautuvėse. Chemiškas cukrus yra 25 sykius saldesnis kaip kad bent koks nors cukrus pasaulyje, ir yra išdirbtas chemiškai iš tikro maisto su paslaptingu procesu. Prisiųsk vieną popierinį dolerį už tris svarus. Atmink, kad trįs svarai yra lygus 75 svarams paprasto cukraus, tas nėra apgavystė. Jeigu neužsiganėdinsi, grąžinsime pinigus.

John H. Rickvich,
P. O. Box 401, Auburn, Wash.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35-ta gatvė
(Tel. Drover 6310).

Yra atdara del biznio nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Subatomis iki 1 po pietų.

VAKARAIS

Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 8 val. vakare.

Mane galite matyti banke, bet reikalui atsiradus kreipkitės prie manęs į namus.

3343 Lowe ave.,
(Tel. Boulevard 9983)

1 floras, užpakalyj. Nuo 6 iki 10 v.v.

A. PETRATIS.

Extra! Extra!

Ura visi į šokių mokyklą, kuri atsidarys gruodžio 11 d., Svetainė atsidarys 8 valandą vakare, mokinimas trauksis ligi 11 val. vak. bus 3 vakarus į savaitę — panedėliais, seredomis ir subatomis vakarais. Mokinimo kaina nebrangi.

Pirmininks ir prapesorius mokyklos Sam Pawlik
733 W. 18 st., Chicago, Ill.

Jųs turite mokytis anglų kalbos DABAR

HOFFMANO MOKYKLOJE mokina jųs kaip skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai į labai trumpą laiką. Ateikite ir pasikalbėkite su musų lietuviais mokiniais, kurie jau yra augštesnėje mokykloje prisirengimui į kolegiją. Musų mokestis už mokinimą yra nebrangi. Musų mokytojai yra draugiški. Ateikite pas mus. Mes jums pagelbėsime.

HOFFMAN SCHOOL,

1537 North Robey st. (Arti Milwaukee ave.)

Rusiškai--Amerikoniškas Biuro

CHICAGOJE

1. Skolina pinigus ant Laisvės Bondsų. Kam reikalingi pinigai, tegul atsineša į Biurą savo 1-mus, 2-rus ir 3-čius Laisvės Bondsus ir gauna grynus pinigus.

2. Perka ir parduoda Rusiškas Obligacijas ir Rusiškus Rublius.

Didžioji Raštinė:

Russian--American Bureau

160 N. Wells Street, Chicago, Ill.

Skyrius:

Russian--American Bureau

706 W. 12th Street, Chicago, Ill.

Į didžiąją raštinę galima nuvažiuoti kiekvienu gatvekariu, važiuojančiu "down-town". Skyrius randasi prie 12-tos gatvės, netoli Halsted St.

MRS. AGNĖ DŽUGAS

LIETUVĖ — AKUŠERĖ

Gerai supranta savo darbą ir maloniai patarnauja moterims. Pabaigusi mokslą Chicagoje.

2650 W. 39th Place, Chicago, Ill.
Prie Archer Ave.
Telephone McKinley 4420.

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodevilinus Permaina.
Panedėlyj, Ketvergo ir Subatoj

Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c

Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c karškos mokestis

4 DIDELI AKTAI KASDIEN

HALSTED ir 32-ra GATVĖS

Penki Daiktai Paskučiausi

1) Geros, gvarantuoto vilnono materijos;
2) Tikrai atsakantis darbas;
3) Pritaikytas drapanų gulėjimas;
4) Vėliausios ir gražiausios mados (styles)
5) Gauti savo pinigų vertę.

Jei Tamsta pripažįstat minėtus penkis Paskučiausius Daiktus, tai kreipkitės tiktai pas:

A. MAUSNER, Lietuvis Siuvėjas,
3239 So. Halsted St. Tel. Boulevard 9728 Chicago, Ill.

PASARGA: — Aš užlaikau didžiausį sandėlį užsieninių materijų taipgi kaip vietinių, taip ir užsieninių sampelių, ir kiekvienas gali pasirinkti sau tinkamą drapaną. Mano vieta buna atdara nuo 8 ryto iki 9 val. vakare; nedėliomis 9—12 ryto. Reikalui esant aš galiu pributi į jusų namus ar ofisą.

The Roseland State Savings Bank

115-ta Gatvė ir Michigan Avenue

Kapitalas $200,000.00 Perviršis 50,000.00
Viso Turto $1,600,000.00

$1.00 Atidaroma Taupymo Sąskaita

Atdara Seredos Vakarais

Reumatismo Worm'o

Reumatiško ir Abelno Skaudėjimo Gyduolės

Pilnai Užtikrintos Gyduolės nuo REUMATIZMO Visose Formose Grąžinama Pinigai, Jei Užganėdinančių Pasekmių Nebus į 5 Dienas Išdirbtos ir Užtikrintos tik per

CARL F. WORM

3400 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Per Pačtą — $1.10.

Vakarine Kirpimo Mokykla

Mokykis kirpimo ir designing. Musų sistema yra ypatiškas mokinimas. Petrenos daromos pagal jusų mierą bile stailės. Naujausias išradimas. Malonėkite aplankyti ir pamatyti. Musų nepaprastai pigi kaina, kur galite išsimokyti už keletą dolerių biznio..

M. P. SPITLIS, PROF.

3203 S. Halsted st. Atsišaukite ant antro augšto.

Geriausi Lietuviški Rekordai

Žemiau paminėti rekordai lėšuoja 85 centus vienas. Išsirink kuris patinka ir prisiųsk pinigus, aš jums nusiųsiu į namus. Rekordai abiejų pusių, t. y. po dvi dainas kožnas.

ĮDAINAVO MIKAS PETRAUSKAS, TENORAS.

E. 3348 — Suktinis. Valia, Valužė (iš Operos "Šienapiutė".)
E 3796 — Bernužėli Nesvoliok. Eisiu mamai pasakysiu.
E 3349 — Prirodino Seni Žmonės. Kur Tas Šaltinėlis.
E 3350 — Naujoji Gadynė. Dainius.
E 3623 — Ilgu, Ilgu Man ant Svieto. Mano Skarbas. Valcas.
E 3797 — Jau kad Aš Augau. Šią Nedėlėlę.
E 3840 — Ant Kalno Karklai siubavo. Šią Naktelę per Naktelę.
E 3841 — Atėjo Žiemelė. Vai, kad Aš Išjojau.
E 2356 — Lietuva, Tėvynė musų. Tykiai Nemunėlis teka.
E 2357 — Birutė. Kur banguoja Nemunėlis.
E 2358 — Darbininkų Marselietė. Sukelkime kovą.
E 2392 — Sveiki Broliai Daininkai. Ko Liudit Sveteliai.
E 2393 — Saulelė Raudona. Jojau Dieną.
E 2394 — Už Šilingėlį. Šių Nakcialy. (Dzukiška daina).

ĮDAINAVO ST. ŠIMKUS.

E 3905 — Ant Tėvelio Dvaro, ir Nesigraudink, Mergele.
E 3906 — Bijunėlis Žalias, ir Važiavau Dieną.

ĮDAINAVO MARĖ IR JONAS ČIŽAUSKAI.

E 3190 — Trįs berneliai. Vakarinė daina.
E 3244 — Skambančios Stygos. Tu mano motinėle.
E 3191 — Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo.
E 3245 — Gimtinė šalis. Sunku gyventi.
E 3192 — Giedu dainelę. Gegužinės daina.
E 3291 — Plaukia sau laivelis. Lopšinė.

ĮDAINAVO A. KVEDERAS, BARITONAS.

E 2223 — Pamylėjau vakar (Liaud. daina). Draugė. Polka-mazurka.
E 2224 — Mano laivas, daina. Į sveikatą, maršas. Orkestra.

ĮDAINAVO MARĖ KARUŽIUTE, SOPRANAS.

E 3625 — Miškas užia. Sudiev Lietuva.
E 3842 — Sveika Marija.
E 1247 — O kur buvai, dieduk mano. Įd. Bradunienė ir Vaškevičius. Ungarų šokis. Orkestra.

ARMONIKA SOLO IR DUETAI.

E 2651 — Vilniaus maršas. Audra, mazurka.
E 2652 — Raseinių polka. Kazokas, valcas.
E 3315 — Stumbriškių polka. Jurgiuko kazokas.
E 3316 — Polka nuo Rudos. Mažrusiška polka.
E 2580 — Šalies grožybė, Valcas. Žuvininkų valcas.
E 2581 — Gražioji polka. Pavasario rytas, polka.
E 258[illegible] — Kalnų augštumas, valcas. Kariškas maršas.
E 2706 — Žemaičių polka. Gudri, mazurka.
E 2397 — Klumpakojis. Kokietka, polka.
E 3798 — Kur vėjai pučia. Esu garbingas vyras.
E 2705 — Visur linksma. Šok į ratą.
E 1700 — Galopas
E 3998 — Kadrilius. Sugrajino kapelija.
E 2639 — Two Step. Labai garsus šokių rekordas.

Didelis pasirinkimas gramafonų. Kainos nuo $10.00 iki $300. Kiekvienam pareikalavus kataliogą pasiunčiame veltui.

JOS. F. BUDRIK

3343 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Laisvamanių byla su klerikalais Chicagoje.

Nagrinėjimas Cook apskričio kriminaliame teisme, pas teisėją Thomas G. Windes, rugs. 9 ir 10 d., 1918 m.

Trumpa bylos istorija.

Ciceros — Chicagos priemiesčio — lietuviai-klerikalai užsispyrė uždaryti burnas laisvamaniams ir kitoms pažangiomsioms srovėms. Tuoju tikslu jie arti susigiminiavo su miestelio valdžia ir su jos pagelba pradėjo vaikyti laisvamanių ir socialistų susirinkimus. Paprastai tas budavo šitaip. Šv. Antano parapijos "veikėjai" sužinoję apie rengimą jiems nepatinkamų prakalbų, siųsdavo žinią miestelio burmistrui p. Klenhai, kad toks ir toks susirinkimas tada ir tada yra nepageidaujamas. P-as burmistras šitaip painformuotas, siųsdavo policiją paskirtu laiku ir paskirton vieton susirinkimą išvaikyti.

Nors susirinkimams daryti jokio policijos leidimo nereikdavo, bet policija, atėjusi į tokį susirinkimą, paprastai reikalaudavo parodyti miesto leidimą.

Šitokiuose atsitikimuose paprastai atsirasdavo nenorinčių tikėti policijos reikalavimo įstatin gumu ir jie nesiskubindavo skirstyties. Bet pasekmės šito jų pasipriešinimo visuomet budavo vienokios. Neklausančius policija gabendavo šaltojon, o iš ten statydavo pas p. burmistrą miesto tieson.

Laisvamaniai užsispyrė nepasiduoti klerikalų valiai ir rengė savo prakalbas šitame miestelyje toliaus.

Šituo pasirįžimu Liet. Laisv. Federacija surengė prakalbas Jankaičio svetainėje, birželio 24 d. 1918 m. Kad užtikrinus savę, jog to jų susirinkimo policija negalės išvaikyti, jie birž. 22 d. išsiėmė tam miesto leidimą.

Šitaip apsirupinę, jie išdalino plekatus šitokio turinio:

"Milžiniškos prakalbos L. L. S. A., birželio 24 d., 1918 m. M. Jankaičio svetainėje, 4837 W. 14th St., Cicero, Ill. Prasidės 7:30 val. vak. Šitos prakalbos bus vienos svarbiausių, kokios tik buvo Chicagoje, nes šitose prakalbose bus parodyta faktais šitie baisųs dalykai: 1. kaip katalikų kunigija sunaikino Lietuvą praeityje ir kaip ta pati kunigija pardavė Lietuvą kruvinąjam kaizeriui šiandien; 2. kaip Rymo katalikų vadovai, tokie kaip šv. tėvas, vyskupai ir kunigai buvo ir yra palaikytojais tamsybės; 3. kokie musų katalikų kunigai yra melagiai, išdavikai ir tt. Broliai ir Seserįs lietuviai, neužmirškite ateiti į šitas prakalbas, nes kalbės trįs garsųs kalbėtojai ir parodis juoduosius darbus kunigijos, pardavusios Lietuvą baisiąjam kaizeriui. Jie taipgi parodys, kaip mes galime išgelbėti savo tėvynę Lietuvą nuo kaizerio ir kunigijos jungo. Įžanga tik 10c. Kviečia LLSA."

Bet klerikalai negalėjo klausyti šitų pasakojimų laisvamanių ir jie nusprendė tuojaus uždaryti jiems burnas su valdžios pagelba. Taigi p. burmistras prakalbų dienos rytą gavo raštėlį anglų kalba, su Šv. Antano klebonijos antrašu, 4943 W. 15 St., Cicero, Ill šitokio turinio:

"Gerbiamas Prezidente ir Ciceros miesto Taryba bei jos nariai: Negali buti abejonės, kad taip taikos kaip ir karės laiku gerai susivieniję ir suteikiantieji žmonės atneša geresnius pagelbos ir pasišventimo vaisius miestui ir šaliai finansiniai ir moraliai. Mes, Ciceros lietuviai, buvome ištikimais praeityj ir norime išreikšti savo kuodidžiausią ištikimybę šitam Ciceros miestui ir ypatingai šitai didžiąjai šaliai su jos valdžia, bet esama lietuvių, kurie nori sudrumsti šitą idėją. Ve yra faktas: bal. 28 d., 1918 m. per trečią laisvės paskolos parodą, kuomet Ciceros lietuviai ir kitos tautos maršavo, musų vadinamieji socialistai, stovėdami gatvių kertėse darė neprideramas pastabas ir juokėsi iš tų, kurie maršavo. Arba vėl, kuomet Suv. Valstijų valdžia paskelbė, kad visos tautos turi prisidėti prie parodos liepos 4 d. ir kuomet musų Ciceros lietuviai stengėsi veikti išvieno, pilnai atsiduodami musų gerbiamojo prezidento norams, tai socialistai vėl bandė padaryti suirutę lietuviams parsikviesdami kažkokius purvinus gatvinius kalbėtojus Ciceron ir vėl darydami pastabas kiršinančias žmones. Taigi, žinodami visus tuos dalykus, mes, Ciceros lietuviai parapijonai ir draugijos, kaipo ir kunigai, nuolankiai ir širdingai prašome jusų, Gerbiamas Prezidente ir visi kiti Ciceros miesto tarybos nariai, bei policijos viršininke, sustabdykite visą šitą anarchistškųjų socialistų nesąmonę, beto gi mes, Ciceros lietuviai atvirai protestuojame prieš tokius kalbėtojus, kurie nori suirutę kelti musų žmonėse: a) nes jie suardo ramius namus ir šeimynas; b) jie kenkia geriems piliečiams; c) jie demoralizuoja musų žmones ir tt., ir tt.

Vienas šitų kalbėtojų, o gal daugias yra kviečiamas Ciceron šį vakarą Jankaičio svetainėn, 4839 W. 14 St. Mes protestuojame prieš tai ir prašome tą sustabdyti. Jlsų klausųs Ciceros piliečiai, Šv. Antano parapija, Draugijos ir visa parapija."

(Bus daugiau)

NUXATED IRON

padidina stiprumą, švelnių, nervuotų, suirusių žmonių į dvi savaiti laiko daugelyje atsitikimų. Vartotas ir augštai rekomenduojamas buvusiųjų Kongreso narių, gerai žinomų gydytojų ir buvsių Viešosios Sveikatos perdėtinių. Klausk savo gydytojo arba aptiekoriaus apie tai.

Ponas A. N. Masulis, buvusis Bridgeport Clothing Co. manadžeris, bus linksmas čia pasitikti visus savo draugus ir senuosius kostumerius.

KLEIN BROS.
HALSTED & 20th STS.

Mes turime geras vietas 4 arba 5 lietuviams pardavėjams ir pardavėjoms. Atsišaukite tuojaus.

Taupykite maistą — Europa badauja

Dykai Fotografija

jusų vaiko su Santa Claus. Kasdien sekančią savaitę 9:30 iki pietų ir 1:30 iki 5 val. vakaro.

Dvigubos Stampos Visą Savaitę

Su kiekvienu 10c, kuriuos jųs praleisite, jųs gausite stampų pagelbėti pripildyti jusų knygutę į pusę paprasto laiko.

Didelis Atidarymas ant švenčių Išpardavimo

Švęskite šią pačią linksmiausią Kalėdų dieną atmindami savo draugus, savo namus ir mylimus. Klein Bros. pagelbės jums pasiulydamas augštos rųšies šventėms prekes už extra specialę kainą.

Gražnos, Sidabro Tavorai, Toaleto Setai

Elgin Laikrodėlis, brasletai, 15 akmenų, 20 m. viršus, tiktai po $17.50

Laikrodėlis, brasletai, 10 metų viršeliai, šveicariški viduriai, aukso dial. — specialė kaina $7.95

Cameo Aukso Žiedai, tikrai graviruota galva — dovenos kurios užganėdina. Kainos nuo $4.50 iki $1.75

Vyrų Elgin laikrodėliai, medžiokles viršelis, 17 akmenų, 20 m. gvar. viršelis, po $30

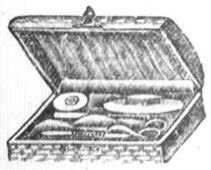

Cigaretams dėžutės, patentuotu uždaru, retų po $1.25

Vaikų aukso brasletai, puiki stailė, specialė vertė $2.50 iki $1.00

Plaukams papuošalai, papuošta rhine akmenais, popul, pigi kaina, spec. kaina po.. $1.25

Vyrų aukso šalikui spilka, didelio pasirinkimo, $3.98 iki $1.25

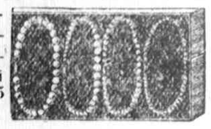

La Vallieres 10 karat aukso didelio pasirinkimo, nuo $5.00 žemiau iki $1.00

Manikuravimo setas. Balto ivory manikuravimo setas, 7 šmotų kompletas .. $3.50

Toiletinis setas. — 7 šmotų manikuravimo ir toaleto setas balto ivory, šilku pamuštoje dėžėje: specialiai šiam išpradavimui, pilnas setas .. $7.98

Siuvimui setas, pilnas kompletas Jap šiaudo dėžutėje, pamušta šilku, spec. šiam pardavimui, viskas $2.50

Arbatos setas, padengta sidabru puikiai graviruota, graži dovana, spec. apkainuota po $8.50

26 šmotų stalavas sidabrinis, Sheffield pleitė, puikaus moire effekto, pilnas setas už $5.98

Sidabro cukrinyčia, satinu arba pališio nudirbta, puikiai graviruota, specialiai po $2.29

Rakandų Dovanos Užteks Ilgiausiai

Puiki elektr. seklyčios pastatoma lempa, masyvis tekytas pastatas, du lenciugėliai, su puikiu šilko dangčiu už $13.75

Pedestalė dideli viršumi, masyvis tekytas pastovas, ąžuolu arba mahogany nudirbta $3.90

Rockeriai, rinktinis skyrius, periodo piešinys, apmušta su velour arba šilko damask, nendrės užpakaliu ..u..... $18.75
Tokie pat krėslai jei reikia

Music cabinet, stiklo viršu, didelis ir erdvus, gerai padarytas, ąžuolo, mahogany ir riešučiu nudirbta — pasirinkimui po $9.75

Cedro skyrius, puikus piešinys padirbta geriausio raudono cedro, 36 coliai ilgio, gerai padirbta, po $12.98
43 coliai, po $14.50
45 coliai, po $19.50

Pabovos! Pabovos!

Sudedamos stovynės juodos lentukės po 49c

Pabova — pianas, dešimt raktų, nudirbta mahogany, turi notų knygą 75c

Vaikų automobilius, turi gumo šynas, specialiai po $3.98

Amerikos darbo lėlės — nesulaužomos, suknelės rinktinų spalvų, specialiai po 59c

Sulankstomi vežimukai, su plieno ratukais, specialiai po 59c

Uncle Sam register banka dešimtukams, nikeliams ir tt., po 89c

Puikus vežimas, gerai padarytas, šiame pardavime 98c

Raudonai malevotas vežimukas, specialiai tiktai po 10c

Moterų, Merginų ir Vaikų DRAPANOS

$32.50 Šilko Pliušo Kautai, $24.95.

Moterų ir merginų kautai augštos rųšies Salts šilkinio pliušo, puikus didelis kalnierius, su diržu modelis, pamušta perdėm puikiu Sol satinu. Kiti vilnono velour, kersey ir burella. Naujausių ir juodų spalvų .. $24.95

Puikios Suknės $13.88, visos vilnonės francuziškos serge ir satin suknės, apskritas kaklas ir šilko pyne papuoštas, tunikos effektas, moterų ir merginų mieros $13.88

Kudikių drapanos, puiki kokybė, rausvi ir mėlyni, rankovės ir kalnieriai papuošta kaspinu, mieros 1 iki 4 metų, paprasta $1.89 vertė $1.49

Vaikų megzti svederiai, rausvi, mėlyni, žali, ružavi su diržais ir kišeniais, dideliu jureivio kalnieriu, visokių mierų, po $4.98

Kudikių baltos suknelės, papuoštos leisais ir išsiuvimu, papuošta kaklas ir rankovės, mieris 1 iki 2 metų, po $1.39

Crepe de chine jakės — puikios jakės geros kokybės crepe de chine, išsiuto ir siuvinėto effekto; mieros 36 iki 44 specialiai tiktai po $3.98

Vaikų coney kailio setas, didelė mufta, ir šalikas Kalėdų dėžutėj, tikra $4.00 vertė, specialiai šiam pardavimui setas po $2.95

Vyru Drapanos, Apredalai

Visi vilnoniai siutai ir overkautai
Vyrų ir jaunų vaikinų po $25

Overkautai Chesterfield, vestė siulėta ir karinė ulsters, papuošto modelio ir kersys ir vicunas.

Siutai visokios mieros ir stailės visokių audimų. Šie siutai įžymios vertės po $25.

Vyrų Naujo Fibre šilko marškiniai; Clermont Brand, geriausios petrenos, minkšti sulankomi rankogaliai, po $3.85

Vyrų visi šilko marškiniai Japanese ir crepe effektai, sezono geriausias pasirinkimas kalėdinė dėžė $5.50

Maudynės drapanos

Vyrų maudynės drapanos 30 stailių, puikios spalvos, platus kalnierius, specialiai po $6.75
Geresnės rųšies maudynės drapanos iki $14
Visos šilko surišamos kaklaraištės, kertuotas galas; įbrukamos $1. ..... 75c

Vyrų Shaker Knit svederiai, paprasti arba Vyrų puikųs megzti šalikai, šviesi ir tamsi kombinacija. Pavidalų skyriaus po $1.50 puikųs, $12 vertė, po $9.50

VICTOR Grafafonai ir Lietuviški Rekordai. $10 ir augščiau.

Roseland Music Shop

11416 S. Michigan Ave., Chicago, Ill.
Telephone Pullman 947

Phone Canal 1256.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Geo. M. Chernaucko Svet., 1900 S. Union ave. ir kampas 19-tos gatv. Chicagoj.

Ateik į vienintėlę Šokių Mokyklą. Visi šokiai mokinama sulig naujausia mada;—angliški ir lietuviški. Aš užtikrinu, kad išmokinsiu į trumpą laiką. tokiai atsibuna kas panedėlį ir ketverga; pradžia 7:45 val. vakare. Mokytojas JOS URBANAVICIUS su pagelbininkėm.

1900 S. Union ave., Chicago.

ORKESTRĄ--BENĄ

Parupina visokiems reikalams

J. BALAKAS

1414 So. 49th Court
Cicero, Ill.
Tel. Cicero 2316

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje—paštu:

Metams	$6.00
Pusei meto	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiam	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje—per nešiotojus:

Viena kopija	.02
Savaitei	.12
Mėnesiui	.50

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:

Metams	$5.00
Pusei meto	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Kanadoj, metams	7.00
Visur kitur užsieniuose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pačto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Asmeniškai Redaktorių matyt galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Ch. L. D. T. konferencija.

Dar kartą atkreipiame domą Chicagos lietuvių darbininkų draugijų į tai, kad už savaitės laiko, nedėlioje 15 d. gruodžio, bus Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencija.

Toje konferencijoje galės dalyvaut delegatai draugijų, priklausančių Ch. L. D. Tarybai, o taip-pat ir kiekviena draugija, išrinkusi delegatus į tą konferenciją, arba atstovai nuo draugijų valdybų.

Šioje vietoje neišdėstinėsime, kokios svarbos klausimai bus gvildenami ateinančioje konferencijoje, nes į tai buvo nurodyta jau keletą kartų. Norime čia tiktai pabrėžti, kad darbininkiškos draugijos privalo suprast, jogei jų pareiga yra uoliai dalyvauti visuomenės reikalų svarstyme. Negalima atsidėti ant to, kad visus dalykus padarys atskiri asmens; privatiškų "diplomatijų" laikas jau praėjo.

Tegul draugijų delegatai prirengia ir gerų sumanymų koferencijai.

Skaitykite "Darbą".

Skaitančioji lietuvių publika iki šiol mažai žino apie lietuvių kalba leidžiamą Amalgamated Clothing Workers' unijos organą, "Darbą". O tuo tarpu tasai laikraštis yra vertas kuodidžiausio prasiplatinimo.

Jisai dabar eina kas savaitė. Dydžio—keturių paprastų laikraštinių puslapių; ir visas pripildytas raštais, be apgarsinimų. (Adresas: 2343 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.)

Didesnę dalį "Darbo" turinio sudaro žinios iš darbininkų judėjimo Amerikos ir kitų šalių. Nemažai, žinomą, rašomą apie rubsiuvių reikalus ir jų uniją. Be to, yra labai gerų straipsnių apie socializmą ir apie bėgančius politikos klausimus. Paskutiniuose "Darbo" numeriuose išspausdinta labai gerų straipsnių apie uždavinius valdžios, paimtos į darbininkų rankas.

Palyginęs "Darbą" su tokiais laikraščiais, kurie tiktai deklamuoja apie socializmą ir jieško budų iškelti naujų kivirčų darbininkų tarpe, matai, kad jisai supranta, ką reiškia **tarnaut** darbininkų reikalams.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Sensacijos apie Vokietiją.

Žinių agenturos jau senai nepraneša nieko svarbaus apie Vokietiją. Tenai šiandie, be abejonės, eina milžiniškas šalies tvarkymo ir re konstrukcijos darbas; negalimas butų daiktas, kad socialistai, paėmusieji valdžią į savo rankas, nieko kita neveiktų, kaip tiktai ginčytųsi tarp savęs delei taktikos klausimų ir delei vadovavimo. Vienok telegramos nepasakoja nieko apie pozityvų nau josios vokiečių valdžios darbą.

Jos peni šios šalies publiką tiktai įvairiomis sensacijomis. Mes girdime diena iš dienos ilgas pasakas tiktai apie buvusįjį kaizerį ir jo sunų, apie Liebknechto "spartakų" daroma triukšmą ir apie ginčus Scheidemann'o šalininkų su jais. "Kaizeris" ir "bolševizmas" — tai dvi temos, kurioms pašvęsti kone visi Vokietijos revoliucijos aprašymai telegramose.

Jeigu tikėti tais aprašymais, tai "bolševikai" Vokietijoje bėgiu mažiaus, kaip mėnesio laiko, jau suspėjo padaryti mažių-mažiausia pustuzinį "revoliucijų". Išpradžių, jie (žinoma, pagal Lenino ir Trockio komandą!) nuvertė senąją valdžią ir užvaldė Vokietiją. Paskui, kada pasirodė, kad revoliucinė valdžia susideda iš socialistų, neturinčių nieko bendra su bolševikais, tai įvyko nauja "bolševikiška revoliucija": susitvėrė darbininkų ir kareivių Tarybos, kurios ėmė tvarkyt šalį. Paskui, kada pasirodė, kad ir šitose Tarybose vadovauja Ebertas ir Haase, tai įvyko dar viena "bolševikiška revoliucija": sovietai nuvertė Eberto-Haasės valdžią ir patapo Vokietijos valdytojais.

Bet pasirodė, kad Eberto ministerija dar tebegyvuoja, ir kad ji geresniam dalykų tvarkymui padarė sutartį su darbininkų ir kareivių Tarybomis, pagal kurią šios padės valdžiai valdyt šalį, iki nesusirinks Steigiamasis Susirinkimas. Tada atėjo žinia apie naują "bolševikišką revoliuciją": Liebknechto šalininkai su ginklais rankose stojo į kovą prieš socialistinės valdžios šalininkus ir, po trijų dienų kruvinos karės Berlino gatvėse, nuveikė juos ir privertė pasiduot. Paskui tečiaus išėjus aikštėn, kad Vokietiją dar vis tebevaldo Eberto—Haasės valdžia, ir kad tvarka Berline ir visoje šalyje visą laiką eina geryn, o ne blogyn, ėmė eitį telegramos apie "bolševikų spėkos augimą" Vokietijoje ir apie jų rengimąsi prie "naujos revoliucijos". Vakar buvo ta diena, kurioje "bolševikiški" Liebknechto pasekėjai turėjo sukilti ir jau galutinai 'nu versti" visus savo priešus; tam žygiui jie buvę prirengę 15,000 gerai apginkluotų kareivių.....

Tuo budu ir darosi kone kas dvidešimt-keturios valandos vis naujos ir naujos "bolševikiškos revoliucijos" —kapitalistiškų korespondentų fantazijoje. O tuli musiškiai neva "revoliucionieriai", kurių vaidentuvė yra taip-pat suklerus, kaip tų korespondentų, džiaugiasi tomis "revoliucijomis" ir pie šia jas, dar padailindami, kaipo "socialės revoliucijos" laimėjimus! Taip paduoda vieni antriems rankas žmonės, kurie sužiniai **d a r o** humbugą, ir žmonės, kurie **nori tikėt** į humbugą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Apie vieną korespondentą.

Vienas dienraščio skaitytojas rašo mums sekamo turinio laiškelį:

Draugai: — Meldžiu paaiškint, kas yra tas Bernšteinas, apie kurį aš taip tankiai girdžiu diskusijose su draugais. "L." apie jį, rodos, net kelis sykius rašė, o "Naujienos" nieko nepaaiškina. Sako, kad socialistų laikraščiai, kurie talpina jo raštus (tai, matyt, jisai yra koks garsus rašytojas!), nusideda prieš Internacionalą, ir juos reikia boikotuot. Ar yra toks Internacionalo įstatymas (kada jisai išleistas?), kuris draudžia socialistams talpint jo raštus?..... Draugiškai....."

Atsakydami tam skaitytojui, turime pirmiausia pastebėt, kad kalbos apie menamą Internacionalo įstatymą, draudžiantį socialistams spausdint savo laikraščiuose Bernsteino ar kieno kito raštus, yra nesąmonė. Internacionalas neturi nieko bendra su Rymo-katalikų popiežium ir kardinolų tribunolu, persekiojančiais "hereziją". Socialistų Tarptautinė yra **progresyviška,** o ne atžagareiviška organizacija.

O apie Hermanną Bernsteiną galima pasakyt tiek: Jisai yra laikraštininkas. Kiek laiko atgal jisai, rodos, redagavo kokį tai laikraštį New Yorke; paskui rašė straipsnius ir korespondencijas įvairiems laikraščiams, ir iš to gyveno. Pernai jisai nuvyko Rusijon ir, išbuvęs tenai bene apie metus laiko, pagrįžo Amerikon; pagrįžęs, plačiai aprašė dalykų stovį Rusijoje. Jo aprašymai buvo labai neprielankūs Rusijos bolševikams. Šiandie jisai, kiek mums teko girdėt, vėl yra Rusijoje, Sibire, ir kartais jo telegramos pasirodo New Yorko spaudoje.

Dabar apie tai, kodel musų sąjungiečiuose kilo daug diskusijų delei to Bernsteino. Kada jisai parkeliavo iš Rusijos ir ėmė skelbti anglų spaudoje ilgus aprašymus Rusijos santykių, tai "Naujienos" perspausdino vieną tų aprašymų. Vienas bolševikuojantis laikraštis pakėlė delei to lermą ir iškoliojo "Naujienas". Paskui jį ėmė kelti lermą ir kolioti "Naujienas" ir bolševikuojantįs jo skaitytojai. Matydamas "pasisekimą", tasai laikraštis dar sykį iškoliojo "Naujienas" už tą Bernsteino straipsnio perspausdinimą. Jo šalininkai, tuo paraginti, ėmė dar labiaus kolioties. Tada jisai vėl išpludo musų dienraštį, ir vėl, ir vėl; ir po kiekvieno jo pludimo kolionių zalpai ant "Naujienų" lėkė iš visos Amerikos. Tai taip ir atsirado tos "diskusijos".

Mes kalbame čionai tiktai apie tai, ką matėme spaudoje; kiek tų "diskusijų" buvo susirinkimuose ir privatiniuose pasikalbėjimuose, negalime pasakyti. Bet veikiausia tenai jų bvo dar daugiaus, nes visuomet į laikraščius patenka tiktai dalis to, ką žmonės tarp savęs kalba. Ir, be to, daugelis tų "diskusantų", kad ir butų norėję pasirodyt spaudoje, butų negalėję, nes jiems "kritikuot" "Naujienas" sekasi daug lengviaus, negu parašyt A B C.

Tų "diskusijų" butų nekilę, jeigu žmonės, pradėjusieji daryt triukšmą, butų turėję trupučiuką senso ir padorumo. Nes dalykas ve kaip buvo. Tuo pačiu laiku, kada "Naujienų" redakcija pastebėjo tą H, Bernsteino straipsnį apie Rusiją, pasirodė spaudoje ir kito, šiektiek anksčiaus pagrįžusio iš Rusijos, žmogaus straipsnis apie tą patį dalyką — **Edgar Louis Browne'o.** Šis žmogus, Chicagos "Daily News" korespondentas, buvo karštas bolševikų valdžios pritarėjas. Jisai smarkiai varė agitaciją už tos valdžios pripažinimą, ir kaikuriuos jo straipsnius ištisai perspausdindavo "Chicago Socialist". Taigi "Naujienų" redakcija, pamačiusi tų dviejų žmonių (Bernsteino ir Browne'o) straipsnius — vieną **nieprielankų** bolševikams, o antrą **prielankų** jiems — nutarė išversti juodu ir abu išspausdint "Naujienose", kad skaitytojai galėtų susipažint su įvairioms nuomonėms. Ir ji taip pasielgė, nedėdama nuo savęs jokių išvedžiojimų nė prie Bernsteino straipsnio, nė prie Browne'o straipsnio.

Dabar aišku, kad tie asmens, kurie pakėlė triukšmą delei Bernsteino straipsnio, galėjo suklaidint žmones tiktai delto, kad jie **užtylėjo** apie tai, kad "Naujienose" tilpo ir Bernstein'o straipsnis. Ir aišku taippat, kad tie žmonės, kurie davėsi tiems triukšmadariams suklaidint, arba neskaito "Naujienų", arba "skaito", bet neperskaito. Taigi tas paikas neva "diskusijas" pagimdė demagogiškas nepadorumas vienų ir protiškas apsileidimas kitų.

Mes esame dėkingi musų sakitytojui, kuris savo laišku davė mums progos šitą dalyką išaiškinti. Kaikas gal pasimokins iš to.

Apžvalga

NEPRIKLAUSOMOJI DARBO PARTIJA ILLINOIS VALSTIJOJE ĮSIKURĖ.

Gruodžio antrą dieną Bloomingtone prasidėjo Ill. Darbo Federacijos konvencija. Vienas iš svarbiausių darbų, kokius atliko konvencija tai buvo užtvirtinimas Chicagos darbo federacijos pleno sutverti atskirą darbininkų partiją vardu Nepriklausomoji Darbo Partija.

Svarbiausias to sumanymo rėmėjas buvo Chicagos darbo federacijos sekretorius E. N. Nockels. Tarp kitko, remdamas nerpiklausomosios darbo partijos sumanymą, jis pasakė: "Mes buvome pratę vaikščioti nusiėmę kepures prie senųjų partijų, prašydami iš jų mylistų. Bet tų mylistų mes dažniausia negaudavome, nors ir atiduodavome savo balsus už tuos, kurie mums tas mylistas žadėdavo. Atėjo dabar laikas pabandyti ar negalėtume-gi mes atiduoti savo balsų už savus kandidatus. Mes tikimės, kad sekančiais pavasario rinkimais darbo partija galės gauti bent 300,000 balsų."

Prieš nepriklausomos darbo partijos tvėrimą kalbėjo socialistai, nurodinėdami, kad socialistų partija yra darbininkų naturalė partija, ir kad, sutvėrus dar antrą darbininkų partiją, be reikalo tik busią skaldomi darbininkų balsai.

Konvencija priėmė pasiulytą nepriklausomos darbo partijos platformą su keliais pataisymais. Ši platforma, trumpai suėmus, išstato sekančius reikalavimus:

Teisės organizuoties.

Demokratiškos pramonės kontrolės.

Minimum 8-nių valandų darbo dienos ir 44-rių valandų darbo savaitės.

Bedarbės panaikinimas, įvedant viešus darbus pramonės apstojimo laiku.

Lygių teisių ir lygios mokesties vyrams ir moterims.

Tuojautinio sumažinimo gyvenimo brangumo, didelių pelnų panaikinimo ir panaikinimo parazitiškų tarpininkų.

Apšvietos demokratizacijos ir mokytojams teisės organizuoties.

Kareivių ir jureivių apdraudos palaikymas ir praplėtimas ant visų žmonių.

Valdžios kaštų ir karės išlaidų apmokėjimo iš palaikų, įplaukų ir žemės taksacijos.

Viešos nuosavybės ir tvarkymo geležinkelių, laivų, stockyardų, grudų sandėlių, didžiųjų marketų, telegrafų, telefonų ir kitų viešo naudojimos daiktų, o taipgi nacionalizacijos nevartojamos žemės, gamtos turtų ir vandens pajiegos.

Pilno sugrąžinimo laisvės žodžio, laisvės spaudos, laisvės persikilnojimo ir laisvės susirinkimų.

Proporcionalės atstovybės darbininkams visuose valdžios skyriuose.

Atstovybės darbininkams taikos konferencijoj.

Paskutinis platformos punktas reikalauja, kad darbininkai visų tautų ir šalių susivienytų į vieną susivienijimą, panaikinimui autokratijos, militarizmo ir ekonomiško imperializmo ir įvykinimui visuotino nusiginklavimo ir atviros diplomatijos.

("Darbas")

Sveikatos Skyrius

ARTERIJŲ SUKIETĖJIMAS.

Pas tulas tautas yra įsigyvenusi patarlė, kad žmogus yra taip senas, kaip jo arterijos. Arterijom vadinamos gyslos, kuriomis teka išvėdintas kraujas iš širdies į visą kuną. Didžiausia arterija, vadin. aorta, išeina iš širdies ir į ją širdis varo čystą kraują. Paskui ta aorta dalijasi į šakas, tos vėl į mažesnes šakas ir tt., kol galutinės arterijos nelieka kaip siuleliai. Arterijos eina į visas kuno daleles (išskyrus nagus, plaukus, tulas akies dalis ir tt) ir neša maistą joms. Kaip tik kok iaarterija užsiblokuotų ar susigadintų ir negalėtų priduoti kuno daliai maisto, ta dalis turi mirti. Žinoma, ji turėtų irgi mirti, jeigu ir "degėsių", t. y. atgyvenusių ir netinkamų medžiagų kas nors neišneštų iš jos laukan. Šitą darbą atlieka venos, t. y. gyslos, į kurias renkasi nešvarumų ir nuodų prisirinkęs kraujas ir jomis teka į širdį, kad likti pervatytu per plaučius ir išvėdintu. Bet apie vienas šį sykį nekalbėsiu.

Kadangi arterijos nėra viena ištisa triuba, kuri susilietų su venų tokia pat triuba ir per kurią kraujas galėtų lygiai ir be sustojimo tekėti, tai prisieina pagalvoti, kaip šridis gali išvaryti kraują į arterijas, kurios ir taip yra visada kraujo pilnos ir kurių galunės yra taip mažos, kad sutinkamas atsirėmimas — taip sakant—varomas iš širdies kraujas atsiremia ir į arterijų sienas ir į jų galunes. Širdies pasistengimas varyti kraują jarterijas sutiktų pasipriešinimą ir kelios tokios pastangos priverstų pačią širdį išsipusti arba sustot plakt. Ant laimės, gamta aprupino arteriją tąja ypatybe kad jų sienos yra valkios, kaip guminės, ir jos išsipučia, kada širdis varo kraują į jas. Tas pats valkumas (gumiškumas) spaudžia kraują ir jis turi eiti tolin. Negalėdamas grįžti į širdį, nes ji užsidaro, jis eina ten, kur gali— tolin arterijom į mažesnes ir mažesnes arterijas, kurios veda į mėsas ir iš ten į venas.

Širdis gali buti susigadinusi ir nevaryti kraujo tinkamai į arterijas, bet apie širdies suirimus dabar nekalbu. Tiesa, širdis gali likti priversta išsipusti, padidėti ir išplėsti kiaurinę, per kurią eina kraujas iš širdies į aorta, gali netekti pilno užsidarymo del arterijų sukietėjimo, t. y.tokio jų stovio, kad jos netenka valkumo ir neišsipučia tinkamai, kada širdis varo kraują į jas ir nespaudžia kraujo eiti tolin tinkamai. Svarbu yra pagalvoti, kas atsitiks su visu kuno ir atskirom jo dalim, kada arterijos sukietėja — —lieka nevalkios ir todel yra trukdoma kraujo cirkuliacija. Kraujas yra gyvybės skystimas: jis neša kunui viską, kas tik reikalinga. Jis gali reikalingoj daugumoj ir reikalingu greitumu ateiti tiktai per valkias arterijas. Vienos kokios svarbios arterijos sukietėjimas arba sukietėjimas visų gali trukdyti kraujo cirkuliaciją visame kune arba tulose jo dalyse. Nuo to, kokis bus tas trukdymas, priklausys ir symptomai. Gali kojų pirštuose, rankose ar kitoj nuo širdies tolimoj dalyj įvykti mėsų mirtis. Tiesa, jeigu turintis arterijų sukietėjimą veda ramų gyvenimą, valgo lengvus valgius ir jo viduriai eina gerai, tuomet net per keletą metų gali nebuti jokių symptomų, nes neveikiančios, teisingiau sakant, mažai veikiančios kuno cėlės nereikalauja iš kraujo daug medžiagų todel ir prasta cirkuliacija jų pristato gana. Kas kita, jeigu žmogus turi ar sunkiai dirbt, ar daug galvot ir sunkiai valgo, arba jo viduriai neina gerai, arba jis turi kokią ligą (syphilį, chronišką inkstų ligą, užsinuodijimą švinu), kuri vis pasilieka arba da didėja. Tuomet arterijų sukietėjimas veda prie įvairių symptomų, blogumų ir net pri mirties. Tokie maži symptomai, kaip svaiguliai, galvos skaudėjimas, apetito netekimas, vidurių užkietėjimas, skaudėjimai ir diegliai pilve ir širdies vietoj, yra tankųs. Žmogus su arterijų sukietėjimu gali turėti šaltas kojas ir rankas, gali smilkti ir tirpt jos, gali jis jausti nuovargį, sunkiai kvėpuot, but išblyškęs ar ba mėlynas. Šitie visi ir daugelis panašių yra menkos vertės symptomai, nors ir jie kartais daro daug nesmagumo ligoniui. Arterijų sukietėjime kraujo išsiliejimas į smegenis yra neretas. Aneurizmai arba lokaliai arterijų išsiputimai yra irgi taukųs. Gali įvykti laikinas paralyžius kokios nors kuno dalies. Viena arba abi kuną pusi gali likti paralyžiuotos. Netekimas kalbos ir sąmonės gali užeiti laikais, girdėjimas ir matymas gali likt sugadintas laikais. Mat smegenyse gali įvykti maži kraujo išsiliejimai arba skystimo prisirinkimas arba pats kraujo spaudimas daro permainas, kurios veda prie viršminėtų symptomų. Tie symptomai gali tai pranykti, tai vėl sugrįžti ir paprastai jie sugrįžta.

Nuo arterijų sukietėjimo šioj įtempimo gadynėj kenčia nepaprastai didelis žmonių skaitlius. Arterijų sukietėjimas daro žmones senais ne laiku ir marina peranksti. Čia nesvarbu aprašinėt permainas, kokios įvyksta arterijose joms sukietėjus ir įvairias ryšis to sukietėjimo. Nesvarbu kalbėt ir apie gydymą, nes gydymas turi rasties žinovų rankose ir jis nedaugiausiai gelbsti arterijų sukietėjime. Priemonės ir vaistai kraujo spaudimo sumažinimui, priemonės ir vaistai atsirandančių symptomų prašalinimui arba sumažinimui, priežasties šalinimas, kuri daro arterijas kietomis — tai yra viskas, ką galima daryti gydyme, bet padaryti sukietėjisias arterijas minkštomis ir valkiomis nėra nė priemonių, nė vaistų. Užtat svarbu yra žinot, kas arterijas veda prie sukietėjimo ir žinant tai, vengti priežasčių.

Dirva labai plati: priežasčių, vedančių prie arterijų sukietėjimo yra tiek, kad keblu butų jas išskaitliuot, o tulos jų ir nežinomos. Pirmiausia priežastim yra arterijų nusidėvėjimas. Pas vienus žmones jos yra drutos ir ilgai valkios, o pas kitus valkumas greitais išnyksta. Yra tokių šeimynų, kurios gentkartė iš gentkartės turi silpnas arterijas. Tokių šeimynų nariai be jokios pašalinės priežasties gauna arterijų sukietėjimą budami jaunais. Sekanti iš eilės ir, turbut, didžiausia priežastis yra taip vadinamoji civilizacija su jos rupesčiais, vargais, triukšmais, stimuliavimu ir visokios ryšies įtempimais. Žmonės, kurie veda perdaug įtemptą gyvenimą arba del vargo arba del turto, gauna anksti arterijų s u k i e t ė j i m ą. Persidirbimas protiškai arba fiziškai skaitoma viena iš priežasčių. Persivalgymas, ypač valgymas daug maistingų daiktų palengva veda prie arterijų sukietėjimo. Tankus alkoholio vartojimas, užsinuodijimas švinu irgi yra skaitomi priežastimis. Širdies ir inkstų chroninės ligos, tulos staigios ligos daro arterijose permainas. Ar tai del viršinkstinių gilių didelio veiklumo ar tai del kokios nors nežinomos priežasties pas tulus žmones kraujo spaudimas yra didelis, nors matomos priežasties nerandama, ir šitas spaudimas išvysto arterijų sukietėjimą. Syphilis skaitomas viena iš svarbiųjų priežasčių ir jeigu jis paliekamas be gydymo, visada veda prie arterijų sukietėjimo. Ramus gyvenimas, nepersivalgymas, šalinimasi nuo įsitempimo, nepersidirbimas, negirtuokliavimas ir vengimas priežasčių, vedančių prie arterijų sukietėjimo, kurių tulas paminėjau, yra patartini dalykai. Gydymasi iš ligų, kurios veda prie arterijų sukietėjimo, jeigu tos ligos jau yra, negali buti užmirštos.

Dr. A. Montvidas.

Redakcijos Atsakymai

Fr. Klikno. — Laiškai į Lietuvą dar neina.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminatiškuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas:	Miesto Ofisas:
3323 S. Halsted St.	127 N. Dearborn St.
Ant trečių lubų	1111-13 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310	Tel. Central 4411

Jaunuomenės Skyrius

J. Rainis.

Varpai.

Varpai vakariniai! Garsai stebuklingi!
Ką gaudžiat banguodami oro erdvėj?
Malonųs ir puikųs visuomet galingi,
Jųs gimdote aidą... Jis nyksta tyliai...
Apreiškiat nakties atėjimą ir dieną,
Palydit chaosu visokių balsų,
Kuriam viešpatauja liudnobalsis vienas:
—Stebėtinas gausmas bažnyčios varpų.
Liudnai, iškilmingai jis skrįsta, banguoja,
Ir sukelia sieloj verpetus jausmų,
O lauką bedirbant užtikęs artoją
Jis liepia užbaigti jam dieną darbų.
Štai skurdųjį balsą išgirdęs artojas
Išjungia iš žagrės šyvus žirgelius,
Paleidžia ganyties supančiojęs kojas,
Patsai gi nuvargęs keliaun' į namus.
Varpų prisiklausęs užtraukia dainelę—
Nelinksmi jos gaida, nes žiauryš vaizdai.
Dainuoja jis gimtąją brangią godelę
Ir antrina gausmui taip skurdžiai, liudnai...

(Aušrinė)

Kovoja už Suteikimą

Prie dabartinių sunkių aplinkybių gyvenime nestebėtina, kad daugybė žmonių nupuola fiziškai ir protiškai Jie greičiausia nupuola ir susirgę jieško priežasčių skausme netikruose atsitikimuose tankiai skaito save neišgydomais.

Jie žino jau, kad prie sugadytų vidurių, užkietėjime ir abelnam susinervavime reikia paimti PARTOLA, saldainius išvalytojus kraujo ir vidurių. Tai geriausia pagelba del suaugusių ir vaikų. Turime padėkavonės laiškų nuo šimtų tukstančių žmonių.

PARTOLA neperskiriamas draugas kiekvienoj šeimynoj ir vartojasi visuomet ir visur del išvalymo kraujo ir vidurių.

Paimkite 3 saldainius pirm gulsiant ir ant rytojaus atsikelsite nauju žmogumi.

Gydytojas pavydale saldainių Partola apsireiškia geriausiu draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekviename name turėtų but PARTOLA.

PARTOLA rekomenduojama ir parduodama didelėse skrynutėse, kainuoja tik vienas doleris; 6 skrynutės už 5 dol.

(100)

DYKAI

Graži ir tinkama dovana kiekvienam prisiuntusiam užsakymą ir pinigus sykiu su šiuo apgarsinimu.

Pinigus ir laiškus adresuokite:

APTEKA PARTOSA,
160 Second Ave.,
New York, N. Y. Dept. L. 1.

KODEL GI NE?

Kodel gi jųs sakot,
Kad laimės kvietkelis
Del manęs niekuomet
Negal pražydėt?
Kaip greitai ištyrėt,
Jųs matot ir žinot...
O gal dar tik bandot
Visa tai įspėt?
Ne, jums nesuprasti,
Nors amžiais jieškosit:
Jųs greitai pailsit,
Pavargsit šnekėt...
Tai kam gi jųs sakot,
Kad laimės žiedelis
Del manęs niekuomet
Negal pražydėt?.. —Kovas.

Atlyginimas.

Stiprėjanti ugnies šviesa greitai nakino kambario šešėlius, stumdama šaltos žiemos nakties tamsą į kampus. Kambarys buvo pripildytas malonia šiluma, sutinkančia užsiganėdinimo veide žmogaus, gulinčio priešais ugnį,

Arti jo sėdėjo jaunas sudžiuvęs vyrukas. Iš veidų, ilgų kumpų nosių ir plačių antakių buvo galima spręsti, kad jiedu buvo tėvas ir sunus. Bet jų akįs užreiškė kiekvieno savitumą: sunaus atrodė buta idealisto, tėvo — šiurkštaus, atkaklaus prekėjo, žmogaus paveldėjusio nutukusį kuną!

Tėvas atsigrįžo į sunų ir valandėlę žiurėjo. Jis tylėjo, tartum turėdamas pasakyti kokią naujieną, reikalaujančią atsargaus pasielgimo. Pagalios jis prabilo aštriu, griežtu tonu:

—Aš šiandie padariau naują nutarimą.

Sunus nieko neatsako.

—Aš pavedžiau dirbtuves kito priežiurai kol tu sulauksi trisdešimts metų ir prašalinsi iš savo galvos tas kvailas anarchiškas idejas.

—Aš nepatenkintas, tėve. Aš tikėjausi padarysiąs ką-nors gera tų dirbtuvių darbininkams; tai vienintėlis dalykas, ko aš del jų norėjau.

—Gerai, aš nemėginsiu daugiau atkalbinėti tave nuo tų idejų, bet aš pasakysiu štai ką: pasiduok mano reikalavimams arba eik dirbti. Koliai tu esi mano name, darysi taip, kaip aš sakau.

—Tas pastato mus vėl ant lygios, tėve. Aš senai daviau suprasti, jog eisiu dirbti. Aš negaliu pakęsti tų malonumų, įgytų kruvinais pinigais.

—Kruvinais pinigais! Tu rytoj prasišalinsi iš mano namo.

—Aš einu, tėve, aš einu —šiąnak.

Sunus prasišalino iš kambario ir tėvas atsirioglino minkštame krėsle.

—Aš einu, tėve, labanakt.

Nebuvo jokio atsakymo iš žmogaus, riogsančio minkštame krėsle ir žiurinčio į gęstančią ugnį.

-:-

Besiartinanti vasara neatnešė tam žmogui jokio džiaugsmo. Jis žingsniuodavo gatve į savo raštinę nežiurėdamas nė kairėn, nė dešinėn. Paniekos žvilgsniai sekė paskui jį. Net ir maži vaikai, žaidžiantįs ant šalygatvių ir jie mesdavo savo žaismes, kad su baime ir panieka pažvelgus į jį.

Įėjęs į savo raštinę jis peržiurėjo pirma atisųtus laiškus iki patėmijo formaną, stovintį šale jo staliuko.

—Well — sumurmėjo jis.

—Man nesmagu, pone. Darbininkai pradėjo nerimauti. Dirbtuvėj randasi jaunas vyrukas, kuris kursto juos streikuoti.

—Kad ne tie mano sutarties kontraktai, aš tuoj išmesčiau laukan, tuos šunis! Bet kas yra tas vyrukas?

—Nežinau, pone. Jis vadina save Smith'u.

—Prašalink jį ir netrukdyk daugiau manęs.

—Negaliu, pone, nes visi darbininkai tuoj apleis dirbtuvę.

-:-

Telefonas garsiai suskambėjo ir jis nerviškai pasiekė jį.

—Kas čia?

Prie telefono girdėjosi sujudintas formano balsas:

—Čia randasi jaunas vyrukas, kuris įkišo savo ranką į rato krumplius, pone. Mums reikės sustabdyti mašineriją ant kokios savaitės. Jo ranka yra beveik sutriuškinta.

—O, trauk velniai!.. Nieko nereikia paisyti. Leisk mašineriją.

—Bet, pone, mašina nutraukė jo ranką!

—Kas iš jos? Jo ranka nėra verta penkiolikos tukstančių dolerių, ką? Leisk mašinas, arba prasišalink. Tenai randasi kiti, kurie tai padarys.

Jis užkabino telefoną. Tuoj sekė duslus mašinų kriokimas ir prasidėjo agoniškas streikas.

—Aš manau — tarė formanas —geriau eik pats ir pamatyk tą žmogų. Nueik pas jį pirma negu visi darbininkai sukilę apleis dirbtuves. Beto, tamstos nuėjimas pastos kelią laikraščių reporteriams, nes dalykas atrodo ytin rimtu.

Formonas leidosi durių link, paskui jį sekė rustusis žmogus. Ant grindų gulėjo jaunas vyras, papludęs kraujuose. Firmos gydytojas mėgino sustabdyti bėgantį iš nutraktos rankos kraują. Vienas iš darbininkų pasiskubino prie jų.

—Baisi nelaimė, pone. Aš bijausi, jis gali mirti, nes neteko labai daug kraujo.

Žmogus papurtė galva ir briovėsi per darbininkų grupę. Jam prisiartinus žmonės pasitraukė atgal ir pradėjo skirstyties. Iš visų pusių matėsi grumojantįs žvilgsniai ir girdėjosi keršto žodžiai. Jaunas vyras konvulsyviškai alsavo ir atsuko savo veidą į jį. Tai buvo jo sunus!

-:-

Virš ugnavietės mirkčiojanti žvakių šviesa greitai nyko, kuomet išlėto brėkštanti aušra išblaškė vieną tamsos ruką po kitam. Išlėto šešėliai traukėsi į tamsesnius kampus; kambaryj dvelkė rožių kvapas, žvembiatis lendančių iš avilio bičių duzgimas pertraukė ramią ryto tylą. Iš kaimo girdėjosi kuklus dirbančiųjų alasas.

Klajojantįs saulės spinduliai puolė į kambarį pro atvirą langą ir apšvietė raukšlėtą, susirupinusį veidą žmogaus, susirietusio krėsle prieš ugnavietę. Jo akįs staiga atsidarė ir pažiurėjo į išaušusį rytą, nematydamos nieko, tartum jos žiurėjo į beviltę ateitį — į ateitį pilną nusiminimo, baisių svajonių ir sapnų. —Vertė A. Dvylis.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Jaunieji darban!

Europoje dedasi didelės svarbos dalykų. Mes, gyvenantįs šioje šalyje, negalime nė prisistatyti to, ką atliko Europos darbininkai. Diena iš dienos ten eina griežta, atkakli kova. Šiandie daugiau kaip pusėje Europos plevėsuoja raudona Socializmo vėliava, teikianti darbo žmonėms naujos energijos ir vilčių.

Bet ką nuveikėme mes, Amerikos lietuviai? Kur musų darbai? Kuo mes galime pasididžiuoti? Nieku...

Po keturių ilgų-ilgų karės metų Lietuva šiandie yra parblokšta, kone visiškai sunaikinta. Ji reikalaus musų, amerikiečių, pagalbos. Kuo mes jai padėsime?

Ji, nėra abejonės, bus darbo žmonių rankose. Bet ji bus sugriauta. Reikės atstatyt-sutvarkyti jos politinį ir ekonominį gyvenimą. Ten reikės jaunų darbščių ir apsišvietusių žmonių, ypačiai iš jaunuomenės. Nes tik jaunieji gali sutvert naują, tvirtą ir persiėmusį naujomis idėjomis pasaulį.

Tatai jauniemsiems reikia kuodaugiausia tų naujų minčių ir — tvirtos organizacijos. Reikia daug-daug spėkų.

Bet... Ar daug rasime jaunuolių, persiėmusių najojo pasaulio idejomis? Neapsiriksiu pasakęs, kad nedaug. Tiesa, jaunuomenės turime daug. Bet vieni jų yra vyčiai, kiti šiaip svajotojai, o treti — nė šis nė tas. Pastarieji, tai "gatvės vaikai". Jų užsiėmimas kurčios ir nederamos pasilinksminimo vietos. Daugiau jie nežino ir nenori žinoti. Tokie, anot tos patarlės, niekam netinka — "nė dievui nė velniui"...

Paliekant nuošaliai vyčius, musų "šiaip svajotojai", kurie priklauso "tautiečiams", irgi netoli bėgę". Jie savo spėkomis nepasitiki, tik džiaugiasi ponų Morganų demokratingumu ir laukia, laukia, laukia...

Vienintėlė sveikoji pažangioji musų visuomenės spėka yra — socialistinė jaunuomenė. Tai tikrieji naujosios gentkartės atstovai, tvėrėjai naujo, geresnio pasaulio. Bet jų eilės dar labai retos. Reikės dėt daug pastangų, kad jas pripildžius, padidinus jaunais, pasiaukavusiais veikėjais. Tai turime atlikti mes, jau suspėjusieji susiorganizuot į vienintėlę Amerikos liet. jaunuomenės organizaciją. Liet. Soc. Jaunuomenės Lygą.

Jaunieji draugai ir draugės! Organizuokimės, švieskimės ir bukime prisirengę padėti nuvargintai šaliai ir jos žmonėms visu, ko tik jie nuo musų reikalaus ir kas, musų manymu, neprieštarauja naujiojo pasaulio reikalui. Jeigu esame pilnoje

(Seka ant 6 pusl.).

Kur Laikot Savo Pinigus?

Laikant namie, pas biznierius ant palaikymo, arba kitose nesaugiose vietose —Jųs galite prarasti juos kas valanda.

LAIKYKIT PINIGUS GERAME, SAUGIAME, IŠBANDYTAME BANKE.

Moka 3čią nuošimtį ir padėtus pinigus išmoka ant pareikalavimo. GANDAS, kad buk valdžia paims iš bankų žmonių pinigus, yra neteisingas.

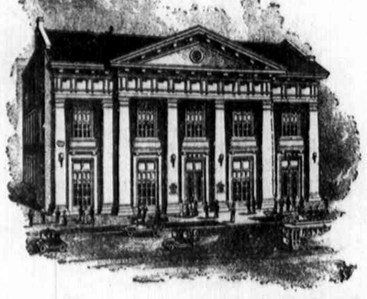

Illinois Valstijos Bankinis Skyrius peržiuri, kad žmonių čia sudėti pinigai butų pilnai apsaugoti. BANKOS šėrininkai ir direktoriai turtingi ir pilnai atsakomingi už banko saugumą.

Central Manufacturing District Bank

(STATE BANK)

1112 W. 35th Street. Tarpe Morgan ir Racine gatvių. Chicago, Ill.

TURTAS viršina $4,000,000.00 (keturis milijonus dolerių)

Šis yra taip GERAS ir TVIRTAS bankas, kaip didžiausis didmiesčio bankas, bet daug parankesnis. PINIGUS ČIA PADĖTUS GALIMA ATSIIMTI KADA TIK NORITE, BE APREIŠKIMO IŠKALNO.

Valandos: 9 iki 3 po pietų. Subatom: 9 iki 1 po pietų. Vakarais seredomis ir subatomis 6 iki 8.

A. PETRATIS, Real Estate ir Insurance Vedėjas. S. L. FABIJONAS, Lietuvių Skyriaus Vedėjas.

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensių. Visur jieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėt, gerai dirbt. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylistų geradėjistei ir linkiu visiem savo draugam ir pažįstamiem st. tokiais atsitikimais patariu nuoširdžai kreipties pre Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Dr. A. Montvid

Gydytojas ir Chirurgas

1553 W. Madison st.
Suite 600—612
Phone Haymarket 2563
Valandos: 10 iki 12 ryto

1739 So. Halsted St.
Naujienų Name
Valandos: 6 iki 8 vakaro
Nedėldieniais tik Madison st. ofise. Šaukiant į namus telefonuokite į rezidenciją. West 6126.

Padaryk tai "Kerzheim Kalėdos."

Svarbus Pranešimas

Tik-ką gauta vėliausias ir didžiausias Kerzheim išdirbimas—į laiką del švenčių — instrumentas, kuris yra vienintėliu muzikos pasaulyje — ĮŽYMIAUSIAS TVARINYS.

Naujas **Kerzheim** Playeris Kleinola

Nesulyginamo gražumo, tvirtumo ir tono kokybės, Kerzheim-Kleinola Player Pianas yra triumfu muzikalio ir mechaniško meno. Lyginas su bile $600.00 instrumentu, jis bus pasiulytas, tiktai trumpam laikui, su įžymiu sutaupymu $115.

Specialis supažinimui pasiulymai del Kalėdų
Naujas Kerzheim-Kleinola Playeris
su 6 pėdų geso arba elektros lempa, 20 muzikos rolių jusų pačių pasirinkimo. Suoliukas ir uždangalas, VISKAS UŽ **$485**

Lengvi Išmokėjimai. Be nuošimčio.

Lai Kerzheim suteikia pasilinksminimą laike Kalėdų. Mažiuks depozitas palaikys bile kokį instrumentą del prisiuntimo.

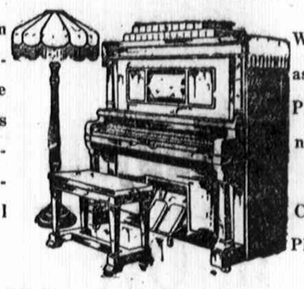

West Side Namas Cable Nelson Playerių ir Pianų. Parodoma Pagarsėjusiųjų Cable - Nelson Playerių po $575

Naujas Kerzheim Pianas — Stebėtinas Instrumentas — $175

Pavidalai arba Vartoti Playeriai ir Pianai

Steger & Sons Player Pianas $155
Kerzheim Player-Pianų Bargenas $315
KIMBALL Pianas, labai specialiai $75
Hallet & Davis Pianas už $100

Jusų senas pianas arba kalbama mašina bus priimta mainais ir bus padaroma gera sutartis.

KLEIN BROS
PIANO STORE
2027-29 South Halsted St.

Pianų sankrova atdara iki Kalėdų. kas vakaras

Prieš musų departamentinę krautuvę.

NEPADARYKITE KLAIDOS Atcidami į musų sąkrovą atminkite vardą ir vietą.

Silpnos Akys

Priežastis nervų ligos

Žmonės serga galvos skaudėjimo ir nervų ligomis, jie ima visokius žinomus vaistus, gauna gi tiktai **laikiną pagelbą.** Išgydymui preižasties yra darbas

Kompetentiško okulisto

Pavojus slepiasi silpnose akyse. Jos ardo nervų sistemą — tuo tarpu jųs negalite niekuomet žinoti, kad jusų akįs yra silpnos. Laike praeitų

21 metų Chicagoje

Aš išgydžiau tukstančius nusiminusių ir bevilčių, ir aš galiu tą prirodyti laiškais savo ofise.

Kreivos akys išgydoma vienu atsilankymu.

Per 20 metų buvusi kreivomis akimis Sophia Masatus, lietuvė mergina, gyvenanti prie 4522 So. Paulina st., buvo atitaisytos kreivos akys.

Jeigu jusų akįs kreivos, nenusiminkite. Aš išgydysiu jus be vaistų, peilio arba skausmo ir lengvais išmokėjimais.

Pavelykite man parodyti Jums laiškus nuo šimtų išgydytų ligonių, patvirtinančių mano praktišką gydymo metodą prašalinimui ligų. Aš jums užtikrinsiu nuolatinį gydymą, ir suteiksiu jusų akims sveiką regėjimą. Atidėliojimas yra pavojingas. **Atsišaukite tuojaus.**

Ausis.

Kurtumas ir užkritimas ausies nuo įvairių priežasčių gydoma pasekmingai.

Kam kentėt nuo nosies ligų ir kataro

Daug akių, ausų ir gerklės ligų paeina nuo nosies ligos. Akiniai nepagelbės skaudančių akių kuomet priežastis ligos —nosyje. Mano patyrimas prigelbsti man surasti priežastį—ir išgydyti ligą.

Aš prašalinsiu jusų kentėjimą. Aš paliuosuosiu jus nuo įpročio "pagauti šaltį".

Jeigu aš prašalinsiu jusų TONSILS jus GERKLĖS LIGOS PASIBAIGS.

Yra įsteigtas faktas tarp mokslinčių, kad tonsilai yra priežastis gerklės ligų.

Jie yra bereikalingai susirinkę. Jie yra kvėpavimo vietoje, įtraukimui pavojingų perų, kurie yra priežastim gerklės ligos. Tonsilitis tankiai yra pradžia tuberkuliozo. Visi gydytojai pataria prašalinti visiems sergantiems, o mažiems vaikams reikalinga prašalinti tonsilai pirma negu jie suserga.

Tonsilai yra priežasčia visų gerklės ligų

Jei jusų tonsilai kuomet nors jusų buvo užsidegę jie turi but prašalinti be atidėliojimo.

Kasdien jie įtraukia perų ir gadina pamažu jusų gerklę iki ant galo neapsireiškia nuolatinė gerklės liga ir liudnos pasekmės.

Aš prašalinu tonsilus be skausmo

Be chloroformo—be kraujo—be ligonbučio

Savo 21 metų praktikos gydyme gerklės ligų, aš įgijau speciale mokslišką metodą nežinomą kitiems specialistams. Aš galiu prašalinti jusų tonsilus visai be skausmo, be chloroformo, be kraujo, be siuntimų jus į ligonbutį. Mano metodos yra visai ne kenksmingos, ir į minutę aš apsidirbu, jusų gerklės ligos užsibaigia.

Kasdien matosi atsilanko daugiau ir daugiau žmonių, kad prašalinus tonsilus—žmonės kurie tikrai prabudo, kad tonsilai yra jiems nenaudingi, kad tonsilai yra priežastis ligos ir nelaimės.

Mano mokestįs yra nebrangios

Aš visuomet nusitariau gydyti kiekvieną gerai ir sąžiningai. Mano atlyginimas už prašalinimą jusų tonsilų bus mažesnis negu jusų daktaro sąskaita už jusų gydymą. Todel tas neužstos jums ant kelio. Jeigu jųs sergate kaklu dabar arba kada pirmiau, jųs ir vėl sirgsite. Todel ateik pas mane tuojaus—kol pasekmės nėra pavojingos—ir aš patarsiu jum.

Dr. F. O. CARTER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
21 metas prie State gatvės
120 So. State St., antras augštas. Chicago.
Vienos durįs į žiemius nuo The Fair
Valandos: 9 iki 7.
Nedėliomis 10 iki 12

Jųs norėtumėte buti tikri, kad ką jųs perkate yra tikrai teisinga, ir kad tas tęstųsi ir toliaus jusų užganėdinimui.

Tokis yra musų supratimas pardavimo teisingų prekių ir užtikrinimo užganėdinimo.

Mes linksmai grąžiname pinigus, jei busite neužganėdinti.

Didele Sutaupymo Proga

ant

Siutų ir Overkautų už $22.00

Sutaupymas $8.00 ant kiekvieno siuto arba overkauto.

Mes pasiulome šventėms puikų skyrių rankomis darytų siutų ir overkautų naujausių jauniems vyrams ir konservatyvių modelių. Siutai padaryti iš visų vilnonų, žalio flanel, mėlynos serge, worsteds ir puikių casimeres.

Overkautai visų vilnonų Cursys, Meltons, ir storų puikių maišytų vėliausių spalvų ir modelių.

Jųs nusistebėsite pamatę juos po $22.00.

Didelis pasirinkimas **Hart Schaffner and Marx ir Society Brand Siutų ir Overkautų.**

$25.00 iki 45.00

Musų pasirinkimas aprėdalų del Kalėdinių dovanų yra stebėtinas. Ateikite ir pamatykite kaip galite sutaupyti pinigus, pirm negu važiuosite į vidurmiestį.

Atminkite, kad musų yra West Side namas Hart Schaffnerio & Marx ir Society Brand Drapanų, Florsheim Čeverykų, Italų Barsalino Skrybėlių ir Manhattan marškinių.

Pinigai grąžinami linksmai

Hirsch & Geis

DVI SANKROVI

Namas didelės vertės

829 iki 839 S. Halsted St. 512 Milwaukee Avenue.

Aš esmi specialitas visų ligų

Akių, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių
Aklumas, Kurtumas, Kataras ir Džiova

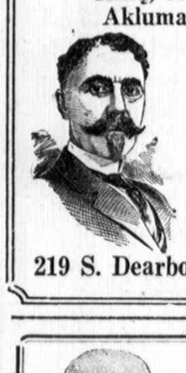

Gali but prašalinta ir daugelyje atsitikimų išgydyta, jeigu gydys teisingai. Aš per daug metų gydžiau pasekmingai šias ligas.

Mano užrašas išgydytų ligonių yra aiškus pirodymas mano gabumo.

Aš atitaisau kreivas akis be skausmo vienu gydymu.

Pritaikau akinius teisingai.

Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWHON, M. D.

219 S. Dearborn St. (Prieš pačtą). Chicago, Ill.

Dr. WHITNEY
Specialistas

Gydyme chroniškų ir nervų ligų

VYRAI IR MOTERS,

Jeigu jųs kenčiate su kokia nors chroniška, nervų, kraujo, skuros arba komplikuota betvarke, arba jeigu jųs esate kankinami vidurių, žarnų, kepenų arba inkstų liga arba jeigu jųs turite reumatizmą, skausmus nugaroje arba sąnariuose, nustojimą noro valgyti, galvos skaudėjimą, pasitarkite su manimi.

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakare. **Dr. WHITNEY** Nedėliomis 10 ryto iki 2 val. dieną

422 S. State St., arti Van Buren St., Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti St. Louis Ave. Ir 1115-17 So. Paulina St., arti 12th St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ant Durų, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidaus, po $1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

(Tąsa nuo 5 pusl.).

to žodžio reikšmėje **jaunuoliais**, tai turime buti persiėmę naujomis, sveikomis mintimis. Visa kas sviete progresuoja. Progreso ratą nieks neįstengė pasukti atgal. Musų gi uždavinys yra — pasukti jį pirmyn, vis pirmyn ir pirmyn!

Jaunieji, darban!

—J. Gasiunas.

Užmiršti klausimai.

Jaunuomenės skyriuj telpa daug straipsnių-straipsnelių, kurių autoriai "riša" tą ar kitą "svarbų klausimą". Pav., kalbama apie stiprinimą jaunuomenės organizacijų, apie pasilinksminimo ir apšvietos vakarus — mokinimąsi tam tikrų visuomenės mokslų, anglų ir lietuvių rašybos ir tt. Visa tai, žinoma, yra gera. Bet musų jaunieji draugai (gės), nežinia sužiniai ar nesužiniai, iki šiol užmiršta pakelti du, mano manymu, begalo svarbiu klausimu. Tie klausimai — amatų ir tinkamo valgių gaminimo mokinimasi. Pirmasis priklauso vyrams, antrasis — moterims.

Aš noriu pasakyt, kad tiedu dalykai turėtų rupėti musų jaunuomenei — pirm visko.—Kiekvienas musų norime turėti geresnį, laimingesnį gyvenimą negu iki šiol turėjome. Bet nežinystė negi jų suteiks! Vyras, kuris nieko kita nemoka, kaip buti "lėberiu", niekuomet nebus mašinistu-mechaniku, jeigu jisai **nesimokys.** Moteris, kurią mama išmokino tušinti bulves, niekuomet nežinos kaip tinkamai pagaminus valgį, jeigu ji nepasistengs susipažinti-išmokti tinkamo valgių gaminimo budo.

Jaunoji mano draugė, ar tu norėtum turėti tokį vyrą, kuris "moka" buti tik "geru lėberiu"? Jaunasai drauge, ar tu norėtum apsivesti su tokia "gyvenimo drauge", kuri moka... tušinti bulves?...

Nė vienas jusų tatai nenori, Bet ar daugelis jusų galvojate apie tai, kad šitų dalykų reikia mokinties ir — pirm visko? Ne, nedaug.

Jaunuomenės organizacijos stiprumas — be galo svarbus klausimas. Kiekvienas turi daryti visa, kad buti geru savo organizacijos nariu. Tai aišku, kaip diena. Mokinimasi anglų kalbos ir taisykliškos lietuvių rašybos — butini dalykai. Tam niekas negali prieštarauti. Bet asmeniškasai musų gyvenimas-jisai dar svarbesnis. Kuomet žmogui nesiseka, kuomet jo gyvenimas eina "kreivomis vėžėmis", jisai negali buti tinkamu savo organizacijos nariu. Tai rodo pats kasdieninis gyvenimas. Ten, kur žmonės tamsūs, kur viešpatauja skurdas ir vargas, ten nerasime tvirtos nuosaikios darbininkų organizacijos. Ten turi našios dirvos tik visoki darbininkų dumėjai — svietiški ir dvasiški. Tik prisižiurėkite į musų darbininkiškas organizacijas. Ką mes ten matome? Jose yra susispietus kaip tik ta darbininkų dalis, kurių materialis gyvenimas yra geresnis negu vadinamų "tamsiųjų brolių". Matote.

Visa tai turėtų gerai įsidėti į galvą pažangieji mano draugai jaunuoliai. Reikėtų daryti visa, kad kuodidesnis jaunųjų draugų ir draugių skaičius stengtųsi prasimušti pro visas "gyvenimo sunkenybes" ir mokytis, mokytis ir mokytis — pirmiausia amatų ir tinkamo valgių gaminimo. Šitą klausimą reikėtų kelti ir musų jaunuomenės organe — Jaun. Skyriuj.

Bet gal tulas pasakys: "Kaip čia kelsi, kad nežinai nuo katro galo pradėti"... Tai tiesioginė musų moksleivių-jaunuolių pareiga. Jie turėtų ateiti mums "į pagelbą!" Jie turėtų paakstinti mus prie to — tinkamomis pamokomis bei informacija. Kas pirmasis? **I. K. Matchulis.**

APIE SUSIRAŠINĖJIMUS.

Jaunuomenės Skyriaus vedėjas turi vieną ypatingą bendradarbį. Jis ką rašys — vis apie "seses merginas". Pastaruoju laiku jis parašė dar vieną straipsnį, bet jau apie "seses moteris", kitaip sakant, apie susirašinėjimą su jomis.

Gal leisite ir man tarti porą žodžių. Man rodos, kad toks "draugiškų laiškų" siuntinėjimas yra ir pavojingas ir nederamas. Lietuvoj tokių šposų niekas dar negirdėjo, kuomet čia, Amerikoj, tuliems rodosi, kad tame "nėra nieko bloga". Argi?...

Kad tuli kavalieriai siuntinėja "draugiškų laiškų" ženotoms "panelėms" ir turi su jomis ytin artimų ryšių — tai nėra paslaptis. Bet tokių laikraštyj nepamokysi...

Mano manymu, mes, pažangieji jaunuoliai, turime eibes kitokių svarbesnių klausimų negu klausimas apie "draugiškus laiškus". Juos tatai reikėtų išrišti! **Paėmęs.**

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
3261 S. Halsted St.
Phone Drover 5052
Chicago

Tel. Pullman 342
Dr. D.J. Bagočius, M.D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

Ukinikas

Skaitykite "Ukininką", bepartyvišką laikraštį; tik $1.00 metams. Taipogi pirkite tikrą medų tiesiog nuo farmos. Blekinė 5 svarų $1.85. Prisiųskite markę del atsakymo. Adresuokite

"Amerikos Ukininkas"
Box 96, Hart, Michigan

DALI įmokėjus **Liberty Bondsai**

DALI įmokėjus Liberty Bondsai nuperka už cash Emel and Co., 740 W. Madison st., kampas Halsted st. Room 232, 2-ras augštas, virš Famous Clothing Store, atdara vakare iki 8 val. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Reumatizmas Sausgėlė.

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu —raumenų sukimu; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandie daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 25c, per pačtą 28c.

Justin Kulis

3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Knyga: "ŠALTINIS SVEIKATOS", augalais gydyties, kaina 50c.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.

Atdara kasdieną, nedėiomis ir vakarais.

S. GORDON
1415 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

Pramogai ir laiko praleidimui įsigykite

SAPNININKA

kurs "išguldo visokius sapnus, koki tik žmonėms prisisapnuoti gali."

Kaina: su apdarais 75c.; be apdarų, 50c.

Gaunamas "NAUJIENŲ" Knygyne, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

THE WIERSEMA STATE BANK

A STATE SAVINGS BANK

11106-08 Michigan Avenue

Raportas prieš pradedant bizį ant Lapkričio 2, 1918 padarytas Auditortui of Public Accounts of State of Illinois.

TURTAS		ATSAKOMYBĖS	
Paskolos ir diskauntai	$939,332.58	Capital stock sumokėta	$200,000.00
S. V. Bondsai ir Certif.	286,639.00	Perviršio fondas	10,000.00
Munic. ir Korp. Bonds.	288,103.67	Nepadalintas pelnas	17,011.01
Overdraftai . . .	435.89	Depozitai . .	1,536,976.54
Fikčeriai . . .	3,600.84	Rezervuoti taksoms ir Interest . . .	8,455,89
Grynais ir iš kitų bankų priklausančiai .	254,331.46		
Visas turtas	$1,772,443.44	Visi atsakomybės	$1,772,443.44

Oficieriai

ASA WIERSEMA, Prezidentas NICHOLAS W. WIERSEMA, Kas.
GEORGE DALENBERG, Vic-prez. FREDERICK J. WIERSEMA, p.-k.

Direktoriai ir patarėjai

Chas. H. Brandt, Theophilius Schmidt, Asa Wiersema, Nicholas W. Wiersema, Herman L. Barnes, George Dalenberg, Catrines DeHaan, Frederick J. Wiersema, Edward W. Thomas.

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS

Monologai, Deklemacijos, Dainos, Juokai, Veikalai
Teatrams Lošti ir šiaip visokie žaislai.

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNE galima gauti gražių Monologų apie 18 rųšių, kiekvienas po 5c
Monologai ir Deklemacijos.. 25c
Deklematorius ir Sceniškoji Mimika 10c
Deklematorius 50c
Džian Bambos Spyčiai 25c
Tikri Juokai 50c
Juokai Juokeliai net linksta keliai 20c
Kirpikai 5c
Svajonė. Tragedija. Poema .. 40c
Sielos Balsai 75c
Naujausios ir Visokios Dainos 50c
Girtuoklių Gadzinkos 10c
Eilės ir Straipsniai 25c
Keplos Kančios 10c
Amžinos Dainos 10c
Kun. A. Vienožinskis 15c
Naujos Davatkų Gadzinkos .. 10c
Girtuoklių ir Blaivininkų Kantičkos 10c
Griaudus Verksmai 10c
Revoliucijos Dainos 15c
Davatkų Gadzinkos ir kitos linksmos Dainos 15c
Dainos Vasaros Grožybių .. 20c
Pirmieji Žiedai 15c
Naujausios Giedojimo Psalmės 10
Apgailestavimo Balsai 15c
Laisvės Kalinys 20c
Šlėktų Malonės arba Majuvka 10c
Gludi-Liudi 50c
Mačio Kėkšto Eilės 50c
Veselijos ir Giesmės 30c
Vabalininkų Dainos 25c
Kovotojų Giesmės 15c
E. Steponaičio Raštai 1.00
Eilėmis ir Proza 40c
Laisvos Valandos 15c
Gyvybė (Kantata) 10c
Revoliucijos Giesmės su gaidomis 35c
Trimitas, apdaryta $1, be ap. 75c
Dainos Kun. Antano Vienožinskio 15c

Teatrams Knygos:

Svetimas Dievas, drama trijose veikmėse, 7 ypatų, 28 puslapių. Kaina 15c
Mulkių Apaštalas, komedija 5-ioms ypatoms 15c
Rusijos Caras (monologas) .. 10c
Netikėtai. Komedija 3 aktuose, 7 ypatų 10c
Žmonės. Drama 3jose v. 8 yp. 15c
Knypkis. 1 akto kom.; 3 yp .. 10c
Nastutė. 2 veikmių, 3-jų paveikslų drama, 6 yp. 10c
Katriutės Gintarai. 3 veikmių vaizdelis su dainomis ir šokiais, 11 ypatų 15c
Jonukas ir Marytė. 4 v., 8 yp. 10c
Medicinos Daktaras. Komedija 1 veiksmo; 9 yp. 20c
Lizdas Naminio Liuto. Drama 3 veiksmų, 11 yp. 15c
Žilė galvon—Velnias uodegon komedija 1 veiksmo, 5 yp. 10c
Piršlybos. Komed. 2 v., 9 yp. 20c
Pietro Caruso. 1 veiksmo drama, 6 ypatų 10c
Kontrabandininkai. 4 aktų tragedija, 18 yp. 20c
Dėdė Atvažiavo. Komedija 1 akot, 6 ypat. 20c
Pirmi Žingsniai. Drama 4 veiksmų, 11 ypatų 20c
Consilium Facultatis. 1 veiksmo komedija, 8 yp. 15c
Akis už akį, dantis už dantį. Juokai 1 akto. 5 yp. 10c
Pono Felikso Atsilankymas . 1 veiksmo komedija, 5 yp. ..20c
Šalaputris. 1 veiksmo komedija, 4 ypatų 10c
Sulig Naujausios Mados. Komedija 2 veik. 8 yp. 10c
Paskendęs Varpas. Pasakos drama, 5 aktų; 12 yp. 50c
Vagis. 1 veiksmo drama 3 yp 15c
Milijonai Vandenyj. Drama 3 veiksmų, 9 yp. 10c
Migla. 1 veiks. komedija, 4 yp 10c
Gudri Našlė. Juokažaislis 2 veiksmių, 8 yp. 20c
Draugas. 1 veiks. drama 3 yp. 10c
Kun. Gramulos Raštinyčioje . komedija 1 akte 10c
Bomba. Komedija 2 akt., 8 yp. 25c
Prieš vėją Nepapusi. Komedija 3 akt., 9 yp 20c
Nihilistai. Tragedija 3 aktuose, 29 ypatų 25c
Penktas Prisakymas. Drama 1 veiksmo, 9 yp. 10c
Viršaičio Vargai. 1 veik. 6 yp. 10c
Du Broliai. 4 veiks. 5 atidengimų drama, 21 yp. 20c
Šiaurės Karžygiai. 4 veiksmų tragedija, 12 yp. 25c
Geriaus vėliaus —negu niekad. komedija vieno akto, 7 yp. 15c
Svečiai. 1 veiksmo trag. 6 yp. 15c
Nežudyk. 1 veiksmo dramos vaizdelis, 8 yp. 10c
Caras Sibire, 1 akto lošias 5 ypatoms 25c
Perskirų Teisėjas, 1 akto komedija, 11 ypatų 10c
Mindaugis Lietuvos Karalius. Istorijos paveikslas, 5 aktuose, 11 yp. 25c
Išgama. Drama 2-se akt. 9 yp. 10c
Farmazonai. 3 aktų kom. 14 y. 50c
Žingsnis prie Šviesos. 1 akto vaizdelis ir monologas Našlaitė. 14 ypatų 10c
Amerikoniškos Vestuvės. Komedija 2 aktų, 10 yp. 10c
Gadynės Žaizdos. Drama 4 veiksmų, 9 yp. 25c
Jaunystės Karštis. 1 veiksmo komedija-farsas ir Susižiedavimas Pagal Sutartį. Dialogas 10c
Ant Dugno. Paveikslas 4 veiksmų, 15 ypatų 50c
Guminiai Batai. Farsas 1 akto, 4 ypatų 10c
Saliamono Sapnas. Drama - veiksmo, 5 ypatų 10c
O. S. S. Arba Šliubinė Iškilmė. 1 akto farsas, 6 ypat. 15c
Vyrų Vergija. Komedija 3 veiksmų, 6 yp 20c
Solomėa. Dramai ak. 15 yp. 25c
Pinigų Nėr. Vaizdelis iš jauno dvarininko gyvenimo, 11 y. 10c
Legališki Žmogžudžiai, trage - dija 3 aktų, 17 yp. 10c
Linksmos Dienos, 2 veiksmų, iš liaudies gyvenimo vaizdelis su dainom ir šokiais 12 ypatų 10c
Aukso Veršis, 1 veiksmo komedija, 5 yp. 15c
Macbeth. Tragedija 5aktų 21 ypatų 75c
Pirmasis Degtindaris, 6 veiksmų kom., 11 yp. 10c
Namai Pragarai. Kom. 4 yp. 10c
Paskutinė Banga. Drama 3-jose veikmėse, 3 yp. 10c
Teatras Žmonijos Gyvenime 20c
Velnias—Išradėjas. Lengva Opera, 2 akt. su baletu 14 y. 20c

P. S. — Kurių veikalų arba dainų čia nerandate pažymėtų — kreipkitės laišku įdėdami krasaženklį atsakymui.

Apart veikalų čia yra galybė visokių kitų knygų, paveikslų, popieros, rašalo, paišelių; taip-pat galima per mus užsirašyti ir pavieniais pirkti laikraščius: Naujienas, Laisvę, Moterų Balsą, Keleivį, Kardą ir Dilgėles. Sutaisome, apdarome senas knygas.

Kreipkitės šiuo adresu:

Darbo Žmonių Knygynas

3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Boulevard 8329.

A A

Antanas Dilius

Mirė Spalio 19 d. 1918 metuose

Velionis paėjo iš Kauno gubernijos, Panevėžio pav., Pompėnų parapijos, Pakaušių kaimo. Gyveno šioje šalyje apie keletą metų ir paliko turto apie $1600.00.

Giminės atsiaukite, nes kaip matyti, svetimi tuomi turtu nori pasinaudoti.

Del platesnių informacijų galite kreipties šiuo antrašu:

J. Ramanauskas,
P. O. Box 446,
Hartshorne, Okla.

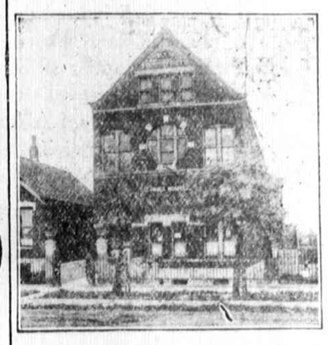

St. Paul's Hospital

Medikališka ir Chirurgiška

828 W. 35th Place, Chicago.
Telephone Drover 6060.

DR. J. M. LIPSON, Administratorius

Gydoma visos aštrios ir chroniškos ligos vyrų ,moterų ir vaikų. Obstretiški, Gynecologiški ir operatyviški ligoniai priimami. Del gydymo yra naudojama medicina ,hydrotherapija, elektrotherapija ir chirurgija.

Tel. Drover 6369

P. CONRAD

Fotografisas. Mes traukiame paveikslus dienomis ir vakarais.

Jaunavedžiams duodame kuopui kiausias dovanas. Darbą atliekam gerai ir pigiai.

3130 S. Halsted St., šale Mildos teatro.

AR TURITE SKOLININKA?

Mes išjieškome ir iškolektuojame visokias beraštiškas skolas nuo nestropių skolininkų iš visų dalių Suvienytų Valstijų tiesiai ant nuošimčių. Nepaisome kur ir kokiam mieste jųs gyvenate, nei kur jusų skolininkai randasi. Musų budas pasiekia skolininkus visur, nes tam tikslui turime atsakančius kolektorius ir advokatus visose dalyse Suvienytų Valstijų ir Kanadoje. SUTEIKIAME PATARIMUS DOVANAI. Reikalaudami tolesnių informacijų kreipkitės pas mus ypatiškai ar laiškais įdėdami markę atsakymui ant sekančio antrašo:

INTERSTATE LEGAL SERVICE AGENCY,
3114 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Prieš gydymą.

Pasekmingas, moksliškas gydymas dykai del vyrų ir moterių.

Ar slinka jums plaukai?

Ar pražilę jusų plaukai nuo metų? Ar užkresti kokias nors ne sveikumais ir limpantis jie?

Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?

Ar plinkį, bei pradėdi plikti?

Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytų ligų, tai stenkites apsaugoti jos. Užsakykete iluostrota knygute jusu prigemtą kalba:

"TEISYBE APIE PLAUKUS,"

Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios:

Gražybe plauku,—sudėjimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas —Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai i penkius savitis tureti gražius plaukus.-Žili plaukai.—Barzda.—ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

Ketvirtoje savaite.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galeme pertikrenti kiekviena, kad gydutoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiučeme kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukete žemiau atspaustą kupona ir siuskete šianden.

Šeštoje savaite.

UNION LABORATORY, Box 431, Union, N. Y.

UNION LABORATORY,
Box 431, Union, N. Y.
Siučiu 1 dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiutimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

Chicago ir Apielinke

Draugijų domai.

Chicagos Liet. Darbininkų Tarybos konferencija — gruodžio 15 d.

Gruodžio 15 d. Aušros svetainėje, 3001 So. Halsted gt., įvyks penktoji Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencija.

Taigi šiuo kviečiame visas draugijas ir kuopas rengties prie busimos konferencijos. Draugijos, kurios norėtų įstoti Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybon, privalo išrinkti savo įgaliotinius — po vieną nuo 50 narių. Taipjau privalo išrinkti delegatų-įgaliotinių ir tos draugijos, kurių senieji delegatai arba rezignavo arba išvažiavo į kitus miestus. Tokiems įgaliotiniams reikia įteikt naujų mandatų. Šiaip visos kitos draugijos, priklausančios Tarybai, kurios jau senai turi išsirinkę delegatus ir kurie sutinka atstovauti jas sekamoj konferencijoj, nereikalauja rinkti naujų delegatų.

Sekamoji tarybos konferencija turės begalo didelės reikšmės. Nuo to laiko, kuomet buvo pastaroji jos konferencija, įvyko didelės svarbos atmainų ten, užmaryje. Musų giminės, draugai ir visa ta šalis, su kuria mes esame daugiau ar mažiau surišti, nusikratė sunkų despotų jungą. Joje dabar valdo darbininkai. Ir jie dabar reikalaus musų pagelbos, reikalaus, kad ir mes prisidėtume prie didžiojo sutvarkymo darbo. O padėti jiems mes galėsime tik tuomet, kada busime tvirtai susiorganizavę. Varyt organizuotą darbą galima tik per organizaciją — ne kitaip.

Apie tai turės tarti savo žodį sekamoji, penkta Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencija. Todel joje dalyvauti privalo **kiekviena Chicagos ir jos apielinkių draugija.** Laiko yra nedaug, o reikalas begalo svarbus, tatai ruoškimės prie sekamos Ch. L. D. Tarybos konreefncijos.

Konferencija prasidės lygiai 11 val. iš ryto. Butų geistina, kad draugai delegatai pasirupintų atvykti laiku, nes šiai konferencijai prišieis atlikt nepalyginamai daugiau negu atliko buvusios konferencijos.

Ch. L. D. T. Pild. Komitetas

Jieva Balsienė,
"Pujucliutė,

mirė Nov. 27, 1918, 24 m. amžiaus. Paeina iš Suvalkų gub., Mariampolės pavieto. Paliko mergaitę 9 mėnesių. Palaidota sub., nov. 30, 1918, į Šv. Stanislovo kapines, Mamonth, Pa. Giminės ir pažįstami malonėkite atsišaukti.

Antanas Balsis,
1816 S. Ruble St.
Chicago, Ill.

BOPPAS PAKARTAS.

Pasmerktasai žudeika, Lloyd Bopp, pakartas. Gubernatorius Lowden, atsisakė atmainyti teismo nuosprendį ir vakar 10 val. ryto Bopp'ui buvo užnerta ant kaklo kilpa... Prieš eisiant ant kartuvių žudeikai davė "paskutinį išrišimą" katalikų kunigas, Rev. Francis M. O'Brien.

Boppas buvo pakartas už nušovimą policisto Herman Malow'o, Oak Parke.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Chicagos universiteto seismografas vakar naktį užrekordavo du stipriu žemės drebėjimu. Žemės drebėjimas, manoma, turėjo vietos apie už 2,000 mylių nuo Chicagos.

SVARBIOS PRAKALBOS.

Chicagos Lietuvių Darbininkų Taryba nutarė surengti eilę svarbių prakalbų. Bus aiškinama apie perversmą Lietuvoje ir kitus svarbius einamosios valandos klausimus. Pirma prakalba įvyks utarninke, gruodžio 10, Malinausko svetainėj, 1843 So. Halsted St. Antra bus North Sidėj, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Trečia — West Sidėj, M. Meldažio svetainėj, 2242 W. 23 Pl. Visur prakalbos prasidės kaip 7:30 val. vak. Kiekvienas, kuris, įdomauja dalykų stoviu Lietuvoje ir, aplamai darbininkų judėjimu, privalo atsilankyti.

TARP ŽYDŲ DARBININKŲ.

Šiomis dienomis iškeliauja užmarin žydų socį laikraščio Forward, specialis korespondentas Kahn. Tarp kita jisai ir Lietuvą žada aplankyti ir pranešti iš ten pirmosios rankos žinių.

-:- -:- -:-

Chicagos žydų socialistų organizacjos turi įsisteigę puikią mokyklą, vadinamą Workers' institute. Joje mokinama visų butiniausių darbininkui mokslo šakų. Mokinimosi išlygos kuo prieinamiausios. Mokiniai moka nuo vieno dol. iki dviejų ir pusės į mėnesį.

Be to, žydai socialistai turi įsisteigę soc. propagandos mokyklą, kur mokinama politinės ekonomijos, istorijos ir abelnos teorijos. Mokinama veltui.

-:- -:- -:-

Stipriausia žydų pašelpinė organizacija yra Arbeiter Ring. Ją išimtinai kontroliuoja socialistai. Pav., Arbeiter Ring'o nariams neleistina balsuoti už "darbininkų draugus" iš kapitalistinių partijų — republikonų ir demokratų. Jeigu kuris to nepaisytų, tai sulig org. konstitucijos jis gali but suspenduotas. Arbeiter Ringe priklauso apie 80 tukstančių narių.

-:- -:- -:-

Tarp žydų socialistų nėra tų frakcinių kivirčių, kuriuos taip pamėgo lietuvių socialistai. Tiesa, nuomonių skirtumų yra ir pas juos, bet delei tariamojo bolševikų "gerumo" ar "blogumo" jie niekuomet nesutiktų ardyt darbininkų vienybę. Jie visi kartu kovoja prieš savo bendruosius priešus. Kada šitą supras musų draugai — lietuviai socialistai? **—A. K.**

ĮDOMUS DEBATAI.

Rytoj, gruodžio 8, Garrick teatre rengiama įdomus debatai. Debatuos socialistų aldermanas nuo 27 wardos profesorius J. C. Kennedy ir adv. Clarence S. Darrow tėma: "Ar internacionalizmas ir tautų lyga pageidaujama ir tinkama įmonė pašalinimui karės?" Dr. Kennedy kalbės **"už"**. Darrow — **prieš."** Pradžia 11 val. ryto.

Draugai, kurie supranta anglų kalbą, privalote atsilankyt. Kiekvienas socialistas privalo su sipažint su tuo svarbiu klausimu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

LOEBAS REIKALAUJA 10,000 ŠAUTUVŲ.

Apšvietos tarybos prezidentas, Jacob M. Loebas, kreipėsi į karės departamentą, Washingtone, reikalavimu pristatyti jam dešimt tukstančių šautuvų. Šautuvai reikalingi tam, kad butų galima varyti karinio lavinimosi pramogas viešose mokyklose.

PROTESTO SUSIRINKIMAS.

Workers' Union Hallėj, 119 Throop St. ryto įvyks didelis protesto susirinkimas. Susirinkimas šaukiamas tikslu užprotestuot prieš pamerkimą San Francisco darbininkų vado Thomo Mooney. Kalbės visa eilė kalbėtojų. Susirinkimas prasidės kaip 2:30 val. po pietų.

WEST SIDE.

Atmetė konferencijos protokolą.

Ketvergę, gruodžio 5 d., įvyko LSS. 22 kp. priešmetinis susirinkimas. Narių šį kartą buvo daug. Susirinkimas užsitęsė iki 12 val. nakties, nes be kuopos reikalų prisiėjo atlikti tulų rajono ir Sąjungos reikalų.

Reikia pažymėti, kad Dvidešimt Antroji stengiasi išlaikyt savo organizacijos garbę. Ji nejsileidžia tokių t u š č i ų ginčų, kuriais pastaruoju laiku pasižymėjo viena liet. soc. kuopa Chicagoj. Pav., kada kuopos sekretorius perskaitė atsiųstą laišką, po kurio pasirašo trįs pasižymėję trukšmadariai, vis dar besivadinantįs save "presos komisija," tai kuopa, be jokių svarstymų, padėjo jį (laišką) gurban. Vadinas, kuopa suprato kokiuo tikslu kreipesi į ją minėti trįs besarmačiai ir uždarė jiems duris.

Antras dalykas, tai atmetimas Aštunto Rajono konferencijos protokolo. Protokolą kuopa buvo priversta atmest delei sekamos priežasties: minėtame protokole yra tokių "nutarimų," kurių negali užgirti joks save gerbiąs socialistas. O protokolo tvarkytojai — per klaidą ar sužiniai — sutvarkė jį taip, kad visi konferencijos tarimai turi but arba priimti ar atmesti. Butent, ten padaryta taip, kad balsuoti galima ne už kiekvieną nutarimą atskirai, o už visus sykiu — gale protokolo. Bet Dvidešimt Antroji taip toli dar nenuvažiavo, kad galėtų pritarti tokiems dalykams, kaip "nutarimas" priimti "draugą" Gelžėlę "kaipo pilną delegatą" ir "paraginimas" kuopoms išstoti iš Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos, teisingiau šmeižimas Tarybos ir joje veikiančių žmonių. Todel nutarta atmest visą protokolą.

Vėliau rinkta Aštunto Rajono valdyba ir LSS. centro viršininkai ir nutarta paaukot penkis dol. į LSS. Apsigynimo Fondą. Čia betgi nariai išreiškė nepasitenkinimą Fondo tvarkytojų pasielgimu. Nepasitenkinta todel, kad jie iki šiol nepasirupino išduoti atskaitos, butent: kiek įplaukė aukų ir kiek padaryta išlaidų Fondo tvarkytojai šitą turėtų padaryti kaip galima greičiau. **— Narys.**

TOWN OF LAKE.

Unijos susirinkimas.

Gruodžio 4 d. įvyko American Federation of Labor lokalo No. 554 susirinkimas. Susirinkime tečiaus dalyvavo daugiausia lenkai darbininkai, nors minėtame lokale ir lietuvių gana daug priklauso. Keista, kad mes taip apsileidę ir visa atiduodame "ant dievo valios." Dabar geriausias laikas stiprint savo organizaciją. Jeigu mes dabar nesusitvarkysime, tai ateityj musų priešai samdytojai stengsis padaryti su mumis taip, kaip jie darė pracityje. Budėkime. **—Unijos Narys.**

BRIDGEPORT

Kam to reik?

Naujienų nr. 285 tula kuopos Narė rašo apie vieną LMPS. 9 kp. nutarimą, apie kurį buvo pranešta dienraštyj už 22 d. lapkričio. Rašo ir kritikuoja — Progresistę. Girdi, ji prasilenkus su teisybe ir tt. Kritikuoja, o nežino ką... Kam to reik? Juk tą žinutę parašė ne Progresistė, o Kita Progresistė! Ta kuopos narė turėtų daugiau apsižiurėti ką rašanti. Įtarinėti nieko su tuo neturinčius asmens yra visai nederamas darbas.

—Progresistė.

DELEI TŲ PINIGŲ.

Naujienose buvo išspausdinta korespondencija, po kuria pasirašė tula LMPS. 9 kp. Narė. Ta Kuopos Narė visai bereikalo kalba apie tariamąjį pasilaikymą pinigų nuo surengto vakaro naudai Mot. Balso. Matau reikalo pasakyti sekamą. Kuopa nutarė pasilaikyti dalį pinigų, skiriamų Moterų Balsui delto, kad kuopos išde liko nedaug pinigų, padengimui einamosios valandos išlaidų. Bet kad ji norėtų juos pasilaikyti ant visados — neįalimas daiktas. Tas pasilaikimas yra tiklaikinis. Kaip greit kuopos išde susidarys užtenkama pinigų suma, ji tą sulaikymą atšauks, vadinas pasiųs pinigus ten, kur reikia.

Todel, draugės, nekelkite bereikalingą triukšmą — dargi laikraščiuose. To triukšmo ir taip begalo daug. Vietoj to stverkimės rimtesnio darbo — savo organizacijos stiprinimo ir savęs lavinimo. **—Raisa.**

Maža pastebėlė.

Naujienų nr. 285 Kuopos Narė įtaria manę prasilenkimu su teisybe ir pasako ilgą pamokslėlį apie tas nares, kurios buk visai nebepaiso kuopos likimo. Palickant nuošailai jos pamokinimus turiu pasakyti tik apie vieną dalyką, butent kuopos išdą. Kuopos Narė remiasi sekretorės pranešimu. Gerai. Tegul ji atsilanko į sekamąjį susirinkimą. Tuomet pažiurėsime ir dar kartą pranešime tikrąją skaitlinę.

Apie tariamąjį visuomenės nepasitikėjimą — tegul ji nesirupina. Visuomenė mus apkainuoja ne sulig to, kaip mes tvarkome savo kuopos reikalus, o kaip mes toje visuomenėje **veikiame.** Tai, rodos, turėtų suprasti ir pati Narė

—Kita Progresistė.

Stasio Šimkaus
Muzikos Mokykla
MOKINA:
pianu skambinti, teorijos, dainuoti iš gaidų ir tt.
MOKESTIS: 8 lekcijos $8.00
Kreipkitės Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.
Naujas Adresas:
3249 So. Morgan St. Chicago
(Buvusiam Tananevičiaus name)

Kalėdų Dovanų Krautuvė

Musų krautuvė pripildyta naujausios mados tavoru.

Deimantų ir aukso žiedų, gryno aukso ir paauksiotų laikrodėlių, lenciugėlių, kolonikų, spilkų, laketų, lavolerių ir visokių sidabrinių dalykų. Musų krautuvėje pirksite teisingai gvarantuotą tavorą ir pigiau negu kitur.

P. K. BRUCHAS
3321 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Pirma Tvirčiausia ir Didžiausia Lietuviška Valstybinė Banka Amerikoje

Metropolitan State Bank

807-809 W. 35th St., kampas S. Halsted St.

Vienintėlė grynai Lietuviška Banka po priežiura Valdžios ir Bankos Direktorių, kurie visi yra turtingi lietuviai biznieriai.
Padėkite savo taupomuosius pinigus į šią Tvirtą Lietuvišką Banką, kur yra gvarantuojama, kad jųsų pinigai yra saugiai padėti ir bus išmokėti ant pareikalavimo.

3 nuošimtis mokama už padėtus pinigus.

Skoliname pinigus ant pirmo mortgičio ir atliekame visokius Bankinius reikalus.
Atdara Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 valandai vakare.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis iki 4 valandai po pietų.

VYRIAUSYBĖ:
JONAS BRENZA, Pirmininkas — JULIUS C. BRENZA, Kasierius
JONAS KROTKAS, Vice-Pirm. — VINCAS BIGELIS, Asist. Kas.

DIREKTORIAI:
JONAS BRENZA, JONAS KROTKAS, ANTANAS BROŽIS, KAZ. MATULIS, PRANAS GEISTAR, ST. SZYMKIEWICZ, ANT. ENZBIGIEL, JULIUS C. BRENZA.

Bridgeport Painting & Hardware Company
(Not inc.).
Painting, Decorating, Paper Hanging, Calcimining and Graining
Paints, Oils, Varnishes, Brushes, Calcimine, Wall Paper
Glass, hardware etc.
Mes patarnaujame visose dalyse miesto.
3149 So. Halsted Street, Telephone Yards 7282

SVEIKATA
ARBA TIESUS IR TRUMPAS KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis šimtus paveikslų apie žmogaus kuno sudėjima. Aprašoma įvairiausi apsireiškimai žmogaus kuno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogui apsisaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Drutuose audeklo apdaruose kaštuoja tik **$2.00** su prisiuntimu.

Perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Užsisakydami ir pinigus siusdami, rašykite šiuo adresu:
S. P. TANIS,
1233 W. 111th Place
Chicago, Ill.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTIEKORIUS ANT BRIDGEPORTO
VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akiniai aukso rėmuose nuo $3.00 ir augščiau. Sidabro rėmuose nuo $1.00 ir augščiau. Pritaikome akinius uždyką. Atminkit: Galvos sopėjimas, nervėjimas, akių skaudėjimas, užvilkimas ir tt. yra vaisiais įvairių ligų, kurios gali buti prašalintos gerų akinių pritakymu. Ištyrimas uždyką, jei peršti ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sopa, jei blogai matai, jei akis silpsta, netęsk ilgiau, o ieškok pagelbos aptiekoj, kur kiekvienam pritaikoma akiniai uždyką. Atmink, kad mes kožnam gvarantuojam akinius ir kiekvienam gerai prirenkam.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas.

Jei jus sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, ateikit pas mane. Aš buvau aptiekorius Rusijoj virš 10 metų, Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Galiu padaryti bile kokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduoju tik GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių. S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

LIBERTY BONDS
Jei jus priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komiso.
Bondsus galima siųsti registruota krasa —
C-o Lithuanian Dept.
EDWARD P. GARRITY CO., Bankers
108 So. La Salle St.
Atdara Nedėliom 10—12 dieną.

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pirmajam by kokiam neprityrusiam aptiekoriui, auksoriui ar keliaujančiam pardavėjui, nes jie suteiks jus akims tik daugiau blogo.
Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu ištirt jusų akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darbą atlieku belaukiant, užtikrintai.
Jei jums akiniai nebus reikalingi, mes tai jums pasakysime.
JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago,
Kampas 18-tos gatvės
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandai dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pra nyksta regėjims.
Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėldien. nuo 10 iki 11 dieną.
4649 S. Ashland av. kamp. 47 st
Telephone Yards 4317
Boulevard 6487.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Rezid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 9893
VALANDOS: 10—11 ryto; 2—3 popietu; 7—8 vakare. Nedėliomis 10—12 diena.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
9—10 ryto, nuo 12 iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo sėtrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 13th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 5412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

Telephone Yards 5834.
Dr. P.G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak
3325 So. Halsted St., Chicago.

Dr. Leo Awotin
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6.9 vakare. Tel. Canal 4367.

Tel. Yards 3654. AKUŠERKA
Mrs. A. Michniewicz

Baigus Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauja pric gimdymo. Duodu rodą visokiose ligose moteims ir merginoms.
3113 So. Halsted Str.
(Ant antrų lubų)
Chicago.
Nuo 6 iki 9 ryte, ir 7 iki vėlo vak.

LIGONIAMS SIRGUSIEMS INFLUENZA.

Dauguma iš tų, kurie persirgo influenza ir nuo jos gydosi yra labai silpnus, ir gali labai greitai ir vėl atkristi su influenza arba pneumonija.

Užtat yra reikalinga apsisaugoti iškalno ir prirengti savo plaučius prie stipraus darbo, o geriausia tai turėti savo viduriu išvalytus.

Trinerio Amerikoninis kartaus vyno Elixiras yra vaistas, kuris gerai išvalo žarnas ir su drutina visą systemą.

Visose vaistinyčiose $1.10 — dar du labai reikalingi vaistai dabar gatavi: Triner Cough Sedative del šalčio ir Kosulio (25c ir 50c), visose vaistinyčiose, per pačtą 35c ir 60c). ir Triners Linimentas del reumatizmo, neuralgijos ir kitų ligų (35c ir 65c), visose vaistinyčiose, (per pačtą 45c ir 75c). Joseph Triner Company, 1333-43 S. Ashland ave.

(Apgarsin.)

50 kiaušinių į dieną

"Nuo panaudojimo "More Eggs" aš gavau nuo 40 iki 50 kiaušinių į dieną vietoje 8 arba 9", rašo A. P. Woodard iš St. Cloud, Fla. Šis moksliškas vaistas padarė didelį kiaušinių pelną del tukstančių paukščių augintojų visose S. V. Prisirengkite dabar ir padarykite didelius pelnus iš savo vištų šią žiemą. $1.00 pakelis padvigubins kiaušinių produkciją ir milioninė banka gvarantuoja sugrąžinti jusų pinigus jei jus nebusite visai užganėdintas. Siuskite $1.00 dabar į E. J. Reefer, paukščių expertas, Room 2114, Reefer Bdg., Kansas City, Mo., arba siuskite $2.25 ir gausite 3 paprastus $1.00 pakelius specialiu atrokavimu del viso sezono aprupinimo. Arba rašykite del šios brangios d y k a i duodamos knygutės, kurioje aprašoma prityrimas žmogaus, kuris paliko turtingu iš paukščių. (Apgars.)

Pranešimai

Ateities Žiedo Choro repeticija vedama p. Staniuliutės įvyks nedėlioj, gr. 8, 2 val. po pietų, Mark White S. svet. Visi Ateities Žiedo nariai atvykite. **F. S. K.**

Cicero. — LMPSA. 43 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks panedėlyj, gruodžio 9 d., 7:30 val. v. Jankaičio svet., 4837 14 St. Draugės, malonėkite laiku susirinkti ir naujų narių atsivesti. Rašt. **A. Dočkienė.**

Keistučio pašelp. Kliubo choro generalė repeticija bus nedėlioj, gr. 8, 9:30 val. ryto, A. Maženio svet., 3834 S. Kedzie ave. Dainininkai ir dainininkės malonėkite buti paskirtu laiku, nes vakare reikės dainuot. **Valdyba.**

L S J Lygos 1 kuopa nutarė pastatyti veikalą "Patamsio Galybė", bet mums stoka knygučių. Jeigu kurie ju turite, tai malonėkite ar parduoti, arba paskolinti, už ką busime dėkingi. Pranešimus siuskite rengimo komisijos adresu: J. Yuknis, 4910 W. 13 St., Cicero, Ill.

Rockford, Ill. — Lietuvių Socialistu Jaunimo Ratelio priešmetinis susirinkimas įvyks utarninke, 10 d. gruodžio. 7:30 val. vakare, Svetainėje 1012 S. Main St.

Malonėsite visi rateliečiai pributi laiku, nes turim daug svarbių reikalų. Taipgi bus rinkimas naujos valdybos. Todel nepamirškite. —Rašt. **B. P. Diliunas.**

LMPS III Rajonas stato scenoje puikų veikalą "Netikėtas sugrįžimas", Subatoj, gruodžio 14 d. M. Meldažio svetainėj. — Kviečiame visus atsilankyti. —**Rajono Valdyba.**

Repeticija LMPS III rai. rengiamo teatro "Netikėtas Sugrįžimas" įvyks panedėlio vakare, 7:30 val. M. Meldažio svet. Visi loščjai meldžiami butinai atsilankyti. —**Komisija**

Repeticija veikalo "Našlaičiai" įvyks panedėlyj, gruodžio 9, kaip 8 val. vakare, Meldažio svetainėje, 2242 W. 23rd pl. Visi kurie apsiėmę lošt meldžiami pributi laiku. Šį veikalą stato scenoj LSS. 22 kuopa, Kalėdų vakare, vadovaujant d. Dundulienei. —**Ant. Jusas.**

LDLD. 86 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, Gruodžio 8 d., 9 val. ryte, Liuosybės svet., 1822 Wabansia ave. — Malonėkite buti, nes turime daug svarbių reikalų.

—Rašt. **J. Galvidis.**

West Pullman, Ill. — Liet. Darbininkų Literaturos Draugijos 38 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioj gruodžio 8 d., 12 val. dienos, 720 W. 120th St.—Draugai ir draugės, malonėkite susirinkti paskirtu laiku, nes bus renkama nauja valdyba 1919 metams, ir kitokių svarbių reikalų yra aptarimui.

—Rašt. **S. T[illegible]vikas.**

Racine, Wis. —Birutės Choro praktikos bus gruodžio 8 d. lygiai kaip 8 val. vakare. Vieta — Socialistų Svetainėje, prie 5-tos gatvės ir Main st., ant trečių lubų. Kviečių visus birutiečius ir norinčius lavinties dainuoti. Dabar yra gera proga. **M. K.**

Cicero. — L. L. Federacijos 2ros kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks subatoj, gruodžio 7 d. 8 val. vakare, M. P. Jankičio svetainėje, 4837 W. 14th St.—Draugai ir draugės, malonėkite susirinkti visi, nes bus renkama valdyba.

—Sekr., **P. Daubaras.**

LMPSA. 58 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 7 d., 12 val. dienos, Davis Square Svetainėje, 45 ir Paulina gatvės.

—Sekretorė **S. Laurynavičiutė.**

LDLD. 19 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., 1:30 val. po pietų, Mark White Square Club room svet, ant antrų lubų. Susirinkiman privalo ateiti visi kuopos nariai, nes tai yra priešmetinis susirinkimas, reikės rinkti naują valdybą kuopai ir podraug reikės perstatyt kandidatus į L. D. L. D. 1-mo Apskričio valdybą. —**M. T.**

Chicagos Liet. Dr-jos Savit. Pašelpos, priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., 2 val. po pietų, Swiązek Polek svet., 1315 N. Ashland Ave.—Visi nariai privalo atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų; taip-pat bus renkama valdyba 1919 metams. Ateikite pažymėtu laiku. Nut. Sekr. **V. Ascila.**

Racine, Wis. — LDLD. 65-tos kp. susirinkimas įvyks utarninke, gruodžio 10 d., 1918 m., 7:30 val. vakare, Socialistų svetainėje.—Gerbiami nariai, malonėkite ateiti, nes turime daug svarbių dalykų apsvarstymui. Taipogi kurie dar negavote knygų malonėkite ateiti pasiimti.

—Org. **A. Saladžius.**

L. S. J. Lygos 1-mos kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks guodžio 7 d., 8 val. vakare, Aušros svetainėj, 3001 S. Halsted St. — Draugai, malonėkite skaitlingai susirinkti, ka dangi reikės rinkt naują valdybą 1919 metams. Nauji nariai kviečiami ateiti. —Rašt. **J. K. Vaišvilas.**

Chicagos Lietuvių Vyrų Choro Dainininkai malonėkite susirinkti į Meldažio svetainę šį nedėldienį, gruodžio 8 d. Bus generalė repeticija visų priklausančių Susivienijimui chorų. Pradžia 11 val. iš ryto.

F. Mazolas.

LSJL. 1 kp. ir LSS. 4 kp. bendras lavinimos susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., 9:30 val. ryto, Aušros svet., 3001 So. Halsted st. Lekcija temoj "Iš politiškos ekonomijos". Prelegentas drg. A. Dvylis. Meldžiu draugus ir drauges skaitlingai atsilankyti. **J. J. Jonuševičius.**

Prakalbos su paveikslais. — Rengia LL. Federacija. Kalbės M. X. Mockus subatoje, B. J. Wawžinskio svet. Kedzie ave. ir 39th Place. Pradžia 7:30 val. vak. **Komitetas.**

Kensington, Ill. — LMPS. 67 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks panedėlyj, gruodžio 9 d., 8 val. vakare, Aušros kambariuose, 10900 Michigan ave. Visos narės malonėkite atsilankyti, taipjau ir tos, kur esate pasižadėję įstoti į 67 kp., nes šis susirinkimas yra svarbus: turėsim išpildyt balsavimo blankas ir bus rinkimai naujos valdybos 1919 metams. Beto turime šiaip svarbių reikalų. Org. **J. Valienė**

LSS. 4 kp. pusmėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., Aušros svet., 3001 So. Halsted st. Pradžia 1 val. po pietų. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes turime svarbių reikalų — Sąjungos viršininkų rinkimai ir tt.

—**Organizatorius.**

LSJL. 3 kp. susirinkimas įvyks 7 d. gruodžio paprastoj svetainėj, 4630 Gross ave. Susirinkimas prasidės 8:30 va. vakare. Draugai ir draugės, nepamirškite atsilankyti paskirtu laiku. **F. Talusis.**

Sus. Liet. Soc. Dainininkų 1 apskričio vyrų chorų repeticija bus nedėlioj, gruodžio 8 d., M. Meldažio svetainėj. Visų chorų nariai — vyrai privalo susirinkti kaip 11 val. ryto. Kiekvienas privalo atsilankyt, nes vakare turėsime dainuoti. Nepamirškite. Org. **J. Urbonas.**

Ch. Liet. Vyrų choras stato veikala "Kaizeris pekloj", gruodžio 29 d., Taigi vietinių draugijų prašome nerengti tą vakarą jokių pramogų. Pusė to vakaro pelno yra skiriama Lietuvos Laisvės fondan. Vakaras įvyks Meldažio svetainėj. **Komitetas.**

Brighton Park. — Draugystė Liet. Vel. Am. No. 1 turės pusmetinį susirinkimą nedėlioj, gruodžio 8 d., 1 val. po pietų, Davis Square Park svetainėje, prie 45 ir Paulina gat. Draugai ir draugės, malonėkite atvykti laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. O svarbiausis tai susivienijimas su Vytauto choru. Prot. Rašt. **D. Matuz.**

Lietuvių Janitorių Vyrų ir Moterų Pašelpinio Kliubo priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioje, gruodžio 8 dieną, 1 val. po pietų, John Engel svetainėje, 3720 W. Harrison st. Draugai ir draugės, atsilankykite paskirtu laiku, nes bus renkma nauja valdyba 1919 metams, taipgi malonėkite užsimokėti užsilikusius mokesčius už šiuos metus.

J. Burchick.

Roseland, Ill. — SLA. 139 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks subatoje, gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare, Socialistų svet., po num. 11100 So. Michigan ave. Visi draugai ir draugės, malonėkite atsilankyti, nes bus renkama nauja SLA. 139 kp. valdyba; taipgi turime daug svarbių dalykų apsvarstymui.

—Užr. Rašt. **K. Kalnietis.**

So. Englewood. — LSS. 170 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlioj. gruodžio 8 d., J. Butkevičiaus svet., 8132 Wincennes ave., kaipo 10 val. ryto. Nariai atsilankykite paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstyti; be to, bus renkama valdyba 1919 metams.

Sekr. **J. Jonulis.**

Kenosha, Wis. — LSS. 58 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., kaip 2 val. po pietų, Socialistų svet. Gerbiami nariai ir pašaliniai, malonėkite atsilankyti laiku.

Fin. Sekr. **A. M. Pakšys.**

Roseland, Ill. — LSS. 137 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 8, 10 val. ryto, Aušros Mokyklos kambariuose, 10900 Michigan ave. Visi kuopos nariai malonėkite susirinkti, nes turim daug dalykų atlikti. Pav., valdybos rinkimai ateinantiems metams ir taipgi bus renkamsa VIII Rajono centralis komitetas. **A. N.**

Indiana Harbor, Ind. — SLA. 185 kp. metinis susirinkimas bus nedėlioj, gruodžio 8, 2 val. po pietų, Juozo Razeus, 3602 Cedar gat. Draugai ir draugės, susirinkite paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų. Taipgi bus renkama valdyba sekantiems 1919 metams. **Kp. Valdyba**

LSS. VIII Rajonas rengia masinį susirinkimą, kuriame kalbės gabiausi Chicagos lietuviai ir anglai kalbėtojai. Susirinkimas įvyks nedėlioj, gruodžio 8 d., M. Meldažio svet., 2244 W. 23 Pl. Pradžia 11:30 val. iš ryto. Inžanga dykai. Šiuomi kviečiame atsilankyti visus darbininkus ir darbininkes, o taipgi ir visus LSS. kuopiečius. Kviečia **Komitetas.**

SLA. 212 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare, "Schlitz Hall", Malonėkite visi ateiti į šį susirinkimą, nes bus renkama nauja valdyba 1919 metams. Be to, kurie esate dar neužsimokėję, butinai turite užsimokėti, nes kitaip busite suspenduoti. Organizatorius skundėsi, kad kaikurie nariai vis žada užsimokėti, bet neužsimoka. Todel nepamirškite ateiti į susirinkimą gruodžio 7 d. ir užsimokėti užvilktas mokestis. Tuojaus po SLA. 212 kp. susirinkimo atsibus TMD. 119 kp. susirinkimas, 9 val. vakare. Kuopos nariai yra taipgi kviečiami ateiti ir atsiimti knygas. **Kaz. Brazevičius.**

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU senos moters arba ženotos poros, kad pridabotų 2 metų mergaitę. Kambarį duosim del prižiurėjimo mergaitės.

J. G.,
3258 Union Ave., Chicago

Pajieškau savo draugo, J. Bergailo, praeitą metą gyveno po numeriu 2078 Canalport ave. Prašau atsilankyti ypatiškai kokią nors dieną šią nedėlią, tarp 5 iki 9 val. vakaro. Turiu svarbų reikalą. Jusų draugas

K. P. Z.,
1436 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusseserės Liudvikos Bumblalės (nežinau jos vyro pavardės). Paeina iš Kauno gub., Žarėnų parap. Taipgi pajieškau savo draugės Agotos Gedvilaitės, girdėjau gyvena Chicagoj; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Viešvėnų miestelio. Taipgi pajieškau Antaninos Kasparaitės (nežinau jos vyro pavardės), girdėjau, kad gyvena Chicagoj. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Viešvėnų miestelio. Jos pačios lai atsišaukia, arba kas žinote praneškite jų adresus, turiu svarbų reikalą.

Ona Berenatė,
1452 Louis st., Camden, N. J.

RASTA-PAMESTA

Pamečiau $51.17 su paketbuku, kuriame buvo dar visokių mažmožių, gruodžio 4 d. 15 minutų iki 6 val. vakare, tarp 29 gatvės ir 31 ir Emerald ave. Kas radote malonėkite atnešti, busiu labai dėkinga (nuo 6 vakare).

Mary Missell,
2907 Emerald ave., Chicago, Ill.

KAS radot prašom atiduoti raktus su numeriu 1712. Raktai: 1 Rusijos sliesoriaus, dirbtas, o 5 fabrični; 8 raktai. Kas atneš gaus $3 dovanų. T. Žilinski,
1724 S. Ruble st., Tel. Canal 5947
Šaukit Juozą Dargužį.

JIEŠKO KAMBARIŲ

PAJIEŠKAU apšildomo kambario, North Sidėj, pas blaivus ir laisvus žmones. Kas turite, meldžiu pranešti šiuo adresu.

J. Naudzunas,
1739 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU burdo su valgiu, blaivas žmogus, pas blaivus dorus žmones, be vaikų, su maudyne ir garu šildomas kambarys. Praneškite greitai į dvi vieti. K. K.

Argo Post Office,
arba 3238 S. Halsted st., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ATIDUODAMA rendon švarus, šiltas kambarys dviem arba vienam vaikinui. Antras augštas, priekis.
1919 So. Peoria st., Chicago

RANDAI

ATIDUODAMA rendon 6 kambariai. Atsišaukite greitai.
658 W. 31 st., kampas Union ave.

ANT RANDOS 6 kambarių flatas, dentisto išgyventa 11 metų. Geistina butų, kad atsilankytų lietuvis dentistas. Atsišaukite pas

Dr. Glaser,
3149 So. Morgan st., Chicago

ATIDUODAMA randon flatas, 6 kambariai, naujas namas, visi parankumai, sulig vėliausios mados. Graži apielinkė, 5647 So. Rockwell st. Atsišaukite į Petrą Mikalauską, 4034 So. Rockwell st., Chicago, Ill. Matykite savininką po 6 val. vakare.

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DARBO PRIRODYMO BIURAI

(U. S. Free Employment Service)
Jieškantieji darbo kreipkitės šiais adresais:
116-122 N. DEARBORN ST.
arba
105-107 SO. JEFFERSON ST.

Už darbo parupinimą visuose tuose valdžios įsteigtuose ir užlaikomuose biuruose nereikia nieko mokėt.

Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokios rųšies darbininkų — į fabrikus, į kasyklas, į ukius, į šiaip įvairjas įstaigas — kaip vyrų, taip moterų ir vaikų, kaip amatininkų, taip paprastiems darbams.

REIKIA patyrusių shearmanų del Scrap Iron Yard. Gera mokestis, pastovus darbas.
1632 W. Kinzie Ave.

REIKIA priežiurai merginos.
Sweickley Valley Hospital,
Sweickley, Pa.

REIKALINGI vyrai, kurie gerai yra apsipažinę ant South Side. Prityrimas musų biznyje nereikalingas. Vyrai, kurie gerai padirbės, pasidarys $25 iki $50 į savaitę. Jųs galite padaryti tą pat ir laikyties savo dabartinio darbo; bet vyrai, kurie dirbs pilną laiką, pasidarys daugiau pinigų. Atsišaukite į room 846 First National Bank Building, 68 W. Monroe st., Klauskite Mr. Stone, Pardavimo manadžerio.

REIKIA prityrusių langų valytojų.
Chicago Window Cleaning Co.,
62 W. Washington st., Chicago

REIKALINGAS darbininkas prie balnų arklių. Mokestis $90 į mėnesį.
4129 Emerald ave. Phone Yards 1076

REIKIA merginų del skylučių siuvimo ir užbaigimo ant veisčių; taipgi merginų mokyties rankom siuti skylutes; gera mokestis laike mokinimosi.

Hart Schaffner and Marx,
2920 Wood and Blanche, Chicago

REIKALINGAS atsakantis veiteris. Subatos ir nedėlios vakarais. Gera mokestis. Atsišaukite greitai.

W. B. Jucius,
3305 So. Halsted st., Chicago
Tel. Drover 1986.

REIKIA 2 moterų indų plovėjų — dienomis, $10 į savaitę.

Harry Block,
1356 S. Halsted st., Chicago, Ill.

REIKIA karpenterių prie medžio karų.

Ryan Car Co.,
Hegewisch, Ill.

REIKIA moterų del mazgojimo antrų rankų bonkų: 8 val. kiekvieną dieną; 8 val. subatoje, $12 į savaitę.

Rafmuffer Co.,
615 W. Randolph st., Chicago

REIKALINGAS antrarankis kepėjas del baltos ir juodos duonos. Gera mokestis, trumpos valandos nuolatinis darbas.

Joseph Wicznis,
1043 W. 13th St., netoli Miller St.

REIKIA prityrusių merginų į dešrų dirbimo fabriką, lengvas darbas. Gera mokestis. Pastovus darbas visą metą.

Vienna Sausage Mfg. Company
1215 S. Halsted st., Chicago

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI geras saliunas. Priežastis pardavimo — turiu du bizniu. Nupirksite už mažai pinigų.

A. Bagdon,
2158 W. 21st Place, Chicago, Ill.

PARDUODU fruktų krautuvę. Priežastis pardavimo — turiu kitą biznį. Atsišaukite greitai.

W. D.,
3302 So. Halsted st.
Tel. Boulevard 9336.

PASKOLOS-MORGEČIAI

PASIMATYKITE SU MUMIS

Mes perkame Liberty Bondsus ir valdžios stempas, nors ir nepabaigtus mokėti. Mokame grynais pinigais ant visokių nuosavybių. Parduodame namus, farmas ir lotus ant lengvų išmokesčių. Ofisas atdaras šiokiomis dienomis ir nedėliomis nuo 11 ryto iki 4 val. vak., subatomis iki 8 val.

The American Sales Co.,
1341 So. Halsted St., Chicago
2-ras augštas, tarp W. Maxwell st. ir 14th st., Chicago, Ill. Tel. Canal 762.

PAVYZDINGAS BIZNIS.

Sutartis pagaminti žvyra kainuoja plius %. Basis $40 iki $50 į dieną pelno. Reikalauja priedo $1500 del mašinerijų. Indėtus pinigus gvarantuoja viešpatystė. Bonus ir pelnas mėnesiais A. L. T. 615 — 139 N. Clark st., Shicago.

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS

Vėliausios mados seklyčios setas, valgomojo ir miegamojo kambarių setai; parduosiu už bile teisingą pasiulymą. $200 kabinetas, phonographas ir rekordai už $55, taipgi $800 Player pianas, mados 1918, už $230. Visi tiktai biskį vartoti. Liberty bondsai priimami. Atsišaukite greitai.

1922 So. Kedzie ave., Chicago

RAKANDAI

PARDAVIMUI 6 kambarių puikus rakandai, geras pianas ir victrola. Didelis bargenas. Paskambinkite pirmą varpelį.
3842 W. 12 st., Chicago

PARDAVIMUI naujas player pianas labai pigiai, ant lengvo išmokėjimo arba visus ant sykio, taipgi parduodama naujas setas krėslų, tikros skuros, nrie to parduodama ir daugiau mažesnių daiktų. Metai kaip pirkti. Priežastį patirsite ant vietos

John Guokas,
4218 W. Harrison st., Chicago

NAMAI-ŽEMĖ

DIDELIS BARGENAS

Parsiduoda farma Wisconsino valstijoje 43½ akro žemės. Budinkai geri. Stuba 4 ruimų ir dar visai nauja. Gyvuliai, mašinos ir visas stakas, kas tiktai yra ant šios farmos. Žemė bevejk visa išdirbta. Graži vieta, prie pat upės, kur žuvų yra į vales, o ¾ mylios nuo geležkelio stoties ir netoli nuo miesto, arti mokykla. Žemė gera ir derlinga, auga viskas, ką tik pasėsi. Parduodu pigiai, teisingas pasiulymas nebus atmestas. Meldžiu kreiptis laišku arba ypatiškai kur gausite visas informacijas kas link šios farmos.

J. W. McNaughton, Wis.
P. O. Box 82.

8200.00 CASH, $22.00 į mėnesį, nupirksi No. 5140 ir 5142 So. Kostner ave., 2 namu, lotas 60x125, kaina $2300.

Mc Donnell,
2630 W. 38th St., Chicago

PARDAVIMUI 8 flatų naujas, su lotu 125x125, visos gatvės išlaisytos ir išmokėtos, cemento šalygatviai, gera vieta, $5900.00. Ant išmokėjimo.

Mc Donnell,
2630 W. 38 st. Atdara nedėliomis.
Tel. McKinley 3543.

ANT PARDAVIMO murinis namas ant dviejų flatų po 6 kambarius. Atsišaukite pas savininką sekančiu antrašu
4258 S. Maplewood ave. Chicago

LABAI DIDELIS BARGENAS

PARSIDUODA nauji namai labai geroj vietoj,. 2 gatvekarių lainės po pusę bloko ir visi įtaisymai viduj. Po 5 kambarius — ant 2-jų pagyvenimų su beizmantais ir kam reik gal su mažu mokesčiu arba "keš". Atsišaukite laišku arba atvažiuokite pas G. Virbalaitį, 4448 S. Sawyer Ave. Telephone McKinley 3354. Chicago

PARDAVIMUI naujas 6 kambarių šiltas namelis arti Archer ave., Summitt, Ill., ne visai nudirbtas. $1300. Lengvi išmokesčiai sulig parankumo. Graži vieta del vištų, kiaulių, karvių, daržas.

McDonnell,
2630 W. 38th Place, Chicago

Gera proga lietuviams įsigyti sekančius namus.

No. 34 East 100 Place 5 kambarių su maudyne, cementinių plytų, bungalow, didelis aukštas, pečiu šildomas, gesas ir elektra, netoli Michigan ave. Pirmiau kainavo $4750.00. Savininkas išvažiavo į Covington, Kentucky, mes parduosime už $4150.00, ne daugiau kaip $500.00 cash.

No. 10841 Prairie ave., 7 kambarių, perdėm bungalow plytų, puikiai išlaisyta; lotas 35x125 pėdų, visa gatvė išlaisyta ir užmokėta kaina $5.750.00 cash.

No. 19 East 113 Place vieno flato medinis namukas, cementinių plytų pamatas, šiltas vanduo, 5 kambariai ir maudynė. Lotas 25x125 pėdų, Kaina $3500.00 cash.

No. 11827 Lowe ave., medinis namukas, ant plytinio pamato, 6 kambariai ir maudynė, 25x125 pėdų lotas, didelis bargenas — $2250.00. $250.00 cash, $20.00 į mėnesį.

No. 10216 Indiana ave., 5 kambarių medinis namas, 37½x125 pėdų lotas, parduosim pigiai, kaina $2250, ant lengvų išmokėjimų.

No. 235 W. 105 Pl., 5 kambarių medinis namukas, 50 pėdų lotas, kainuoja $2000.000 ant lengvo išmokėjimo.

Norėdami daugiau informacijų dažinoti, malonėkite kreiptis sekančiu adresu:

S. P. TANIS.
11227 Michigan ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA puikus namas lietuvių apgyventoje apielinkėje, randos neša arti 20 procentų už pinigus. Namas 4 pagyvenimų po 4 kambarius, gerame padėjime ir visados išrandavotas, ant geros gatvės, apsimoka ištirti. Turi buti parduotas nors už mažiausią-augščiausią pasiulijimą. Del platesnių žinių adresuokite.

C. Z. Urnich,
4542 So. Wood st., Chicago, Ill.

80 akrų geriausios juodžemės į pietinę dalį nepertoli nuo Chicagos. Apielinkė apgyventa turtingų ukininkų. Mainysim ant loto arba mažo namuko Chicagoj arba kur kitur lietuvių apgyventose vietose arba miesčiukuose. Jeigu reikės skirtumo, damokėsime cash. Adresuokite

C. Z. Urnich,
4542 So. Wood st., Chicago,Ill.

PARSIDUODA 10 akru ukė 9 ruimų namas ir kiti reikalingi budinkai tiktai 20 mylių nuo Chicagos. Gera žemė, auga viskas, pigiai. Del platesnių žinių adresuokite:

C. Z. Urnich.
4542 So. Wood st., Chicago, Ill.

NAMAI-ŽEMĖ

PARSIDUODA 7 ruimų namas ;didelis vištininkas, su 4 akrų žemės; visa žemė dirbama. Priežastis pardavimo — liga. Pigiai už pinigus. Del platesnių žinių adresuokite:

C. Z. Urnich,
4542 So. Wood st., Chicago, Ill.

100 AKRŲ UKĖ, lietuvių ukininkų apgyventa vieta, ne pertoli nuo Chicagos, 6 ruimų namas ir kiti reikalingi budinkai, gražus gyvuliai ir atsakantis padargai. Juodžemis. Auga viskas ką tiktai sėji. Arti miesto, arti miesto mokyklos ir arti turgų. Geri keliai. Bargenas už pinigus. Arba išsimainymui ant miestavos prapertiės. Ką turi pasiulijimui. Del platesnių žinių adresuokite:

C. Z. Urnich,
4542 So. Wood st., Chicago, Ill.

AR TURI KĄ?

Jeigu aplaikai lotą, namą, žemę, ukę bile kur, arba akcijas-šėras, Liberty Bonds yra kitoniškas sekuracijas arba savastis nepatinkamas ir norite parduoti arba išmainyti ant ko kita — tinkamesnio, čionai yra geriausia vieta parduoti arba išsimainyti greičiausiu laiku. Per ilgus patirtus metus šiame biznyje, aš galiu dasiekti visokios klesos ir visokių tautų žmonių už ką galiu tarti, kad plačiai veikiu biznyje. Del platesnių žinių adresuokite aprašydami savo pusę ant pirmo laiško ką turite pasiulyti mainui arba pardavimui. C. Z. URNICH,
4542 So. Wood St., Chicago, Ill.

PARDUODU lotą, gal kas norės mainyti ant Liberty Bondso. Atsišaukite į

Kaz. Navickas,
1737 N. Winchester ave., Chicago

DIDELIS BARGENAS. Pardavimui namas ir lotas, 2 augštų, rendos į metus $385, 6 kambariai, flatas, maudynė, elektros šviesa, 5 kambarių flatas, maudynė, elektros šviesa, 5 kambariai fl., maudynė, geso šviesa. Kaina $3700.
1938 W. 35 st. Chicago

STOCK'AI—ŠĖROS.

DEL pinigiškų priežasčių parduosiu visus arba dalį iš savo 600 akcijų Buck Run Oil ir Refining Company stako po $1.00 akcija . Šis stakas dabar parduodamas po $1.50 už akciją, mokamas 5% į mėnesį, ir mokės cash dividendą 15% šį mėnesį. Atsišaukite laišką į Naujienų ofisą, pažymėdami art laiško No. 17.

MOKYKLOS

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES
6205 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Suv. Valstijose.
Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Lengvi išmokėjimai. Gvarantuota išmokinti jus pasiuti suknes už $10. Phone Seeley 1643
SARA PATEK, Pirmininkė

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valstijų istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politiškos ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St.. Chicago, Ill

Mokykis Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų

Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius ,kur mes suteiksime praktišką patyrimą kuomet jųs mokysitės.

Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.

Jųs esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku—dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą.

Petrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bibe madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryba.

Laikinasai Komitetas:

P. GRIGAITIS, Prezidentas,
1840 S Halsted St., Chicago, Ill.
K. JURGELIONIS, Vice-Prez.,
3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.
A. LALIS, Sekretorius,
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
K. GUGIS, Iždininkas,
127 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
K-to Nariai:
T. DUNDULIS,
1915 S. Halsted St., Chicago, Ill
J. ŠMOTELIS,
10604 Edbrook Ave., Chicago, Ill.
JULIA ŽEMAITĖ,
2919 W. Division St., Chicago, Ill.

CHICAGOS LIET. DARBININKŲ TARYBOS PILDOMASIS KOMITET.

J. Gustaitis, pirmininkas,
2902 W. 39th St., Chicago, Ill.
P. Jakavičia, sekretorius
927 W. 33 pl., Chicago, Ill.
P. Shvelnis, pirm. pagelbininkas,
2156 Alece Pl.
J. Kalainė, raštininkas,
1965 Evergreen ave.
P. Galskis, fin. rašt. ir biznio agent.,
S. Danelavičia, Iždininkas,
1617 N. Winchester av., Chicago Ill
J. Jakubauskas, komiteto narys,
3362 Lowe ave., Chicago, Ill.
J. Šmotelis, komiteto narys
10604 Edbrooke ave., Chicago, Ill.
F. W. Zolpe, komiteto narys,
159 and Carse ave.
No. 15900, Harvey, Ill.
J. Vilis komiteto narys,
2538 Frankfort St. Chicago, Ill.
A. C. W. of A. LIETUVIŲ SKYRIAUS 269 VALDYBA
A. Chepaitis, pirmininkas,
4812 W. 15-th St., Cicero, Ill.
P. Shvelnis, pirm. pagelbininkas,
1732 N. Lincoln str
J. Kalaine, nutarimų raštininkas,
1965 Evergreen ave.
P. Galskis, finansų raštininkas,
1356 N. Hoyne ave.
J. Katilius, iždininkas,
1685 Milwaukee ave.
Susirinkimai atsibuno pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio, Unijos salėje, 1579 Wilwaukee ave. 7:30 v. v.

RYTMETINĖS ŽVAIGŽDĖS PAŠALPOS ir PASILINKSMINIMŲ KLIUBO VALDYBA:

J. Petrauskas, pirmininkas,
1747 North Ave.
J. Čepelis, pirm. pagelbininkas,
1060 Noble St.
Ig. Dumblauskas, nutarimų rašt.,
2228 Coblenz st.
M. Zukas iždininkas,
1608 North ave.
Z. Lankas, finansų raštininkas,
1621 Girard street.
Susirinkimas atsibuna pirmą ketvergą kiekvieno mėnesio Liuosybės svetainėje, 1824 Wabansia ave., 7:30 v. vakare.

DRAUGYSTĖS PALAIMINTOS LIETUVOS VALDYBA 1918 METAMS.

Sam. Venckus, pirminikas,
1903 Ruble str.
John Petrauskas, pirm. pagelbinink.,
664 W. 18 St.
Klem. Liaudanskas, nut. raštininkas
1439 S. 50th ave., Cicero, Ill.
Frank Micklin, turtų raštininkas,
1906 S. Union Ave.
Ben. Liubinas dabartinis iždininkas,
2129 W. 21st Str.
Kaz. Karinauskas, ligonių globėjas,
3041 W. 42 Str.
Draugystė savo mėnesinius susirinkimus laiko kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, 1-mą val. po pietų, Jul. Malinausko svetainėje, 1843 S. Halsted St., ir kampas 19-tos gat.

LIETUVIŲ KRIAUČIŲ KLIUBO S. P. VIRŠININKŲ ANTRASAI:

K. Rugis, pirmininkas,
1714 Wabansia Ave.
J. Dauginis, vice-pirmininkas,
1604 North Ave.
K. Jankauskas, nutarimų rašt.,
1965 Evergreen ave.
V. Briedis, turtų raštininkas,
1049 Marshfield ave.
J. Antanavičia, iždininkas,
1719 Ellen st.
Susirinkimai atsibuna pirmą kiekvieno mėnesio seredą, vakare, 1822 Wabansia ave.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DR-JOS AMERIKOJE VALDYBA 1918 M.

Kazimieras Rugis, pirmininkas,
1714 Wabansia ave.
S. Galiackas, irm. pagelb.
3525 S. Union ave.
L. Antonavičia